

**УГОДА ПРО РОЗПОДІЛ ВУГЛЕВОДНІВ,
ЯКІ ВИДОБУВАТИМУТЬСЯ В МЕЖАХ ДІЛЯНКИ ЮЗІВСЬКА**

МІЖ

(1) ДЕРЖАВОЮ УКРАЇНА

ТА

**(2) ШЕЛЛ ЕКСПЛОРЕЙШН ЕНД ПРОДАКШН ЮКРЕЙН
ІНВЕСТМЕНТС (ІV) Б.В.**

ТА

(3) ТОВ “НАДРА ЮЗІВСЬКА”

ЗМІСТ

	сторінка
СТАТТЯ 1 - ВИЗНАЧЕННЯ ТА ТЛУМАЧЕННЯ	8
СТАТТЯ 2 - ПРЕДМЕТ УГОДИ, ДОГОВІРНА ДІЛЯНКА, ОСНОВНІ УМОВИ ТРИВАЛІСТЬ ТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ	30
СТАТТЯ 3 - НАФТОГАЗОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	34
СТАТТЯ 4 - ПЕРЕЛІК, ОБСЯГ ТА УМОВИ ДІЯЛЬНОСТІ З ГЕОЛОГІЧНОГО ВИВЧЕННЯ	34
СТАТТЯ 5 - ПЕРЕЛІК, ОБСЯГ ТА СТРОКИ ДІЯЛЬНОСТІ З РОЗРОБКИ ТА ВИДОБУТКУ	44
СТАТТЯ 6 - ВИМОГИ, УМОВИ ТА ПОРЯДОК ПОВЕРНЕННЯ ДОГОВІРНОЇ ДІЛЯНКИ	51
СТАТТЯ 7 - ПРАВА ІНВЕСТОРА, КОЖНОЇ КОМПАНІЇ- ІНВЕСТОРА ТА ОПЕРАТОРА	53
СТАТТЯ 8 - ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ІНВЕСТОРА	57
СТАТТЯ 9 - ПРАВА ДЕРЖАВИ	59
СТАТТЯ 10 - ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЕРЖАВИ	61
СТАТТЯ 11 - КЕРІВНИЦТВО ТА ДЕРЖАВНИЙ УПОВНОВАЖЕНИЙ ОРГАН	67
СТАТТЯ 12 - ОПЕРАТОР	74
СТАТТЯ 13 - ПРОГРАМИ РОБІТ І БЮДЖЕТИ	76
СТАТТЯ 14 - КОМПЕНСАЦІЙНА ВУГЛЕВОДНЕВА ПРОДУКЦІЯ, СТРУКТУРА ВИТРАТ, ЩО ВІДШКОДОВУЮТЬСЯ ЗА РАХУНОК КОМПЕНСАЦІЙНОЇ ВУГЛЕВОДНЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ Й РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ	80
СТАТТЯ 15 - ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ	85
СТАТТЯ 16 - ПУНКТ ДОСТАВКИ (ВИМІРЮВАННЯ). ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ СУКУПНОГО ОБСЯГУ ВУГЛЕВОДНІВ	90
СТАТТЯ 17 - ВИМОГИ СТОСОВНО ЯКОСТІ НАФТОГАЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ВІДПОВІДНІСТЬ ДО СТАНДАРТІВ. ОБЛІК ВУГЛЕВОДНІВ ДЛЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПОТРЕБ І ВТРАТ ВУГЛЕВОДНІВ. ВИМОГИ ЩОДО УТИЛІЗАЦІЇ ВУГЛЕВОДНІВ.	91
СТАТТЯ 18 - ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ТА ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА МАЙНО. ВИВЕДЕННЯ З	92

ЕКСПЛУАТАЦІЇ	
СТАТТЯ 19 - ТРУБОПРОВОДИ ТА ТРАНСПОРТУВАННЯ	96
СТАТТЯ 20 - ВИКОРИСТАННЯ РОБІТ, ТОВАРІВ І ПОСЛУГ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. СОЦІАЛЬНІ ТА ІНФРАСТРУКТУРНІ ПРОЕКТИ ПОДВІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	98
СТАТТЯ 21 - НАЙМ, ПІДГОТОВКА Й ТЕХНОЛОГІЯ	102
СТАТТЯ 22 - ВАЛЮТА Й РОЗРАХУНКИ	105
СТАТТЯ 23 - ДОТРИМАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ЗМІНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ	116
СТАТТЯ 24 - СТРАХУВАННЯ	119
СТАТТЯ 25 - РАЦІОНАЛЬНЕ Й КОМПЛЕКСНЕ КОРИСТУВАННЯ. ОХОРОНА Й ЗАХИСТ НАДР, ДОВКІЛЛЯ, ЗДОРОВ'Я, ПРАЦІ, БЕЗПЕКА, ОБСЯГ, ВАРТІСТЬ І СТРОКИ ЗАХОДІВ З ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ	122
СТАТТЯ 26 - МАЙНОВІ ВІДНОСИНИ МІЖ СТОРОНАМИ СТОСОВНО КОМПЕНСАЦІЙНОЇ ТА ПРИБУТКОВОЇ ВУГЛЕВОДНЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ, ПЕРЕДАЧА ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ВИДОБУТУ КОМПЕНСАЦІЙНУ ТА ПРИБУТКОВУ ВУГЛЕВОДНЕВУ ПРОДУКЦІЮ, РЕАЛІЗАЦІЯ.	125
СТАТТЯ 27 - ЕТИЧНА ПОВЕДІНКА СТОРІН	129
СТАТТЯ 28 - ПОДАТКИ	130
СТАТТЯ 29 - ЗАЯВИ ТА ГАРАНТІЇ	162
СТАТТЯ 30 – СПІЛЬНЕ ЗДІЙСНЕННЯ НАФТОГАЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	164
СТАТТЯ 31 - РАХУНКИ, БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, ЗВІТИ ТА АУДИТОРСЬКІ ПЕРЕВІРКИ. ПОРЯДОК КОНТРОЛЮ ЗА ВЕДЕННЯМ РОБІТ ТА ВИКОНАННЯ УМОВ УГОДИ: СТРОК, ФОРМИ ТА ЗМІСТ ЗВІТІВ ПРО ХІД РОБІТ, ІНФОРМАЦІЇ, ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ/РАХУНКІВ, ЩО ПОДАЮТЬСЯ ІНВЕСТОРОМ	164
СТАТТЯ 32 - КОРИСТУВАННЯ ДАНИМИ ЩОДО ДОГОВІРНОЇ ДІЛЯНКИ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОБІТ ТА ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА НИХ	166
СТАТТЯ 33 - КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ І ПУБЛІЧНЕ РОЗКРИТТЯ	168
СТАТТЯ 34 - ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ТА ЗАСОБИ ЇЇ	172

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
СТАТТЯ 35 - ФОРС-МАЖОР	179
СТАТТЯ 36 - ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ТА ВІДМОВА ВІД УГОДИ	182
СТАТТЯ 37 - УМОВИ НАДАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ДЛЯ ПОТРЕБ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НАФТОГАЗОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ. РЕКУЛЬТИВАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ТА БУДІВНИЦТВО.	186
СТАТТЯ 38 - ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	191
СТАТТЯ 39 - ВІДСТУПЛЕННЯ	197
СТАТТЯ 40 - ПРАВО, ЩО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ. ІНШІ ПОЛОЖЕННЯ	201

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1 - ДОГОВІРНА ДІЛЯНКА	208
ДОДАТОК 2 - ОБЛІКОВІ ПРОЦЕДУРИ	210
ДОДАТОК 3 - КОПІЯ ГАРАНТІЇ МАТЕРИНСЬКОЇ КОМПАНІЇ	239
ДОДАТОК 4 - ПРИНЦИПИ ВЕДЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ	255
ДОДАТОК 5 - ФОРМА ЗАСВІДЧЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИМОГАМ СТАТТІ 27	261
ДОДАТОК 6 - ВИКОРИСТАННЯ ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ	262
ДОДАТОК 7 - ПЕРЕЛІК ДАНИХ ЩОДО ДОГОВІРНОЇ ДІЛЯНКИ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ НАДАНІ ДЕРЖАВОЮ	263
ДОДАТОК 8 - ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я, ПРАЦІ, БЕЗПЕКА ТА ДОВКІЛЛЯ	277
ДОДАТОК 9 - ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ	284
ДОДАТОК 10 - ФОРМУЛИ ОБЛІКОВИХ ЦІН	289
ДОДАТОК 10.1 - ФОРМУЛИ ОБЛІКОВИХ ЦІН ДЛЯ ЕКСПОРТНИХ ПРОДАЖІВ	292
ДОДАТОК 10.2 - ФОРМУЛИ ОБЛІКОВИХ ЦІН ДЛЯ ВНУТРІШНІХ ПРОДАЖІВ	292
ДОДАТОК 11 - ФОРМА СПЕЦІАЛЬНОГО ДОЗВОЛУ	294
ДОДАТОК 11.1 – ПРОЦЕДУРА ВИДАЧІ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОЗВОЛУ ТА ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО НЬОГО	299
ДОДАТОК 12 - ПЕРЕЛІК ПРАВИЛ, НОРМ ТА СТАНДАРТІВ, ЩО Є ЧАСТИНОЮ СТАНДАРТІВ ОПЕРАТОРА ТА ЯКІ ОПЕРАТОР МОЖЕ ЗАСТОСОВУВАТИ, ЗДІЙСНЮЮЧИ НАФТОГАЗОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ	308

ДОДАТОК 13 - ВИТРАТИ НА НАФТОГАЗОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ ДО ДАТИ НАБУТТЯ ЧИННОСТІ	367
ДОДАТОК 14 – ГОЛОВНІ ЦІЛІ ПРОГРАМИ РОБІТ ПОЧАТКОВОГО ГЕОЛОГІЧНОГО ВИВЧЕННЯ	368

УГОДА ПРО РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ

ЦЯ УГОДА ПРО РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ укладена [●] року у м. [●], [●] між:

ДЕРЖАВОЮ УКРАЇНА (надалі – “**Держава**”), яка діє через Кабінет Міністрів України (надалі – “**КМУ**”), офіційна адреса якого вул. Грушевського, 12/2, Київ 01008 Україна, в особі [●], [● посада], який діє на підставі розпорядження КМУ від [●] № [●] “Про укладення угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться в межах ділянки Юзівська _____”;

ШЕЛЛ ЕКСПЛОРЕЙШН ЕНД ПРОДАКШН ІЮКРЕЙН ІНВЕСТМЕНТС (IV) Б.В. (надалі – “**Шелл**”), компанією, що створена та існує відповідно до законодавства Нідерландів, зареєстрований офіс якої знаходиться за адресою Карел ван Біландтлаан 30, 2596, HR, м. Гаага, Нідерланди, реєстраційний/ідентифікаційний номер 27277662, в особі [●], [● посада], який діє на підставі [●]; та

ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “НАДРА ЮЗІВСЬКА” (надалі – “**Надра Юзівська**”), що створене та існує відповідно до законодавства України, місцезнаходження якого 03151, Україна, м. Київ, проспект Повітрофлотський, 54, код ЄДРПОУ 38077614, в особі Головіна Сергія Миколайовича, Директора Надра Юзівська, який діє на підставі Статуту.

Держава, Шелл та Надра Юзівська, разом з будь-якими з їх відповідних правонаступників за цією Угодою, іменуються окремо як – “**Сторона**”, а разом як – “**Сторони**”).

Шелл та Надра Юзівська, разом з будь-якими з їх відповідних правонаступників за цією Угодою, також разом іменуються як “**Інвестор**”, а окремо – як “**Компанія-Інвестор**”.

ПРЕАМБУЛА, ЩО ОСКІЛЬКИ:

1. КМУ, згідно із Законом України “Про угоди про розподіл продукції”, провів конкурс на укладення угоди про розподіл вуглеводнів, які

видобуватимуться в межах ділянки Юзівська (на підставі Постанови КМУ від 30 листопада 2011 року № 1298 “Про проведення конкурсу на укладення угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться в межах ділянки Юзівська” (надалі – “**Конкурс**”));

2. 23 квітня 2012 року Шелл подала заявку на участь в конкурсі, яка включала в себе гарантію від її материнської компанії **Б.В. Дордтше Петролеум Маатшappій** (Нідерланди), яка є афілійованою особою **Роял Датч Шелл плс** (Великобританія), щодо Початкового Зобов’язання (надалі – “**Гарантія Материнської Компанії**”);
3. Відповідно до Розпорядження КМУ від 10 травня 2012 року № 270-р “Про визначення переможця конкурсу на укладення угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться в межах ділянки Юзівська”; опублікованої 24 травня 2012 року в газеті Урядовий Кур’єр № 91, Шелл була оголошена переможцем Конкурсу;
4. Відповідно до умов Конкурсу, Шелл має укласти угоду про розподіл продукції щодо ділянки надр Юзівська спільно із “Надра Юзівська” (в якому 90% (дев’яносто відсотків) часток участі належить публічному акціонерному товариству “Національна акціонерна компанія “Надра України” та товариству з обмеженою відповідальністю “СПК-Геосервіс” належить 10% (десять відсотків) часток участі);
5. Шелл, як переможець Конкурсу, визначений Оператором за цією Угодою;
6. Компанії-Інвестори укладають угоду про операційну діяльність, в якому викладаються їх взаємні права та зобов’язання за цією Угодою;
7. Компанії-Інвестори погодилися надати достатні фінансові ресурси, необхідні людські ресурси, технологічний та технічний досвід та інші внески, які вимагаються для укладення Угоди відповідно до Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ; та
8. Сторони отримали всі затвердження та схвалення, в тому числі будь-які корпоративні затвердження, затвердження всіх відповідних акціонерів та Дозволи Державних Органів та дозволи органів місцевого самоврядування в Україні та/або в Нідерландах (та в будь-якій іншій юрисдикції, за необхідності), які можуть бути необхідні для укладення цієї Угоди,

ТОМУ, враховуючи обіцянки та взаємні домовленості та зобов'язання, передбачені далі в цій Угоді, Сторони цим домовляються про наступне:

СТАТТЯ І ВИЗНАЧЕННЯ ТА ТЛУМАЧЕННЯ

1.1 Визначення

Терміни, які починаються з великої літери, та інші терміни, які є спільнокореневими із такими термінами, які починаються з великої літери, які використані в цій Угоді, якщо вони інакше не визначені або не обмежені мають значення, що надані їм в цій Статті 1.

“LIBOR” означає ставку міжбанківських кредитів в Доларах США на період тривалістю 12 місяців, яка пропонується Британською Асоціацією Банкірів, що з'являється на сторінці 12 Екрану Рейтерс LIBOR (або на іншій сторінці, яка може замінити таку сторінку в цілях відображення ставки міжбанківських кредитів в Доларах США, яка пропонується Британською Асоціацією Банкірів) для депозитів в Доларах США об 11:00 або приблизно в цей час за лондонським часом, в день, який настає за два Лондонських Банківських Дні до відповідної дати визначення. В цілях цього визначення термін “Лондонський Банківський День” означає будь-який день, в який операції з депозитів в Доларах проводяться на лондонському міжбанківському ринку.

“Адміністративні Накладні Витрати” має значення, яке надане йому в Пункті 2.17.

“Акт Приймання-Передачі” означає документ, підписаний Інвестором та КМУ або іншим Державним Органом, належним чином уповноваженим Державою, який підтверджує передачу права власності на Майно від однієї Сторони до іншої згідно із Статтею 18.

“Афілійована Особа” означає:

(а) стосовно Шелл, будь-яку Особу, яка прямо або опосередковано контролює, контролюється або знаходиться під спільним контролем із Шелл. В контексті цього визначення термін **“контроль”** (в тому числі терміни **“контролює”**, **“контролюється”** та **“знаходиться під спільним контролем із”**) Особи означає пряме або опосередковане право розпорядження 50%

(п'ятдесятьма відсотками) або більше часток з правом голосу (окрім мінімальної кількості часток участі, яку повинен мати директор компанії, або інших мінімальних необхідних часток, наявність яких в іншій Особи (інших Осіб) такої Особи вимагається чинним законодавством, або володіння, пряме або опосередковане, 50% (п'ятдесятьма відсотками) або більше часток участі (окрім мінімальної кількості часток участі, яку повинен мати директор компанії або інших мінімальних необхідних часток, наявність яких в іншій Особи (інших Осіб) вимагається чинним законодавством) в статутному капіталі такої Особи. Будь-яка Особа, яка контролюється Роял Дач Шелл плс, материнською компанією Шелл, є Афілійованою Особою Шелл;

(b) стосовно Надра Юзівська – публічне акціонерне товариство “Національна акціонерна компанія “Надра України”” та ТОВ “СПК-Геосервіс” та будь-який інший їх відповідний правонаступник за цією Угодою відповідно до Статті 40.2.

“Банківський Рахунок Держави” означає банківський рахунок Держави в Державній Казначейській Службі України, про який буде повідомлено Іноземному Інвестору Кабінетом Міністрів України. КМУ може змінити такий банківський рахунок, надавши повідомлення Іноземному Інвестору не менш, ніж за 7 (сім) днів до дати, коли будь-який платіж підлягатиме сплаті Інвестором Державі.

“Барель” означає 42 (сорок два) американських галони, для виміру рідких речовин, при температурі 60 (шістдесят градусів) за Фаренгейтом та абсолютному атмосферному тиску 14,65 фунтів на квадратний дюйм.

“Бонус за Перший Газ з Першого Проекту Дослідно-Промислової Розробки із застосуванням технології кущового буріння” матиме значення надане цьому терміну у Статті 4.11.

“Бонус Підписання” має значення, яке надане йому в Статті 2.6.1.

“Бонус при Досягненні Пікового Рівня Видобутку” має значення, яке надане йому в Статті 5.7.

“Бюджет Розробки” має значення, яке надане йому в Статті 5.3.4.

“Бюджет” означає Річний Бюджет, Бюджет Оцінювання, Бюджет Розробки або Бюджет Виведення Об'єктів з Експлуатації або будь-який інший бюджет,

що передбачений в цій Угоді, в тому числі Бюджет Геологічного Вивчення, Бюджет Попереднього Дослідження та Бюджет Обґрунтування Промислової Розробки, залежно від обставин.

“Бюджети Оцінювання” має значення, яке надане йому в Статті 4.7.3 (iv).

“Вдосконалена Регуляторна База” має значення, яке надане йому в Статті 10.2(ii).

“Виведення з Експлуатації” означає діяльність, описану як така в Статті 18.4.1.

“Видобуток” означає видобування, виробництво, переробку, сепарацію, зберігання та поводження із Вуглеводнями, а також транспортування Вуглеводнів до Пункту Доставки та вся інша Нафтогазова Діяльність, яка є необхідною або допоміжною щодо вищенаведеного.

“Витрати на Геологічне Вивчення” має значення, яке надане йому в Пункті 3.1.

“Витрати на Нафтогазову Діяльність До Дати Набуття Чинності” означає будь-які витрати, понесені після офіційної публікації результатів Конкурсу, які, якби вони були понесені після Дати Набуття Чинності, були б Витратами на Нафтогазову Діяльність та включають в себе витрати, що описані в Додатку 13.

“Витрати на Нафтогазову Діяльність” має значення, яке надане цьому терміну в Частині 2.

“Витрати на Обслуговування” має значення, яке надане йому в Пункті 3.4(a).

“Витрати на Подальше Геологічне Вивчення” – це Витрати на Геологічне Вивчення, понесені по відношенню до будь-якої діяльності з Геологічного Вивчення, що виконуються згідно Статті 4.4.

“Витрати на Розробку” має значення, надане йому в Пункті 3.2.

“Витрати, що Підлягають Відшкодуванню” має значення, яке надане йому в Статті 14.2.

“Відкриття” означає, залежно від контексту, або (і) знаходження або існування покладу Вуглеводнів на будь-якій частині Договірної Ділянки або (ii) будь-який такий поклад Вуглеводнів.

“Відступлення” означає передачу Стороною всіх або частини своїх прав та зобов’язань за цією Угодою іншій Особі та/або Стороні згідно із положеннями Статті 39 та відповідне взяття на себе такою іншою Особою та/або Стороною прав та зобов’язань Сторони, що здійснює передачу за цією Угодою.

“Вуглеводні” означає Сиру Нафту, Газ, Побічні Продукти та будь-які та всі інші вуглеводні, які відкриті в результаті Нафтогазової Діяльності та/або видобуваються згідно із цією Угодою.

“Газ” означає горючу корисну копалину, яка є сумішшю вуглеводнів та неуглеводневих компонентів в газоподібному стані при стандартних умовах (тиск при 760 мм ртутного стовпа та температурі 20 градусів за Цельсієм), яка включає в себе, поміж інших, будь-який природний газ, супутній газ, газ сланцевих товщ, газ щільних порід, газ центрально-басейнового типу та/або газ (метан) вугільних родовищ.

“Гарантія Материнської Компанії” означає гарантію, що зазначена в Преамбулі.

“Геологічне Вивчення” означає будь-яку Нафтогазову Діяльність, яка здійснюється Інвестором з метою геологічного вивчення, пошуку та розвідки раніше невідкритих Вуглеводнів на Договірній Ділянці, в тому числі:

(а) буріння вибухових свердловин, структурних свердловин та стратиграфічне випробування та буріння, завершення та випробування розвідувальних, Оцінювальних свердловин, свердловин для закачування стічних вод та інших свердловин;

(b) геологічні, геохімічні, геофізичні та інші дослідження та вивчення та їх інтерпретація;

(c) Оцінювання, в тому числі будь-яка дослідно-промислова розробка та Проекти Дослідно-Промислової Розробки із застосуванням технології кущового буріння,

(d) придбання або набуття товарів, матеріалів, послуг та обладнання для вищезазначеного.

“Гривня” означає національну валюту України.

“Дані щодо Договірної Ділянки” включає в себе будь-які та всі геологічні, геофізичні, петрофізичні та технічні дані, пов’язані із Договірною Ділянкою, в тому числі каротажними діаграмами, звітами про видобування та завершення, звітами про хід виконання робіт, зразками порід, керном та звітами про випробування та інші дані, отримані за результатами геологорозвідувальних, геолого-екологічних, науково-дослідних, експлуатаційних та інших робіт, які існують на Дату Набуття Чинності або складаються або одержуються Інвестором при виконанні цієї Угоди.

“Дата Набуття Чинності” має значення, яке надане йому в Статті 2.5.1.

“Дата Передачі” має значення, надане йому в Статті 18.1.3.

“Дата Початку Першої Розробки” має значення, яке надане йому в Статті 5.4.

“Дата Початку Реалізації” означає дату, в яку перша Товарна Продукція, яка має бути реалізована Інвестором, проходить крізь Пункт Доставки.

“Дата Початку” має значення, яке надане йому в Статті 2.6.2.

“Держава” означає Державу Україна.

“Державна Казначейська Служба” має значення, яке надане йому в Статті 28.6(1).

“Державне Погодження” має значення, яке надане йому в Статті 11.2.3.

“Державний Орган” означає будь-який державний орган центральної або місцевої влади, контролюючий, перевіряючий, наглядовий або правоохоронний орган Держави, а також будь-які їхні підрозділи, в тому числі КМУ, міністерства, інші органи центральної виконавчої влади України, Раду Міністрів Автономної Республіки Крим, Національний Банк України, Державну Податкову Службу України, Податкову Інспекцію, Службу

Безпеки України, Антимонопольний Комітет України, Державну Митну Службу України, Генеральну Прокуратуру України та місцеві державні адміністрації, в тому числі будь-які їх підрозділи. Для цілей цієї Угоди, Державний Орган включатиме органи місцевого самоврядування.

“Державний Уповноважений Орган” означає Державний Орган, окрім КМУ, призначений КМУ відповідно до Статті 11.1.

“Ділянка Оцінювання” означає Запропоновану Ділянку Оцінювання, яка може бути змінена, яка була затверджена Державним Уповноваженим Органом.

“Ділянка Розробки” має значення, яке надане йому в Статті 5.6.

“Договірна Ділянка” означає ділянку надр, яка надається Інвестору на умовах, що викладені в цій Угоді та визначається в Додатку 1 і яка може змінюватися відповідно до умов цієї Угоди.

“Договірний Рік” означає (i) період від Дати Набуття Чинності, який триває до та закінчується в останній день грудня року, в якому настає Дата Набуття Чинності, (ii) після цього протягом терміну дії цієї Угоди, кожен з періодів тривалістю 12 (дванадцять) послідовних Календарних Місяців, який закінчується в останній день грудня, за тим винятком, що останній Договірний Рік закінчується в дату, коли закінчується термін дії або припиняється ця Угода.

“Додаток” означає будь-який з додатків до цієї Угоди.

“Дозвільні Документи” означає будь-які та всі дозволи (в тому числі Спеціальний Дозвіл), затвердження, погодження, згоди, свідоцтва, ліцензії та квоти, а також будь-які ліцензії, що можуть бути необхідними для здійснення Нафтогазової Діяльності, в тому числі акти про надання гірничого відводу, документи, які підтверджують право на користування земельною ділянкою, водними ресурсами та інші права користування або доступу та будь-які інші дозволи, погодження, характеру погодження, згоди, свідоцтва та ліцензії, пов’язані із користуванням надрами та іншою діяльністю у зв’язку з Угодою згідно з її положеннями, які видаються Державними Органами у відповідності до Законодавства України, Нормативних Актів та цієї Угоди і можуть бути необхідними для Інвестора, Оператора або Іноземного Інвестора та/або Підрядників та їхніх відповідних підрядників або інших

Осіб, в тому числі їхніх постійних представництв, для здійснення Нафтогазової Діяльності та іншої діяльності у зв'язку з Угодою та відповідно до цієї Угоди.

“Документ про передачу” має значення, надане йому у Статті 26.7.1.

“Документація” – має значення, яке надане йому у Статті 10.1.1.

“Долари США”, “Долари”, “\$” або “\$ США” означає законну валюту Сполучених Штатів Америки.

“Експерт” має значення, яке надане йому в Статті 38.4.2.

“Експропріація” – має значення, яке надане йому у Статті 23.5.1.

“Загальні та Адміністративні Витрати” має значення, яке надане йому в Пункті 3.4(b).

“Законодавство України” означає всі чинні закони України, Міжнародні Договори, згода на обов'язковість яких була надана Верховною Радою України, постанови Верховної Ради України, укази Президента України, декрети та постанови КМУ, прийняті в межах їх повноважень та відповідно до Конституції України та законів України.

“Запаси та Основні Засоби” має значення, яке надане йому в Пункті 2.3.

“Запропонована Ділянка Оцінювання” має значення, яке надане йому в Статті 4.7.3(ii).

“Застосовна Ставка” означає ставку LIBOR плюс 5% (п'ять відсотків), яка діє при настанні та протягом періоду невиконання зобов'язань.

“Затверджені Програма Робіт та Бюджет” означає будь-яку Програму Робіт та Бюджет, що передбачений за цією Угодою, які були затверджені відповідно до Статті 11.

“Збитки” означає Прямий Збиток та Опосередкований або Непрямий Збиток.

“Звіт по Компенсаційній та Прибутковій Вуглеводневій Продукції за Обліковий Період” - має значення, яке надане йому в Пункті 5.1 (c).

“Звіт про Витрати на Нафтогазову Діяльність за Договірний Рік” має значення, яке надане йому в Пункті 5.1(b).

“Звіт про Витрати на Нафтогазову Діяльність за Обліковий Період” має значення, яке надане йому в Пункті 5.1(a).

“Звітність Спеціального Призначення по Нафтогазовій Діяльності” має значення, яке надане йому в Пункті 1.4.

“Зміна Контролю” означає будь-яку зміну в статутному капіталі або складі безпосередніх або опосередкованих власників/бенефіціарів Компанії-Інвестора.

“Інвестор” має значення, яке надане йому в переліку Сторін до цієї Угоди.

“Індексація” має значення, яке надане йому в Пункті 2.

“Іноземний Інвестор” означає Шелл та будь-яку Особу нерезидента, яка стає Компанією-Інвестором відповідно до умов Статті 39.

“Інфраструктура Подвійного Призначення” має значення надане цьому терміну в Статті 20.4.1.

“Істотне Порушення з боку Держави” має значення, яке надане йому в Статті 34.1.4.

“Істотне Порушення з боку Інвестора” означає (а) неспроможність Інвестора розпочати Нафтогазову Діяльність згідно із Статтею 4.3.1 (і), завжди з урахуванням положень Статей 2.5.4 та 36.3 та (б) невиконання Інвестором свого Початкового Зобов’язання, завжди з урахуванням Статті 4.5.

“Календарний Місяць” означає будь-який з 12 (дванадцяти) місяців року.

“Категорія Вуглеводнів” означає будь-який компонент Вуглеводнів, який можна виміряти та реалізувати окремо від інших компонентів Вуглеводнів.

“КМУ” означає Кабінет Міністрів України.

“Комерційне Відкриття” означає Відкриття, яке, на власний розсуд Інвестора може бути розроблене та видобуватися в промислових масштабах, після врахування всіх відповідних технічних та економічних факторів, в тому числі, але не обмежуючись цим: пов’язані експлуатаційні та фінансові дані, будь-які результати Оцінювання (в тому числі випробовування свердловин, яке Інвестор вважає необхідним), запаси, які можуть бути видобуті, сталі обсяги видобутку, поводження із Вуглеводнями та розпорядження ними та транспортування.

“Компанія-Інвестор” має значення, яке надане йому в переліку Сторін.

“Компенсаційна Вуглеводнева Продукція” має значення, яке надане йому в Статті 14.3.

“Конденсат” означає будь-який Вуглеводень в рідкому стані при атмосферному тиску та температурі навколишнього середовища, який екстрагується або конденсується з Газу.

“Конкурс” має значення, надане йому в першій частині Преамбули.

“Конфіденційна Інформація” означає (a) будь-які та всі Дані щодо Договірної Ділянки, (b) цю Угоду, (c) будь-які та всі документи, інформацію, дані, зразки порід та звіти будь-якого характеру, які пов’язані із (i) умовами цієї Угоди або діяльністю Сторін цієї Угоди, (ii) будь-які переговори Сторін стосовно зазначеного, (iii) будь-які обговорення або рішення Державного Уповноваженого Органу або будь-якого його підкомітету або (iv) зміст та статус будь-якого Бюджету або Програми Робіт та (d) будь-які та всі інші документи, інформацію, дані, зразки порід та звіти (i) які одержуються в результаті здійснення Нафтогазової Діяльності або (ii) які одержуються Стороною у зв’язку із цією Угодою, в тому числі Результати Робіт. Незважаючи на вищенаведене, “Конфіденційна Інформація” не включає в себе (i) будь-що з вищенаведеного, що, не з вини будь-якої із Сторін, є загальнодоступною інформацією або (ii) будь-які дані щодо Договірної Ділянки, які знаходяться в розпорядженні Іноземного Інвестора станом на Дату Набуття Чинності.

“Майно” означає всі активи, окрім Вуглеводнів, як рухомі, так само і нерухомі, в тому числі матеріали, устаткування та всі інші товари та майнові права, які підлягають використанню в або для Нафтогазової Діяльності.

“Міжнародна Рекомендована Практика Експлуатації Нафтогазових Родовищ” означає всі ті види використання та практику, які на певний момент є загальноприйнятими за аналогічних обставин в міжнародній нафтогазовій галузі, що застосовуються до традиційних та/або нетрадиційних покладів, як рекомендоване, безпечне, економне та ефективне здійснення Нафтогазової Діяльності, в тому числі розвідки, розробки, видобування, обробки та транспортування Вуглеводнів.

“Міжнародна Угода” означає будь-який міжнародний договір, укладений в письмовій формі та який регулюється міжнародним правом, незалежно від того, чи він утілений в одному документі або в двох або більше пов’язаних між собою документах та незалежно від його конкретного призначення, стороною якого є Україна як суверенна держава, станом на Дату Набуття чинності або стороною якого Україна може стати протягом Терміну дії Угоди.

“Місяць” означає період, який починається в певний день в певному Календарному Місяці та закінчується в день, що передує такому самому дню наступного Календарного Місяця або, якщо такий день не існує, то останній день такого Календарного Місяця.

“мкм” означає мільярд стандартних кубічних метрів Газу, причому фізичний об’єм Газу вимірюється при стандартних умовах (тиск 760 мм ртутного стовпа та температура 20°C)

“Навмисна Неправомірна Поведінка або Груба Недбалість” означає будь-яку дію або неспроможність діяти (як окрему, так і одночасну) з боку Інвестора, в тому числі його Працівників, яка мала на меті або яка мала місце внаслідок необачного нехтування або грубої халатності щодо (а) рекомендованої та обачної практики експлуатації нафтогазових родовищ або будь-якої з умов цієї Угоди та (б) не неминучих та шкідливих наслідків, щодо яких така фізична особа або юридична особа знали або мали б знати, що така дія або неспроможність діяти їх спричинять, але не включає в себе будь-яку дію, утримання від дій, помилкове судження або помилку, яких він припустився внаслідок добросовісної реалізації будь-якої функції, повноваження або свободи дій, якими наділений або які можуть бути реалізовані Працівниками Компаній-Інвесторів і який при такій добросовісній реалізації зазначеного може бути виправданий особливими обставинами, в тому числі, але не обмежуючись врятуванням життя, майна або довкілля та іншими надзвичайними обставинами.

“Надбавка” має значення, які надані їм в Пункті 2.9.

“Надра Юзівська” має значення, яке надано йому в переліку Сторін Угоди.

“Нафтогазова Діяльність” має значення надане цьому терміну в Статті 3.

“Наявна Компенсаційна Вуглеводнева Продукція” має значення, яке надане йому в Статті 14.3.

“Невитрачений Залишок” означає будь-яку суму (в Доларах США) Початкового Зобов’язання, яка залишається невитраченою в кінці Програми Початкового Геологічного Вивчення, враховуючи витрати, що понесені на Виведення з Експлуатації.

“Неоподатковувані Операції” має значення, яке надане йому в Статті 28.10.

“Несплачувані Податки” має значення, яке надане йому в Статті 28.2(a).

“Нетехнічна Діяльність” означає діяльність, яка здійснюється Інвестором або Оператором в підтримку діяльності з навчання, технології, охорони здоров’я, життя, охорони довкілля та соціального захисту, в тому числі Соціальних Інвестицій та Інфраструктурних проектів Подвійного Призначення, комплектації персоналом, наймом та всю діяльність та роботи у зв’язку із будь-чим з вищенаведеного, необхідні для цього або допоміжні по відношенню до цього в межах Договірної Ділянки та поза нею’.

“Нормативні Акти” означає всі чинні офіційні нормативні акти, які видаються органами виконавчої влади згідно із повноваженнями, якими вони наділені Законодавством України та призначені для реалізації Законодавства України шляхом деталізації законодавчих норм.

“Облікова Ціна Газу” має значення, надане йому у Статті 15.3.2.

“Облікова Ціна Сирої Нафти” має значення, надане йому у Статті 15.2.3.

“Обліковий Період” означає (і) період тривалістю не більш ніж 3 (три) Календарних Місяці, який починається в Дату Набуття Чинності і закінчується в останній день наступного березня, червня, вересня або грудня

(залежно від обставин) та (ii) після цього протягом Терміну дії Угоди кожен період тривалістю три Календарних Місяці, який закінчується в останній день березня, червня, вересня або грудня, за тим винятком, що останній Обліковий Період закінчується в дату, в яку закінчується термін дії цієї Угоди або ця Угода припиняє свою дію.

“Облікові Процедури” - означають процедури ведення бухгалтерського, фінансового обліку та контролю, перевірки (в тому числі аудиту та підтвердження) книг та фінансових звітів, а також інші принципи, практику та процедури ведення бухгалтерського обліку, передбачені в Додатку 2 до цієї Угоди.

“Оголошення Комерційного Відкриття” матиме значення, надане йому у Статті 5.3.6.

“Оператор” означає будь-яку Компанію-Інвестора, що призначена діяти в такій якості відповідно до Статті 12.1. Визначення терміну “Оператор” включає в себе його представництво (Постійне Представництво) в Україні, залежно від контексту.

“Операційні Витрати” має значення, яке надане йому в Пункті 3.3.

“Опосередкований або Непрямий Збиток” означає будь-який збиток або втрати будь-якого характеру (в тому числі, але не обмежуючись цим, будь-яку втрату майна або об’єктів), які не впливають безпосередньо з певної дії або утримання від дій, але тільки з наслідку або результату такої дії або такого утримання від дій, в тому числі, але не обмежуючись цим, будь-яку втрату вигоди або можливості отримати прибуток, втрату здатності видобувати Вуглеводні, втрату видобутку, втрату ділової можливості.

“Особа” означає юридичну особу, фізичну особу, партнерство, корпорацію (в тому числі діловий траст), акціонерне товариство, траст, об’єднання без створення юридичної особи, спільне підприємство або іншу особу або уряд або будь-який його політичний підрозділ або орган.

“Оцінювання” означає будь-яку діяльність, яка здійснюється Інвестором в рамках діяльності з Геологічного Вивчення, з метою подальшої оцінки того, чи може Відкриття бути Комерційним Відкриттям, в тому числі діяльність, пов’язану із визначенням розміру пласту або горизонтів, які містять Відкриття, визначення його потужності та поперечної протяжності,

діяльність, пов'язана із оцінкою кількості, типу та якості будь-яких Вуглеводнів, які можна з нього видобути та продуктивності пласту. Оцінювання включає в себе всі геологічні дослідження, сейсмозрозвідку та інші види геофізичної розвідки, буріння свердловин, випробовування свердловин, в тому числі дослідно-промислового розробка із застосуванням технології кущового буріння, а також технічні та економічні дослідження, пов'язані із видобуванням, обробкою, транспортуванням та реалізацією Вуглеводнів, за умови, що така діяльність виконується з метою оцінки того, чи може Відкриття бути Комерційним Відкриттям. Оцінювання також включає в себе весь видобуток Вуглеводнів, який необхідний у зв'язку із завершенням та випробуванням будь-якої оцінювальної свердловини (в тому числі, за необхідності, будь-яке тривале випробування свердловини на приплив) та тампонуванням та ліквідацією будь-якої оцінювальної свердловини.

“ПДВ” означає податок на додану вартість, визначений Законодавством України.

“Первинні Документи” має значення, яке надане йому в Пункті 1.6.

“Період Початкового Геологічного Вивчення” має значення, яке надане йому в Статті 4.1.2.

“Перша Розробка” має значення, яке надане йому в Статті 5.7.

“Письмове підтвердження” матиме значення, надане йому у Статті 26.8.3.

“Підрядник” означає будь-яку Особу, яка має всі відповідні та необхідні кваліфікації та досвід, з якою Оператора або Інвестор встановлює договірні відносини на постачання товарів та/або надання робіт та/або послуг, які необхідні для Нафтогазової Діяльності.

“ПКУ” означає Податковий кодекс України.

“План Розробки” має значення, яке надане йому в Статті 5.3.1.

“Плата за Користування Надрами” означає плату за користування надрами для видобування корисних копалин, як визначено в Статті 28.1.

“Побічні Продукти” означає ті компоненти Вуглеводнів, окрім Сирої Нафти або Газу, такі як сірка або інші корисні копалини або речовини, які містяться у Сирій Нафті та Газі та можуть бути вилучені з них.

“Повернена Ділянка” має значення, яке надане йому в Статті 6.1.1.

“Повідомлення про Повернення” має значення, яке надане йому в Статті 6.1.1.

“Повідомлення про Потенційне Комерційне Відкриття” має значення, яке надане йому в Статті 5.1.2.

“Повідомлення про Право” має значення, надане йому у Статті 26.8.1.

“Повідомлення про Припинення” означає повідомлення, яке може бути надане Державою згідно із Статтею 36.3 або Інвестором згідно із Статтею 36.4.

“Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки ” має значення, надане цьому терміну в Статті 5.3.1.

“Податки на Заробітну Плату” має значення, яке надане йому в Статті 28.1.

“Податкова Інспекція” означає державну податкову інспекцію, що визначена відповідно до Статті 28.3(f).

“Податковий Рік” означає період тривалістю 12 (дванадцять) Календарних Місяців, який обчислюється за правилами, передбаченими в Законодавстві України для цілей оподаткування прибутку підприємств. Податкові Роки співпадатимуть з Договірними Роками за цією Угодою, якщо це буде можливо з урахуванням зазначених положень Законодавства, та якщо інше не буде погоджене між Сторонами.

“Податкові Витрати” має значення надане йому в Статті 28.5.4.

“Податок на Прибуток” означає податок на прибуток підприємств, визначений Законодавством України.

“Податок” означає будь-які податки, збори, мита, нарахування або інші подібні обов’язкові платежі, які носять характер податків, що, залежно від контексту, стягуються Державою чи будь-якою іншою державою, що можуть бути передбачені в ПКУ, в інших актах Законодавства України чи в нормативних актах іншої держави, та стягуватися на дату укладення цієї Угоди або в майбутньому, будь-яким урядом, його підрозділом або органами державної влади або адміністрації, як центральними, так і місцевими та муніципальними, в тому числі будь-які загальнодержавні податки та збори, місцеві податки та збори, що встановлюються органами місцевого самоврядування, внески на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, збір на обов’язкове державне пенсійне страхування.

“Покупець Газу” – має значення, яке надане йому в Статті 19.2.4.

“Попереднє Проектування” означає попередні інженерні дослідження та проектування, які включають в себе техніко-економічне обґрунтування розробки родовища, в тому числі основні інженерні, проектні та інші види діяльності, які необхідні, відповідно до Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, для прийняття остаточного рішення щодо того, чи інвестувати в подальшому в Розробку, в тому числі, без обмежень: (i) визначення та уточнення обраної концепції Розробки, (ii) попередня оцінка капітальних витрат виходячи з однозначних та відповідних реакцій ринку (яка може підтверджуватися із завершенням конкурсного процесу до, але не включаючи, прийняттям остаточних рішень про обрання переможців або в інший спосіб) по відношенню до найважливіших договорів, та (iii) розробка плану виконання Розробки.

“Попередні Дослідження” має значення, яке надане цьому терміну в Статті 5.2.1.

“Постійне Представництво” означає представництво будь-якого Іноземного Інвестора в Україні та включає в себе представництво Оператора, якщо Оператор є іноземним суб’єктом. Щодо діяльності Іноземного Інвестора в межах Статті 28, Постійне Представництво також має значення надане цьому терміну у відповідній угоді про уникнення подвійного оподаткування із Державою або, якщо жодної такої угоди не існує, то в Типовій Конвенції щодо Оподаткування Доходу та Капіталу 1992 року, виданій Організацією з економічного співробітництва та розвитку.

“Початкове Зобов’язання” – це фінансове зобов’язання Інвестора, яке має бути витрачене на Програму Робіт з Початкового Геологічного Вивчення, як описано в Статті 4.2.

“Права на Інтелектуальну Власність” означає права на будь-які знаки для товарів та послуг (zareєстровані та не zareєстровані), промислові зразки, комерційні (фірмові) найменування або zareєстровані назви підприємств, авторське право (в тому числі права на комп’ютерне програмне забезпечення), ноу-хау, наукові відкриття, комерційні таємниці, секретні формули та технологічні процеси та інші виробничі знання та інформація, права, які захищають гудвіл та репутацію, права на бази даних та інші твори, науково-технічні результати, інші результати отримані в ході проведення діяльності за Угодою та всі права, які надаються ліцензіями правовласників та згоди по відношенню до будь-яких з прав, які зазначаються в цьому визначенні.

“Працівник” має значення, яке надане йому в Пункті 2.2.

“Преамбула” означає один з восьми пунктів преамбули до цієї Угоди.

“Представник” має значення, яке надане йому в Статті 11.1.

“Прибуткова Вуглеводнева Продукція” має значення, яке надане йому в Статті 14.5.1.

“Принцип Нарахування” означає принцип бухгалтерського обліку, що передбачає віднесення витрат та вигод до періоду, в якому виникає зобов’язання щодо витрат або право на вигоду, незалежно від того, коли відбувається виставлення рахунків, сплата або надходження коштів.

“Принципи Ведення Діяльності” означає принципи, викладені в Додатку 4.

“Програма Робіт з Виведення з Експлуатації” означає програму робіт з Виведення з Експлуатації, складену Оператором згідно із Статтею 18.4.1 та включену до Програми Робіт та Бюджету Виведення Об’єктів з Експлуатації.

“Програма Робіт Початкового Геологічного Вивчення” має значення, яке надане йому в Статті 4.3.1.

“Програма Робіт та Бюджет Геологічного Вивчення” означає будь-яку Програму Робіт та Бюджет, що стосуються діяльності з Геологічного Вивчення, описаної у Статті 4.4.

“Програма Робіт та Бюджет Обґрунтування Промислової Розробки” означає Програму Робіт та Бюджет, описані в Статті 5.2.3.

“Програма Робіт та Бюджет Оцінювання” означає Програму Робіт з Оцінювання та пов’язаний із нею Бюджет Оцінювання.

“Програма Робіт” означає Річну Програму Робіт, Програму Робіт з Оцінювання, Програму Робіт з Виведення Об’єктів з Експлуатації, План Розробки або будь-яку іншу програму робіт, що передбачається в цій Угоді, в тому числі Програму та Бюджет Геологічного Вивчення, Попередні Дослідження або Обґрунтування Промислової Розробки.

“Програма та Бюджет Виведення з Експлуатації” має значення надане цьому терміну в Статті 18.4.

“Програма та Бюджет Попередніх Досліджень” має значення, яке надане цьому терміну в Статті 5.1.2.

“Програми Робіт з Оцінювання” означає програму робіт, що згадується у Статті 4.7.

“Продаж Третім Особам” має значення, надане йому у Статті 15.2.5.

“Продукція Геологічного Вивчення” має значення, яке надане йому в Статті 26.11.

“Проект Дослідно-Промислової Розробки із застосуванням технології кущового буріння” означає підготовлений для цієї мети проект з метою буріння декількох (куща) свердловин на спільному буровому майданчику або свердловин із гирлами на близькій відстані одне від одного, які споруджуються за допомогою спільного виробничого та дослідницького обладнання, головною метою якого є збір інформації протягом етапу Оцінювання потенційного родовища головним чином про обсяг, продуктивність та склад вуглеводнів, що можуть видобуватися. Такий проект як правило розробляється з метою вивчення довгострокових видобувних характеристик родовища.

“Проект Плану Розробки” має значення, яке надане йому в Статті 5.2.2.

“Промисловий Видобуток” означає видобуток Товарної Продукції з Комерційного Відкриття.

“Пропозиція” має значення, яке надане йому в Статті 11.2.3.

“Прострочене Зобов’язання з Оплати” має значення, яке надане йому в Статті 28.6(о).

“Процедури Відбору” означає процедури, погоджені Державою та Інвестором, які узгоджуються із вимогами Законодавства України та Нормативних Актів, Міжнародною Рекомендованою Практикою Експлуатації Нафтогазових Родовищ, які регулюють графік, зберігання, вимірювання, балансування та підйом Вуглеводнів та будь-які інші аспекти.

“Прямий Збиток” означає всі понесені витрати, видатки (в тому числі обґрунтовані винагороди та витрати адвокатів та консультантів), сплачені штрафи або відповідальність будь-якого характеру (передбачену згідно із законодавством або в інший спосіб), в тому числі збитки, витрати та видатки, які є прямим або опосередкованим наслідком рішення суду про виконання або утримання від виконання будь-якої дії або іншого засобу судового захисту за правом справедливості, арбітражних рішень, але не включає в себе Опосередковані або Непрямі Збитки.

“Пункт Доставки” означає будь-який пункт виміру, в якому Сторона може брати свою Частку Товарної Продукції після її розподілу.

“Пункт Реалізації” означає: або (і) пункт, в якому, згідно із умовами, якими регулюється реалізація Товарної Продукції, право власності на Вуглеводні або ризик втрати Вуглеводнів, залежно від того, що настане раніше, переходить від Сторони до покупця, або (ii) обставин якщо застосовне до Сирої Нафти, (а) у випадку експортного трубопроводу, кінцева точка трубопроводу або (b) у випадку інших способів експорту, порт або інший пункт експорту з території Держави.

“Пункт” означає пункт або підпункт Облікових Процедур.

“Рахунок Обліку Нафтогазової Діяльності” має значення, яке надане йому в Пункті 1.2.

“Результати Робіт” означає будь-які та всі дані, результати, висновки, отримані відомості, винаходи, рішення, специфікації, рекомендації, програмне забезпечення, посібники користувача, документацію, звіти, проекти, креслення, дані або іншу інформацію, документи або матеріали, які виникають або отримані або створені в ході виконання Нафтогазової Діяльності, за винятком Даних щодо Договірної Ділянки та всіх Прав на Інтелектуальну Власність у зв’язку із ними.

“Річна Програма Робіт” означає програму робіт, що згадується в Статті 13.1.

“Річний Бюджет” означає бюджет, що згадується у Статті 13.1.

“Річні Програма Робіт та Бюджет” означає Річну Програму Робіт разом із пов’язаним із нею Річним Бюджетом.

“Рішення” має значення, яке надане йому в Статті 11.4.2.

“Розробка” означає будь-яку діяльність, яка здійснюється Оператором по відношенню до Комерційного Відкриття з метою промислової розробки такого Комерційного Відкриття відповідно до Плану Розробки та всю діяльність, яка пов’язана або є допоміжною по відношенню до неї. Розробка включає в себе (а) буріння, завершення, відновлення та повторне завершення видобувних та нагнітальних свердловин, (б) дослідження пласту, геологічні та геофізичні дослідження та розвідка (с) проектування, будівництво, монтаж, підключення та первинне випробування обладнання, трубопроводів, систем, об’єктів та установок та (d) Промислова Розробка не включає в себе транспортування Вуглеводнів поза межами Пункту Доставки та збут.

“Р-Фактор” має значення, яке надане йому в Статті 14.6(i).

“Сира Нафта” означає горючу корисну копалину, що являє собою суміш вуглеводнів та розчинених в них компонентів, які перебувають у рідкому стані за стандартних умов (тиск при 760 мм ртутного стовпа та температурі 20 градусів за Цельсієм), в тому числі нафту та конденсат.

“Система Управління ОЗПД та СВ Оператора” має значення, яке надане йому в Статті 25.1.

“СОД” має значення, яке надане йому в Статті 12.5.

“Соціальні Інвестиції” означає діяльність, яку виконує Інвестор згідно із Статтею 20.3.

“Спеціальний Дозвіл” означає спеціальний дозвіл на право користування надрами в Україні з метою Нафтогазової Діяльності на Договірній Ділянці.

“Сплачувані Податки” має значення, яке надане йому в Статті 28.1 цієї Угоди.

“Сприятливі Зміни в Податковому Законодавстві” має значення, яке надане йому в Статті 28.4.1.

“Стандарти Оператора” означає ті стандарти, принципи та практику, які регулюють операції Оператора та Афілійованих Осіб Оператора в усьому світі та включають в себе Систему Управління ОЗПД та СВ Оператора, правила, норми та стандарти, описані у Додатку 13, процедури укладення договорів та здійснення закупівель Оператора та Принципи Ведення Діяльності.

“Стаття” означає будь-яку статтю або пункт цієї Угоди.

“Сторона Одержувач Відшкодування” має значення, яке надане йому в Статті 34.3.1.

“Сторона” означає будь-яку із сторін цієї Угоди.

“Схвалення та Дозволи” має значення, яке надане йому в Статті 10.1.

“Термін Дії Угоди” має значення, яке надане цьому терміну в Статті 2.5.2.

“Товарна Продукція” означає загальний обсяг Вуглеводнів, видобутих в межах Договірної Ділянки, доставлених у Пункт Доставки, обчислюваний відповідно до показників вимірювального обладнання за виключенням Вуглеводнів на технологічні потреби.

“Транскордонний” означає у випадку, коли цей термін використовується щодо фінансування, кредитів та позик, платежів, розрахунків та інших операцій, означає, що фінансування, кредити та позики, платежі, розрахунки та інші операції здійснюються між резидентом України та нерезидентом. Для цілей цього визначення головний офіс Іноземного Інвестора вважається нерезидентом, в той час як Постійне Представництво такого Інвестора вважається резидентом України. Розрахунки і платежі між нерезидентом та резидентом України не вважаються Транскордонними, якщо (і) банківські рахунки як платника, так і отримувача, які використовуються у такій операції, відкриті в уповноважених банках України, або (ii) банківські рахунки як платника, так і отримувача, які використовуються у такій операції, відкриті за межами України.

“Транспортні Витрати” означає витрати, пов’язані із доставкою (транспортуванням) Товарної Продукції від Пункту (Пунктів) Реалізації та включають в себе, окрім іншого, витрати, пов’язані із:

(i) поставкою (транспортуванням) магістральними трубопроводами, залізницею, водним та іншими видами транспорту, в тому числі доходи від інвестицій, якщо необхідно;

(ii) випорожненням, наповненням, навантаженням, розвантаженням та перевалкою;

(iii) оплатою послуг порту (наприклад, портового збору);

(iv) оплатою за послуги транспортування та експедиторські послуги;

(v) вартість відповідного страхування;

(vi) мито та платежі (державні збори) у випадку продажу за межі митної території України (у разі необхідності).

“Третя Особа” означає будь-яку Особу окрім Держави, будь-якого Державного Органу, Інвестора, Компаній-Інвесторів, Оператора.

“Угода” означає цю угоду про розподіл продукції, в тому числі Додатки, які є невід’ємною її частиною, із змінами, доповненнями або іншими модифікаціями відповідно до положень цієї Угоди.

“Українське Походження” означає роботи, товари та послуги, які були виконані, виготовлені або надані Особою, резидентом України, яка здійснює свою діяльність та має своє місце реєстрації в Україні, незалежно від походження її учасників або акціонерів (за наявності).

“Умова Початку” має значення, яке надане йому в Статті 2.5.4.

“Фонд Виведення Об’єктів з Експлуатації” означає рахунок, описаний як такий в Статті 18.4.4.

“Форс-Мажор” означає по відношенню до будь-якої Сторони будь-яку подію або випадок будь-якого характеру, які непідвласні такій Стороні, зокрема: стихійні лиха, військові дії або війна (оголошена або не оголошена), діяльність партизанів, терористична діяльність, акти саботажу, блокада, пожежа, страйки, заколоти, повстання, масові заворушення, карантинні обмеження, епідемії, землетруси, зсув порід, підземні поштовхи, оповзні, снігові лавини, повені, урагани, бурі, та регуляторні, адміністративні або подібні дії або з боку бездіяльність будь-якого урядового або міжурядового органу поза межами Держави.

“Частина” означає кожну з частин Облікових Процедур.

“Частка Держави” має значення, яке надане йому в Статті 14.5.

“Частка Участі” має значення, яке надане йому в Статті 2.4.

“Частка” означає частину Товарної Продукції, на яку Інвестор або Держава матимуть право згідно із цією Угодою.

“Шелл” має значення, яке надане йому в переліку Сторін цієї Угоди.

Інші поняття, що застосовуються, але не визначені в цій Угоді, слід розуміти в значенні, яке наведене в Законодавстві України.

1.2 Тлумачення

1.2.1 Додатки вставлені в цю Угоду шляхом посилання та є частиною цієї Угоди. У разі будь-яких суперечностей між основним текстом цієї Угоди та будь-яким положенням будь-якого Додатку, положення цієї Угоди (за винятком Додатків) мають переважну силу.

1.2.2 Заголовки та назви Статей, Частих, Пунктів та Додатків включені в цю Угоду тільки в цілях полегшення орієнтування в тексті та не становлять частину цієї Угоди з жодною іншою метою та не мають самостійної сили.

1.2.3 При використанні в цій Угоді слова “включати в себе” та “в тому числі” (та похідних від них) повинні читатися відповідно “включати в себе без обмежень” та “в тому числі без обмежень”, якщо прямо не передбачене інше.

1.2.4 Визначення термінів, що визначені в цій Угоді, є в рівній мірі застосовними до форм однини та множини визначених термінів.

1.2.5 Якщо прямо не передбачене інше, слова “день”, “Місяць”, “Календарний Місяць”, “Квартал” або “рік” є посиланнями на день, місяць, квартал або рік за григоріанським календарем.

1.2.6 Посилання на Іноземного Інвестора, Компанію-Інвестора та/або Оператора включають в себе їхні представництва в Україні, які є Постійним Представництвом.

1.2.7 Посилання на будь-який закон, нормативно-правовий акт (в тому числі, з метою уникнення непорозумінь Законодавство України та Нормативні Акти), контракт або договір, є посиланнями на такий закон, нормативно-правовий акт, контракт або договір із відповідними змінами.

СТАТТЯ 2

ПРЕДМЕТ УГОДИ. ДОГОВІРНА ДІЛЯНКА. ОСНОВНІ УМОВИ. ТРИВАЛІСТЬ ТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ

2.1 Предмет

Відповідно до цієї Угоди та згідно із її умовами, Держава цим доручає Інвестору та надає йому виключне право здійснювати Нафтогазову Діяльність, в тому числі проводити розвідку, оцінювати, розробляти та видобувати Вуглеводні на Договірній Ділянці протягом Терміну Дії Угоди, разом із такими іншими правами, які передбачені в цій Угоді, а Інвестор бере на себе зобов'язання виконувати Нафтогазову Діяльність за власний рахунок на власний ризик та отримуватиме відшкодування своїх витрат з Компенсаційної Вуглеводневої Продукції та отримуватиме плату

(винагороду) у вигляді Прибуткової Вуглеводневої Продукції, як зазначено в Статті 14.

2.2 Характеристики Договірної Ділянки

Договірна Ділянка та її географічне положення, координати та обмеження щодо глибини описані у Додатку 1. Договірна Ділянка може бути змінена тільки відповідно до положень цієї Угоди.

2.3 Спеціальний Дозвіл

2.3.1 Держава цим гарантує видачу та збереження в силі протягом Терміну Дії Угоди Спеціального Дозволу відповідно до Додатку 11.1 та Законодавства України.

2.3.2 Інвестор здійснює оплату в розмірі 4 000 000 (чотири мільйони) Доларів США або її еквіваленту в Гривні, яка буде повною та остаточною платою за видачу Спеціального Дозволу.

2.4 Частки Учасі

Без обмеження положень Статті 14.5.3, станом на Дату Набуття Чинності, Компанії-Інвестори мають наступні частки участі у правах та зобов'язаннях Інвестора згідно із цією Угодою, за винятком тих випадків, коли такі права та зобов'язання закріплені тільки за конкретною Компанією-Інвестором (надалі – **“Частки Учасі”**):

<u>Компанія- Інвестор</u>	<u>Частка Учасі</u>
Шелл	50%
Надра Юзівська	50%

2.5 Термін дії, Дата Набуття Чинності та Дата Початку

2.5.1 Ця Угода вступає в силу та набуває чинності в дату реєстрації цієї Угоди відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів після підписання останнім з належним чином уповноважених на підписання представників Сторін (надалі – **“Дата Набуття Чинності”**).

2.5.2 Якщо не буде припинена раніше згідно із Статтею 36, ця Угода укладається на строк 50 (п'ятдесят) років, який починається від Дати Набуття Чинності (надалі – **“Термін Дії Угоди”**).

2.5.3 За умови схвалення КМУ, в наданні якого не повинно бути відмовлено, якщо Інвестор виконає свої зобов'язання за цією Угодою, Термін Дії Угоди буде на вимогу Інвестора подовжений шляхом укладення додаткової угоди. Якщо Сторони не домовляться про інше, будь-яке положення згідно із цією Статтею 2.5.3 відбуватиметься на таких самих умовах, які існували безпосередньо до такого подовження. Всі Дозвільні Документи за цією Угодою в такому випадку будуть подовжуватися на термін, на який буде продовжуватись дія цієї Угоди.

2.5.4 Виконання зобов'язань Інвестора згідно із цією Угодою буде відкладене до виконання або надання Іноземним Інвестором відмови від всіх наступних умов початку (надалі кожна – **“Умова Початку”**):

- (i) Видача Спеціального Дозволу на ім'я Компаній-Інвесторів та із умовами, які відповідають положенням цієї Угоди, Законодавства України та Нормативних Актів;
- (ii) реєстрація Угоди в податкових органах;
- (iii) Набуття чинності змінами до Законодавства України, які дозволяють Державі призначити Державний Уповноважений Орган відповідно до цієї Угоди;
- (iv) Отримання Інвестором від Держави у користування відповідно до цієї Угоди Даних щодо Договірної Ділянки, визначених в Додатку 7. Такі Дані щодо Договірної Ділянки надаються Інвестору за плату в розмірі 5 000 000 (п'ять мільйонів) дол. США або її еквіваленту в Гривні, що сплачується на підставі та відповідно до окремих договорів, що буде єдиною та повною компенсацією Державі та/або будь-якому Державному Органу за надання у користування Інвесторові Даних щодо Договірної Ділянки, визначених в Додатку 7. Держава надає Інвестору будь-який Дозвіл Уряду, який вимагається для експорту таких даних. Інвестор та розпорядник таких Даних щодо Договірної Ділянки підписують акт приймання-передачі Даних щодо Договірної Ділянки, визначених в Додатку 7. Дата підписання такого акту буде датою виконання цієї Умови Початку.

2.6 Бонус Підписання та Дата Початку

2.6.1 Протягом 7 (семи) днів після виконання або надання відмови від Умов Початку 2.5.4(i), 2.5.4(ii) та 2.5.4(iii), Іноземний Інвестор сплачує Державі суму в розмірі 25 000 000 (двадцять п'ять мільйонів) Доларів США або її еквівалент в Гривні (надалі – **“Бонус Підписання”**).

Бонус Підписання сплачується на Банківський Рахунок Держави.

2.6.2 Не пізніше п'ятнадцяти (15) днів, після виконання останньої із всіх Умов Початку Іноземний Інвестор повідомляє про це КМУ. Дата, яка настає через 3 (три) Місяці після дати повідомлення, є датою, в яку почнуть діяти зобов'язання Інвестора щодо здійснення Нафтогазової Діяльності, в тому числі його зобов'язання за Програмою Початкового Геологічного Вивчення, як передбачено в Статті 4.3.1 (надалі – **“Дата Початку”**).

2.7 Виконання умов

2.7.1 Сторони вживатимуть всіх таких заходів, які необхідні для виконання всіх Умов Початку як тільки це стане можливим після Дати Набуття Чинності.

2.7.2 З урахуванням Статті 2.7.4, через 12 (дванадцять) Місяців після Дати Набуття Чинності, якщо одна або більше Умов Початку не будуть виконані Державою або Іноземний Інвестор не надасть відмови від прав щодо них, тоді або Держава або Іноземний Інвестор може повідомити іншу Сторону та вимагати зустрічі з іншою Стороною з метою обговорення шляхів вирішення. У випадку, якщо Держава та Іноземний Інвестор не зможуть знайти взаємно прийнятний шлях вирішення протягом 30 (тридцяти) днів від дати такого повідомлення, Іноземний Інвестор матиме право припинити дію цієї Угоди в односторонньому порядку та без подальших зобов'язань, а Держава відшкодує Інвестору Прямі Збитки, заподіяні Інвестору. У випадку спору між Сторонами щодо суми відшкодування, яке підлягає сплаті за цією Угодою, Сторони врегульовують такий спір відповідно до Статті 38.2.

2.7.3 З урахуванням Статті 2.7.4 та без обмежень для Статті 2.7.2, якщо Держава не виконує Умови Початку протягом 60 (шістдесят) днів після Дати Набуття Чинності, Держава цим погоджується, що Термін Дії Угоди, на вимогу Інвестора, буде подовжений на період, що дорівнює періоду між Датою Набуття Чинності та датою, коли остання з Умов Початку, яка підлягає виконанню, буде виконана.

2.7.4 Інвестор подає до відповідних Державних Органів всю таку Документацію, яка може вимагатися для надання можливості Державі виконати Умов Початку, за умови, що така Документація (i) була запитана Державним Органом в письмовій формі та прямо вимагається Законодавством України та/або Нормативними Актами, згідно з процедурами, описаними у Додатку 11.1, та (ii) знаходиться в розпорядженні або під контролем Інвестора.

СТАТТЯ 3 НАФТОГАЗОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Відповідно до умов цієї Угоди, Інвестор здійснюватиме нафтогазову діяльність безпосередньо або через Субпідрядників (“**Нафтогазова Діяльність**”), що включатиме наступне:

- (i) Геологічне Вивчення, як описується у Статті 4;
- (ii) Розробка, як описується у Статті 5;
- (iii) збут та реалізація Товарної Продукції;
- (iv) проектування, будівництво, експлуатація та технічне обслуговування свердловин, Видобувних об’єктів, трубопроводів та пов’язаних об’єктів (в тому числі їх з’єднання) та будь-яких інших об’єктів, які вимагаються для вищезгаданої Нафтогазової Діяльності;
- (v) Виведення з Експлуатації;
- (vi) Нетехнічна Діяльність;
- (vii) інша діяльність, пов’язана із виконанням вищезгаданого.

СТАТТЯ 4 ПЕРЕЛІК, ОБСЯГ ТА УМОВИ ГЕОЛОГІЧНОГО ВИВЧЕННЯ

4.1 Геологічне Вивчення

4.1.1 Інвестор має право здійснювати діяльність з Геологічного Вивчення у будь-який момент протягом Терміну Дії Угоди. Така діяльність повинна провадитись відповідно до Програми Початкового Геологічного Вивчення та

відповідно до будь-якої іншої Затвердженої Програми Робіт та Бюджету, пов'язаної із Нафтогазовою Діяльністю у будь-якій частині Договірної Ділянки, в тому числі, з метою уникнення непорозумінь, на будь-якій Ділянці Розробки, за умови, що така Затверджена Програма Робіт та Бюджет включає в себе діяльність з Геологічного Вивчення.

4.1.2 За умови вчасного отримання Оператором всіх необхідних Дозвільних Документів відповідно до Статті 10.1.1 та з урахуванням будь-яких положень Статей 4.1.4 та 4.3.4, Інвестор зобов'язується виконати Програму Початкового Геологічного Вивчення протягом 5 (п'яти) років, починаючи з Дати Початку (надалі – “**Період Початкового Геологічного Вивчення**”).

4.1.3 Метою Програми Робіт Початкового Геологічного Вивчення є здійснити та Оцінити Відкриття та проводити будь-які пов'язані з цим роботи, та якщо доцільно, відповідно до Законодавства України, Нормативних Актів, Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ та положень цієї Угоди, здійснити Оголошення Комерційного Відкриття, дотримуючись порядку дій, описаних у Статтях 4 та 5.

4.1.4 Період Початкового Геологічного Вивчення подовжується на період, що дорівнює будь-яким затримкам у виконанні Програми Початкового Геологічного Вивчення, які непадвласні Оператору, в тому числі через невиконання Державою своїх зобов'язань за Статтею 10.1 та 10.2.

4.1.5 Будь-яка діяльність з Геологічного Вивчення провадиться відповідно до:

- (i) Стандартів Оператора для діяльності з розробки традиційних та/або нетрадиційних вуглеводнів;
- (ii) Процесів Оператора, спрямованих на зменшення ризиків на Договірній Ділянці;
- (iii) Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ; та
- (iv) цілей Програми Робіт Початкового Геологічного Вивчення, описаних у Додатку 14;

- (v) Законодавства України та Нормативних Актів.

4.2 Початкове Зобов'язання

4.2.1 Інвестор профінансує Програму Початкового Геологічного Вивчення за рахунок Початкового Зобов'язання. Початкове Зобов'язання складає 410 000 000 (чотириста десять мільйонів) Доларів США або його еквівалент в Гривнях. Проте Інвестор може, виключно на власний розсуд, вирішити здійснити витрати понад зазначене Початкове Зобов'язання по відношенню до Програми Початкового Геологічного Вивчення.

Початкове Зобов'язання враховує в себе (i) суму ПДВ, що не відшкодований Інвестору відповідно до Статті 28.6 та (ii) кошти сплачені за видачу Спеціального Дозволу у сумі 4 000 000 (чотири мільйони) доларів США, як передбачено у Статті 2.3.2; та (iii) кошти сплачені за надання Інвестору Даних щодо Договірної Ділянки, що вказані у Додатку 7 та права користування ними у сумі 5 000 000 (п'ять мільйонів) доларів США, як визначено у Статті 2.5.4 (v).

4.2.2 Незважаючи на вищевикладене, якщо Інвестор понесе витрати, які дорівнюють або перевищують розмір Початкового Зобов'язання до завершення Програми Початкового Геологічного Вивчення, Інвестор не зобов'язаний завершувати Програму Початкового Геологічного Вивчення та має право припинити цю Угоду.

4.3 Програма Початкового Геологічного Вивчення

4.3.1 Програма Початкового Геологічного Вивчення включає в себе наступну Нафтогазову Діяльність (надалі – **“Програма Початкового Геологічного Вивчення”**):

- (i) Початок буріння 1 (однієї) розвідувальної свердловини протягом 1 (одного) року від Дати Початку;
- (ii) Проведення регіонального двомірного сейсмічного дослідження в обсязі не менш ніж 2 500 погонних км (дві тисячі п'ятсот погонних кілометрів) щодо всієї Договірної Ділянки. Проведення регіонального двомірного сейсмічного дослідження розпочнеться протягом 1 (одного) року від Дати Початку;

- (iii) Проведення тривимірного сейсмічного дослідження території площею не менш ніж 500 км² (п'ятсот квадратних кілометрів). Проведення тривимірного сейсмічного дослідження розпочнеться протягом 1 (одного) року від Дати Початку. Незважаючи на вищенаведене, якщо існуючі та наявні дані тривимірного сейсмічного дослідження аналогічної площі, на обґрунтовану думку Оператора, є достатніми для продовження Програми Початкового Геологічного Вивчення, Інвестор може отримати такі дані не пізніше ніж через 1 (один) рік від Дати Початку у якості заміни проведення тривимірного сейсмічного дослідження описаного вище. Всі витрати, що здійснені при збиранні таких даних, вираховуються з суми Початкового Зобов'язання;
- (iv) Реалізація Проекту Дослідно-Промислової Розробки із застосуванням технології кущового буріння, в тому числі будівництва необхідних об'єктів, за умови прийняття відповідного рішення Інвестором прийнятого виключно на його власний розсуд, провести Оцінювання Відкриття та затвердження запасів такого Відкриття відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів;
- (v) Для розвідки, оцінювання та будь-якого Дослідно-Промислового Проекту з застосуванням технології кущового буріння, Інвестор передбачає програму буріння, яка включає в себе 15 (п'ятнадцять) свердловин, 2 (дві) з яких мають бути пробурені в межах перспективних ділянок, окрім ділянки, на якій заплановане буріння свердловини, що передбачена в пункті 4.3.1 (i), за умови, що результати діяльності за Статтями 4.3.1 (ii) та (iii), на обґрунтовану думку Оператора, підтверджуватимуть доцільність буріння на інших перспективних ділянках;
- (vi) Оцінка всіх інших потенційних покладів на Договірній Ділянці, в тому числі покладів газу центрально-басейнового типу, газу сланцевих товщ, газу (метану) вугільних родовищ, природного газу, нафти та конденсату. Якщо, на думку Інвестора, знайдений потенційний поклад Вуглеводнів, Інвестор бере на себе зобов'язання підготувати план додаткової подальшої діяльності з Геологічного Вивчення;
- (vii) Нетехнічна Діяльність та інша діяльність, пов'язана із Програмою

Початкового Геологічного Вивчення; та

(viii) Виведення з Експлуатації, з урахуванням права Оператора на використання будь-якого Майна, яке придбане для діяльності з Геологічного Вивчення в майбутній Нафтогазовій Діяльності.

4.3.2 Після завершення або дострокового припинення Програми Початкового Геологічного Вивчення Інвестор складає звіт, в якому узагальнює її результати та подає такий звіт до Державного геологічного інформаційного фонду України.

4.3.3 Якщо під час Періоду Початкового Геологічного Вивчення, відповідно до процедури, описаної в Статті 5, здійснюється Оголошення про Комерційне Відкриття, в такому разі Інвестор повинен здійснити оцінку запасів Державною комісією України по запасах корисних копалин або його правонаступником).

4.3.4 Якщо по закінченні п'ятирічного строку Початкового Періоду Геологічного Вивчення не здійснюється Оголошення Комерційного Відкриття, Інвестор має право письмово звернутися до Державного Уповноваженого Органу про продовження терміну Періоду Початкового Геологічного Вивчення з метою (i) завершення виконання Програми Робіт Початкового Геологічного Вивчення; та/або (ii) виконання Початкового Обов'язку; та/або (iii) здійснення діяльності з Геологічного Вивчення з метою геологічного вивчення, пошуку та розвідки раніше невідкритих покладів Вуглеводнів в межах Договірної Ділянки; та/або (iv) виконання Діяльності з Оцінювання.

4.3.5 Якщо будь-яка Пропозиція стосовно Річної Програми Робіт та Бюджету по відношенню до Програми Робіт з Початкового Геологічного Вивчення підлягатимуть експертизі згідно із Статтею 38.4.2 (ii), Експерт керуватиметься, зокрема, цілями Програми Робіт Початкового Геологічного Вивчення, описаними в Додатку 14. Річний Бюджет вважається обґрунтованим, якщо валові витрати, внесені в нього, дорівнюватимуть або перевищуватимуть будь-який Невитрачений Залишок (що розраховується в момент формування Річного Бюджету), поділений на час, що лишився (в роках) в період від року, якого стосується Річний Бюджет, та включно з ним до кінця Періоду Початкового Геологічного Вивчення.

4.4 Діяльність з Додаткового Геологічного Вивчення (Дорозвідка)

4.4.1 Після закінчення Періоду Початкового Геологічного Вивчення Інвестор матиме право здійснювати іншу діяльність з Геологічного Вивчення, на додаток до діяльності, описаної в Програмі Робіт Початкового Геологічного Вивчення, в будь-якій частині Договірної Ділянки, у тому числі, для уникнення сумнівів, Ділянці Розробки та в будь-який період протягом Терміну Дії Угоди.

4.4.2 Будь-які Програми Робіт та Бюджети Додаткового Геологічного Вивчення, подані на затвердження Оператором, повинні базуватися на Даних щодо Договірної Ділянки, які є у розпорядженні Оператора на момент складення такої Програми Робіт та Бюджету. Будь-яка така Програма Робіт та Бюджет Додаткового Геологічного Вивчення повинні технічно та обґрунтовано відповідати іншій Нафтогазовій Діяльності. Будь-які такі Програма Робіт та Бюджет Додаткового Геологічного Вивчення повинні бути затверджені Державним Уповноваженим Органом відповідно до Статті 11.

4.4.3 Оператор може, відповідно до Статті 11, в будь-який час подати на розгляд Державного Уповноваженого Органу запропоновані зміни до будь-якої Програми Робіт та Бюджету Додаткового Геологічного Вивчення.

4.5 Відсутність подальшої діяльності

Якщо:

- (a) під час Періоду Початкового Геологічного Вивчення, на обґрунтовану думку Іноземного Інвестора завершення Програми Початкового Геологічного Вивчення перестає відповідати інтересам Іноземного Інвестора та/або не відповідає Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації Нафтогазових Родовищ, Іноземний Інвестор має право припинити Програму Початкового Геологічного Вивчення, або
- (b) в кінці Періоду Початкового Геологічного Вивчення Інвестор не здійснить істотного завершення Програми Початкового Геологічного Вивчення та не бажає продовжувати діяльність з Геологічного Вивчення,
- (c) та якщо існуватиме Невитрачений Залишок, тоді застосовуватиметься наступне:

(i) Іноземний Інвестор повідомляє інші Компанії-Інвестори та КМУ про свій намір припинити Угоду, і інші Компанії-Інвестори інформують Іноземного Інвестора про свій намір продовжувати або не продовжувати Нафтогазову Діяльність;

(ii) Якщо інша Компанія-Інвестор приймає рішення продовжувати Нафтогазову Діяльність, тоді, з урахуванням умов Статей 4.12, Частка Учасі Іноземного Інвестора та Частки Учасі Надра Юзівська станом на день прийняття Іноземним Інвестором рішення за Статтею 4.5(a) або 4.5(b), в залежності від випадку, Невитрачений Залишок сплачується Іноземним Інвестором на Рахунок Нафтогазової Діяльності для надання можливості іншій Компанії-Інвестору продовжити Нафтогазову Діяльність;

(iii) Якщо жодна інша Компанія-Інвестор не приймає рішення продовжувати Нафтогазову Діяльність, Інвестор приступає до Виведення з Експлуатації і, після цього, переказує Невитрачений Залишок на Банківський Рахунок Держави;

(iv) Сплата Невитраченого Залишку є єдиним та виключним засобом захисту Держави стосовно Інвестора у випадку будь-якої нездатності Інвестора істотно завершити Програму Початкового Геологічного Вивчення; та

Після сплати Невитраченого Залишку, за наявності, відповідно до цієї Статті 4.5, Іноземний Інвестор має право відмовитися від Угоди. У випадку, якщо інша Компанія-Інвестор вирішує продовжувати Нафтогазову Діяльність, ця Угода не припиняє дію.

4.6 Повідомлення про Відкриття

Якщо, в ході діяльності з Геологічного Вивчення, Оператор здійснює будь-яке Відкриття, Оператор повідомляє Державний Уповноважений Орган не пізніше 30 (тридцяти) днів після завершення Нафтогазової Діяльності, яка призвела до Відкриття. Таке повідомлення включає в себе стислий опис всієї наявної істотної інформації в розпорядженні Оператора, яка стосується такого Відкриття.

4.7 Програма Робіт з Оцінювання та Бюджет Оцінювання

4.7.1 Якщо Оператор вважає, що оцінювання Відкриття є обачним або доцільним, Оператор подає до Державного Уповноваженого Органу, як тільки це стає можливим, але не пізніше ніж через 9 (дев'ять) Місяців після повідомлення про Відкриття, яке видане згідно із Статтею 4.6, Програму Робіт з Оцінювання з метою проведення оцінювання того чи Відкриття має потенціал стати Комерційним Відкриттям.

4.7.2 Кожна Програма Робіт з Оцінювання повинна:

(i) розроблятися та складатися для кожного Відкриття, виходячи досвіду Оператора та Стандартів Оператора для проведення Оцінювань для традиційних та/або нетрадиційних розробок (залежно від обставин),

(ii) відповідати Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації Нафтогазових Родовищ, Законодавству України та Нормативним Актам,

(iii) базуватись на даних та інформації, які є в наявності у Оператора на момент підготовки та

(iv) бути достатньою за обсягом (виходячи з даних та інформації, що зазначені в Статті 4.7.2(iii)), аби дозволити здійснити оцінку того, чи таке Відкриття (a) може призвести до Комерційного Відкриття або (b) воно вимагає додаткового Оцінювання чи (c) не є потенційним Комерційним Відкриттям.

4.7.3 Кожна запропонована Програма Робіт та Бюджет Оцінювання повинні містити наступне:

- (i) місцезнаходження, характер та оцінюваний розмір Відкриття;
- (ii) опис ділянки, яка буде предметом Оцінювання (надалі – **“Запропонована Ділянка Оцінювання”**);
- (iii) опис Нафтогазової Діяльності, до якої можуть входити буріння, випробування, гідравлічний розрив та оцінка, які мають проводитися на Ділянці Оцінювання, а також всі технічні, екологічні та інші дослідження, які мають проводитись у зв'язку із видобуванням, обробкою, транспортуванням та реалізацією Вуглеводнів з Ділянки Оцінювання та використанням газу. Така Нафтогазова Діяльність може включати в себе Проект Дослідно-Промислової Розробки із застосуванням технології кущового буріння;
- (iv) деталізована попередня оцінка витрат, які необхідні для реалізації запропонованої Програми Робіт з Оцінювання (надалі – **“Бюджет Оцінювання”**); та
- (v) попередня оцінка часу, який необхідний для виконання кожного пункту запропонованої Програми Робіт з Оцінювання.

4.8 Затвердження та внесення змін до Програм Робіт з Оцінювання та Бюджетів Оцінювання

4.8.1 Будь-яка Програма Робіт та Бюджет Оцінювання затверджуються відповідно до Статті 11.

4.8.2 Оператор може у будь-який момент подати до Державного Уповноваженого Органу запропоновані зміни до будь-якої Програми Робіт та Бюджету Оцінювання. Будь-яка запропонована зміна до будь-якої Програми Робіт та Бюджету Оцінювання повинні відповідати вимогам до запропонованих Програм Робіт та Бюджетів Оцінювання, що містяться в Статті 4.7, та жодна запропонована зміна не матиме сили, якщо вона не затверджена відповідно до Статті 11.

4.9 Виконання Програми Робіт з Оцінювання

Після затвердження Програми Робіт та Бюджету Оцінювання відповідно до Статті 11, Оператор виконує таку Програму Робіт з Оцінювання відповідно до її умов.

4.10 Вуглеводні, які видобуваються під час Оцінювання

Під час здійснення діяльності з Оцінювання Оператор має право видобувати Вуглеводні відповідно до Програми Робіт з Оцінювання та обробляти і розпоряджатися ними відповідно до Статей 14, 15 та 26.

4.11 Бонус за Перший Газ з Першого Проекту Дослідно-Промислової Розробки із застосуванням технології кущового буріння

Протягом 30 (тридцяти) днів після оголошення Оператором щодо першого Газу з першого Проекту Дослідно-Промислової Розробки із застосуванням технології кущового буріння на Договірній Ділянці, Інвестор сплачує Державі бонус, який дорівнює 25 000 000 (двадцять п'ять мільйонів) Доларів США або його еквівалент в Гривні. Цей платіж здійснюється банківським переказом на Банківський Рахунок Держави та включається до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

4.12 Фінансування Частки Учасі Надра Юзівська

4.12.13 урахуванням положень Статті 4.5, Іноземний Інвестор здійснюватиме фінансування із відсотковою ставкою 0% (нуль відсотків) Частки Учасі Надра Юзівська у Витратах на Нафтогазову Діяльність протягом Періоду Початкового Геологічного Вивчення, яка передбачена Програмою Початкового Геологічного Вивчення за межами будь-якої Ділянки Розробки 4.12.2. Всі кошти Надра Юзівська, які профінансовані Іноземним Інвестором у відповідності до Статті 4.12.1 є Витратами Іноземного Інвестора, що Підлягають Відшкодуванню.

4.12.3 Незважаючи на вищенаведене, зобов'язання Іноземного Інвестора за Статею 4.12.1 припиняється з моменту, коли Держава втрачає контроль над Надра Юзівська. Для цілей цієї Статті термін “**контроль**” означає пряме або опосередковане право володіння та розпорядження Державою 50% (п'ятдесятьма відсотками) або більше часток корпоративних прав з правом голосу в Надра Юзівська.

4.12.4 За урахуванням положень Статтей 4.12.2 та 4.12.3, Іноземний Інвестор також фінансуватиме Частку Учасі Надра Юзівська щодо сплати бонусів, які перелічені у Статтях 4.11, 5.7 та 5.8 та такі витрати є Витратами що Підлягають Відшкодуванню Іноземного Інвестора.

4.12.5 Умови здійснення фінансування Частки Учасі Надра Юзівська визначатимуться у УОД з урахуванням принципів, що викладено у цій Статті 4.12.

4.12.6 З метою уникнення сумнівів, Іноземний Інвестор не зобов'язаний фінансувати Частку Учасі Надра Юзівська у Витратах на Нафтогазову Діяльність стосовно будь-якої діяльності з Розробки.

СТАТТЯ 5 ПЕРЕЛІК, ОБСЯГ ТА СТРОКИ ДІЯЛЬНОСТІ З РОЗРОБКИ

5.1 Повідомлення

5.1.1 Протягом 6 (шести) Місяців з моменту завершення Програми Робіт з Оцінювання Оператор складає звіт за результатами Оцінювання та подає його до Державного Уповноваженого Органу. Оператор одночасно повідомляє Державний Уповноважений Орган про своє рішення стосовно подальшої Нафтогазової Діяльності на Ділянці Оцінювання та/або поза межами такої ділянки та повинен зробити будь-яку з наступних заяв:

- (i) Відкриття є потенційним Комерційним Відкриттям і, в такому разі, застосовуються положення Статті 5;
- (ii) Відкриття є потенційним Комерційним Відкриттям, яке потребує додаткової Оцінки, і, в такому разі, з метою проведення додаткового Оцінювання, застосовуються положення Статті 4;
- (iii) Відкриття не є, але в майбутньому може бути потенційним Комерційним Відкриттям і додаткове Оцінювання не є виправданим на даний момент; або
- (iv) Відкриття не є потенційним Комерційним Відкриттям.

5.1.2 У випадку заяви згідно із Статтею 5.1.1 (i) (надалі – **“Повідомлення про Потенційне Комерційне Відкриття”**), Оператор одночасно подає Програму Робіт та Бюджет Попередніх Досліджень до Державного Уповноваженого Органу на затвердження згідно зі Статтею 11, (надалі – **“Програма та Бюджет Попередніх Досліджень”**).

5.1.3 У випадку оголошення згідно із Статтями 5.1.1 (iii) або (iv) Інвестор може залишити Запропоновану Ділянку Оцінювання в складі Договірної Ділянки та у будь-який момент (i) повторно оцінити комерційну обґрунтованість розробки такої Запропонованої Ділянки Оцінювання, (ii) запропонувати додаткову діяльність з Геологічного Вивчення, (iii) оголосити потенційне Комерційне Відкриття або (iv) подати будь-яку іншу пропозицію.

5.1.4 При визначенні того, чи є Відкриття потенційним Комерційним Відкриттям, Оператор відповідно до Стандартів Оператора та Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ розглядає пов'язані операційні та фінансові дані, що зібрані протягом виконання Програми Робіт з Оцінювання та іншим чином, в тому числі, але не обмежуючись цим, запаси Вуглеводнів, що можуть бути видобуті, динаміку обсягів Видобутку, інші відповідні технічні та економічні фактори.

5.2 Попередні Дослідження

5.2.1 Загальні положення.

У разі надання Оператором Повідомлення про Відкриття, після схвалення Програми Робіт та Бюджету Попередніх Досліджень згідно зі Статтею 5.1.2, Оператор проводить попередні дослідження (“**Попередні Дослідження**”), згідно із цією Статтею 5.1.2.

Попередні Дослідження повинні базуватися на досвіді Оператора та Стандартах Оператора щодо розробки Вуглеводнів, і повинні бути узгоджені з рівнем точності та відповідними даними та інформацією (в тому числі результатами інженерних досліджень), що є в наявності у Оператора під час Попередніх Досліджень.

5.2.2 Проект Плану Розробки

Метою Попередніх Досліджень є підготовка Оператором проекту плану розробки родовища стосовно Відкриття (надалі – “**Проект Плану Розробки**”) та визначення того, чи є доцільним проведення Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки стосовно Відкриття. Проект Плану Розробки призначений забезпечити максимальне збільшення видобутку будь-яких Вуглеводнів з Відкриття, за умови, що такий видобуток відповідає економічним критеріям, що прийнятні для Інвестора, та Стандартам Оператора.

Проект Плану Розробки може включати в себе прогнози буріння та видобутку, перелік об'єктів, що вимагається для Видобутку, в тому числі об'єктів для експорту Вуглеводнів, а також точні кошториси та графіки. Він також повинен включати в себе запропоновану основу для проектування об'єктів.

Проект Плану Розробки може також включати в себе наступне:

- (i) відомості про розмір запропонованої Ділянки Розробки;
- (ii) плани оцінок впливу на довкілля, які вимагаються згідно зі Стандартами Оператора, чинним Законодавством України та Нормативними Актами;
- (iii) заходи, спрямовані на охорону довкілля та план дій в непередбачуваних обставинах для подолання аварійних ситуацій;
- (iv) плани місцезнаходження свердловин, відстань між свердловинами, буріння та завершення свердловин;
- (v) плани видобування, зберігання, транспортування та поставки Вуглеводнів;
- (vi) плани використання Газу та необхідних об'єктів інфраструктури;
- (vii) плани працевлаштування українських громадян та використання товарів, матеріалів та послуг Українського Походження, у кожному випадку, відповідно до вимог Статей 20 та 21;
- (viii) попередня оцінка запасів, разом із попередньою оцінкою річної динаміки Видобутку протягом всього життєвого циклу Відкриття;
- (ix) опис та орієнтовний графік кожного етапу запропонованої Розробки у разі поетапної Розробки;
- (x) плани збуту та реалізації Вуглеводнів;

- (xi) стислий опис Програми та Бюджету Виведення з Експлуатації; та
- (xii) Діяльність з додаткового Геологічного Вивчення (Дорозвідка), в тому числі Оцінювання.

На підставі Проекту Плану Розробки Оператор визначає чи пропонувати Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки Державному Уповноваженому Органу.

5.2.3 Затвердження Проекту Плану Розробки

Якщо Оператор бажає запропонувати Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки Державному Уповноваженому Органу, він повинен протягом 15 (п'ятнадцяти) Місяців після дати Повідомлення про Потенційне Комерційне Відкриття подати Проект Плану Розробки та Програму Робіт та Бюджет Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки Державному Уповноваженому Органу на затвердження.

Після затвердження Державним Уповноваженим Органом відповідно до Статті 11, Оператор починає роботу над Повним Техніко-Економічним Дослідженням Розробки в найкоротші можливі строки.

5.3 Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки

5.3.1 Метою Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки (надалі – **“Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки”**) є підготовка плану розробки для Відкриття (надалі – **“План Розробки”**).

Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки також включає в себе проведення Попереднього Проектування та таку іншу діяльність, яку Оператор вважає необхідною з метою підготовки до Оголошення Комерційного Відкриття, в тому числі, залежно від умов, переговори щодо умов договорів купівлі-продажу щодо Товарної Продукції.

5.3.2 План Розробки може містити наступне:

- (i) запропонований План розробки родовища, в тому числі будь-яку розбивку за етапами;

- (ii) Попереднє Проектування щодо Розробки або, у випадку поетапної Розробки, відповідного її етапу;
- (iii) кошториси та графіки Розробки або, у випадку поетапної Розробки, відповідного її етапу.
- (iv) найкраща можлива оцінка Оператора щодо опису ділянки, на якій присутнє Комерційне Відкриття; та
- (v) Бюджет Розробки, як передбачено в Статті 5.3.4.

5.3.3 Перший План Розробки для продуктивного комплексу газу центрально-басейнового типу може передбачати прогнозні витрати в розмірі понад 10 000 000 000 (десять мільярдів) Доларів США, виходячи з можливого життєвого циклу та з припущення, що всі роботи з розробки, передбачені для кожного етапу, будуть виконані. Проте, перша Розробка може складатися тільки з одного етапу такої Розробки із зобов'язаннями меншого розміру в Доларах США. В такому випадку Ділянка Розробки, запропонована в Плані Розробки міститиме тільки Ділянку Розробки, що пов'язана із Планом Розробки для цього етапу. В такому випадку розміри цієї Ділянки Розробки можуть бути скореговані на підставі інформації та даних, зібраних протягом такого етапу.

5.3.4 **Бюджет Розробки.**

Кожен запропонований План Розробки включає в себе Бюджет (надалі – “**Бюджет Розробки**”), який містить:

- (i) попередню оцінку витрат, які необхідні для реалізації Плану Розробки або, у випадку поетапної Розробки, відповідного її етапу, яка включає в себе:
  - (a) Витрати на Розробку, в тому числі загальну суму непередбачених витрат (яка узгоджується із стадією проекту), та
  - (b) Загальні та Адміністративні Витрати, Витрати на Обслуговування та Операційні Витрати.

(ii) попередню оцінку витрат на Виведення з Експлуатації для Плану Розробки або, у випадку поетапної Розробки, відповідного її етапу.

5.3.5 План Розробки подається до Державного Уповноваженого Органу відповідно до графіку, що затверджений в складі Проекту Плану Розробки.

5.3.6 Якщо Державний Уповноважений Орган затвердить План Розробки, таке затвердження вважається Оголошенням Комерційного Відкриття

5.4 Оголошення Комерційного Відкриття

Після Оголошення Комерційного Відкриття Оператор вживає всіх заходів для отримання Дозвільних Документів, які необхідні для виконання Нафтогазової Діяльності, яка передбачається в Плані Розробки (в тому числі, залежно від обставин, затвердження оцінки запасів вуглеводнів Оператора в Державній комісії по запасах корисних копалин відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів). За умови отримання таких Дозвільних Документів, Оператор виконує План Розробки відповідно до його умов.

5.5 Додаткові права Оператора

5.5.1 Оператор може у будь-який момент подати до Державного Уповноваженого Органу запропоновані зміни до будь-якої Програми Попередніх Досліджень, Проекту Плану Розробки, Бюджету Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки, Плану Розробки або Бюджету Розробки, якщо, на його обґрунтовану думку, такі зміни є необхідними після отримання додаткової інформації протягом Нафтогазової Діяльності.

5.5.2 Незважаючи на вищенаведене, якщо у будь-який момент Оператор визначає, що Розробка Відкриття не є доцільною, Оператор повідомляє Державний Уповноважений Орган та має зробити заяву згідно із Статтею 5.1.1(ii), (iii) або (iv).

5.6 Ділянка Розробки

5.6.1 Після Оголошення Комерційного Відкриття, ділянка, що описана в Плані Розробки, становитиме ділянку Розробки для відповідного Комерційного Відкриття (надалі – “**Ділянка Розробки**”). Ділянка Розробки може бути змінена час від часу відповідно до положень Статей 5.6.2 та 5.6.3.

5.6.2 Якщо після визначення Ділянки Розробки може обґрунтовано очікуватись, що розмір ділянки, на якій знаходиться Комерційне Відкриття, буде більшим, ніж визначена Ділянка Розробки, Оператор подає на затвердження Державного Уповноваженого Органу запропоновану зміну до Плану Розробки, в якій міститиметься опис такої більшої ділянки, за умови, що ділянка, опис якої надається, буде повністю знаходитись в межах Договірної Ділянки.

5.6.3 Якщо може обґрунтовано очікуватись, що площа ділянки, на якій знаходиться Комерційне Відкриття, вийде за межі Договірної Ділянки, Оператор повідомляє Державний Уповноважений Орган про координати такого розширення площі Ділянки Розробки. За умови затвердження Державного Уповноваженого Органу, яке не може необґрунтовано затягуватися, площа Договірної Ділянки може бути збільшена таким чином, щоб включати збільшення площі, описане Оператором, за умови, що не існує жодних прав Третіх Осіб щодо такої додаткової ділянки і що таке запропоноване збільшення знаходиться в юрисдикції Держави.

5.6.4 Якщо збільшення вимагатиме внесення змін до існуючого Спеціального Дозволу або видачі нового Спеціального Дозволу або внесення змін до будь-якого іншого існуючого Дозвільного Документу або видачі нового будь-яким Державним Органом, Держава цим гарантує, що внесе зміни або видасть такі документи або забезпечить внесення змін до таких документів або видачу таких документів КМУ або таким іншим Державним Органом, як це буде необхідно, безоплатно для Інвестора, відповідно до цієї Угоди.

5.6.5 Оператор може, на власний розсуд, включити більш ніж одне Комерційне Відкриття в Ділянку Розробки.

5.7 Початок Першої Розробки та бонус Початку Першої Розробки

5.7.1 Датою першої Розробки (надалі – “**Перша Розробка**”) є дата, коли Оператор видасть повідомлення про підтвердження Державному Уповноваженому Органу про те, що він отримав всі Дозвільні Документи та інші погодження та схвалення, які вимагаються для Першої Розробки відповідно до першого Плану Розробки (надалі – “**Дата Початку Першої Розробки**”):

5.7.2 Протягом 30 (тридцяти) днів після Дати Початку Першої Розробки, Інвестор сплачує Державі бонус в розмірі 50 000 000 (п'ятдесят мільйонів) Доларів США або його еквівалент в Гривні. Цей платіж здійснюється банківським переказом на Банківський Рахунок Держави та включається до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

5.8 Бонус при Досягненні Пікового Рівня Видобутку

Протягом 30 (тридцяти) днів після закінчення першого Договірному Року, в якому загальний об'єм Товарної Продукції з Ділянки Розробки вперше перевищить 20 (двадцять) млрд. м³ на рік і відповідний середньоденний рівень зберігатиметься протягом 90 (дев'яноста) послідовних днів, Інвестор сплатить Державі бонус в розмірі 100 000 000 (сто мільйонів) Доларів США або його еквівалент в Гривні. Цей платіж здійснюється банківським переказом на Банківський Рахунок Держави та включається до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

СТАТТЯ 6 ВИМОГИ, УМОВИ ТА ПОРЯДОК ПОВЕРНЕННЯ ДОГОВІРНОЇ ДІЛЯНКИ

6.1 Добровільне повернення

6.1.1 Інвестор може добровільно повернути будь-яку частину Договірної Ділянки (надалі – **“Повернута Ділянка”**) (разом із будь-якими правами користування або оренди пов'язаних земельних ділянок) у будь-який момент протягом Періоду Початкового Геологічного Вивчення, надавши повідомлення КМУ (надалі – **“Повідомлення про Повернення”**) не менш ніж за 90 (дев'яноста) днів наперед, якщо Інвестор вважає, що така Повернута Ділянка не має потенціалу для подальшого Геологічного Вивчення та/або Розробки.

Будь-які Витрати щодо Нафтогазової Діяльності, здійснені Інвестором на Нафтогазову Діяльність по відношенню до Повернутої Ділянки протягом Періоду Початкового Геологічного Вивчення, зараховуються в погашення Початкового Зобов'язання.

6.1.2 Інвестор може добровільно повернути усю Договірну Ділянку (разом із будь-якими правами користування або оренди відповідних земельних ділянок) у будь-який момент протягом Періоду Початкового Геологічного

Вивчення, надавши Повідомлення про Повернення. Якщо існуватиме Невитрачений Залишок, застосовуватиметься Стаття 4.5, та ця Угода припинить свою дію в ту з дат, яка настане пізніше: (і) дату Повідомлення про Повернення або (іі) дату, що передбачена в Статті 4.5. Після дати припинення дії Інвестор не має подальших зобов'язань за цією Угодою, окрім випадків, що передбачені Законодавством України та у Статті 18.4.

6.1.3 Інвестор може добровільно повернути усю або частину Договірної Ділянки (разом із будь-якими правами користування або оренди відповідних земельних ділянок) у будь-який момент після Періоду Початкового Геологічного Вивчення, надавши Повідомлення про Повернення. Якщо Інвестор повертає усю Договірну Ділянку, ця Угода припиняє свою дію в дату Повідомлення про Повернення, і Інвестор станом на дату припинення дії не має подальших зобов'язань за цією Угодою, окрім випадків, що передбачені Законодавством України та у Статті 18.4.

6.2 Примусове повернення

В кінці Періоду Початкового Геологічного Вивчення, Інвестор повертає будь-яку частину Договірної Ділянки (разом із будь-якими правами користування або оренди відповідних земельних ділянок), яка знаходиться поза межами будь-якої Ділянки Розробки та, яка, на власний погляд Інвестора не має потенціалу для подальшого Геологічного Вивчення або Розробки.

6.3 Наслідки Повернення

6.3.1 Якщо Інвестор повертає частину Договірної Ділянки (разом із будь-якими правами користування або оренди відповідних земельних ділянок) згідно з цією Статтею 6, Договірна Ділянка (разом із будь-якими правами користування або оренди відповідних земельних ділянок) вважається зміненою станом на дату Повідомлення про Повернення відповідно до координат, зазначених в ньому, при цьому внесення змін до цієї Угоди не вимагатиметься.

6.3.2 Держава цим гарантує внести зміни або забезпечити внесення змін до Спеціального Дозволу та всіх інших Дозвільних Документів протягом 60 (шістдесяти) днів від дати Повідомлення про Повернення з метою відображення зміненої Договірної Ділянки (разом із будь-якими правами користування або оренди відповідних земельних ділянок) відповідно до

Повідомлення про Повернення. Інвестор не має подальших зобов'язань щодо такої частини Договірної Ділянки, яку було повернуто (разом із будь-якими правами користування або оренди відповідних земельних ділянок), окрім випадків, що передбачені Законодавством України та у Статті 18.4.

СТАТТЯ 7

ПРАВА ІНВЕСТОРА, КОЖНОЇ КОМПАНІЇ-ІНВЕСТОРА ТА ОПЕРАТОРА

7.1 Загальні положення

Відповідно до умов цієї Угоди, Інвестор має наступні права:

- (a) одноосібне та виключне право здійснювати Нафтогазову Діяльність на Договірній Ділянці та видобувати Вуглеводні;
- (b) право вільного та безоплатного доступу до та виїзду з Договірної Ділянки та інших ділянок, які необхідні для здійснення Нафтогазової Діяльності;
- (c) якщо це необхідно для ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності – право монтажу, будівництва, експлуатації та користування об'єктами та обладнанням на Договірній Ділянці та інших ділянках, які необхідні для здійснення Нафтогазової Діяльності, зокрема, телекомунікаційним обладнанням (в тому числі радіовежами та системами супутникового зв'язку), дорогами, пішохідними доріжками, мостами, аеродромами, терміналами, житлом, складськими приміщеннями, збірними пунктами та обладнанням для сепарації та обробки на умовах, визначених Законодавством України та Нормативними Актами. Інвестор дозволить загальне користування автошляхами, які будуть збудовані та утримуватимуться ним, окрім тих шляхів, які Інвестор оголошує шляхами призначеними для приватного використання ним відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів;
- (d) право користуватися загальною інфраструктурою, яка є в наявності на території України, в тому числі засобами зв'язку, автомобільними дорогами та залізницею, портами та аеропортами, за умови сплати передбачених платежів та зборів, які застосовуються на загальній недискримінаційній основі згідно із Законодавством України та Нормативними Актами;
- (e) право проводити закупівлі та залучати Підрядників для закупівлі товарів,

робіт та послуг, які необхідні для Нафтогазової Діяльності, відповідно до Стандартів Оператора;

- (f) право безкоштовного користування Вуглеводнями, якщо це обґрунтовано вимагається для Нафтогазової Діяльності, в тому числі для палива, компресії, підйому рідини за допомогою стиснутого газу, виробництва електроенергії, повторного закачування, зворотного закачування в пласт, переробки, підвищення віддачі, а також на технологічні потреби, як описано в Статті 17.5, в об'ємах, затверджених Державним Уповноваженим Органом, в рамках Затвердженої Програми Робіт та Бюджету;
- (g) право здійснювати переробку Вуглеводнів з метою відбору та/або видобутку Сирої Нафти, Газу та Побічних Продуктів та, на власний розсуд, використовувати їх в Нафтогазовій Діяльності;
- (h) право спалювати Газ, якщо необхідно, в цілях забезпечення безпеки або через нетипові експлуатаційні обставини або в надзвичайних ситуаціях відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів;
- (i) право, яке надається кожній Компанії-Інвестору окремо, отримувати в Пункті Доставки необтяжене право власності на її Частку у Вуглеводнях, в тому числі права на (i) отримання на умовах цієї Угоди відшкодування його витрат за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції, (ii) отримання своєї частки Прибуткових Вуглеводнів та (iii) вільну реалізацію його Частки Товарної Продукції, без жодних обмежень щодо ціни, потенційних замовників та умов будь-якого продажу;
- (j) право, яке надається кожній Компанії-Інвестору окремо, транспортувати та без обмежень виключно на власний розсуд експортувати з території Держави без сплати жодних митних та/або експортних платежів, а також без квот та ліцензій та інших подібних обмежень, або будь-яких інших Податків (окрім ПДВ, який застосовується за нульовою ставкою), її Частку Товарної Продукції;
- (k) право користуватися, на безоплатній основі, якщо інше не передбачене в Законодавстві України, але з урахуванням умов Статті 25, водою, яка необхідна для Нафтогазової Діяльності;
- (l) право володіти, користуватися або мати доступ без набуття права

власності, до ділянок надр або земельних ділянок в міру необхідності як в межах так само і поза межами Договірної Ділянки з метою ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності, відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів;

- (m) право мати у власності, користуватися або придбавати Майно відповідно до Статті 18.
- (n) право реалізувати Майно, в тому числі Запаси та Основні Засоби, які він вважає надлишковими відповідно до Статті 18;
- (o) з урахуванням Статей 32 та 33, а також Законодавства України та Нормативних Актів, право мати доступ та безкоштовно користуватися, в тому числі право вивозити за межі Держави, не здійснюючи жодних витрат, всі Дані щодо Договірної Ділянки (і) одержані Інвестором в ході здійснення Нафтогазової Діяльності (в тому числі геологічні, геофізичні, геохімічні та інші дані, а також зразки геологічних матеріалів), або (ii) Дані щодо Договірної Ділянки, наведені у Додатку 7;
- (p) з урахуванням Статей 20 та 28, право ввозити, зберігати, використовувати та вивозити за межі Держави Майно та послуги іноземного походження, які необхідні для виконання Нафтогазової Діяльності, без сплати жодних митних платежів, зборів або будь-яких інших Податків, якими оподатковується їх ввезення, а також без квот, ліцензування та інших подібних обмежень;
- (q) з урахуванням прав власності Держави відповідно до Статті 18 та положень Статті 28, право на: (i) вивезення за межі території Держави, без сплати жодних митних платежів, без квоти/ліцензування або подібних обмежень, зборів або будь-яких інших Податків, якими він оподатковується, Майна, що були ввезені з метою виконання Нафтогазової Діяльності, без сплати жодних Податків, окрім ПДВ, який застосовується за нульовою ставкою; (ii) перепродаж такого Майна на території Держави;
- (r) право на отримання віз із правом багаторазового в'їзду та виїзду, дозволів на працевлаштування та посвідок на тимчасове проживання для іноземних Працівників та іншого іноземного персоналу, чії послуги, виключно на розсуд Оператора, необхідні для виконання Нафтогазової Діяльності, та дозволів на багаторазовий в'їзд, виїзд та посвідок на тимчасове проживання для їх утриманців;

- (s) у випадку необхідності для ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності, право на монтаж, експлуатацію, користування та вільного переміщення Майна по території Держави (незалежно від того, чи таке Майно ввезене на територію Держави або придбане на її території);
- (t) право відкривати, користуватися банківськими рахунками у будь-який спосіб, формі або вигляді в українських банках в національній та/або іноземній вільноконвертованій валюті та в іноземних банках з метою обслуговування Нафтогазової Діяльності, як передбачено в Статті 22.6;
- (u) право вільно конвертувати (без жодних обмежень) грошові кошти, що отримані в українську або іноземну валюту та переказувати грошові кошти в Україну та з України, як передбачено в Статті 22;
- (v) право споруджувати, прокладати, користуватися, володіти, утримувати та експлуатувати трубопроводи відповідно до Статті 19;
- (w) право відступати повністю або частково своє право та зобов'язання за цією Угодою Третій Особі або будь-якій іншій Особі, в тому числі Афілійованій Особі за умови виконання положень Законодавства України та Статті 39;
- (x) у разі надзвичайної ситуації, право здійснювати необхідну діяльність та здійснювати негайні витрати з метою охорони здоров'я, життя, довкілля та Майна, як передбачено в цій Угоді;
- (y) право припинити дію цієї Угоди у відповідності до її умов; та
- (z) всі такі інші права, які Інвестор може мати за цією Угодою та згідно із Законодавством України.

7.2 Використання Постійного Представництва

Іноземний Інвестор та Оператор здійснюватиме Нафтогазову Діяльність через Постійне Представництво, створене в Україні.

7.3 Обсяг прав

7.3.1 Права Інвестора застосовуються в рівній мірі до кожної Компанії-Інвестора, з урахуванням тих прав, які надаються за цією Угодою конкретній Компанії-Інвестору (в тому числі Оператору).

7.3.2 Права Інвестора за Статтями 7.1(b), (c), (d), (h), (m), (p), (q), (r), (s), (t) та (x) з урахуванням Статті 28, застосовуються в рівній мірі до кожного Підрядника, в тій мірі, в якій це необхідно аби придати силу правам, які надаються Інвестору за цією Угодою.

СТАТТЯ 8 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ІНВЕСТОРА

8.1 Загальні положення

Відповідно до умов цієї Угоди, Інвестор має наступні зобов'язання:

- (a) здійснювати Нафтогазову Діяльність відповідно до Затверджених Програм Робіт та Бюджетів;
- (b) без обмеження для прав Інвестора на Витрати, що Підлягають Відшкодуванню згідно із Статтею 14, фінансувати Нафтогазову Діяльність відповідно до Затверджених Програм Робіт та Річних Бюджетів та відповідно до цієї Угоди та СОД;
- (c) за винятком випадків, коли в цій Угоді передбачене інше, нести відповідальність за всю Нафтогазову Діяльність, як ту, що здійснюється ним безпосередньо, так само і ту, що здійснюється через Підрядників, виконувати або керувати Нафтогазовою Діяльністю обачно, безпечно та ефективно, відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів, Стандартів Оператора, а також Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, в тих випадках, коли стандарти Оператора не містять відповідних положень;
- (d) у випадках надзвичайних ситуацій, вживати таких заходів та здійснювати такі негайні витрати, які необхідні для охорони здоров'я, життя, довкілля та майна, як передбачено в цій Угоді, та звітувати без затримок Державному Уповноваженому Органу про всі такі вжиті заходи та понесені витрати із наданням достатньо детальної інформації;

- (e) подавати всі необхідні програми та звіти стосовно Нафтогазової Діяльності;
- (f) вести належний облік, журнали та звіти щодо Нафтогазової Діяльності, в тому числі журнали бухгалтерського обліку;
- (g) надавати перевагу товарам, роботам, послугам та матеріалам Українського Походження, як передбачено в Статті 20.1;
- (h) брати на роботу громадян Держави та забезпечувати навчання персоналу, як передбачено в Статті 21;
- (i) фінансувати проекти Соціальних Інвестицій та проекти Інфраструктури Подвійного Призначення, як передбачено в Статтях 20.3 та 20.4;
- (j) при виконанні Угоди виконувати вимоги (i) Законодавства України та Нормативних Актів, (ii) Стандартів Оператора; а, у випадку якщо Стандарти Оператора не містять відповідних положень, тоді: (iii) Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ;
- (k) забезпечувати доставку Вуглеводнів, які не використовуються та не втрачаються в Нафтогазовій Діяльності, від гирла свердловин до Пункту Доставки;
- (l) зареєструвати Постійні Представництва Іноземного Інвестора та Оператора в Україні не пізніше 3 (трьох) Місяців від Дати Набуття Чинності;
- (m) надавати Державі геологічну інформацію, яка одержана в результаті Нафтогазової Діяльності, в порядку та із додержанням положень щодо конфіденційності, передбачені в цій Угоді;
- (n) погодити ведення Нафтогазової Діяльності на тих частинах Договірної Ділянки, де Третім Особам відведені гірничі відводи, в порядку, що передбачений Законодавством України;
- (o) у разі оголошення Комерційного Відкриття Запасів Вуглеводнів подавати Державній комісії по запасах корисних копалин в

установленому порядку матеріали щодо оцінки запасів вуглеводнів для затвердження таких запасів; та

(р) такі інші зобов'язання, які Інвестор може мати за цією Угодою.

8.2 Щорічне декларування характеристик Видобутку

Щорічно, не пізніше ніж до 15 (п'ятнадцятого) лютого кожного Договірному Року, починаючи з Договірному Року, що настає за Договірним Роком, в якому настає Дата Початку Промислового Виробництва, Інвестор декларує наступні характеристики видобутку по відношенню до попереднього Договірному Року: фактичний обсяг видобутку, параметри видобутку, параметри якості видобутих Вуглеводнів в межах Договірної Ділянки. Зазначена декларація подається Інвестором до Державного Уповноваженого Органу в інформаційних цілях.

8.3 Виконання вимог Держави

Окрім випадків, коли інше прямо передбачене в цій Угоді, Податки та інші платежі, які підлягають здійсненню Інвестором та зобов'язання, що взяті на себе Інвестором за цією Угодою, розглядаються як такі, що повністю задовольняють всі вимоги по відношенню до Держави та Законодавства України та Нормативних Актів. Аби дозволити Інвестору в повній мірі реалізувати та користуватися всіма його правами, які надаються за цією Угодою без обмежень, окрім випадків, коли інше прямо передбачене в цій Угоді або Законодавстві України та Нормативних Актах, Держава не повинна вимагати жодного іншого платежу або зобов'язання від Інвестора та жодного іншого поділу Товарної Продукції.

СТАТТЯ 9 ПРАВА ДЕРЖАВИ

Відповідно до умов цієї Угоди та Законодавства України, Держава має наступні права:

9.1 отримувати Частку Держави в Прибутковій Вуглеводневій Продукції або її грошовий еквівалент згідно із цією Угодою;

9.2 відвідувати Договірну Ділянку та будь-яке інше місце, де здійснюється Нафтогазова Діяльність, надавши завчасне попереднє повідомлення

Оператору та за умови, що реалізація такого права не створює необґрунтованого або неналежного втручання, перешкоди або затримки в здійсненні Нафтогазової Діяльності, окрім випадків, коли існує обґрунтована потреба у Державних представників відвідувати Договірну Ділянку через надзвичайні ситуації та в інтересах національної безпеки;

9.3 координувати здійснення нагляду з боку Державних Органів по відношенню до Нафтогазової Діяльності у відповідності до Законодавства України, з урахуванням наступних принципів:

- (i) протягом окремого Календарного Року Державний Орган має право проводити тільки ті перевірки, які були заплановані та про які було повідомлено Інвестору протягом попереднього Календарного Року;
- (ii) Державний Уповноважений Орган повинен повідомити Оператора про мету окремої запланованої перевірки в письмовій формі не менш ніж за 10 (десять) днів наперед до перевірки;
- (iii) перевірки тим самим Органом Державної Влади повинні проводитись не більш ніж один раз в три (3) Календарних Роки;
- (iv) перевіряючі повинні мати належні повноваження та права, надані Органами Державної Влади на проведення будь-яких таких перевірок, і Оператору мають бути представлені відповідні документи, які підтверджуватимуть такі повноваження, в тому числі, наказ Органу Державної Влади щодо конкретної перевірки Інвестора та її мети;
- (v) будь-яка інформація, яка розголошується, виявляється або розкривається під час перевірок повинна завжди зберігатися в таємниці Державою, Органами Державної Влади, їхніми працівниками та посадовцями згідно з цією Угодою;
- (vi) Держава або будь-які Державні Органи не мають права проводити будь-які необґрунтовані позапланові перевірки, за винятком тих, що пов'язані із питаннями громадської безпеки та національної безпеки;
- (vii) проведення таких перевірок не повинне необґрунтовано або неналежним чином втручатися у здійснення Нафтогазової Діяльності, ускладнювати або затримуватися;

- (viii) Держава або Орган Державної Влади, який проводить перевірку, повинні належним чином залучати керівництво Оператора до проведення перевірки та повідомляти йому про результати перевірки протягом одного (1) Місяця після закінчення перевірки;
- (ix) перевірки повинні проводитись в звичайний робочий час;
- (x) тривалість будь-якої перевірки не повинна перевищувати 10 (десять) днів, і такий термін не підлягає подовженню.

9.4 проводити, не частіше одного разу на п'ять (5) Календарних Років комплексну перевірку з боку КМУ стосовно виконання зобов'язань Інвестором та/або Оператором за цією Угодою, надавши завчасне попереднє повідомлення та за умови, що проведення таких перевірок не створює необґрунтованого або неналежного втручання, перешкоди або затримки в здійсненні Нафтогазової Діяльності. Якщо в результаті комплексної перевірки, яка проводиться КМУ згідно із цією Статтею 9.4, виявляється Істотне Порушення з боку Інвестора, Держава матиме право припинити дію цієї Угоди відповідно до Статті 36.3;

9.5 проводити аудиторські перевірки, як передбачено в Пункті 1.5; та

9.6 отримувати Дані щодо Договірної Ділянки та Результати Робіт, отримані в результаті Нафтогазової діяльності, а також будь-яку конфіденційну інформацію, в тому числі, що містить комерційну таємницю, з урахуванням Статей 32 та 33;

СТАТТЯ 10

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЕРЖАВИ

10.1 Загальні положення

Відповідно до умов цієї Угоди та Законодавства України, Держава має зобов'язання надавати допомогу та підтримку Інвестору та Оператору при здійсненні Нафтогазової Діяльності та утримуватись від дій, які можуть завадити, ускладнити або затримати або в інший спосіб порушити ефективне її здійснення. Для уникнення сумнівів, жодне з положень цієї Статті 10.1 не обмежує право Держави виконувати свої суверенні обов'язки та реалізовувати свої суверенні права, що включає вжиття будь-яких заходів в

надзвичайних ситуаціях, а також з метою захисту довкілля та здоров'я та безпеки людей.

Не обмежуючи універсальності вищенаведеного, Держава має наступні зобов'язання, зокрема:

10.1.1 забезпечити надання Інвестору (у тому числі Оператору), а також Постійному Представництву Іноземного Інвестора, та сприяти наданню їхнім Підрядникам, а також представництвам іноземних Підрядників, субпідрядних та інших організацій (осіб) в установленому Законодавством України та Нормативними Актами порядку погоджень, квот, спеціальних дозволів на користування надрами та ліцензій для здійснення Нафтогазової діяльності, в тому числі пошуку (розвідки) та експлуатації родовищ Вуглеводнів, актів про надання гірничого відводу, документів, що засвідчують право користування Земельними Ділянками, та інших дозволів, документів дозвільного характеру, ліцензій, пов'язаних із користуванням надрами, виконанням робіт, будівництвом споруд, відповідно до цієї Угоди, зокрема:

- (i) всіх Дозвільних Документів, необхідних для здійснення Нафтогазової Діяльності;
- (ii) всіх Дозвільних Документів, які необхідні, аби надати Інвестору, Оператору, Іноземному Інвестору та Підрядникам, а також їхнім постійним представництвам можливість реалізувати свої права згідно із Статтею 22;
- (iii) вживати необхідних заходів для надання Інвестору Даних щодо Договірної Ділянки, які знаходяться в розпорядженні Держави, Державних Органів або будь-якої Особи, в якій Держава володіє, прямо або опосередковано, 100% акцій або часток участі, та не визначені у Додатку 7, відповідно до вимог Законодавства України та Нормативних Актів;
- (iv) всіх Дозвільних Документів, які необхідні для надання Інвестору та Оператору можливості вивозити з України Дані щодо Договірної Ділянки для аналізу або обробки або інших дій, які вимагаються для Нафтогазової Діяльності;

- (v) сприяти наданню віз, які дозволяють багаторазовий в'їзд та виїзд до та з України, посвідок на тимчасове проживання та дозволів на працевлаштування для осіб, які залучені до здійснення Нафтогазової Діяльності, а також візи, які дозволяють багаторазовий в'їзд та виїзд до та з України та посвідки на тимчасове проживання для їх утриманців, як більш детально описано в Статті 21.2;
- (vi) всіх ліцензій, дозволів, свідоцтв, схвалень, звільнень від сплати митних та інших платежів та митних очищень, які необхідні для імпорту, використання та експорту Майна, яке відповідає стандартам, що вимагаються відповідно до Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ;
- (vii) на запит Інвестора, всі Дозвільні Документи, необхідні для реалізації будь-якої стратегії Соціальних Інвестицій, підготовленої Оператором згідно із Статтею 20.3 та затвердженої Державним Уповноваженим Органом; та
- (viii) всіх інших Дозвольних Документів, які вимагаються та є необхідними для здійснення Нафтогазової Діяльності, як передбачено в цій Угоді, а також для придання сили умовам цієї Угоди

Всі вищезазначені дозволи та дозвільні документи надаються, за умови, що Інвестор, Оператор або Підрядники, в залежності від випадку, (a) дотримуються вимог Законодавства України та Нормативних Актів щодо прийняття, видачі, надання або збереження в силі будь-яких Дозвільних Документів, Даних щодо Договірної Ділянки, віз, дозволів, винятків або очищень, згаданих у Статті 10.1.1(i) – (viii) включно (надалі разом – **“Погодження та Дозволи”**) та (b) подають заявки та запити, а також документи, які необхідні для прийняття, видачі, надання або утримання будь-якого з Погоджень та Дозволів (**“Документація”**), за умови, що така Документація прямо передбачена Українським Законодавством та/або Нормативними Актами.

Якщо інше прямо не зазначене в цій Угоді або якщо інше не передбачене в Законодавстві України та Нормативних Актах, Держава зобов'язана надати Погодження та Дозволи або забезпечити її надання не пізніше ніж через 30 (тридцять) днів після дати отримання відповідної Документації.

Будь-які та всі платежі, що здійснюються Інвестором за або у зв'язку із прийняттям, видачею, наданням або веденням Погоджень та Дозволів, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню.

Держава гарантує, що Погодження та Дозволи будуть видаватися без проведення тендеру або аукціону і, якщо в цій Угоді не буде передбачено інакше, з Інвестора не стягуватиметься плата за прийняття, видачу, надання або збереження в силі Погоджень та Дозволів, окрім сплати державних зборів та інших платежів за надання послуг або здійснення відповідних дій Державними Органами.

На запит Інвестора або Оператора, Держава вносить зміни або забезпечує внесення змін до Погоджень та Дозволів в порядку, передбаченому в Законодавстві України та Нормативних Актах, відповідно до наведених тут особливостей.

Оператор має право просити в Державного Уповноваженого Органу допомоги в отриманні Погоджень та Дозволів для Інвестора, Оператора або його Підрядників. Державний Уповноважений Орган повинен вживати заходів, щоб допомогти Інвесторові, Операторові або його Підрядникам отримувати такі Погодження та Дозволи в строки та в порядку, що визначені цією Угодою.

10.1.2 Сприяти Оператору на його запит із наступною діяльністю:

- (i) отриманням житла, медичного обслуговування, офісних приміщень, дозволів на монтаж та експлуатацію телекомунікаційного (в тому числі супутникового) обладнання, транспортного обладнання та споруд трубопроводів та інших логістичних аспектів ведення Нафтогазової Діяльності;
- (ii) придбанням або відведенням земельних ділянок (які більш детально описані в Статті 37) для користування або оренди будівель, виробничих потужностей та енергоносіїв (в тому числі, але не обмежуючись цим, води, газу, електроенергії, тощо) та зберігання вантажів, обладнання, матеріалів та запасних частин;
- (iii) у випадку надзвичайної ситуації, надавати будь-яку та всю допомогу, яка може знадобитися для надання допомоги Оператору для усунення такої надзвичайної ситуації, в тому числі одержання, в

терміновому порядку, будь-яких Погоджень та Дозволів, що необхідні (а) аби надати можливість Оператору ввезти на територію Держави Майно та персонал та (б) дозволити медичну евакуацію персоналу;

(iv) із такими іншими питаннями, з якими Оператор може обґрунтовано вимагати допомоги з метою придання сили умовам цієї Угоди, діяльності, яка має здійснюватись за цією Угодою та правам, які надаються Оператору для здійснення Нафтогазової Діяльності.

10.1.3 надавати допомогу при організації, на запит Оператора, представлення Державним Органам, органам місцевого самоврядування та іншим організаціям та установам та зустрічей з ними, та іншим чином допомагати в координуванні взаємодії із такими Державними Органами, органами місцевого самоврядування, організаціями та установами, як це може вимагатися в цілях ефективного та своєчасного здійснення Нафтогазової Діяльності;

10.1.4 Зобов'язання вживати обґрунтованих заходів з метою (i) запобігання будь-якій діяльності на території Договірної Ділянки, яка б неналежним чином або необґрунтовано заважала, перешкоджала або затримувала здійснення Нафтогазової Діяльності та (ii) підтримувати безпеку у місцях ведення Нафтогазової Діяльності;

10.1.5 здійснювати відшкодування ПДВ відповідно до Статті 28.6;

10.1.6 всі інші зобов'язання Держави, що передбачені в цій Угоді та Законодавстві України.

10.2 Співпраця Сторін з вдосконалення регуляторної бази

Враховуючи особливий характер Нафтогазової Діяльності за цією Угодою, яка включає в себе діяльність, пов'язану із нетрадиційними вуглеводнями, та бажання всіх Сторін вчасно реалізувати Програму Початкового Геологічного Вивчення та, у разі успішної її реалізації, початку Розробки за найпершої можливості, Сторони погоджуються про наступне:

(i) Українське Законодавство та Нормативні Акти, які є чинними станом на Дату Набуття Чинності, в недостатній мірі пристосовані для ефективного

здійснення Нафтогазової Діяльності за цією Угодою, що не сприятиме Інвестору вчасно та ефективно виконати свої зобов'язання за цією Угодою;

(ii) Держава сприятиме вдосконаленню Законодавства України та/або Нормативних Актів, які покращать здійснення Нафтогазової Діяльності, зокрема, відповідно до Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ з урахуванням Пропозицій, які мають бути надані Оператором Державі (надалі – **“Вдосконалена Регуляторна База”**); така Вдосконалена Регуляторна База застосовуватиметься до прав та зобов'язань Інвестора та/або Оператора, у відповідності до Статті 23.2;

(iii) Розробка та прийняття Вдосконаленої Регуляторної Бази може потребувати значних витрат часу та зусиль від всіх Сторін, а також співпраці між ними;

(iv) Якщо Інвестор та/або Оператор зіткнуться із складнощами та затримками при одержанні будь-яких Дозвільних Документів, які вимагатимуться для здійснення Нафтогазової Діяльності, внаслідок того, що Законодавство України та Нормативні Акти не пристосовані до специфічного характеру Нафтогазової діяльності за цією Угодою, тоді: (i) Держава добросовісно співпрацюватиме на запит Оператора з метою знаходження рішення, що буде прийнятним для всіх Сторін та (ii) строки виконання окремих етапів Нафтогазової Діяльності, на які прямо або опосередковано впливають такі складнощі та затримки, за зверненням Інвестора можуть бути відповідним чином подовжені за рішенням Державного Уповноваженого Органу.

10.3 Невиконання зобов'язань

10.3.1 Невиконання зобов'язань з боку Інвестора

Без обмеження прав та засобів правового захисту Інвестора та Оператора згідно із цією Угодою, якщо Інвестор та/або Оператор не мають змоги виконувати повністю або частково зобов'язання Інвестора та/або Оператора за Угодою внаслідок невиконання Державою або Державним Уповноваженим Органом своїх зобов'язань за Угодою, в такому разі, за умови, що Інвестор або Оператор

(a) доклали всіх необхідних зусиль з метою виконання прострочених зобов'язань, та

(b) повідомили КМУ про таку неспроможність Держави або Державного Уповноваженого Органу, в залежності від випадку, без затримок після того, як про таку неспроможність стало відомо Інвестору та/або Оператору,

тоді етап, строк або період, на який було затримано виконання зобов'язань, буде продовжений на такий період, який є необхідним аби надати можливість Державі та або Державному Уповноваженому Органу (залежно від обставин) виконати свої зобов'язання та надати можливість Інвестору виконати такі зобов'язання. Окрім цього Інвестор має право на компенсацію всіх Прямих Збитків, яких було завдано внаслідок такої затримки. У випадку будь-яких спорів між Сторонами або будь-якими з них щодо компенсації Прямих Збитків відповідно до цієї Статті 10.3.1, Сторони повинні врегулювати такий спір відповідно до Статті 38.2.

10.3.2 Невиконання зобов'язань з боку Держави або Державного Уповноваженого Органу

У випадку невиконання зобов'язань за цією Угодою з боку Держави та/або Державного Уповноваженого Органу, що мають суттєвий характер тривалість якого перевищує 12 (дванадцять) Місяців з дати першого повідомлення, наданого Оператором за Статтею 10.3.1(b), Інвестор або будь-яка Компанія-Інвестор можуть надати повідомлення КМУ та вимагати зустрічі Сторін з метою обговорення шляхів вирішення. У випадку, якщо Сторони не зможуть знайти взаємно прийнятний шлях вирішення протягом 30 (тридцяти) днів від дати такого повідомлення, така неспроможність Держави або Державного Уповноваженого Органу (залежно від обставин) вважатиметься Істотним Порушенням з боку Держави, і Інвестор матиме право припинити дію цієї Угоди без жодних подальших зобов'язань, окрім як у випадку, коли інше прямо передбачено в цій Угоді. Держава буде зобов'язана відшкодувати Компаніям-Інвесторам Прямі Збитки незалежно від рішення Інвестора припинити дію цієї Угоди або не припиняти її.

У випадку спорів між Сторонами щодо компенсації Збитків відповідно до цієї Статті 10.3.2, Сторони повинні врегулювати такий спір відповідно до Статті 38.2.

СТАТТЯ 11 КЕРІВНИЦТВО ТА ДЕРЖАВНИЙ УПОВНОВАЖЕНИЙ ОРГАН

11.1 Керівництво Нафтогазовою Діяльністю

З метою належного керівництва цією Угодою кожна Сторона призначає представників, які, на умовах цієї Угоди, матимуть повноваження та право представляти та створювати зобов'язання для такої Сторони (надалі – **“Представник”**).

Представником Інвестора є Оператор.

Представник Держави призначається КМУ протягом 30 (тридцяти) днів після Дати Початку, і в цій Угоді іменується Державним Уповноваженим Органом.

11.2. Державний Уповноважений Орган

11.2.1 Якщо інше не передбачене в цій Угоді, Державний Уповноважений Орган уповноважується Державою реалізувати права та виконувати зобов'язання Держави за цією Угодою.

11.2.2 Держава має право, надавши Оператору повідомлення за 30 (тридцять) днів, призначити інший Державний Орган для виконання функцій Державного Уповноваженого Органу.

11.2.3 Без обмеження універсальності Статті 11.2.1, Державний Уповноважений Орган в межах своєї компетенції забезпечує надання всіх погоджень, схвалень, рішень або договорів, які вимагаються від Державного Уповноваженого Органу (надалі – **“Державні Погодження”**) по відношенню до всіх пропозицій (в тому числі Програм Робіт та Бюджетів), подань та інших питань (надалі – **“Пропозиції”**), які Оператор подає або пропонує Державному Уповноваженому Органу за цією Угодою.

11.3 Діяльність Державного Уповноваженого Органу

11.3.1 На запит Оператора Державний Уповноважений Орган надає допомогу та підтримку Оператору в здійсненні Нафтогазової Діяльності та допомагає організувати представлення Державним Органам, органам місцевого самоврядування та іншим організаціям та установам та зустрічей з ними, та іншим чином допомагати в координуванні

взаємодії із такими Державними Органами, органами місцевого самоврядування, організаціями та установами, у кожному випадку, як це може вимагатися в цілях ефективного та своєчасного здійснення Нафтогазової Діяльності.

11.4 Погодження Пропозицій

11.4.1 Оператор, від імені Інвестора, відповідальний за подачу до Державного Уповноваженого Органу Пропозицій з питань, які потребують Державних Погоджень та діє від імені Інвестора з усіх інших питань, які можуть бути адресовані Державному Уповноваженому Органу. Пропозиції повинні бути виконані у формі, розробленій Оператором, та відповідати цій Угоді. Форма Пропозицій, передбачених Статтею 11.8(i)-11.8(viii), підлягає затвердженню Державним Уповноваженим Органом.

11.4.2 Якщо інше не передбачене в цій Угоді, Державний Уповноважений Орган надає в письмовій формі відповіді на всі Пропозиції, подані Оператором, не пізніше, ніж через 30 (тридцять) днів від дати отримання Пропозиції, окрім Пропозицій з питань, наведених у Статтях 11.8 (i) – 11.8(v), 11.8(vii) та 11.8(viii), на які Державний Уповноважений Орган відповідає в письмовій формі протягом не більше, ніж через шістьдесят (60) днів з дати отримання Пропозиції, та окрім Пропозицій з питань, наведених у Статті 11.8(vi) на які Державний Уповноважений Орган відповідає в письмовій формі протягом не більше, ніж через дев'яносто (90) днів з дати отримання Пропозиції. Всі Пропозиції повинні розглядатися в повному обсязі Державним Уповноваженим Органом і в наданні їх погоджень не повинно бути необґрунтовано відмовлено. Якщо інше не передбачено в цій Угоді, надання або відмова в наданні будь-якого Державного Погодження, повинні оформлятися в письмовій формі Державним Уповноваженим Органом разом із підставами для них (надалі – “Рішення”), і копія Рішення повинна надаватися Оператору. Оператор має право покладатися на будь-яке Рішення, яке затверджує Пропозицію як таку, що повністю задовольняє пов'язані вимоги за цією Угодою.

11.4.3 Якщо до прийняття рішення з Пропозиції Державний Уповноважений Орган вимагатиме внесення конкретних змін або запитуватиме додаткову інформацію, Державний Уповноважений Орган повинен,

протягом 15 (п'ятнадцяти) днів (або сорока п'яти (45) днів у випадку з Пропозицією відповідно до Статті 11.8 (vi)) від отримання Пропозиції, повідомити Оператора про свої вимоги із наданням достатньо детальних причин для цього. Протягом 15 (п'ятнадцяти) днів (або сорока п'яти (45) днів у випадку з Пропозицією відповідно до Статті 11.8 (vi)) після цього Оператор надає запитану додаткову інформацію до Державного Уповноваженого Органу або причини її ненадання. Паралельно із вищенаведеним Державний Уповноважений Орган та Оператор проводять зустріч та намагаються дійти згоди щодо вимог, що надані Державним Уповноваженим Органом.

11.4.4 Якщо Державний Уповноважений Орган має намір відхилити Пропозицію, він повинен, до надання Рішення, повідомити про це Оператора та надати Оператору достатній час та доступ до Державного Уповноваженого Органу, аби створити можливість для істотних обговорень між Державним Уповноваженим Органом та Оператором. Державний Уповноважений Орган та Оператор повинні добросовісно намагатися знайти взаємоприйнятний шлях вирішення питання якомога скоріше.

11.4.5 Будь-яка Пропозиція, щодо якої Державний Уповноважений Орган (а) не надав відповіді із Рішенням, яке відповідає вимогам Статті 11, або (б) не створив можливості проведення істотних обговорень із Оператором, вважається таким, що отримало Державне Погодження.

11.5 Відхилення Пропозиції

11.5.1 Якщо, незважаючи на положення Статті 11.4, у наданні Державного Погодження відмовлено або висунуті умови щодо його надання, які є неприйнятними для Оператора, таке Рішення повинне містити (i) детальний перелік Нафтогазової Діяльності, яка відхилена Державним Уповноваженим Органом, (ii) детальне пояснення підстав для відмови (за наявності); (iii) детальне пояснення спору, пов'язаного із Нафтогазовою Діяльністю, та (iv) пояснення умов (за наявності) та повинне визначати конкретні зміни до Пропозиції, які Державний Уповноважений Орган вважає за необхідні для отримання Оператором Державного Погодження

11.5.2 Оператор може, протягом 30 (тридцяти) днів після отримання Рішення направити Пропозицію Експерту згідно із Статтею 38.4.2 (ii), з метою

визначити, чи є Пропозиція комерційно та технічно обґрунтованою за таких обставин, відповідає Затвердженим Програмам Робіт та Бюджетам та Законодавству України та Нормативним Актам та Стандартам Оператора, а також Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації Нафтогазових Родовищ, в питаннях, які не регулюються Стандартами Оператора. Якщо Експерт вважає, що Пропозиція є обґрунтованою, тоді Пропозиція вважається затвердженою Державним Уповноваженим Органом, і Рішення вважається зміненим відповідним чином.

Проте, якщо Експерт вважає, що Пропозиція не є обґрунтованою, тоді Оператор може подати нову Пропозицію до Державного Уповноваженого Органу згідно із Статтею 11.4.

Протягом періоду, коли відхилена Пропозиція знаходиться на розгляді Експерта, Оператор має право здійснювати (а) всю Нафтогазову Діяльність за Затвердженими Програмою Робіт та Бюджетом, які прямо не впливають на Пропозицію, (б) всі елементи відхиленої Пропозиції, які прямо не визначені у відповіді Державного Уповноваженого Органу як такі, що відхиляються, (с) Нафтогазову Діяльність, яка оскаржується, на власний ризик Оператора, та (d) на такі аварійні заходи, які описані в Статті 13.3, які можуть вимагатися.

Будь-які затримки, що виникли при передачі питань Експерту, Угодою повинні розглядатися відповідно до Статті 38.6.

11.5.3 Незважаючи на вищезазначене, якщо Пропозиція Інвестора відхилена через невідповідність Законодавству України та Нормативним Актам, Інвестор має привести надану Пропозицію у відповідність до Законодавства України та Нормативних Актів відповідно до наданих зауважень та повторно направити її на розгляд Державному Уповноваженому Органу.

11.6 Зміни до Пропозицій

Сторони визнають, що будь-яка Пропозиція, яка отримала Державне Погодження, може потребувати внесення змін або доповнень. В такому випадку Оператор має право переглянути та внести зміни до такої Пропозиції і повторно подати Пропозицію згідно із Статтею 11.4. з урахуванням Статті 13.1.3.

11.7 Співпраця між Державним Уповноваженим Органом та Оператором

11.7.1 Державний Уповноважений Орган та Оператор проводять зустрічі не рідше, ніж двічі в кожному Договірному Році в узгоджені час та дати, та в такі інші час та дати, які Державний Уповноважений Орган та Оператор можуть узгодити за необхідності.

11.7.2 Представники кожної Компанії-Інвестора можуть відвідувати ці зустрічі у якості спостерігачів, але Оператор має головну роль та відповідальний за підготовку та подання Пропозицій.

11.7.3 На запит Оператора, Державний Уповноважений Орган повинен надати Оператору можливість провести зустріч із Державним Уповноваженим Органом до подання будь-якої Пропозиції.

11.7.4 Без обмеження Статті 11.4.4, якщо Державний Уповноважений Орган має намір відхилити будь-яку Пропозицію, він повинен, якщо можливо, повідомити Оператора про свої наміри на зустрічі. Якщо Оператор подасть таке прохання, Державний Уповноважений Орган та Оператор зустрінуться знову аби надати Інвестору можливість висловитися щодо Пропозиції. Державний Уповноважений Орган не повинен приймати жодного рішення щодо Пропозиції, доки він не заслухає Оператора.

11.8 Повноваження й обов'язки Державного Уповноваженого Органу

З урахуванням положень і умов цієї Угоди, Державний Уповноважений Орган здійснює загальний нагляд за Нафтогазовою Діяльністю. Його повноваження й обов'язки обмежуються аналізом, розглядом та затвердженням Пропозицій, внесених Оператором, та внесенням будь-яких змін до них стосовно:

- (i) Програми Робіт та Бюджету Оцінювання ;
- (ii) Програм Робіт та Бюджетів Геологічного Вивчення
- (iii) Програми Робіт та Бюджету Попередніх Досліджень;

- (iv) Проекту Плану Розробки;
- (v) Програми Робіт та Бюджету Обґрунтування Промислової Розробки
- (vi) Планів Розробки та Бюджетів Розробки;
- (vii) Річних Програм Робіт і Річних Бюджетів;
- (viii) Програм та Бюджетів Виведення Об'єктів з Експлуатації;
- (ix) публічного розголошення інформації, передбачене в Статті 33.2.2;
- (x) створення дорадчих комітетів;
- (xi) планів найняття на роботу та підготовки громадян України, поданих відповідно до Статті 21;
- (xii) Пропозицій щодо Соціальних Інвестицій та Інфраструктури Подвійного Призначення, зазначених у Статтях 20.3 та 20.4, до початку будь-якої описаної в них діяльності;
- (xiii) призначення незалежних аудиторів відповідно до Облікових Процедур;
- (xiv) таких інших питань, що стосуються Нафтогазової Діяльності, які (a) можуть бути направлені до Державного Уповноваженого Органу Оператором або (b) які, за цією Угодою, в інший спосіб підлягають переданню на розгляд до Державного Уповноваженого Органу;

проте за умови, що Державний Уповноважений Орган (i) не повинен здійснювати будь-яких дій, що суперечили б цій Угоді чи будь-якому Законодавству України, (ii) не має повноважень вносити зміни до цієї Угоди, й (iii) забезпечує обґрунтованість та доцільність своїх Рішень.

СТАТТЯ 12 ОПЕРАТОР

12.1 Уповноваження Оператора

12.1.1 Шелл призначений та діє як Оператор. Оператор представляє та діє від імені Інвестора й має та користується такими правами та виконує такі зобов'язання, які належать Оператору в силу умов цієї Угоди та Законодавства України та Нормативних Актів. Оператор, відповідно до цієї Угоди, здійснює на виключних засадах ведення всієї Нафтогазової Діяльності.

12.1.2 Зокрема, Оператор уповноважений від імені Інвестора укласти контракти, видавати будь-які повідомлення, представляти Інвестора перед будь-якими Державними Органами та Державним Уповноваженим Органом, подавати заяви на отримання будь-яких Дозвільних Документів та інших Погоджень та Дозволів, подавати Пропозиції та виконувати таку іншу діяльність від імені Інвестора аби уможливити здійснення Нафтогазової Діяльності. Держава та Державний Уповноважений Орган покладаються на будь-який документ, підписаний Оператором, який належить до його компетенції, як описано за цією Угодою, як такий, що засвідчує схвалення з боку Інвестора.

12.1.3 Усі дії та утримання від дій Оператора за цією Угодою (в тому числі усі повідомлення, звіти та заяви, що їх Оператор направляє Державі через КМУ, Державний Уповноважений Орган або інші Державні Органи та Третіх Осіб), мають зобов'язальну силу для Інвестора та вважаються такими, що складають дії та утримання від дій Інвестора. Компанії-Інвестори видають будь-які потрібні довіреності та інші документи, необхідні для того, щоб Оператор користувався відповідними правами та виконував зобов'язання й обов'язки за цією Угодою, й підтримують протягом Терміну Дії Угоди повну їх силу й чинність.

12.2 Право скласти повноваження та здійснити відступлення

За умови погодження Державним Уповноваженим Органом, Шелл може скласти з себе повноваження Оператора (повністю або по відношенню до конкретної Ділянки Розробки) та відступити права та зобов'язання Оператора за цією Угодою іншій Компанії-Інвестору, за умови, що таке складання повноважень або відступлення будуть відповідати УОД.

12.3 Зобов'язання Оператора

Оператор має такі зобов'язання:

- (i) Здійснювати поточну Нафтогазову Діяльність (прямо або через своїх Підрядників, Афілійованих осіб або інші організації та Осіб) та, окрім випадків, коли в цій Угоді передбачається інше, примати рішення стосовно безперервної поточної діяльності, яка є необхідною для виконання Затверджених Програм Робіт та Бюджетів та іншої Нафтогазової Діяльності;
- (ii) здійснювати Нафтогазову Діяльність розумно, ощадливо та ефективно, відповідно до Угоди, Законодавства України та рішень Державного Уповноваженого Органу, Стандартів Оператора й Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, коли Стандарти Оператора не містять відповідних положень;
- (iii) вести Нафтогазову Діяльність дбайливо, безпечно й ефективно відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів, Стандартів Оператора й Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, коли Стандарти Оператора не містять відповідних положень;
- (iv) З урахуванням Законодавства України та Нормативних Актів дотримуватися Принципів Ведення Діяльності;
- (v) створити й вести окремі, повні й точні облікові записи стосовно витрат і видатків на Нафтогазову Діяльність відповідно до Облікових Процедур;
- (vi) здійснювати розподіл Компенсаційної та Прибуткової Вуглеводневої Продукції між Сторонами Угоди;
- (vii) відповідно до Статті 28 зареєструвати цю Угоду як платника податків;
- (viii) підготувати та подати до Державного Уповноваженого Органу інформацію, пов'язану із Пропозиціями, які мають бути проаналізовані, розглянуті та затверджені Державним Уповноваженим Органом згідно із Статтею 11;
- (ix) підготувати Програми Робіт та Бюджети;

- (x) надавати звіти, що обґрунтовано запитуються Державним Уповноваженим Органом про Нафтогазову Діяльність;
- (xi) вживати всіх необхідних заходів для запобігання та ліквідації наслідків будь-яких надзвичайних ситуацій; та
- (xii) виконувати інші зобов'язання, передбачені цією Угодою та Законодавством України.

12.4 Підряд Афілійованих Осіб

Оператор може виключно на власний розсуд наймати Компанію-Інвестора, чи кількох Компаній-Інвесторів, або Афілійованих Осіб чи кількох Афілійованих Осіб Компанії-Інвестора або Треті Особи.

12.5 Угода про операційну діяльність

Компанії-Інвестори повинні укласти угоду про операційну діяльність (“УОД”), що регулює їхні взаємні права й зобов'язання стосовно участі в цій Угоді та її виконання.

12.6 Зобов'язання

Оператор, в силу того, що він діє як Оператор, працює на безприбутково-беззбиткових засадах.

12.7 Відповідальність Оператора

Держава визнає, що, з урахуванням Статті 34, будь-яка відповідальність, що виникає внаслідок здійснення або нездійснення Нафтогазової Діяльності Оператором, покладається на Компанії-Інвестори пропорційно до їх Часток Учасності. Відповідальність Компаній-Інвесторів за цією Угодою є солідарною.

Ніщо в цій Статті 12.7 не може вважатися таким, що звільняє Оператора від його зобов'язання виконувати свої обов'язки й функції за цією Угодою, або, поки Оператору належить Частка Учасності, від його Частки Учасності, в будь-яких Збитках, що їх зазнав Інвестор.

СТАТТЯ 13

ПРОГРАМИ РОБІТ І БЮДЖЕТИ

13.1 Річні Програми Робіт і Бюджети

13.1.1 Підготовка Річних Програм Робіт і Бюджетів.

Протягом 90 (дев'яноста) днів після Дати Початку, у випадку запропонованої Річної Програми Робіт та Бюджету на перший Договірний Рік, і не пізніше ніж через 90 (дев'яноста) днів до закінчення кожного наступного Договірного Року, Оператор подає до Державного Уповноваженого Органу запроповану Річну Програму Робіт та Бюджет з викладом Нафтогазової Діяльності, яка вестиметься протягом наступного Договірного Року, та запропонований Річний Бюджет з детальним викладом попередньої оцінки витрат на неї. Запропонована Річна Програма Робіт та Бюджет мають узгоджуватися з вимогами цієї Угоди та відображати Програму Робіт Початкового Геологічного Вивчення, будь-якими іншими Програмами Робіт та Бюджетами з Геологічного Вивчення (включаючи будь-які Програми Робіт та Бюджети Оцінювання), будь-якими Планами та Бюджетами Попередніх Досліджень, Проектом Програми Розробки, Програмою Робіт та Бюджетом Обґрунтування Промислової Розробки, Планів Розробки та Бюджетів Розробки та будь-яких Програм та Бюджетів Виведення Об'єктів з Експлуатації, які вимагаються за цією Угодою в обсязі, що стосується такого наступного Договірного Року.

Кожна Річна Програма Робіт та Бюджет має включати принаймні таке:

- (i) опис Нафтогазової Діяльності, що буде виконуватися протягом такого наступного Договірного Року, й приблизний графік їх виконання;
- (ii) кошторис, з розбивкою за статтями, Витрат Нафтогазової Діяльності, які будуть понесені при виконанні запропонованої Річної Програми Робіт, у тому числі приблизний графік здійснення таких Витрат Нафтогазової Діяльності, і
- (iii) будь-які зміни до Програми Початкового Геологічного Вивчення, будь-якої іншої Програми Робіт та Бюджету з Геологічного Вивчення (в тому числі Програм Робіт та Бюджетів Оцінювання), Планів Розробки та Бюджетів Розробки, Програми Робіт та Бюджету Попереднього Дослідження, Проекту Плану Розробки, Програми Робіт та Бюджету Обґрунтування Промислової Розробки, Планів і Бюджетів Виведення

Об'єктів з Експлуатації, або будь-яких інших Програм Робіт та Бюджетів, залежно від випадку, що впливають з такої пропонованої Річної Програми Робіт та Бюджету, чи є необхідними для їх забезпечення.

13.1.2 Затвердження Річних Програм Робіт і Бюджетів.

Будь-яка Річна Програма Робіт та Бюджет затверджуються відповідно до Статті 11. Окрім випадків, коли в цій Угоді передбачене інше, всі Видатки Нафтогазової Діяльності, здійснені в зв'язку з виконанням будь-якої затвердженої Річної Програми Робіт, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню. Оператор у будь-який час вправі пропонувати зміни до Затвердженої Річної Програми Робіт і Бюджету, як це передбачено Статтею 11.6.

13.1.3 Дозволене перевищення.

Якщо це необхідне для виконання Річної Програми Робіт, Оператору цим дозволяється здійснювати видатки понад викладені у відповідному Річному Бюджеті, за умови, що такі видатки не спричиняють того, що

(і) видатки за будь-якою статтею такого Річного Бюджету перевищують більш ніж на 10% (десять відсотків) загальні видатки, дозволені за такою статтею, або

(ii) видатки за всіма такими статтями перевищують більш ніж на п'ять 5% (відсотків) загальних видатків, дозволених таким Річним Бюджетом.

Видатки, що перевищують будь-яку з цих границь, повинні бути затверджені Державним Уповноваженим Органом, як викладено у Статті 13.1.2. Всі випадки дозволеного перевищення стосовно будь-якого з Річних Бюджетів автоматично збільшують відповідні Бюджети, пов'язані з Програмою Робіт Початкового Геологічного Вивчення, будь-якою іншою Програмою Робіт та Бюджетом з Геологічного Вивчення, Програмою Робіт з Оцінювання, Програмою Робіт Попереднього Дослідження, Проектом Плану Розробки, програмою Робіт Обґрунтування Промислової Розробки, Планами Розробки, Програмами Виведення Об'єктів з Експлуатації чи будь-якими іншими багаторічними Програмами Робіт або планами, залежно від обставин, і є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню. Незважаючи на вищенаведене, Оператор може протягом будь-якого Календарного Року

здійснювати витрати або нести зобов'язання по відношенню до Нафтогазової Діяльності щодо статей витрат, що не передбачені Бюджетом, які в сукупності не перевищують 5% (п'ять відсотків) затвердженої Програми Робіт та Бюджету Робіт, за умови, що такі статті витрат не були відхилені Державним Уповноваженим Органом та узгоджуються із змістом Затвердженої Програми Робіт та Бюджету. Дозволені перевитрати вважаються затвердженими Державним Уповноваженим Органом в складі Програм Робіт та Бюджетів.

13.2 Обмеження діяльності Річними Програмами Робіт і Бюджетами

Окрім випадків, що передбачені в Статті 13.3, Оператор веде лише таку Нафтогазову Діяльність, яка входить до складу Затвердженої Програми Робіт.

13.3 Надзвичайні заходи

13.3.1 В разі аварії або іншої надзвичайної ситуації (чи очікуваної надзвичайної ситуації), що спричиняє чи може спричинити небезпеку життю та здоров'ю людей, довкіллю та/або майну, Оператор вживає всі заходи, які на обґрунтовану думку Оператора (за обставин, що існують на момент такого судження) мають бути вжиті для захисту життя, здоров'я, довкілля й майна незалежно від того, чи передбачені такі роботи Затвердженою Програмою Робіт і Бюджетом, і здійснює всі потрібні витрати для усунення чи попередження таких надзвичайних ситуацій згідно із Статтею 8.1(d) на фактично необхідну суму, але повідомляє про вжиті надзвичайні заходи й понесені Оператором таким чином видатки Державний Уповноважений Орган.

13.3.2 Усі витрати, пов'язані з ужиттям таких надзвичайних заходів, вимагатимуть затвердження Державним Уповноваженим Органом, та після затвердження вважаються Витратами, що Підлягають Відшкодуванню. Сторони визнають, що отримання погодження Державного Уповноваженого Органу може бути непрактичним перед тим, як такі витрати буде понесено. Державний Уповноважений Орган може відхилити лише ту Пропозицію, що стосується непередбачуваних витрат, якщо така надзвичайна ситуація була прямо спричинена внаслідок Навмисної Неправомірної Поведінки або Грубої Недбалості Оператора, на основі обставин, як вони видалися Оператору в момент, коли ці заходи було вжито, що було підтверджено остаточним та

обов'язковим до виконання рішенням арбітражного провадження відповідно до Статті 38.2.

СТАТТЯ 14

КОМПЕНСАЦІЙНА ВУГЛЕВОДНЕВА ПРОДУКЦІЯ, СКЛАД ВИТРАТ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ВІДШКОДУВАННЮ КОМПЕНСАЦІЙНОЮ ВУГЛЕВОДНЕВОЮ ПРОДУКЦІЄЮ. ПРИБУТКОВА ВУГЛЕВОДНЕВА ПРОДУКЦІЯ І РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ

14.1 Загальні положення.

Витрати, понесені за цією Угодою чи в зв'язку з нею, є тими, що Підлягають Відшкодуванню за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції згідно з положеннями цієї Угоди.

14.2 Витрати, що Підлягають Відшкодуванню

“Витрати, що Підлягають Відшкодуванню” означає всі Витрати на Нафтогазову Діяльність, відображені на Рахунку Обліку Нафтогазової Діяльності, що розраховуються за Принципом Нарахування, незалежно від того, чи несе ці витрати Оператор чи його Постійне Представництво, будь-яка з Компаній-Інвесторів або Інвестор, в Україні чи за її межами, та з урахуванням індексації згідно з Пунктом 2.9, за виключенням такого:

- (a) видатки, пов'язані з Соціальними Інвестиціями, зазначеними у Статті 20.3;
- (b) наступні Податки, що сплачуються за цією Угодою:
  - (i) Податок на Прибуток,
  - (ii) Податки, сплачені Компаніями-Інвесторами органам державної влади за межами України,
  - (iii) єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування,
  - (iv) Плата за Користування Надрами, та

- (v) Сплачувані Податки, які сплачено в Державі згідно з цією Угодою та стосовно яких Інвестор вправі отримати відшкодування чи повернення згідно з цією Угодою чи в інший спосіб;
- (c) відсотки за кредитами (за винятком індексації видатків, викладеної в цій Угоді й дозволеної Законодавством України);
- (d) Бонус Підписання й перші 175 000 000 (сто сімдесят п'ять мільйонів) Доларів США або еквівалент цієї суми у Гривні, з частки видатків Шелл по відношенню до Програми Робіт з Початкового Геологічного Вивчення, проте за умови, що частка видатків Надра Юзівська, профінансована Шелл протягом цього терміну, входить до складу Витрат Шелл, що Підлягають Відшкодуванню;
- (e) витрати, понесені Оператором по відношенню до надзвичайних заходів, якщо така надзвичайна ситуація була прямо спричинена внаслідок Навмисної Неправомірної Поведінки або Грубої Недбалості Оператора, на основі обставин, як вони видалися Оператору в момент, коли ці заходи було вжито, що було підтверджено остаточним та обов'язковим до виконання рішенням арбітражного провадження відповідно до Статті 38.2;
- (f) будь-які штрафи, сплачені Оператором, внаслідок порушення його зобов'язань за цією Угодою;
- (g) всі витрати, що не були передбачені в Затверджених Програмах Робіт та Бюджетах, окрім (i) бонусів, що підлягають сплаті Державі, окрім Бонусу Підписання, (ii) дозволеного перевищення відповідно до Статті 13.1.3, (iii) будь-яких інших витрат, описаних як Витрати, що Підлягають Відшкодуванню за цією Угодою.

З метою уникнення сумнівів:

- (i) усі витрати, понесені в зв'язку з виконанням будь-якої Затвердженої Програми Робіт та Бюджету, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню, за винятком випадків, коли інше прямо передбачено цією Угодою; та

- (ii) всі Витрати на Нафтогазову Діяльність До Дати Набуття Чинності, що передбачені в Додатку 13, та всі такі інші Витрати на Нафтогазову Діяльність, які понесені Інвестором після 1 січня 2013 року та до Дати Початку є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню, починаючи з Дати Набуття Чинності.

14.3 Компенсаційна Вуглеводнева Продукція

“**Компенсаційна Вуглеводнева Продукція**” означає кількість Товарної Продукції, володіння та розпорядження нею, в кількості, що дорівнює меншій з таких: (а) Наявна Компенсаційна Вуглеводнева Продукція, та (б) такій кількості Товарної Продукції, сукупна вартість якої, визначена відповідно до Статті 15, дорівнює загальній сумі Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

“**Наявна Компенсаційна Вуглеводнева Продукція**” означає 65% (шістдесят п'ять відсотків) Товарної Продукції, що має бути наявною для відшкодування витрат Інвестора.

14.4 Відшкодування витрат

- (а) Період відшкодування.

Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, будуть відшкодовані починаючи з того Облікового Періоду, в якому вони були нараховані. Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, які були нараховані до першого Облікового Періоду, починають підлягати відшкодуванню в першому Обліковому Періоді. В тому обсязі, в якому вартість Наявної Компенсаційної Вуглеводневої Продукції за певний Обліковий Період є недостатньою для відшкодування всіх Витрат, що Підлягають Відшкодуванню, які мають бути відшкодовані у такому Обліковому Періоді, невідшкодовані Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, переносяться на наступний Обліковий Період й підлягають відшкодуванню в зазначеному Обліковому Періоді, і, в разі необхідності, продовжують переноситися на наступні Облікові Періоди, поки їх не буде повністю відшкодовано.

- (б) Послідовність відшкодування.

Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, відшкодовуються згідно із Статтею 14.4(а) в такому порядку:

- (i) в першу чергу, Витрати Геологічного Вивчення (включно з Витратами на Оцінювання);
- (ii) в другу чергу, бонус за перший Газ з Першого Проекту Дослідно-Промислової Розробки із застосуванням технології кущового буріння, який підлягає сплаті згідно із Статтею 4.11, бонус за початок Першої Розробки, який підлягає сплаті згідно із Статтею 5.7, і Бонус при Досягненні Пікового Рівня Видобутку, який підлягає сплаті згідно із Статтею 5.8;
- (iii) в третю чергу, Операційні Витрати;
- (iv) в четверту чергу, Витрати на Розробку (в тому числі будь-які Витрати на Геологічне Вивчення в межах Ділянки Розробки); і
- (v) в п'яту чергу, будь-які Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, які переносяться згідно із Статтею 14.4(a).

Незважаючи на будь-що з вищенаведеного, будь-які Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, які понесені Компанією-Інвестором від імені іншої Компанії-Інвестора будуть Відшкодовані першою Компанією-Інвестором в першу чергу до розподілу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню такій іншій Компанії-Інвестору.

(c) Первинні Документи.

Оператор веде документи, які засвідчують характер та розмір Витрат, що Підлягають Відшкодуванню, в паперовій або електронній формі, відповідно до правил, що встановлені в положеннях цієї Угоди, в тому числі в Облікових Процедурах.

14.5 Прибуткова Вуглеводнева Продукція

14.5.1 Визначення

Товарна Продукція за вирахуванням Компенсаційної Вуглеводневої Продукції є "**Прибутковою Вуглеводневою Продукцією**" і розподіляється між Державою й Інвестором у спосіб, передбачений цією Статтею 14.5.

14.5.2 Розподіл Прибуткової Вуглеводневої Продукції

Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції є об'ємом Прибуткової Вуглеводневої Продукції, помноженому на Частку Інвестора в Прибутковій Вуглеводневій Продукції (що розраховується відповідно до Статті 14.6). Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції становить кількість Прибуткової Вуглеводневої Продукції за вирахуванням Частки Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції. У випадках, передбачених цією Угодою, Сторони можуть домовитися розподіляти Прибуткову Вуглеводневу Продукцію шляхом розподілу виручки від її продажу, як додатково викладено у Статті 26.

14.5.3 Наслідок виключної діяльності або ненадання фінансування.

Якщо Компанія-Інвестор вирішить частково чи повністю не брати участі в Нафтогазовій Діяльності за цією Угодою або буде повністю чи частково нездатна фінансувати її Частку Учасі в такій Нафтогазовій Діяльності, або не надасть своєчасної попередньої оплати на Спільний Рахунок з метою надання можливості Оператору сплати Податки, що Підлягають Сплаті, які пов'язані з Часткою цього Інвестора у Вуглеводнях, розподіл Товарної Продукції коригується між Компаніями-Інвесторами, відповідно до умов УОД, незалежно від того, що параметри Частки Інвестора у Вуглеводневій Продукції були встановлені в умовах Конкурсу та пропозиції Шелл, яку вона подала Державі у відповідь на Конкурс та прикладений до Заяви Шелл на Участь в Конкурсі від 23 квітня 2012 року.

14.5.43 метою уникнення сумнівів, незважаючи на той факт, що менш ніж всі Компанії-Інвестори беруть участь в окремій Нафтогазовій Діяльності згідно із умовами УОД, така Нафтогазова Діяльність тим не менш продовжує бути Нафтогазовою Діяльністю та повинна здійснюватися відповідно до умов цієї Угоди та відповідної Затвердженої Програми Робіт та Бюджету

14.6 Р-Фактор і частки Сторін у Прибутковій Вуглеводневій Продукції

(i) **“Р-Фактор”** означає: суму (x) вартості Компенсаційної Вуглеводневої Продукції, накопиченої з першого Облікового Періоду до 31-го грудня Договірного Року, який безпосередньо передує даті розрахунку Р-Фактора, плюс (y) вартості Частки Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції після Податків, накопиченої з першого Облікового Періоду до 31-го грудня Договірного Року, поділену на (z) Витрати на Нафтогазову Діяльність,

накопичені з першого Облікового Періоду до 31-го грудня Договірному Року, який безпосередньо передує даті розрахунку Р-Фактора.

$R\text{-Фактор} = (x+y)/z$.

(ii) Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції, додатково передбачена нижче у Статті 14.6(iii) на будь-який рік, починаючи з 1-го березня, визначається на основі Р-Фактора на 31-е грудня року.

(iii) Якщо Р-Фактор:

(А) менше чи дорівнює 2 (двум), Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції дорівнює 69% (шістдесяти дев'яти відсоткам). Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції становить 31% (тридцять один відсоток);

(В) більше 2 (двох) і менше чи дорівнює 3 (трьом), Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції дорівнює 60% (шістдесяти). Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції становить 40% (сорок відсотків); і

(С) більше 3 (трьох), Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції дорівнює 40% (сорока відсоткам). Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції дорівнює 60% (шістдесяти відсоткам).

14.7 Умови Відповідального Зберігання Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції

Держава може вимагати від Інвестора утримувати Частку Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції на умовах відповідального зберігання за умови оплати та укладення окремої угоди між Державою та Інвестором.

СТАТТЯ 15 ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ

15.1 Загальні положення

Для цілей відшкодування витрат за Статтею 14 (в тому числі визначення Вартості Компенсаційної Вуглеводневої Продукції та Прибуткової Вуглеводневої Продукції й розрахунку Р-Фактора, розрахунку Податку на

Прибуток та Плати за Користування Надрами згідно зі Статтею 28), вартість Товарної Продукції розраховується у спосіб, передбачений цією Статтею 15.

15.2 Визначення вартості Сирої Нафти

15.2.1 Для кожної зі Сторін, Вартість Сирої Нафти в Доларах США у будь-якому Обліковому Періоді встановлюється шляхом множення Облікової Ціни Сирої Нафти (як це визначено у Статті 15.2.3) за такий Обліковий Період на обсяг Сирої Нафти (в Барелях), доставлений та відібраний такою Стороною на Пункті Доставка того ж Облікового Періоду.

15.2.2 Сира Нафта різної якості, видобута на Договірній Ділянці, групується за Категоріями Сирої Нафти на основі подібних фізичних характеристик, таких як густина, вміст сірки й металів, точка скраплення, вихід продуктів.

15.2.3 Облікова Ціна Сирої Нафти (надалі – “**Облікова Ціна Сирої Нафти**”) у будь-якому Обліковому Періоді є середньозваженою ціною за одиницю Сирої Нафти, доставленої на Пункт Виміру в той самий Обліковий Період, в Доларах США за Барель, розрахованою наступним чином:

$$\text{Ц}_{\text{Облікова Сирої Нафти}} = (A+B) / C$$

Де:

15.2.3.1 А = вартість всіх категорій Сирої Нафти, яка реалізована будь-якою Компанією-Інвестором в межах України або за межами України шляхом Продажу Третім Особам (як визначено в Статті 15.2.5) на умовах F.O.B. в Пункті (Пунктах) Реалізації протягом того ж Облікового Періоду, яка є еквівалентом в Доларах США фактичних надходжень, отриманих Компанією-Інвестором або нарахованих Компанії-Інвестору за мінусом Витрат на Транспортування та будь-яких інших витрат (в тому числі витрат Сирої Нафти, витрат на зберігання, обробку, переробку, збут, дистрибуцію та всіх інших витрат), що здійснені Компанією-Інвестором поза межами Пункту Доставка при доставці такої Сирої Нафти до Пункту (Пунктів) Реалізації;

15.2.3.2 В = для кожної Категорії Сирої Нафти: вартість такої Сирої Нафти, яка реалізована будь-якою Компанією-Інвестором в межах України або за межами України шляхом продажу, іншого ніж Продаж

Третім Особам, в Доларах США, того ж Облікового Періоду, визначається шляхом множення обсягу такої Категорії Сирої Нафти (в Барелях), виміряного на конкретному Пункті (Пунктах) Реалізації, де відбувся такий продаж, на середню ціну на умовах F.O.B. для базової Сирої Нафти, подібної до Категорії видобутої Сирої Нафти за період тривалістю 6 (шість) днів, опублікованої у “Platt’s European Marketscan” на день угоди, якщо за той день наявна така публікація, та кожного з 5 (п’яти) днів, наступних за днем угоди, відповідно скоригованих на якість, сорт, кількість, вартість страхування й Витрати на Транспортування. Якщо “Platt’s European Marketscan” не публікується в день угоди або у будь-який з наступних 5 (п’яти) днів або не містить цінових котирувань на таку еталонну Сиру Нафту за такий період, тоді вищезазначений розрахунок робиться на основі такої міжнародно визнаної довідкової інформації по ринку, щодо якої домовляться Сторони, за мінусом Витрат на Транспортування та будь-яких інших витрат (в тому числі витрат Сирої Нафти, витрат на зберігання, обробку, переробку, збут, дистрибуцію та всіх інших витрат), що здійснені Компанією-Інвестором поза межами Пункту Доставки при доставці такої Сирої Нафти до Пункту (Пунктів) Реалізації;

15.2.3.3 C = загальний обсяг Сирої Нафти (в Барелях), що доставлена та забрана Інвестором в Пункті (Пунктах) Доставки протягом того самого Облікового Періоду та реалізована в межах або за межами України.

15.2.4 Ціна Сирої Нафти, яку не продано на умовах F.O.B. на Пункті Реалізації, коригується до середньої ціни на умовах F.O.B. Пункт Реалізації.

15.2.5 “Продаж Третім Особам” означає будь-який продаж Вуглеводнів Інвестором або будь-якою Компанією-Інвестором покупцю, який має намір їх купити, шляхом добросовісної угоди на суто комерційних умовах, окрім:

- (i) продажу, який передбачає бартерну угоду;
- (ii) продажу Компанією-Інвестором будь-якій з її Афілійованих Осіб,
- (iii) продажу, зустрічним задоволенням в якому є будь-що окрім Доларів США або валют, що є вільноконвертованими в Долари США, та

(iv) продажу, на який впливають інші комерційні відносини між покупцем та продавцем або вмотивованого міркуваннями іншими ніж звичайні економічні стимули до здійснення добросовісної угоди на суто комерційних умовах.

15.2.6 Якщо будь-які витрати, збори або інші платежі, що мають включатися до Витрат на Транспортування, неможливо в інший спосіб окремо віднести до конкретного об'єму Сирої Нафти, для якого робиться такий розрахунок, такі витрати, збори або інші платежі розподіляються пропорційно до відносної вартості тих обсягів Сирої Нафти, про які йдеться.

15.2.7 Порядок вибору довідкової Сирої Нафти в цілях Статті 15.2.3(b) розробляється Оператором на основі вищенаведених принципів та Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ та має бути схвалена Державним Уповноваженим Органом до Оголошення Комерційного Відкриття, якщо інше не погоджене між Сторонами.

15.3 Визначення вартості Газу на Пункті Доставки

15.3.1 Для кожної із Сторін, оцінка вартості Газу в Доларах США у будь-якому Обліковому Періоді проводиться шляхом множення Облікової Ціни Газу (як це визначено у Статті 15.3.2) за такий Обліковий Період на відповідний обсяг Газу (в мегават-годинах), який доставлений та відібраний такою Стороною на Пункті Доставки того ж Облікового Періоду.

15.3.2 Облікова Ціна Газу (надалі – “**Облікова Ціна Газу**”) у будь-якому Обліковому Періоді є середньозважена ціна за одиницю Газу, доставленого на Пункт Доставки того ж Облікового Періоду, в Доларах США за мегават-годину, розрахована наступним чином:

$$\text{Ц}_{\text{Облікова Сирої Нафти}} = (A+B+C) / D$$

Де:

- а) А = вартість Газу, доставленого на Пункт Доставки протягом такого Облікового Періоду, який реалізований Компанією-Інвестором в межах України або за межами України шляхом Продажу Третім Особам, яка є еквівалентом в Доларах США фактичних надходжень, отриманих Компанією-Інвестором або нарахованих Компанії-Інвестору, за мінусом Витрат на Транспортування та будь-яких інших витрат (в тому числі витрат Газу, витрат на зберігання, обробку, переробку, збут, дистрибуцію та всіх інших витрат), що здійснені Компанією-

Інвестором поза межами Пункту Доставки при постачанні такого Газу клієнтам на Пункті (Пунктах) Реалізації;

- b) V = вартість Газу, доставленого на Пункт Доставки протягом такого Облікового Періоду, який реалізований будь-якою Компанією-Інвестором в межах України шляхом продажу, іншого ніж Продаж Третім Особам, що є сумою за кожен Календарний Місяць або частину Календарного Місяця протягом такого Облікового Періоду значень, що розраховуються кожного Календарного місяця шляхом множення внутрішньої Облікової Ціни, яка розраховується відповідно до формули, що наведена в Додатку 10.1, на загальний обсяг Газу (в мегават-годинах), доставленого на Пункт Доставки Компанії-Інвестору протягом такого Облікового Періоду та продається в межах України шляхом такого продажу;
- c) C = вартість Газу, доставленого на Пункт Доставки протягом такого Облікового Періоду, який реалізований будь-якою Компанією-Інвестором поза межами України шляхом продажу, іншого ніж Продаж Третім Особам, що є сумою за кожен Календарний Місяць або частину Календарного Місяця протягом такого Облікового Періоду значень, що розраховуються кожного Календарного місяця шляхом множення експортної Облікової Ціни, яка розраховується відповідно до формули, що наведена в Додатку 10.2, на загальний обсяг Газу (в мегават-годинах), доставленого на Пункт Доставки Компанії-Інвестору протягом Календарного Місяця та реалізований поза межами України шляхом такого продажу;
- d) D = поділена на загальну кількість Газу, доставлену та забрану Інвесторами (в мегават-годинах) на Пункті Доставки протягом того самого Облікового Періоду та продається або в межах України або поза межами України.

15.4 Декілька Пунктів Доставки

В цілях Статей 15.2 та 15.3, якщо Товарна Продукція передається на декілька Пунктів Доставки протягом Облікового Періоду, ціни на Сиру Нафту та Газ визначаються шляхом ділення загального обсягу такої Товарної Продукції в усіх відповідних Пунктах Доставки на загальний обсяг такої Товарної Продукції.

15.5 Спори

Будь-яка розбіжність між Сторонами щодо розрахунку вартості будь-якого об'єму будь-якої Категорії Вуглеводнів (у тому числі будь-яка розбіжність щодо розрахунку Витрат на Транспортування чи будь-яких інших витрат, зборів або інших платежів, що мають включатися до них чи виключатися з них) вважається спором, і такий спір остаточно вирішується Експертом згідно із Статтею 38.4 та застосовними положеннями цієї Статті 15. У разі спору, в усіх розрахунках до вирішення такого спору застосовуються неоскаржувані суми та менша з оскаржуваних сум.

СТАТТЯ 16

ПУНКТ ДОСТАВКИ (ВИМІРЮВАННЯ). ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ СУКУПНОГО ОБ'ЄМУ ВУГЛЕВОДНІВ

16.1 Вимірювання

Вимірювання та відбір зразків Товарної Продукції проводиться на Пункті Доставки відповідно до Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, Законодавства України та Нормативних Актів.

16.2 Вимірювальне обладнання

16.2.1 Все вимірювальне обладнання встановлюється, обслуговується й експлуатується Оператором відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів.

16.2.2 Державний Уповноважений Орган має право періодично інспектувати встановлене вимірювальне обладнання й усі графіки та інші дані вимірювань чи тестів у будь-який розумний час згідно з порядком, встановленим Законодавством України та чинними Нормативними Актами. Точність вимірювального обладнання контролюється шляхом (а) належної сертифікації згідно з Законодавством України та чинними Нормативними Актами і (б) тестувань, що проводяться через регулярні проміжки часу на вимогу Держави з використанням засобів та методів, що є загальноприйнятими як Міжнародна Рекомендована Практика Експлуатації Нафтогазових Родовищ або Стандартами Оператора у випадках, коли певне питання не врегульоване в Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації Нафтогазових Родовищ.

16.2.3 Якщо до використання вимірювального обладнання воно підлягає

обов'язковій сертифікації відповідно до Законодавства України та чинних Нормативних Актів, Оператор зобов'язаний здійснювати таку сертифікацію або забезпечити її здійснення. Держава сприяє Операторові в отриманні такої сертифікації й забезпечує належну та своєчасну видачу Оператору такого сертифікату чи інших дозволів та/або сертифікатів, що потрібні для встановлення, використання та/або експлуатації такого обладнання.

16.2.4 При виявленні несправності чи помилки лічильника, (і) Оператор негайно ремонтує, регулює чи виправляє лічильник і після такого ремонту, регулювання чи виправлення забезпечує його тестування чи калібрування для встановлення його точності та (ii) вживає всіх розумних зусиль для визначення правильних даних вимірювання за період, протягом якого мала місце помилка або несправність лічильника, й виправлення раніше використаних показів.

Оператор подає до Державного Уповноваженого Органу звіт про здійснені виправлення.

При визначенні виправлення Оператор, за необхідності, використовує інформацію інших вимірювань, здійснених на Ділянці Розробки або за її межами. Якщо визначення моменту, коли вперше відбулася помилка вимірювання, виявляється неможливим, вважається, що помилка почала мати місце в момент посередині між датою попереднього тесту й датою, коли вперше було виявлено існування помилки вимірювання, крім випадків, коли Законодавством України та чинними Нормативними Актами передбачено інше.

СТАТТЯ 17

ВИМОГИ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЯКІСТЮ НАФТОГАЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ВІДПОВІДНІСТЬ ДО СТАНДАРТІВ. ОБЛІК ВУГЛЕВОДНІВ ДЛЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПОТРЕБ І ВТРАТ ВУГЛЕВОДНІВ. ВИМОГИ ЩОДО УТИЛІЗАЦІЇ ВУГЛЕВОДНІВ.

17.1 Нафтогазова Діяльність у межах Договірної Ділянки повинна проводитись із додержанням вимог Законодавства України та Нормативно-Правових Актів та відповідати Стандартам Оператора та, коли стандарти Оператора не містять відповідних положень, Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації Нафтогазових Родовищ.

17.2 Відповідно до Статті 17.1, Нафтогазова Діяльність на Договірній Ділянці має здійснюватись ефективно, з метою (і) раціонального використання надр

та земельних та водних ресурсів, а також (ii) запобігання будь-якого негативного впливу на довкілля, та здійснюється відповідно до Затверджених Програм Робіт.

17.3 Відповідно до Статті 17.1 в ході Нафтогазової Діяльності Оператор збирає та реєструє Дані щодо Договірної Ділянки відповідно до Статей 32 та 33.

17.4 Товарна Продукція, розподілена Державі як Частка Держави у Прибутковій Продукції в будь-якому разі має бути такої ж якості, що і Частка Товарної Продукції Інвестора.

17.5 Технологічні потреби та втрати.

Оператор має право на безкоштовне використання Вуглеводнів, видобутих у межах Договірної Ділянки, на технологічні потреби для Нафтогазової Діяльності, відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів та згідно з Міжнародною Рекомендованою Практикою Експлуатації Нафтогазових Родовищ, в тому числі для палива, компресії, підйому рідини за допомогою стиснутого газу, виробництва електроенергії, повторного закачування, зворотного закачування в пласт, переробки, підвищення віддачі, а також інші технологічні потреби.

Вуглеводні можуть в ході Нафтогазової Діяльності бути втрачені при факельному спаленні, продувці, усадці, випаровуванні чи в інший спосіб. Оператор не несе жодної відповідальності за будь-яку таку втрату.

Відповідно до Статті 17.1 Оператор вживає всіх зусиль для зведення до мінімуму використання Вуглеводнів на технологічні потреби у Нафтогазовій Діяльності. Оператор розробляє порядок вимірювання Вуглеводнів, що використовуються або втрачаються, у складі кожного Плану Розробки .

СТАТТЯ 18

ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ТА ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА МАЙНО. ВИВЕДЕННЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ

18.1 Право власності на Майно

18.1.1 Всі майнові права та права власності на все Майно, яке набуто Оператором або Компанією-Інвестором та/або будь-якою з їх Афілійованих

Осіб в зв'язку з Нафтогазовою Діяльністю, належать Інвестору з дня їх набуття.

18.1.2 Право власності на будь-яке Майно передається, без зустрічного задоволення, але відповідно до Статті 18.1.3, Державі й належить виключно Державі з настанням закінчення терміну дії або припинення цієї Угоди згідно зі Статтею 36.

18.1.3 Сторони оформляють будь-яку передачу Майна шляхом укладення Акту Приймання-Передачі і дата такого Акту Приймання-Передачі є датою, в яку право власності та ризик щодо такого Майна та будь-яка відповідальність, що пов'язана із ним, переходять від Інвестора до Держави (надалі – “Дата Передачі”).

18.2 Використання Майна після Передачі Державі

Інвестор матиме переважне право та на підставі окремих договорів використовувати Майно, передане Державі згідно зі Статтею 18.1.3, в своїй діяльності та/або діяльності своїх Афілійованих Осіб, окрім Нафтогазової Діяльності. Плата за таке використання становить справедливую ринкову ціну.

18.3 Відчуження Майна

Якщо будь-яке таке Майно, на обґрунтовану думку Оператора, більше не потрібне для ведення Нафтогазової Діяльності, застосовуються наступні положення:

18.3.1 Якщо вартість такого Майна не відшкодована Інвестору Компенсаційною Вуглеводневою Продукцією, Оператор має право вільно здійснити відчуження такого Майна та будь-які доходи від його відчуження зараховуються на Рахунок Нафтогазової Діяльності;

18.3.2 Якщо вартість такого Майна повністю відшкодована Інвестору Компенсаційною Вуглеводневою Продукцією, Оператор може передати таке майно Державі або здійснити відчуження такого Майна та будь-які доходи від його відчуження зараховуються Державі.

18.3.3 Інвестор має переважне право придбання Майна, що перейшло у власність Держави, на підставі окремих договорів за справедливою ринковою вартістю.

18.4 Стан активів

18.4.1 Ані Оператор, ані Інвестор не надають жодних гарантій щодо якості або відповідності мети щодо будь-якого Майна, переданого від Інвестора Державі, і Держава бере таке Майно на умовах “як є, де є”. Будь-яке Майно, яке передається Державі за цією Угодою, має бути вільним від будь-яких обтяжень.

18.4.2 Передача права власності на будь-яке Майно згідно з цією Статтею 18, з урахуванням Статті 28, звільняється від будь-яких Податків.

18.5 Виведення з Експлуатації

18.5.1 До закінчення Періоду Початкового Геологічного Вивчення Оператор розробляє та подає на затвердження Державному Уповноваженому Органу Програму Виведення Об’єктів з Експлуатації (“**Програма Виведення з Експлуатації**”) та Бюджету (“**Бюджет Виведення з Експлуатації**”) для тампонування, припинення експлуатації, консервації й ліквідації свердловин, видалення обладнання, споруд, засобів видобування, трубопроводів і відновлення відповідної частини Договірної Ділянки (“**Виведення з Експлуатації**”). Виведення з Експлуатації можуть бути поетапними, та можуть залучати всі або частину Майна. Оператор за необхідністю час від часу оновлює Програму та Бюджет Виведення з Експлуатації, які після цього розглядаються Державним Уповноваженим Органом, відповідно до Статті 11.6. Зобов’язання чи відповідальність Оператора та Інвестора щодо Виведення з Експлуатації обмежуються викладеним у Програмі та Бюджеті Виведення Об’єктів з Експлуатації та не можуть перевищувати цих меж.

18.5.2 Дії по Виведенню з Експлуатації можуть мати місце в будь-який момент після рішення Оператора провести Виведення з Експлуатації активу, про яке Оператор направляє повідомлення Державному Уповноваженому Органу за 1 (один) Місяць до планованого Виведення з Експлуатації. По закінченні Виведення з Експлуатації Оператор повідомляє про це Державному Уповноваженому Органу.

18.5.3 Якщо інше не передбачене в цій Угоді, ані закінчення терміну дії цієї Угоди, ані її припинення не звільняють Інвестора від зобов’язань, які викладено в Статті 18.4, до повного виконання Виведення з Експлуатації. Якщо Виведення з Експлуатації здійснюється Інвестором до закінчення

терміну дії цієї Угоди, Інвестор зберігає такі права й обов'язки за нею, які є необхідними для виконання його обов'язків, які виникають згідно з Програмою Виведення з Експлуатації.

18.5.4 Для виконання Програми Виведення з Експлуатації, від Інвестора вимагається створення резервного фонду для Виведення з Експлуатації ("**Фонд Виведення Об'єктів з Експлуатації**"). Розмір внесків до Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації, порядок його формування та строки його формування та подальшого функціонування, що не повинне відбутися до дати Комерційного Відкриття пропонуються Оператором і затверджуються Державним Уповноваженим Органом. Фонд Виведення Об'єктів з Експлуатації депонується на окремому банківському рахунку ескроу з відсотковим прибутком, що відкривається з цією метою за межами України в банку з хорошою репутацією та кредитним рейтингом на міжнародному рівні, Оператор має бути власником такого банківського рахунку. Всі внески до Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню на момент здійснення таких внесків на рахунок.

18.5.5 До тих поки Фонд Виведення Об'єктів з Експлуатації не буде створений, усе Виведення з Експлуатації фінансуватиметься за рахунок Операційних Витрат та передбачатиметься у Річних Програмах Робіт і Бюджетах. Після цього все Виведення з Експлуатації фінансуватиметься виключно з Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації, за винятком Виведення з Експлуатації, яке виникає у випадку, коли не відбулося жодної Розробки й цю Угоду припинено. В такому випадку такі витрати несе виключно Інвестор.

18.5.6 Фонд Виведення Об'єктів з Експлуатації утворюється або з грошових коштів, або з заставлених фінансових інструментів, таких як цінні папери, облігації, акредитиви або (банківські) гарантії з кредитним рейтингом AA- (або вищим), присвоєним Standard and Poor's, чи Aa3 (або вищим), присвоєним Moody's. Формування Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації та вид забезпечення, що вимагається, будуть на розсуд Оператора. Платежі до Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації та визнані витрати на Виведення з Експлуатації, що пов'язані з одними й тими самими свердловинами, обладнанням і спорудами, не повинні дублюватись. Для уникнення сумнівів, застава цінних паперів класифікується за цією Статтею як платіж, і є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню. Якщо кредитний рейтинг емітента цінного паперу стане нижчим, ніж AA- чи Aa3, такі цінні папери вважаються недостатніми й підлягають заміні грошовими коштами

або іншими цінними паперами з кредитним рейтингом AA- чи Aa3 (або вищим) протягом періоду тривалістю 2 (два) Місяці від дня, коли кредитний рейтинг стане недостатнім;

18.5.7 Будь-які кошти, що залишаються в Фонді Виведення Об'єктів з Експлуатації після припинення цієї Угоди й завершення всієї без винятку діяльності з Виведення з Експлуатації, яка була відшкодована Інвестором, належать Державі. Якщо будь-які з таких коштів, що залишаються, ще не Відшкодовані Інвестором, вони належать Інвестору.

СТАТТЯ 19 ТРУБОПРОВОДИ ТА ТРАНСПОРТУВАННЯ

19.1 Будівництво нових трубопроводів

19.1.1 Інвестор та Оператор мають право будувати, володіти та обслуговувати магістральні та промислові трубопроводи та пов'язані з ними об'єкти, з метою транспортування чи реалізації Вуглеводнів, видобутих згідно з цією Угодою на Договірній Ділянці, з неї та/або за її межі. Інвестор має право приєднувати такі трубопроводи та пов'язані з ними об'єкти до головних чи магістральних трубопровідних систем, які експлуатує будь-який суб'єкт, належно уповноважений на це згідно з Законодавством України, для подальшого транспортування до Пункту (Пунктів) Реалізації.

19.1.2 Не обмежуючи універсальності Статті 10.1, Держава забезпечує надання Оператору, з боку будь-якого Державного Органу або органів місцевого самоврядування, якому підвідомчі справи трубопроводів та транспортування, всіх необхідних Дозвільних Документів, в тому числі земельних прав, дозволів та інших погоджень, необхідних для будівництва та/або приєднання таких трубопроводів та пов'язаних з ними об'єктів, щоб зробити можливим виконання Інвестором Нафтогазової Діяльності.

19.2 Доступ до існуючих трубопроводів. Належне збалансування та Розподіл Газу.

19.2.1 Доступ до трубопроводів, що контролюються державою.

Держава на умовах, передбачених Законодавством України, забезпечує доступ на справедливих та недискримінаційних умовах до трубопровідних систем та пов'язаних з ними об'єктів, що можуть бути необхідні Інвестору

та/або Оператору для використання з метою транспортування Товарної Продукції до Пункту (Пунктів) Реалізації, в тому числі Пунктів Реалізації за межами України, що включає вхід та вихід з таких систем та об'єктів та транспортування, розподіл та зберігання, з гарантіями доступу до пропускних потужностей транспортної системи (транспортних систем), у тому числі, але не обмежуючись цим, газових мереж високого й низького тиску, систем передачі і розподільних мереж, підземних сховищ газу, та інших потрібних об'єктів, які експлуатує Держава або будь-який суб'єкт, належним чином уповноважений Державою на це згідно з Законодавством України. Якщо Держава передасть право власності на такі системи трубопроводів та пов'язані об'єкти та/або управління ними Третім Особам після Дати Набуття Чинності, Держава повинна докласти всіх розумних зусиль для того, щоб Інвестор та/або Оператор не втратили свої права за цією Статтею 19.2.1 шляхом підписання відповідних договорів з такими Третіми Особами.

19.2.2 Доступ до трубопроводів, що контролюються Компаніями-Інвесторами

Якщо система трубопроводів та пов'язаних об'єктів, що можуть застосовуватися для транспортування Товарної Продукції на Пункт(и) Доставки, знаходяться під контролем Сторони (але не Держави або будь-якого Державного Органу), безпосередньо або опосередковано через володіння частками або активами, і на момент звернення іншої Сторони за пропускною здатністю, в тому числі вхід та вихід з такої системи та супутніх об'єктів, транспортування, розподіл, закачування в підземні сховища та викачування з них, для доставки Товарної Продукції, наявна потужність системи та супутніх об'єктів, на власний розсуд контролюючої Сторони, перевищує її поточні чи майбутні власні потреби, контролююча Сторона докладе обґрунтовані зусилля для того, щоб відвести дані потужності під потреби такої іншої Сторони на умовах прозорості та неупередженості.

19.2.3 Доступ до трубопроводів, що контролюються Третіми особами

Якщо Сторона не контролює трубопровід і пов'язані з ним об'єкти, що можуть використовуватися для транспортування Товарної Продукції до Пункту (Пунктів) Реалізації, але така Сторона, чи то через Державний Орган, чи через Афілійовану Особу або в інший спосіб, має пропускну потужність для входу-виходу з такої системи та супутніх об'єктів, транспортування, розподілу, закачування в підземні сховища та викачування з них, виділену їй

у такому трубопроводі та пов'язаних із ним об'єктах для експорту видобутої на території Держави Товарної Продукції, й ця пропускна потужність, як визначено виключно на власний розсуд такої Сторони, перевищує потреби такої Сторони, тоді така Сторона повинна вжити всіх розумних зусиль для забезпечення надання такої виділеної пропускної потужності кожній з інших Сторін на прозорих та недискримінаційних засадах для транспортування чи постачання Товарної Продукції.

19.2.4 Умови входу, транспортування чи постачання, зберігання та виходу Товарної Продукції визначаються на підставі окремої угоди, яка, серед іншого, має включати принципи, викладені в цій Статті 19.

19.2.5 Держава повинна вжити розумних заходів відповідно до Законодавства України, щоб Особа, що належним чином уповноважена Державою як оператор газотранспортної та газорозподільчої системи незалежно від власника та розпорядника: (i) забезпечила належне балансування та розподіл Газу Покупцям Газу; (ii) забезпечила щоб об'єми Товарної Продукції, що розподілені на користь кожної Компанії-Інвестора, відповідно до Статті 26, потрапляли до замовників кожної Компанії-Інвестора (“**Покупців Газу**”) безперервно та на недискримінаційних засадах.

19.2.6 У разі обмеження або порушення Державою або будь-яким Державним Органом будь-якого з прав Компанії-Інвестора згідно зі Статтею 19 та, як наслідок обмеження здатності такої Компанії-Інвестора виконувати договірні зобов'язання перед Покупцями Газу, в такому разі Держава відшкодовує такій Компанії-Інвестору Збитки. У разі розбіжностей між Сторонами стосовно компенсації за Втрати та Збитки відповідно до Статті 19.2.6, Сторони врегульовують їх відповідно до Статті 38.2.

СТАТТЯ 20

ВИКОРИСТАННЯ РОБІТ, ТОВАРІВ І ПОСЛУГ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ; СОЦІАЛЬНІ ТА ІНФРАСТРУКТУРНІ ПРОЕКТИ

20.1 Використання продукції, робіт і послуг Українського Походження

20.1.1 При здійсненні Нафтогазової Діяльності Інвестор зобов'язується реалізовувати положення Додатку 6.

20.1.2 Оператор зобов'язується розробити та затвердити з Державним Уповноваженим Органом порядок розміщення підрядів і здійснення

закупівель протягом 180 (сто вісімдесят) днів з Дати Набуття Чинності, який має:

- (i) базуватися на Стандартах Оператора,
- (ii) надавати перевагу роботам, товарам і послугам Українського Походження, якщо вони пропонуються на рівних або кращих умовах щодо ціни, строків виконання, постачання, якості та післяпродажного обслуговування (включаючи наявність запасних частин) та відповідно до міжнародних стандартів, завжди з урахуванням положень цієї Статті 20 і Додатку 6,
- (iii) відповідно до УОД передбачити участь Компаній-Інвесторів у процесі закупівель та розміщення підрядів; та
- (iv) відповідати вимогам Законодавства України за винятком, законодавства щодо державних закупівель.

20.1.3 Інвестор повинен вимагати від Оператора, постачальників та Підрядників, субпідрядників, через використання відповідних положень у договорах та тендерних документах і в інший спосіб, дотримання положень цієї Статті 20.1, з урахуванням необхідних змін.

20.2 Використання Рамкових корпоративних угод Оператора

З урахуванням вищезазначеного, Оператор вправі закуповувати товари, роботи й послуги у Підрядників, з якими він та/або його Афілійовані Особи уклали рамкові корпоративні угоди шляхом конкурсної процедури, якщо, на обґрунтовану думку Оператора, це буде більш сприятливим щодо ціни, строків виконання, постачання, якості та післяпродажного обслуговування (включаючи наявність запасних частин).

20.3 Соціальні інвестиції

Інвестор повинен фінансувати Соціальні Інвестиції в наступних межах та відповідно до Затверджених Програм Робіт та Бюджетів:

- (i) 2 000 000 (два мільйони) Доларів США за Договірний Рік, в пропорції для першого Договірного Року до Дати Початку Першої Розробки;

- (ii) Після Договірному Року, в якому відбувається Дата Початку Першої Розробки, в межах наступної з сум, яка буде більшою: (a) 3 000 000 (три мільйони) Доларів США за Договірний Рік, починаючи з першого Договірному Року після Дати Початку Першої Розробки або (b) 0.5% (нуль цілих п'ять десятих відсотка) від Річного Бюджету для Договірному Року, який передує Договірному Року, в якому здійснюється інвестиція,

і такі проекти Соціальних Інвестицій включаються до Річної Програми Робіт та Бюджету за відповідний Договірний Рік.

20.3.1 Оператор розробляє першу стратегію Соціальних Інвестицій та подає її на затвердження до Державного Уповноваженого Органу протягом 3 (трьох) Місяців після Дати Початку. Оператор може вносити зміни до такої стратегії час від часу та подавати змінену стратегію на затвердження до Державного Уповноваженого Органу.

20.3.2 Протягом 3 (трьох) Місяців після Дати Початку Оператор формує дорадчий комітет з Соціальних Інвестицій (до складу якого входитимуть представники Інвестора, представники Державних Органів різних рівнів, місцевих громад, недержавних організацій, промисловості та інші відповідні представники) для створення переліку соціальних потреб та надання консультацій щодо розробки стратегії та плану Соціальних Інвестицій та будь-яких оновлень. Комітет обмежується 7 (сімома) особами та очолюється представником Оператора. Склад дорадчого комітету формується Оператором в залежності від випадку, а саме від географічного розташування Нафтогазової Діяльності або пропонованої Нафтогазової Діяльності.

20.3.3 Протягом 3 (трьох) Місяців після затвердження першої стратегії Соціальних Інвестицій, Оператор розробляє перший план Соціальних Інвестицій відповідно до стратегії Соціальних Інвестицій та подає його до Державного Уповноваженого Органу на затвердження. Після затвердження план Соціальних Інвестицій стає частиною Річних Програм Робіт та Бюджетів.

20.3.4 Оператор керує реалізацією діяльності з Соціальних Інвестицій, яка передбачається стратегією та планом Соціальних Інвестицій, в тому числі визначає ліміт застосовного фінансування на Соціальні Інвестиції згідно із Статтею 20.3 (ii).

20.3.5 Жодні витрати або видатки, що здійснені на Соціальні Інвестиції Інвестором, не є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню, але всі такі витрати та видатки зменшують базу Оподаткування Інвестора Податком на Прибуток.

20.4 Проекти будівництва й модернізації соціальної інфраструктури (інфраструктура подвійного призначення)

20.4.1 Інвестор здійснює діяльність з метою будівництва або модернізації інфраструктури, яка необхідна для Нафтогазової Діяльності та одночасно має більшу соціальну цінність (наприклад модернізація доріг та мостів, будівництво об'єктів утилізації відходів, телекомунікаційна інфраструктура тощо) (надалі – “**Інфраструктура Подвійного Призначення**”). Діяльність зі створення Інфраструктури Подвійного Призначення здійснюється Інвестором і така діяльність включається до Річних Програм Робіт та Бюджетів.

20.4.2 Кумулятивні фактичні та нараховані витрати та видатки, що здійснені Інвестором на діяльність з Інфраструктури Подвійного Призначення не повинні перевищувати 3% (три відсотки) від суми: (а) фактичних та нарахованих Витрат на Нафтогазову Діяльність станом на поточну дату; (б) будь-яких запланованих Витрат на Нафтогазову Діяльність в затверджених Бюджетах; та (с) будь-які попередньо оцінені Оператором майбутні витрати. Загальна сума витрат, що понесені Інвестором в цілях діяльності щодо Інфраструктури Подвійного Призначення протягом Терміну Дії Угоди не повинна перевищувати 3% (три відсотки) суми всіх Витрат на Нафтогазову Діяльність.

20.4.3 Оператор утворює дорадчий комітет з Інфраструктури Подвійного Призначення (до складу якого входитимуть представники Інвестора, представники Державних Органів різних рівнів, місцевих громад, недержавних організацій, промисловості та інші відповідні представники) для визначення можливостей узгодження потреб Нафтогазової Діяльності із місцевими потребами, які зроблять внесок у потенційні проекти Інфраструктури Подвійного Призначення. Комітет обмежується 7 (сімома) особами та очолюється представником Оператора. Представництво формується Оператором в кожному випадку індивідуально, залежно від, окрім іншого, географічного місцезнаходження Нафтогазової Діяльності або запропонованої Нафтогазової Діяльності.

20.4.4 Оператор може пропонувати проекти та/або діяльність щодо Інфраструктури Подвійного Призначення в складі Програми Робіт та Бюджету з Геологічного Вивчення, Програми Робіт з Оцінювання, Планів та Бюджетів Розробки.

20.4.5 Оператор керує реалізацією діяльності з Інфраструктури Подвійного Призначення, в тому числі визначення лімітів фінансування Інфраструктури Подвійного Призначення відповідно до Статті 20.4.2. Інвестор фінансує діяльність з Інфраструктури Подвійного Призначення відповідно до затвердженої Річної Програми Робіт та Бюджету.

20.4.6 Всі витрати та видатки, здійснені Інвестором у зв'язку з проектами Інфраструктури Подвійного Призначення, належать до Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

СТАТТЯ 21 НАЙМАННЯ, ПІДГОТОВКА Й ТЕХНОЛОГІЯ

21.1 Зобов'язання

21.1.1 В ході здійснення Нафтогазової Діяльності Інвестор зобов'язується реалізовувати зобов'язання щодо наймання, підготовки й технологій, описані в цій Статті 21.

21.1.2 Без обмеження права Оператора на відбір та наймання такої кількості Працівників, українських та іноземних, яка на думку Оператора потрібна для здійснення Нафтогазової Діяльності в безпечний, ефективний та економічний спосіб, Оператор повинен наймати Українських Працівників, що мають необхідну кваліфікацію й досвід, з урахуванням положень цієї Статті 21.

21.2 Наймання

21.2.1 Щодо наймання Інвестор зобов'язується:

(і) вживати розумних зусиль для досягнення того, щоб протягом Періоду Початкового Геологічного Вивчення Українські Працівники склали понад 60% (шістдесят відсотків) працівників;

(ii) вживати розумних зусиль для досягнення того, щоб протягом Розробки Українські Працівники склали понад 80% (вісімдесят відсотків) працівників.

21.2.2 Без обмеження універсальності зобов'язань Держави, що передбачені в Статті 10.1, Держава забезпечує вчасну видачу дозволів на працевлаштування, а також, у разі необхідності, службових карток для всіх іноземних працівників, які наймаються Інвестором та/або Оператором. Такі дозволи на працевлаштування та службові картки видаються на запит Інвестора та/або Оператора у централізованому порядку із доданням переліків відповідних іноземних працівників, сформованих Інвестором та/або Оператором, винятково на підставі звернень Інвестора та/або Оператора. Вимоги щодо подання будь-яких інших документів, які можуть вимагатися Законодавством України та чинними Нормативними Актами для видачі дозволів на працевлаштування або службових карток, не застосовуються до Інвестора або Оператора (залежно від обставин).

21.2.3 На підставі заяв Підрядників та/або їхніх відповідних підрядників, або інших Осіб, які здійснюють діяльність в рамках цієї Угоди, що супроводжуються листами-підтримки від Інвестора та/або Оператора, Держава сприяє вчасній видачі дозволів на працевлаштування та/або службових карток для працевлаштування такої кількості іноземних працівників, яка необхідна для здійснення діяльності за цією Угодою такими Підрядниками та їхніми відповідними підрядниками або іншими Особами.

21.3 Підготовка

Щодо підготовки Інвестор підтримує низку програм підготовки починаючи з Договірному Року, що настає за Договірним Роком, в якому настає Дата Початку:

21.3.1 Підготовка персоналу бурових. Інвестор зобов'язується витратити 1 200 000 (один мільйон двісті тисяч) Доларів США, або еквівалент цієї суми у гривнях, на рік на програму підготовки для персоналу бурових тривалістю 4 (чотири) Договірних Роки, починаючи з Договірному Року наступного за Договірним Роком, в якому настає Дата Початку.

21.3.2 Університетські дослідження. Інвестор зобов'язується спонсорувати цільові програми досліджень або кафедри у провідному Українському Університеті в межах 300 000 (триста тисяч) Доларів США (або еквівалент

цієї суми у гривнях), щороку, починаючи з Договірного Року наступного за Датою Початку.

21.3.3 Стажування. Інвестор зобов'язується встановити програми стажування для надання студентам старших курсів вищих навчальних закладів України можливості отримати практичний досвід, і виявлення студентів, чиї кандидатури можна розглянути для наймання на постійну роботу після закінчення вищого навчального закладу. Кожного Договірного Року наступного за Датою Початку до Інвестора та/або його Афілійованих Осіб запрошуватиметься не менше 10 (десяти) студентів).

21.3.4 Персонал Надра Юзівська та його Афілійованих Осіб. Інвестор зобов'язується готувати й навчати та приймати у відрядження персонал Надра Юзівська та його Афілійованих Осіб відповідно до програми, яка розроблятиметься Оператором та узгоджується із Надра Юзівська. Оператор залучає технічних спеціалістів з Надра Юзівська та його Афілійованих Осіб до виконання Затверджених Програм Робіт та Бюджетів, щоб забезпечити ознайомлення таких спеціалістів з найбільш новітніми технологіями, що їх розробляють і застосовують у цій сфері в усьому світі Оператор та її Афілійовані Особи.

Оператор розробляє та керує реалізацію таких програм підготовки, а Інвестор здійснює платежі стосовно таких програм, у спосіб, затверджений Державним Уповноваженим Органом, і тоді, коли це ним затверджено.

До початку будь-якої програми підготовки, стажування, навчання або відрядження, відповідна Особа укладає із Оператором договір, до якого включаються типові положення щодо підготовки, стажування, навчання або відрядження, в тому числі щодо конфіденційності, обов'язків, відповідальності та прав припинення дії.

21.4 Технологія

21.4.1 Інвестор підтримує, відповідно до Статті 21.4.2, створення Українського інституту газу нетрадиційних джерел (надалі – “ІГНД”). ІГНД спеціалізуватиметься на дослідженні, розробці, комерціалізації й впровадженні технологій газу нетрадиційних джерел в Україні, а також на вивченні аспектів, пов'язаних з довкіллям (в тому числі захист водних ресурсів, якість повітря та поводження з відходами) та соціальних аспектів в ході видобутку газу нетрадиційних джерел.

21.4.2 Інвестор зобов'язується надати грант на суму 2 000 000 (два мільйони) Доларів США або еквівалент цієї суми у гривнях, на Договірний Рік на період трьох (3) Договірних Років, що починаються з Договірного Року, який настає після Договірного Року, в якому настає Дата Початку, на роботу цього Інституту газу нетрадиційних джерел, що складається з:

(i) 1 500 000 (один мільйон п'ятсот тисяч) Доларів США, або еквівалент цієї суми у гривнях) на збільшення технічних можливостей України у вилученні газу нетрадиційних джерел (в тому числі підготовка, методики для газу нетрадиційних джерел, засоби й методика аналізу керна, допомога в роботі з геохімічного аналізу) і

(ii) 500 000 (п'ятсот тисяч) Доларів США, або еквівалент цієї суми у гривнях, на вивчення нетехнічних аспектів газу нетрадиційних джерел.

21.5 Відшкодування витрат

Всі витрати та видатки, здійснені Інвестором відповідно до цієї Статті 21, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню, та будуть відображатися в Річних Програмах Робіт та Бюджетах.

СТАТТЯ 22 ВАЛЮТА Й РОЗРАХУНКИ

22.1 Грошові Операції, пов'язані з Угодою

Кожна Компанія-Інвестор матиме право безперешкодно здійснювати будь-які операції для потреб Нафтогазової Діяльності за Угодою, а також операції, необхідні для реалізації будь-яких прав та виконання обов'язків Інвестора за цією Угодою. Зазначені операції, включаючи ті, що наведені нижче, мають здійснюватися вільно, без будь-яких обмежень чи заборон.

(i) Рух капіталу.

Іноземний Інвестор має право:

(a) отримувати й залишати у власному розпорядженні грошові кошти, отримані від Товарної Продукції, а також надходження від здійснення

інших операцій та діяльності за цією Угодою, одержані в Україні або за її межами;

(b) вільно використовувати такі грошові кошти в Україні чи за кордоном, переказувати виручку та будь-які інші грошові кошти у вільно конвертованій іноземній валюті, одержані Іноземним Інвестором в Україні або ж переказані чи ввезені ним в Україну у зв'язку з виконанням цієї Угоди, з банківських рахунків такого Іноземного Інвестора (або його Постійного Представництва на території України) в банках України за кордон.

(ii) Фінансування

З метою фінансування Нафтогазової Діяльності кожна Компанія-Інвестор має право надавати:

(a) безповоротну фінансову допомогу своєму представництву на території України (за наявності такого представництва), а також

(b) безповоротну фінансову допомогу або боргове фінансування будь-якому іншому Компанії-Інвестору (або Постійному Представництву такої Компанії-Інвестора на території України за його наявності).

Транскордонне фінансування повинно здійснюватися у вільно конвертованій іноземній валюті. Переказ коштів між Сторонами в межах України може здійснюватися як у Гривні, так і в будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті.

(iii) Зовнішнє фінансування

Для фінансування Нафтогазової Діяльності кожна Компанія-Інвестор має право залучати фінансування від Третіх Осіб та Афілійованих Осіб на території України чи за її межами. Транскордонне фінансування повинно здійснюватися у вільно конвертованій іноземній валюті. Фінансування від будь-якої Афілійованої Особи або від будь-яких Третіх Осіб-резидентів України, які мають право за Законодавством України надавати кредити та позики в іноземній валюті на території України, може надаватися в Гривні або у будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті.

(iv) Платежі

Кожна Компанія-Інвестор має право здійснювати будь-які платежі для потреб Нафтогазової Діяльності на користь своїх Афілійованих Осіб, Підрядників, інших постачальників, включаючи осіб, що надають послуги, осіб, які передають права інтелектуальної власності, та ліцензіарів або будь-якої іншої Третюю Особу. Зазначені платежі можуть здійснюватися:

(a) у Гривні, якщо Афілійовані Особи, Підрядники, інші постачальники, включаючи осіб, що надають послуги, осіб, які передають права інтелектуальної власності, ліцензіарів та будь-яку іншу Третюю Особу, є резидентами України, або

(b) у будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті, якщо платіж є Транскордонним та Афілійовані Особи, Підрядники, інші постачальники, включаючи осіб, що надають послуги, осіб, які передають права інтелектуальної власності, ліцензіарів та будь-яку іншу Третюю Особу, не є резидентами України, або якщо відповідні розрахунки здійснюються між Компаніями-Інвесторами.

(c) Платежі в будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті можуть здійснюватися незалежно від того, чи будуть товари, роботи та послуги одержані протягом 180 (ста вісімдесяти) днів або іншого терміну, передбаченого Українським Законодавством або Нормативними Актами, з моменту здійснення авансового платежу. З метою уникнення непорозумінь, якщо такі товари, роботи або послуги не будуть отримані протягом такого періоду, Компанія-Інвестор не буде повинна буде отримувати ліцензію на здійснення банківських операцій або будь-який інший Дозвільний Документ.

(d) Переказування коштів на користь нерезидентів за договорами про надання послуг поза межами Держави, загальна вартість яких перевищує 100 000 євро чи іншу суму, передбачену Законодавством України та чинними Нормативними Актами, може здійснюватися у будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті без акту цінової експертизи Державного інформаційно-аналітичного центру моніторингу зовнішніх товарних ринків.

(v) Платежі на користь персоналу

Кожна Компанія-Інвестор матиме змогу виплачувати заробітну плату та інші платежі, пов'язані з оплатою праці, передбачені Обліковими Процедурами, на користь своїх Працівників, задіяних у Нафтогазовій Діяльності. Такі платежі мають здійснюватися:

- (a) у Гривні – якщо платіж здійснюється на користь Працівників-резидентів України;
- (b) у будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті – якщо платіж здійснюється на користь Працівників-нерезидентів України, що працюють поза межами України; та
- (c) у Гривні або у будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті на вибір Інвестора – якщо платіж здійснюється на користь Працівників-нерезидентів та іншому персоналу, що працюють на території України.

22.2 Регуляторні обмеження

Держава гарантує, що починаючи від Дати Початку та протягом усього Терміну Дії цієї Угоди на Компанії-Інвесторів не поширюватимуться жодні заборони чи обмеження, передбачені Законодавством України та Нормативними Актами, в тому числі щодо реалізації Вуглеводнів, які належать будь-якій Компанії-Інвестору або Державі щодо наведених нижче операцій, за умови, що такі операції здійснюватимуться у зв'язку з виконанням цієї Угоди:

- (i) експортно-імпортні операції, включаючи обмеження щодо строків здійснення розрахунків за поставки товарів, робіт або послуг за імпортними та експортними операціями;
- (ii) отримання та повернення кредитів і позик у будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті від нерезидентів або резидентів України, в тому числі вимога про реєстрацію кредитних договорів в Національному банку України а також одержання індивідуальних ліцензій Національного банку України для одержання таких кредитів, а також обмеження стосовно розміру процентних ставок;
- (iii) Транскордонні платежі у будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті для оплати товарів, робіт, послуг та прав

інтелектуальної власності. На зазначені операції не поширюватимуться, зокрема, але не виключно, будь-які вимоги щодо проведення цінової експертизи або вимоги щодо надання банку будь-яких документів для здійснення платежу, крім договору, на підставі якого здійснюється платіж;

- (iv) купівля та продаж будь-якої вільно конвертованої іноземної валюти для здійснення Транскордонних платежів, та повернення позик та кредитів в іноземній валюті;
- (v) оплата праці Працівників-нерезидентів, які згідно з укладеними трудовими договорами (контрактами) працюють в Україні (перерахування на банківські рахунки цих осіб в Україні або за її межами). Зокрема, на зазначені операції не поширюватимуться будь-які вимоги щодо одержання індивідуальних ліцензій Національного банку України; та
- (vi) платежі між Компаніями-Інвесторами (на території України та за її межами) та/або Державою, пов'язані із Нафтогазовою Діяльністю або іншими операціями, необхідними для виконання цієї Угоди, у Гривні або будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті. Зокрема, на зазначені операції не поширюватимуться будь-які вимоги щодо одержання індивідуальних ліцензій Національного банку України.

22.3 Операції з іноземною валютою.

22.3.1 Кожна Компанія-Інвестор має право без обмежень переказувати кошти в іноземній валюті як в Україну, так і за її межі, купувати Гривні за будь-яку вільно конвертовану іноземну валюту, а також купувати вільно конвертовану іноземну валюту за Гривні чи іншу валюту.

22.3.2 Держава гарантує, що всі уповноважені Державні Органи України не обмежуватимуть купівлю або продаж іноземної валюти будь-якою Компанією-Інвестором (включаючи її Постійне Представництво) для розрахунків із резидентами та нерезидентами, повернення позик в іноземній валюті (включаючи відповідні відсотки) та сплати дивідендів.

22.4 Вимоги щодо обов'язкового продажу іноземної валюти

Держава гарантує, що Компанії-Інвестори звільнені від всіх вимог щодо

відрахування будь-якої частини надходжень в іноземній валюті на користь держави або обов'язкового продажу на валютному ринку України будь-яких надходжень в іноземній валюті, одержаних за цією Угодою.

22.5 Валюта й обмін валют

Валюта, в якій здійснюватиметься облік на Рахунку Обліку Нафтогазової Діяльності, та правила, що регулюють порядок відображення операцій в валютах, відмінних від валюти обліку, для цілей обліку за цією Угодою, встановлюються Обліковими Процедурами та Статтею 28.

22.6 Банківські рахунки в Україні

Кожна Компанія-Інвестор має право вільно відкривати та використовувати поточні та вкладні (депозитні) банківські рахунки в іноземних валютах та Гривні в українських банках.

Держава зобов'язується забезпечити Іноземному Інвестору можливість відкриття та використання банківських рахунків, режим яких дозволить йому здійснювати будь-які операції, пов'язані з Нафтогазовою Діяльністю, включаючи наступне:

22.6.1 Поточні рахунки. Кожна Компанія-Інвестор має право відкривати в банках України та використовувати поточні банківські рахунки в Гривні та будь-якій вільно конвертованій іноземній валюті.

(а) Режим поточного рахунку в Гривні. Режим поточних рахунків Постійного Представництва в Гривні повинен дозволити здійснення будь-яких операцій, передбачених для поточних рахунків юридичних осіб-резидентів України в Гривні.

(б) Режим поточного рахунку в іноземній валюті. Режим поточних рахунків Постійного Представництва в іноземній валюті має дозволити здійснення будь-яких операцій, що можуть бути необхідні для виконання Іноземним Інвестором Нафтогазової Діяльності, включаючи:

- (i) одержання безповоротної фінансової допомоги від будь-якої Компанії-Інвестора або Держави;
- (ii) одержання та повернення процентних і безпроцентних кредитів, позик або іншого боргового фінансування, як Транскордонних, так і від резидентів, виплату процентів та здійснення будь-яких інших платежів

за цими інструментами боргового фінансування; надання позик Компаніям-Інвесторам та одержання поверненої основної суми боргу, процентів та будь-яких інших платежів за договорами позики;

- (iii) одержання та переказування за кордон будь-яких надходжень, одержаних у зв'язку з виконанням цієї Угоди, включаючи будь-які грошові кошти від продажу або іншого відчуження Товарної Продукції, а також надходження від будь-якої іншої діяльності за цією Угодою;
- (iv) одержання та переказ коштів між будь-якими з Компаній-Інвесторів та/або між Компанією-Інвестором та Державою, зокрема (але не виключно) з метою розподілу грошового еквіваленту Вуглеводнів, розподілених відповідно до цієї Угоди, або будь-яких надходжень за цієї Угодою (включаючи будь-які грошові кошти від продажу чи іншого відчуження Товарної Продукції) між будь-якими Компаніями-Інвесторами та/або між Компанією-Інвестором та Державою на території України та за її межами;
- (v) здійснення будь-яких Транскордонних платежів для потреб Нафтогазової Діяльності, включаючи Транскордонні платежі на користь Афілійованих Осіб, Підрядників, інших постачальників, включаючи осіб, що надають послуги, осіб, що передають права інтелектуальної власності та ліцензіарів або інших Третіх Осіб;
- (vi) здійснення платежів на користь Працівників-нерезидентів Іноземного Інвестора на території України та за її межами;
- (vii) вільну купівлю будь-якої вільно конвертованої іноземної валюти або Гривні Постійним Представництвом (без будь-яких заборон або обмежень);
- (viii) переказ вільно конвертованої іноземної валюти між поточними або вкладними (депозитними) банківськими рахунками Постійного Представництва в іноземній валюті без будь-яких заборон або обмежень.

22.6.2 Вкладні (депозитні) рахунки.

Постійне Представництво має право відкривати в Україні та використовувати

вкладні (депозитні) рахунки у вільно конвертованій іноземній валюті та в Гривні. Постійне Представництво матиме право:

- (i) переказувати кошти зі своїх поточних рахунків на такі вкладні (депозитні) рахунки,
- (ii) одержувати на вкладні (депозитні) рахунки кошти, переказані з власних поточних рахунків, так само як і кошти, переказані іншими Компаніями-Інвесторами чи Державою,
- (iii) вільно переказувати будь-які кошти зі своїх вкладних (депозитних) рахунків на свої власні банківські рахунки, банківські рахунки іншої Компанії-Інвестора або Держави на території України та за її межами;

22.6.3 Рахунок Оператора.

Оператор має право обрати один зі своїх поточних банківських рахунків на території України чи за її межами в якості банківського рахунку, що відкривається та використовується Оператором для обслуговування діяльності за цією Угодою та УОД, та використовувати його для зазначених потреб.

22.6.4 Банківські рахунки за межами України.

Іноземний Інвестор, включаючи його Постійне Представництво, має право вільно та без будь-яких обмежень відкривати та використовувати банківські рахунки за межами України у будь-якій валюті, а також вільно використовувати такі банківські рахунки для здійснення платежів у будь-якій валюті на користь своїх Афілійованих Осіб, Працівників, Підрядників та постачальників, для одержання будь-яких грошових коштів від продажу Вуглеводнів, а також будь-яких інших надходжень чи платежів, які Іноземний Інвестор може одержати у зв'язку із цією Угодою, а також для здійснення будь-яких інших операцій, необхідних для виконання цієї Угоди.

22.7 Зобов'язання щодо сплати пені за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань.

Якщо інше не передбачене Угодою, на будь-яку суму грошових коштів, сплата якої вимагається за цією Угодою будь-якою Стороною на користь будь-якої іншої Сторони і яка не була сплачена в строк, нараховується пеня у розмірі Застосовної Ставки річних за кожен день прострочення, починаючи з дня, коли платіж мав бути здійснений, та закінчуючи днем, коли платіж було

здійснено в повному обсязі відповідно до умов, передбачених цією Угодою за винятком дня, коли такий платіж мав бути здійснений, але включаючи день, коли платіж здійснений (пеня обчислюватиметься виходячи з 360-денного року).

22.8 Обмеження.

Положення цієї Статті 22 поширюються на юридичних осіб та будь-яке Постійне Представництво, створені будь-якою Компанією-Інвестором або Оператором.

22.9 Незмінність.

Держава гарантує, що протягом Терміну Дії Угоди права та зобов'язання кожної Компанії-Інвестора стосовно валюти та платежу регулюються цією Угодою та, з урахуванням Статті 23.2, Законодавством України та Нормативними Актами. З метою уникнення непорозумінь жодні зміни у Законодавстві України або Нормативних Актах не зашкодять, не обмежать та не заборонять права Інвестора за цією Статтею 22.

22.10 Співпраця.

Відповідно до Статті 23.2, Держава зобов'язується забезпечити, щоб Державні Органи належно дотримувалися положень Законодавства України та чинних Нормативних Актів в сфері банківського, фінансового законодавства, законодавства з питань валютного регулювання та контролю та інших пов'язаних питань, включаючи щодо банківських рахунків, що можуть відкриватися Іноземними Інвесторами та їхніми Постійними Представництвами, режимів банківських рахунків, порядку купівлі та продажу валюти, порядку здійснення транскордонних платежів, фінансових вимог стосовно одержання дозволів, ліцензій або погоджень на здійснення будь-яких операцій, пов'язаних із цією Угодою, які застосовні до Компаній-Інвесторів станом на Дату Набуття Чинності, що в жодному разі не повинно суперечити вимогам, встановленим цією Статтею 22. Зазначений обов'язок включає в себе прийняття будь-яких Нормативних Актів, та видання будь-яких рішень/роз'яснень, так само як надання будь-яких вказівок та інструкцій, що можуть бути для цього необхідні, включаючи такі, що стосуються правозастосовної практики будь-яких органів чи банків. Держава забезпечує ефективну співпрацю Державних Органів та сприятимуть у застосуванні положень цієї Статті 22.10 до будь-якої з Компаній-Інвесторів.

22.11 Платежі

22.11.1 Якщо валюта грошового зобов'язання за цією Угодою не визначена Угодою, вважається, що таке зобов'язання виражене в Доларах США.

22.11.2 Валюта платежу може відрізнитися від валюти зобов'язання. Валюта платежу визначається відповідно до положень Статтях 22.11(iii), (iv) and (v).

22.11.3 Якщо інше не передбачене цією Угодою, будь-який платіж, що має бути здійснений за цією Угодою Компанією-Інвестором або Оператором, на користь Держави, повинен бути здійснений у Доларах США або у Гривні, на вибір Компанії-Інвестора або Оператора (залежно від обставин). Компанія-Інвестор або Оператор має право зарахувати зазначений платіж в рахунок платежів, які можуть підлягати сплаті Державою на користь такої Компанії-Інвестора або Оператора. Платежі здійснюються на Рахунок Держави.

22.11.4 Якщо інше не передбачено цією Угодою, будь-який платіж, який має бути здійснений за цією Угодою Державою на користь Компанії-Інвестора повинен бути здійснений у Доларах США, або у будь-якій вільно конвертованій валюті, в якій вимагатиме Компанія-Інвестор, чи в Гривні, якщо Компанія-Інвестор цього вимагатиме. Платежі мають бути здійснені на банківський рахунок, повідомлений такою Компанією-Інвестором або Оператором у письмовій формі.

22.11.5 Якщо інше не передбачене цією Угодою:

- (i) якщо грошове зобов'язання будь-якої зі Сторін щодо іншої Сторони за цією Угодою виражене в одній валюті, але платіж має бути здійснений в іншій валюті (або ж платник, що має право обирати валюту платежу відповідно до цієї Угоди, вирішує здійснити такий платіж в іншій валюті), і однією із цих валют є Гривня, то сума, що підлягає сплаті у валюті платежу, визначається виходячи з фактичного обмінного курсу, за яким Сторона-платник придбала валюту, в якій було здійснено платіж, за рахунок валюти, в якій було виражене зобов'язання (за умови добросовісності такої операції). В разі, якщо Сторона-платник не

здійснює такого придбання, то сума, що підлягає сплаті у валюті платежу, визначається з застосуванням обмінного курсу валюти зобов'язання до валюти платежу, встановленого Національним банком України станом на день, коли відповідний платіж мав бути здійснений.

(ii) якщо грошове зобов'язання будь-якої зі Сторін виражене у вільно конвертованій валюті, відмінній від валюти, в якій зазначений платіж має бути здійснений (або, у випадках, передбачених цією Угодою, в якій платник вирішує здійснити такий платіж), і при цьому жодна з цих валют не є Гривнею, сума, належна до сплати у валюті платежу, визначається із застосуванням обмінного курсу, за яким фактично відбувся обмін зазначених валют (за умови добросовісності такої операції), або, якщо такий обмін фактично не мав місця, із застосуванням обмінного курсу валюти зобов'язання та валюти платежу, який наводиться щоденно на веб-сайті Європейського Центрального Банку о 15:00 за центральноєвропейським часом (СЕТ) або близько цього часу станом на день, коли платіж мав бути здійснений. Якщо Європейський Центральний Банк не наводить відповідного обмінного курсу, відповідний обмінний курс визначається шляхом посилання на подібне міжнародне видання, обране Державним Уповноваженим Органом, або незалежною фінансовою установою, обраною для такої мети Державним Уповноваженим Органом.

22.11.6 Якщо строк здійснення платежу не визначений цією Угодою або іншим чином не погоджений Сторонами, платіж має бути здійснено протягом 30 (тридцяти) днів з дня, наступного за днем отримання письмової вимоги щодо здійснення платежу від Сторони, яка має право на отримання такого платежу відповідно до цієї Угоди.

Якщо день, у який має бути здійснений платіж, припадає на неробочий день, платіж має бути здійснений у наступний робочий день.

22.11.7 Будь-які платежі між Сторонами вважаються здійсненими у момент зарахування грошових коштів на банківський рахунок одержувача. Кожна Сторона самостійно несе витрати на здійснення платежу.

22.11.8 Ця Стаття 22.12 не застосовується до сплати Податків, які сплачуються як передбачено у Статті 28 або положеннями Статті 15.

СТАТТЯ 23

ВИКОНАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ЗМІНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ

23.1 Дотримання Законодавства

Протягом Терміну Дії Угоди, Сторони підпорядковуються та дотримуються Законодавства України та Нормативні Акти.

В жодному випадку будь-яка Сторона не повинна виконувати будь-яку дію, яка заборонена Законодавством України або будь-яким іншим законодавством, якому підпорядковується така Сторона.

23.2 Гарантії від змін в Законодавстві України

23.2.1 Компанії-Інвестору гарантується захист його прав відповідно до Законодавства України та будь-яких прав, які надаються згідно із Міжнародними Угодами.

23.2.2 Будь-які зміни або доповнення до Законодавства України та Нормативних Актів, які вносяться після Дати Набуття Чинності, які впливають на положення Компанії-Інвестора або положення Оператора, в тому числі на їхню очікувану економічну вигоду за цією Угодою, не застосовуються до такої Компанії-Інвестора або Оператора, якщо тільки вони не:

- (i) зменшують розмір Податків або скасовують їх, як це передбачено Статтею 28.4;
- (ii) спрощують регулювання господарської діяльності, пов'язаної із Нафтогазовою Діяльністю, в тому числі діяльності щодо пошуку, розвідки та видобування, що включає в себе без обмежень зміни або доповнення до Законодавства України або Нормативних Актів, що описані в Статті 10.2;
- (iii) послаблюють процедуру Державного нагляду та контролю, зокрема процедури митного, валютного, Податкового та інших видів Державного контролю, та/або
- (iv) зменшують або скасовують відповідальність Компанії-Інвестора

або Оператора,

але тільки, якщо Інвестор визначає виключно на власний розсуд, що така зміна або доповнення принесе вигоду Інвестору.

Положення цієї Статті 23.2.2 не поширюються на зміни Законодавства України та Нормативних Актів, що стосується питань оборони, національної безпеки, забезпечення громадського порядку та охорони довкілля.

23.2.3 Відповідно до Статті 23.2.2 та без обмеження прав кожної Компанії-Інвестора, якщо у будь-який момент після Дати Набуття Чинності матиме місце:

- (i) зміна в Законодавстві України та Нормативних Актах, як шляхом внесення змін до існуючого законодавства або прийняття нового законодавства та/або Нормативних Актів або зміни його інтерпретації або застосуванні з боку будь-якого судового, арбітражного або адміністративного органу; або
- (ii) будь-яке обов'язкове рішення з боку будь-якого судового, арбітражного або адміністративного органу щодо того, що будь-яке положення цієї Угоди визнається недійсним в силу дії будь-якого Законодавства України або Нормативних Актів

та така зміна або рішення має істотний негативний вплив на економічні вигоди (в тому числі ті, що створюються внаслідок фіскального режиму, який передбачається цією Угодою), які будь-яка Компанія-Інвестор одержує за цією Угодою або які передбачаються за цією Угодою для будь-якої Компанії-Інвестора протягом Терміну Дії Угоди, Сторони, як тільки це стане можливим, внесуть зміни до цієї Угоди або виконають такі інші дії, які є доречними або необхідними аби відновити загальну економічну вигоду (в тому числі економічний ефект від фіскального режиму, який передбачається цією Угодою) для такої Компанії-Інвестора;

23.2.4 Без обмеження Статті 23.2.3, жодна зміна до цієї Угоди не вимагається за цією Угодою внаслідок:

- (i) змін до Законодавства України про охорону здоров'я, праці або довкілля, спрямованих на те, аби таке Законодавство України узгоджувалося із Міжнародною Рекомендованою Практикою

Експлуатації Нафтогазових Родовищ та застосовувалося на недискримінаційній основі; або

- (ii) змін до Законодавства, України яке впливає на зобов'язання Оператора або Компанії-Інвестора мати страхове покриття згідно із Статтею 24, спрямованих на те, аби таке Законодавство України узгоджувалося із Міжнародною Рекомендованою Практикою Експлуатації Нафтогазових Родовищ та застосовувалося на недискримінаційній основі.

23.2.5 На Інвестора не поширюється дія будь-яких Нормативних Актів Органів Уряду або органів місцевого самоврядування, якщо такі Нормативні Акти у будь-який спосіб обмежують права Інвестора, передбачені в цій Угоді, окрім рішень Державних Органів, що здійснюють державний контроль та нагляд, які видаються відповідно до Законодавства України, Нормативних Актів та цієї Угоди з метою забезпечення безпечного ведення робіт, охорони надр, довкілля та збереження здоров'я населення. Будь-які такі акти, які накладають обмеження, тимчасове зупинення або припинення прав користування надрами, стають обов'язковими для виконання Інвестором тільки відповідно до положень Додатку 11.1.

23.3 Захист інвестицій

Права та інтереси кожної Компанії-Інвестора забезпечуються повним та безумовним захистом відповідно до Конституції України, Міжнародних Угод, Законодавством України про захист іноземних інвестицій, іншим Законодавством України та Нормативними Актами України.

23.4 Відшкодування Збитків

Держава гарантує, що будь-які Прямі Збитки, яких зазнала Компанія-Інвестор внаслідок

- (i) будь-якого порушення Статті 23.2, в тому числі шляхом застосування до Компаній-Інвесторів будь-яких змін до Законодавства України, які набувають чинності після Дати Набуття Чинності та які, в силу цієї Угоди, не повинні застосовуватися до Компанії-Інвестора та
- (ii) будь-яких незаконних рішень або незаконних дій (або бездіяльності) будь-якими Державними Органами або їхніми посадовими особами,

буде в повному обсязі та без затримок відшкодований Державою у вільноконвертованій валюті за вибором Інвестора. У випадку спорів між Сторонами стосовно відшкодування Збитків відповідно до цієї Статті 23.4, Сторони врегульовують такий спір відповідно до Статей 38.1 та 38.2.

23.5 Гарантії від експропріації

23.5.1 Інвестиції та права кожної Компанії-Інвестора та Оператора на здійснення Нафтогазової Діяльності, яка передбачена в цій Угоді, або пов'язані із цією Угодою або будь-якими Дозвільними Документами, не буде предметом націоналізації, експропріації або інших заходів, які призводять до таких самих наслідків, що і націоналізація і експропріація (надалі – **“Експропріація”**).

23.5.2 Компенсація за Експропріацію включає усі Прямі Збитки та дорівнює повній справедливій ринковій вартості експропрійованих інвестицій на момент Експропріації або на момент, що передує публічному оголошенню Експропріації або наміру експропріювати, залежно від того, що настає раніше. Компенсація включає в себе відсоток, що сплачується в Доларах США за період від дати Експропріації до дати повної оплати компенсації включно, за Застосовною Ставкою.

СТАТТЯ 24 СТРАХУВАННЯ

24.1 Страхове покриття

24.1.1 Оператор укладає та завжди підтримує чинність наступних договорів страхування:

- (i) страхування від усіх ризиків стосовно всіх виробничих потужностей, будівель та обладнання, яке використовується або призначене для використання в Нафтогазовій Діяльності, поки вони знаходяться в Державі або в дорозі до Держави або з Держави;
- (ii) страхування від втрати Товарної Продукції в тій мірі, в якій ризик такої втрати не був у будь-який спосіб переданий іншій Особі;

- (iii) комплексне страхування цивільної відповідальності Інвесторів за завдання шкоди майну та тілесних ушкоджень, в тому числі щодо відшкодування шкоди внаслідок забруднення довкілля та його усунення, від усіх ризиків, що підлягають страхуванню, які виникають через Договірну Ділянку та інші ділянки або по відношенню до неї та інших ділянок у зв'язку із Нафтогазовою Діяльністю та діяльністю Інвестора за цією Угодою;
- (iv) страхування від втрати контролю за свердловиною, в тому числі щодо відшкодування витрат, пов'язаних із поверненням контролю за свердловиною та повторним бурінням на випадок втрати контролю за свердловинами на Договірній Ділянці;
- (v) такі інші договори страхування по відношенню до Договорної Ділянки та діяльності Інвестора за цією Угодою, які б, відповідно до міжнародної практики експлуатації нафтогазових родовищ, уклалися розумним та обачним оператором, який здійснює діяльність подібну до Нафтогазової Діяльності на об'єктах подібних до Договорної Ділянки; та
- (vi) такі інші договори страхування, які в обов'язковому порядку вимагається укласти згідно із Законодавством України;

у кожному випадку, за умови, що такі договори страхування можливо укласти на міжнародному ринку страхування, якщо обов'язкові положення Законодавства України не вимагають інакше. Страхові внески, що сплачуються Інвесторами є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню.

24.1.2 Без затримок але не пізніше ніж через 180 (сто вісімдесят) днів після Дати Початку та у будь-якому випадку до початку будь-якої Нафтогазової Діяльності, Оператор розробляє програму страхування, яка відповідає вимогам Статті 24.1.1 та подає її на затвердження до Державного Уповноваженого Органу. Все страхування, наявність якого вимагається за цією Угодою повинне бути на таких умовах та із такими обмеженнями (в тому числі щодо сум полісів, франшиз, вимог щодо обов'язкового перестраховування, дати набуття чинності та/або конкретних вигодонабувачів), які можуть вимагатися на обґрунтовану думку Оператора відповідно до цієї Угоди, Законодавства України та Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ.

24.1.3 По відношенню до всіх договорів страхування, які Інвестор укладає відповідно до цієї Статті 24, Інвестор:

- (i) укладає та підтримує чинність таких договорів страхування із провідними страховими компаніями, які мають гарну репутацію (до яких можуть належати Афілійовані Особи однієї або більше Компаній-Інвесторів, як передбачено в Статті 24.4) відповідно до Законодавства України та міжнародної галузевої практики;
- (ii) без затримок повідомляє Державний Уповноважений Орган про укладення таких договорів страхування та надає Державному Уповноваженому Органу копії відповідних полісів, після того як вони видаються;
- (iii) забезпечує наявність відмов від прав щодо суброгації на користь всіх Сторін, якщо така відмова від прав відповідатиме Законодавству України;
- (iv) належним чином подає та веде переговори щодо врегулювання всіх вимог та подає вимоги в розмірі, що перевищує 10 000 000 (десять мільйонів) Доларів США або еквівалент в Гривні, та інформує про результати Державний Уповноважений Орган;
- (v) виконує всі необхідні та належні дії з метою стягнення будь-яких страхових виплат та для зарахування таких виплат на Рахунок Обліку Нафтогазової Діяльності відповідно до Облікових Процедур та у випадку страхових виплат, що описані в Статті 24.13(i), використовувати такі суми для відновлення пошкодженої інфраструктури, якщо Державний Уповноважений Орган не вирішить інакше на основі пропозиції, поданої Оператором.

24.2. Підрядники

З урахуванням Законодавства України та Нормативних Актів, всі контракти, які укладаються Інвестором та Оператором із Підрядниками або іншими Особами на виконання Нафтогазової Діяльності, повинні містити наступні вимоги до Підрядників або інших Осіб:

- (i) укласти та підтримувати чинність всіх договорів страхування видів та на суми, які вимагаються згідно із цією Угодою по відношенню до таких контрактів,
- (ii) докладати всіх можливих зусиль аби включити Компанію-Інвестора у якості додаткової застрахованої особи та вигодонабувача в страхових полісах таких Підрядників; та
- (iii) отримати від страховиків Підрядника та інших Осіб відмови від усіх прав щодо регресних вимог проти Сторін, в тому числі кожної Компанії-Інвестора.

24.3. Валюта

З урахуванням Законодавства України та Нормативних Актів всі договори страхування, які укладаються відповідно до цієї Статті 24 виражаються в Доларах США або такій іншій валюті, яка може бути узгоджена між Сторонами.

24.4. Афілійовані страховики

Оператор має право призначити страховиків, які є Афілійованими Особами однієї або більше Компаній-Інвесторів, у якості страховиків перестраховиків (в тій мірі, в якій це дозволяється згідно із Законодавством України та Нормативних Актів) будь-яких полісів страхування, які вимагаються згідно із цією Статтею, за умови, що таке страхування або перестраховування не призведе до жодної втрати або зменшення обсягу страхового покриття та буде на умовах (в тому числі щодо витрат та інших видатків), які є обґрунтованими та звичайними на міжнародному ринку страхування та у будь-якому випадку не менш сприятливими, аніж ті, що пропонуються Третіми Особами.

СТАТТЯ 25

РАЦІОНАЛЬНЕ Й КОМПЛЕКСНЕ КОРИСТУВАННЯ. ОХОРОНА Й ЗАХИСТ НАДР, ДОВКІЛЛЯ, ЗДОРОВ'Я, ПРАЦІ, БЕЗПЕКА, ОБСЯГ, ВАРТІСТЬ І СТРОКИ ЗАХОДІВ З ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

25.1 Рациональне й комплексне використання, безпека й охорона надр, довкілля, праці

З метою: (а) забезпечення ефективного ведення пошуку, розвідки та видобування ресурсів надр; (б) досягнення безпечного й надійного рівня Нафтогазової Діяльності з дотриманням відповідних нормативів ОЗПД (в тому числі уникнення значного й непередбаченого впливу на життя чи здоров'я людей, майно, довкілля чи надра), і (с) ведення Нафтогазової Діяльності відповідно до Законодавства України, Нормативних Актів та прийнятих стандартів соціальної відповідальності, Оператор у процесі Нафтогазової Діяльності:

- (i) дотримується наявної у Оператора системи управління охороною здоров'я, праці, безпекою та охороною довкілля ("**ОЗПД**") та соціальною відповідальністю ("**СВ**"), що розробляється відповідно до стандартів ОЗПД та СВ Оператора й регуляторних вимог, що діють в Україні, яку викладено в Додатку 8 (надалі – "**Система Управління ОЗПД та СВ Оператора**");
- (ii) дотримується зобов'язань Інвестора з охорони довкілля, викладених у Додатку 9;
- (iii) проектує, будує та експлуатує всі засоби для Нафтогазової Діяльності відповідно до зобов'язань Інвестора, викладених в Статті 25.1(ii) (b), й у спосіб, що узгоджується з Системою Управління ОЗПД та СВ та планами й процедурами, що на ній базуються; та
- (iv) дотримується застосовних на місцевому рівні регуляторних актів з ОЗПД та інших передбачених законом вимог, що можуть застосовуватися і які не суперечать цій Статті 25.1.

25.2 Дослідження вихідного стану довкілля

До початку будь-якої Нафтогазової Діяльності Оператор проводить відповідне дослідження вихідного стану довкілля ділянки, на якій така здійснюватиметься така Нафтогазова Діяльність, щоб визначити стан такої ділянки, в тому числі стан будь-якої інфраструктури на ній, та фактичний рівень забруднення довкілля на момент початку такої Нафтогазової Діяльності. Обсяг, терміни і порядок проведення дослідження вихідного стану довкілля визначаються Оператором та затверджуються Міністерством навколишнього середовища та природних ресурсів України (або його правонаступників). Цим Держава гарантує, що таке затвердження не буде необґрунтовано затримуватися. Дослідження вихідного стану проводиться компетентним Підрядником із міжнародною репутацією, обраним

Оператором. Оператор повідомляє результати дослідження Державному Уповноваженому Органу та, якщо Оператор вважатиме це за доречне або якщо Державний Уповноважений Орган цього вимагатиме, іншому Державному Органу.

25.3 До початку (i) діяльності з Геологічного Дослідження, (ii) будь-якої Програми Робіт з Оцінювання та (iii) будь-якого Плану Розробки Оператор здійснює оцінку впливу на довкілля, соціальне середовище та здоров'я, щоб визначити й мінімізувати вплив на довкілля та громади, що може бути спричинений Нафтогазовою Діяльністю. Обсяг такої оцінки впливу розробляється відповідно до Стандартів Оператора Законодавства України та Нормативних Актів. Строки проведення таких оцінок впливу та витрати на них визначає Оператор в кожному конкретному випадку. Оператор обумовлює участь у такій оцінці зацікавлених сторін та прозорість своєї діяльності.

На основі такої оцінки впливу Оператор розробляє детальний План щодо управління захистом довкілля, соціальної сфери та здоров'я людей, щоб, в тій мірі, в якій це доречно на думку Інвестора, мінімізувати негативний вплив на довкілля й досягнення максимальної користі для громад.

25.4 Оператор вимагає від своїх Підрядників, щоб вони керували ризиками щодо ОЗПД та СВ у спосіб, який відповідав би вимогам цієї Статті 25.

25.5 Враховуючи Статтю 9 та за умови завчасного попереднього повідомлення, Оператор дає будь-якій Стороні в будь-який розумний час протягом звичайного робочого часу (і на власний ризик та за власний рахунок такої Сторони) право проводити власний аудит ОЗПД та СВ.

25.6 Держава цим сприяє в наданні Інвестору будь-якої підтримки, необхідної для реалізації заходів у сфері охорони здоров'я, праці, безпеки, довкілля та соціальної сфері й забезпечення того, щоб Інвестор міг безперешкодно ефективно, безпечно й надійно здійснювати Нафтогазову Діяльність.

25.7 Витрати, що здійснені Інвестором для здійснення діяльності, описаної в цій Статті 25, що є частиною Затверджених Програм Робіт та Бюджетів, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню.

СТАТТЯ 26

МАЙНОВІ ВІДНОСИНИ МІЖ СТОРОНАМИ СТОСОВНО КОМПЕНСАЦІЙНОЇ ТА ПРИБУТКОВОЇ ВУГЛЕВОДНЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ, ПЕРЕДАЧА ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ВИДОБУТУ КОМПЕНСАЦІЙНУ ТА ПРИБУТКОВУ ВУГЛЕВОДНЕВУ ПРОДУКЦІЮ, РЕАЛІЗАЦІЯ (ПРОДАЖ).

26.1 Без шкоди Статті 17.5, Вуглеводні, які видобуваються в результаті Нафтогазової Діяльності є власністю Держави з моменту видобування з гирла свердловини і до розподілу Товарної Продукції в Пункті Доставки.

26.2 Якщо в цій Угоді прямо не передбачене інше, жодна із Сторін (в тому числі будь-яка Компанія-Інвестор) без письмової згоди інших Сторін не має права розпоряджатися Товарною Продукцією доки така Товарна Продукція не буде розподілена такій Стороні на Пункті Доставки з метою уникнення непорозумінь кожна Сторона має право укладати будь-які майбутні та/або довгострокові договори купівлі-продажу Товарної Продукції та положення Статті 26.9 застосовуються до такої Товарної Продукції.

26.3 Якщо інше не узгоджене між Сторонами, частка Товарної Продукції кожної Сторони передається та забирається на Пункті Доставки регулярними партіями для Сирої Нафти та безперервно, наскільки це практично можливо, для Газу.

26.4 Право власності на Частки Товарної Продукції Компанії-Інвестора та ризик втрати часток Товарної Продукції Компанії-Інвестора переходить до такої Компанії-Інвестора, коли така Товарна Продукція проходить через Пункт Доставки та оформлюється Документом про Передачу. Якщо інше не погоджено Сторонами, право власності та ризик втрати переходять безперервно - у випадку Газу, а у випадку Сирої Нафти - партіями.

26.5 Якщо інше не погоджене Сторонами, не пізніше ніж за 180 (сто вісімдесят) днів до прогнозованого початку Промислового Видобутку Держава та Інвестор добросовісно проводять переговори та узгоджують Процедури Відбору (в тому числі договір щодо підйому Сирої Нафти на поверхню та/або договір щодо залишків Газу), які регулюватимуть процедури та умови відбору Вуглеводнів, в тому числі Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції. Процедури Відбору включають в себе процедури вирішення будь-яких розходжень між Сторонами та базуватиметься на принципах цієї Угоди.

26.6 Держава виконує всі дії, що можуть бути необхідні, в тому числі оформлення таких документів, які можуть потребуватися для забезпечення права кожної Компанії-Інвестора отримати її Частку у Компенсаційній Вуглеводневій Продукції та Прибутковій Вуглеводневій Продукції за цією Угодою.

26.7 Документ про Передачу

26.7.1 Оператор та КМУ або інший Державний Орган, належним чином уповноважений Державою, підписують акт приймання-передачі або будь-який такий інший документ, що вимагається згідно з Українським Законодавством, що набирає сили відповідного дня, засвідчуючи розподіл Товарної Продукції та її об'ємів для кожної із Сторін (**“Документ про Передачу”**). Держава гарантує, що будь-який такий Документ про Передачу буде прийнято Особою, належним чином уповноважену Державою як оператор газотранспортної та газорозподільчої системи незалежно від власника та розпорядника, відповідно до Законодавства України.

26.7.2 Окремий Документ про Передачу оформляється стосовно кожної Категорії Вуглеводнів. Сторони можуть домовитися про підписання попереднього Документу (Документів) про Передачу в рамках Процедури Відбору відповідно до Статті 26.5.

26.7.3 Документ про Передачу складається та підписується кожного Місяця починаючи з першого Місяця, що слідує за Місяцем, в якому Товарна Продукція стає доступною на Пункті Доставки, якщо інше не вимагається Законодавством України.

26.7.4 Якщо Сторони не домовляться про інше, кожен Документ про Передачу повинен містити принаймні наступну інформацію стосовно відповідної Категорії Вуглеводнів:

- (i) загальний обсяг Товарної Продукції за відповідний період (в тому числі показання лічильників, що встановлені на Пункті (Пунктах) Доставки);
- (ii) об'єм та вартість Компенсаційних Вуглеводнів (розрахованих відповідно до Статті 15), які передаються у власність кожної Компанії-Інвестора;

- (iii) об'єм та вартість Прибуткових Вуглеводнів (розрахованих відповідно до Статті 15), які передаються у власність кожної Компанії-Інвестора та Держави; та
- (iv) будь-які корегування, які повинні бути здійснені відповідно до Угоди з попереднього періоду.

Будь-які спори стосовно Документу про Передачу вирішуються Сторонами у порядку, передбаченому Статтею 38.4.2 (i).

26.8 Оператор має право здійснити відчуження Частки Держави в Товарній Продукції (надалі – “**Частка Держави**”), а Держава матиме право на отримання грошового еквіваленту такої Частки Держави відповідно до процедури що має розроблена та узгоджена Сторонами не пізніше ніж за 180 (сто вісімдесят) днів до прогнозованого початку Промислового Видобутку.

26.9 Кожна Компанія-Інвестор має право вільно розпоряджатися своєю Часткою Товарної Продукції, право власності на яку перейшло до такої Компанії-Інвестора відповідно до Статті 26.4. Таке право включає в себе право на вільне визначення ціни та інших умов розпорядження (в тому числі особу покупця), реалізувати на території України, експортувати, обміняти, передати безоплатно та здійснити інші операції із такою Товарною Продукцією. На реалізацію Товарної Продукції не поширюються режим ліцензування та квотування під час експорту та аналогічні обмеження під час реалізації її на території України.

26.10 Держава гарантує, що кожна Компанія-Інвестор може вільно користуватися правами, що описані в Статті 26.9. Якщо будь-які такі права будуть обмежені, заборонені або порушені Державою або будь-якими Державними Органами, і, як наслідок, це вплине на здатність Компанії-Інвестора виконувати свої договірні зобов'язання перед Третіми Особами, такій Компанії-Інвестору будуть відшкодовані Збитки. У випадку спорів між Сторонами стосовно відшкодування Збитків у зв'язку з цією Статтею 26.10, Сторони врегульовують такі спори відповідно до Статей 38.1 та 38.2.

26.11 Незважаючи на будь-які з положень Статі 26, щодо будь-якої Товарної Продукції, яка видобута в результаті діяльності з Геологічного Вивчення (надалі – “**Продукція Геологічного Вивчення**”), Оператор має право розпоряджатися Частками Товарної Продукції всіх інших Сторін, що

розподіляються відповідно до Статті 14 та розподілити надходження від такої реалізації між такими Сторонами відповідно до їх Часток Учасності з урахуванням положень Статті 26.12.

По відношенню до будь-якої Продукції Геологічного Вивчення, якщо Оператор вимагає від Сторін оформлення доручень, схвалень або інших документів аби надати Оператору можливість реалізувати своє право за цією Статтею 26.11, Сторони надають Оператору будь-які такі доручення, схвалення або інші документи протягом 10 (десяти) днів після запиту Оператора.

26.12 Якщо Оператор передбачатиме реалізацію свого права згідно із Статтею 26.11 щодо будь-якої Продукції Геологічного Вивчення, обробка, реалізація, транспортування, зберігання та постачання такої Продукції Геологічного Вивчення регулюватиметься відповідно до фактично укладених контрактів.

При підготовці зазначених контрактів Оператор застосовує наступні принципи:

- i) Оператор включить техніко-економічне обґрунтування монетизації такої Продукції Геологічного Вивчення та порядок оцінки такої Продукції Геологічного Вивчення до будь-якого Плану Оцінювання, який може призвести до такого Видобування.
- ii) Оператор докладає обґрунтовано необхідних зусиль для монетизації Продукції Геологічного Вивчення.
- iii) Статті 15.2 та 15.3 не застосовуються до будь-якої Продукції Геологічного Вивчення.

26.13 Якщо, з будь-якої причини, Держава не забере всю або будь-яку частину Частки Прибуткових Вуглеводнів Держави, яку вона отримує в натуральній формі, Оператор має право забрати та реалізувати обсяг, який не був забраний при першій можливості. Такий обсяг оцінюється відповідно до методики, що описана в Статті 15.2.3 (a) та/або Статті 15.2.3 (b) та/або 15.2.3 (c), залежно від рішення Оператора та застосовується тільки до надходжень, що отримані або нараховані у зв'язку із обсягом, який не був забраний. Оператор перераховує надходження від продажу такого обсягу, за мінусом будь-яких додаткових витрат та видатків, що понесені Оператором, Державі

протягом 30 (тридцяти) після закінчення Місяця, в якому такий обсяг Товарної Продукції пройшов через Пункт Доставки, або протягом чотирнадцяти (14) днів після отримання Оператором виручки за таку Товарну Продукцію, в залежності від того, що настає пізніше.

26.14 Якщо в результаті Нафтогазової Діяльності з Вуглеводнів будуть отримані Побічні Продукти, Оператор має право вільно реалізувати такі Побічні Продукти за кращою ціною, яку можна обґрунтовано отримати на території України або за її межами та доходи, отримані від такої реалізації зараховуються на Банківський Рахунок Держави.

СТАТТЯ 27

ЕТИЧНА ПОВЕДІНКА СТОРІН

27.1 Кожна Сторона гарантує, що вона та її Афілійовані Особи та Працівники не здійснювали, не пропонували та не дозволяли, а також не здійснюватимуть, не пропонуватимуть та не дозволятимуть по відношенню до питань, які є предметом цієї Угоди, будь-якого платежу, подарунку, обіцянки або іншої вигоди, як прямо, так само і через будь-яку іншу фізичну або юридичну особу, будь-якому державному службовцю (тобто будь-якій особі, яка обіймає посаду в законодавчому, адміністративному або судовому державному органі, в тому числі будь-якій особі, яка працює у будь-якому Державному Органі, на державному підприємстві або у державній міжнародній організації або діє від їхнього імені) або будь-якій політичній партії або посадовій особі політичної партії або кандидату на посаду, або для використання ними або на їхню користь, у випадках, коли такий платіж, подарунок, обіцянка або вигода порушили б (i) чинне Законодавство України; (ii) законодавство країни, в якій створена така Сторона або материнська компанія такої Сторони або в якій знаходиться основне місце ведення господарської діяльності такої материнської компанії; або (iii) основні положення Конвенції про боротьбу з хабарництвом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях, підписаній в Парижі 17 грудня 1997 року, яка набрала чинності 15 лютого 1999 року, а також у Коментарях до Конвенції, Конвенції ООН проти корупції, яка набрала чинності 5 грудня 2005 року або Закону Великобританії 2010 року про хабарництво або Закону США про корупційні дії у зовнішньоекономічній діяльності, у тій мірі в якій вищезазначені Міжнародні Угоди та акти законодавства застосовуються до такої Сторони або материнської компанії такої Сторони. Кожна Сторона повинна захищати, відшкодовувати та забезпечувати інші Сторони від будь-яких та всіх позовів, вимог

відшкодування, збитків, штрафів, витрат та видатків, які виникають через або пов'язані із будь-яким порушенням такою першою Стороною такої гарантії. Таке зобов'язання з відшкодування зберігає силу після припинення дії або закінчення терміну дії цієї Угоди. Кожна Сторона повинна своєчасно (i) надавати відповідь, із наведенням достатньо детальних відомостей, на будь-яке повідомлення від будь-якої іншої Сторони, яке обґрунтовано пов'язане із зазначеною вище гарантією; та (ii) надавати відповідну документальну підтримку для такої відповіді на запит від такої іншої Сторони.

27.2 Кожна Сторона погоджується (i) мати адекватні засоби внутрішнього контролю; (ii) належним чином обліковувати та звітувати про всі операції; та (iii) виконувати закони, які застосовуються до неї. Кожна Сторона може покладатися на систему засобів внутрішнього контролю інших Сторін та на адекватність повного розкриття фактів та фінансових та інших даних стосовно Нафтогазової Діяльності. Жодна із Сторін у жодний спосіб не уповноважена виконувати будь-які дії від імені іншої Сторони, які б призвели до неадекватного або неточного обліку або звітування щодо активів, зобов'язань або будь-якої іншої операції або які б призвели до порушення такою Стороною її зобов'язань згідно із законодавством, яке застосовується до діяльності за цією Угодою.

СТАТТЯ 28 **ОПОДАТКУВАННЯ**

28.1 Сплачувані Податки

Протягом строку дії цієї Угоди та в межах Нафтогазової Діяльності Компанії-Інвестори сплачують лише податок на прибуток підприємств (**“Податок на Прибуток”**), ПДВ та плату за користування надрами для видобування корисних копалин (**“Плата за Користування Надрами”**), (разом – **“Сплачувані Податки”**), на умовах, передбачених Податковим кодексом України (**“ПКУ”**) на Дату Набуття Чинності, та з урахуванням особливостей, передбачених цією Угодою.

Кожна Компанія-Інвестор також зобов'язана адмініструвати податок на доходи фізичних осіб із заробітної плати та інших винагород і виплат на користь фізичних осіб – платників податку на доходи фізичних осіб, та єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (**“Податки на Заробітну Плату”**) своїх Працівників в Україні, прийнятих та чинних та Дату Набрання Чинності.

В тій мірі, в якій українські Податки, що сплачуються Оператором, чи підлягають відшкодуванню Оператору за цією Угодою, стосуються доходу, прибутку, продукції, постачання чи іншого об'єкта оподаткування Компанії-Інвестора, що не є Оператором, така Компанія-Інвестор проводитиме такі розрахунки відповідно до УОД.

28.2 Несплачувані Податки

28.2.1 Сплата Сплачуваних Податків та Податків на Заробітну Плату (та виключно цих Податків), вважається повним виконанням усіх податкових зобов'язань Компаній-Інвесторів у межах операцій, пов'язаних з виконанням цієї Угоди, протягом строку її дії.

Нарахування та сплата інших загальнодержавних чи місцевих податків та зборів або інших обов'язкових платежів, що розглядаються як податки або збори, передбачених Законодавством України на Дату Набуття Чинності або встановлених після Дати Набуття Чинності, в ПКУ або в іншому Законодавстві України, а також Податків, мит, зборів, платежів до будь-яких фондів, бонусів або інших подібних платежів (**“Несплачувані Податки”**) замінюється розподілом Товарної Продукції між Державою та Інвесторами, який здійснюється за правилами, передбаченими цією Угодою після Дати Початку Продажів.

28.2.2 Для уникнення сумнівів, жодна з Компаній-Інвесторів в межах діяльності, пов'язаної з виконанням цієї Угоди, не підлягатиме оподаткуванню платою за землю, рентною платою за видобутий газ, митом, екологічним податком, збором за спеціальне використання води, збором у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності, зборами на обов'язкове державне пенсійне страхування, включаючи, серед інших, збори, що справляються при купівлі або продажу іноземної валюти, з послуг мобільного зв'язку, при придбанні нерухомого майна та відчуженні автомобілів.

28.2.3 Несплачувані Податки не підлягають сплаті, навіть якщо розподіл Товарної Продукції не відбувся, у тому числі в разі закінчення строку або припинення Угоди або визнання її недійсною або такою, що не підлягає примусовому виконанню, або такою, що не породжує прав та обов'язків для Сторін з інших причин, до або після Дати Початку Промислового Видобутку.

28.4 Розмір Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції визначається відповідно до Статті 14 з урахуванням того факту, що Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції замінює всі Несплачувані Податки кожної з Компаній-Інвесторів, у тому числі Оператора.

28.3 Адміністрування податків

28.3.1 Оператор представляє Інвесторів у відносинах з Державою та з будь-якими іншими Державними Органами по відношенню до цієї Угоди для цілей Сплачуваних Податків, та має всі права та повноваження Компаній-Інвесторів.

28.3.2 Протягом строку дії цієї Угоди оподаткування Оператора в межах Нафтогазової Діяльності здійснюватиметься за ставками, на умовах та в порядку, передбаченому ПКУ на Дату Набуття Чинності, з урахуванням особливостей, передбачених розділом XVIII ПКУ та цією Угодою.

28.3.3 У разі розбіжностей між положеннями розділу XVIII ПКУ та іншими положеннями ПКУ або іншим Законодавством України, застосовуються правила, передбачені розділом XVIII ПКУ.

28.3.4 Якщо інше не передбачено цієї Угодою, Оператор (i) є відповідальним за ведення окремого податкового обліку, нарахування, утримання та сплату Сплачуваних Податків та Податків на Заробітну Плату, (ii) має право на визнання витрат та податкового кредиту та на отримання відшкодування та повернення переплати зі Сплачуваних Податків, а також (iii) є відповідальним за облік витрат, видачу податкових накладних та ведення їх реєстрів за цією Угодою, подання розрахунків, декларацій та інших документів, які підлягають поданню у зв'язку із Сплачуваними Податками та Податками на Заробітну Плату.

28.3.5 Іноземний Інвестор та Оператор зобов'язані зареєструвати своє Постійне Представництво як платника податків в Україні.

28.3.6 Протягом 10 (десяти) днів з події, що настає пізніше: (i) державної реєстрації цієї Угоди або (ii) реєстрації Постійного Представництва Оператора в Україні, Оператор має подати заяву про взяття на облік (реєстрацію) цієї Угоди як платника податків до органу державної податкової служби ("**Податкова Інспекція**") за місцезнаходженням Постійного Представництва Оператора в Україні. Така реєстрація здійснюється Оператором шляхом додаткового взяття на облік як платника податків, відповідального за

нарахування та сплату Податків за цією Угодою. Взяття на облік цієї Угоди здійснюється на додаток до реєстрації постійного представництва Оператора як платника податків.

28.3.7 Оператор має право зареєструватися за місцезнаходженням свого Постійного Представництва як платник ПДВ за цією Угодою у відповідності до Законодавства України та цієї Угоди. Задля уникнення сумнівів, Оператор має право добровільно зареєструватися як платник ПДВ у будь-який момент без необхідності виконання будь-яких додаткових умов, що можуть бути передбачені для добровільної реєстрації.

28.3.8 Якщо Оператор, зареєстрований як платник ПДВ, подає податковому органу декларацію з ПДВ, яка свідчить про відсутність оподатковуваних поставок або придбання протягом 12 (дванадцяти) послідовних Календарних Місяців, анулювання реєстрації Оператора як платника ПДВ не відбувається.

28.3.9 Заміна Оператора відповідно до Статті 12.2, за умови, що Угода залишається чинною, така зміна не є причиною для скасування податкової реєстрації цієї Угоди та не тягне за собою жодних інших податкових наслідків, включаючи виникнення додаткових податкових зобов'язань, та не впливає на право Оператора на Компенсаційну Вуглеводневу Продукцію, Податкові Витрати (згідно з пунктом 28.5(d)), податкові кредити або бюджетне відшкодування. Якщо новий Оператор (або його Постійне Представництво, якщо застосовно) перебуває на обліку в тому ж органі державної податкової служби, що й попередній Оператор (або його Постійне Представництво, якщо застосовно), ця Угода продовжує перебувати на обліку в зазначеному податковому органі, із внесенням до облікової справи відповідних змін, що відображають зміну Оператора. Якщо новий Оператор перебуває на обліку в іншому органі державної податкової служби, ніж той, в якому був зареєстрований попередній Оператор, то проводиться зміна місця обліку цієї Угоди, з внесенням до облікової справи змін, які відображають заміну Оператора. Податкова реєстрація цієї Угоди не зазнає жодних змін, якщо змінюється Оператор лише для конкретної Площі Розробки; у такому разі, Компанії-Інвестори добросовісно співпрацюють з метою забезпечення належного адміністрування податків.

28.3.10 Згідно з останнім реченням цієї Статті 28.3.10, ця Угода знімається з обліку як платник податків та Постійне Представництво Оператора як платник ПДВ за цієї Угодою після закінчення строку або припинення цієї Угоди. Якщо будь-яка сума надміру сплачених або невідшкодованих

українських Податків, у тому числі Прострочене Грошове Зобов'язання як зазначено нижче, або будь-які інші платежі, які підлягають сплаті Оператору Державою, будь-яким Державним Органом, з державного або місцевого бюджету, не виплачені після закінчення терміну дії або припинення цієї Угоди, а також заборгованість Компаній-Інвесторів, в тому числі Оператора перед Державою по сплаті Сплачуваних Податків, ця Угода не знімається з обліку як платник податків та Постійне Представництво Оператора як платник ПДВ за цією Угодою, доки відповідні суми не будуть виплачені Оператору або Оператором у повному обсязі.

28.3.11 Компанія-Інвестор, в тому числі Оператор, зобов'язаний сплачувати податки від видів діяльності, які жодним чином не пов'язані з виконанням цієї Угоди, за загальними правилами, передбаченими ПКУ, окремо від Податків, що сплачуються в межах діяльності, пов'язаної з виконанням цієї Угоди.

28.3.12 Оператор зобов'язаний вести податковий облік за Сплачуваними Податками та Податками на Заробітну Плату окремо від податкового обліку інших видів діяльності, які жодним чином не пов'язані з виконанням цієї Угоди.

28.3.13 Оператор веде податковий облік, подає податкові декларації та сплачує Сплачувані Податки та Податки на Заробітну Плату у Гривні.

Якщо база оподаткування виражена в Доларах США, вона перераховується в гривні за офіційним обмінним курсом Долара США до Гривні, встановленим Національним банком України на останній день звітного періоду, за який подається податкова декларація.

28.3.14 У разі, якщо Оператор виявить факт завищення або заниження Сплачуваних Податків та Податків на Заробітну Плату, Оператор може подати уточнюючий розрахунок до податкової декларації, у якій виявлене таке завищення або заниження, або зазначити уточнені показники в податковій декларації за наступний (наступні) податкові періоди без подання уточнюючого розрахунку.

28.3.15 Якщо після подання податкової декларації за певний податковий період Оператор подає нову податкову декларацію з виправленими показниками за такий самий податковий період до закінчення граничного строку для подання податкової декларації за цей період, така податкова

декларація замінює попередню податкову декларацію та не розглядається як уточнюючий розрахунок.

28.3.16 Якщо інше прямо не передбачене цією Угодою, надміру сплачені суми Сплачуваних Податків або Податків на Заробітну Плату зараховуються в рахунок майбутніх платежів Оператора зі Сплачуваних Податків або Податків на Заробітну Плату, інших Сплачуваних Податків, або, на вибір Оператора, підлягають поверненню (відшкодуванню) Операторові згідно із Законодавством України, чинним на Дату Набуття Чинності, та, у випадку ПДВ – згідно з порядком, передбаченим цією Угодою.

28.3.17 Сторони визнають, що якщо чинні угоди про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал, стороною яких є Україна, передбачають звільнення від Податків, застосовуватимуться правила, передбачені відповідною угодою. До Іноземного Інвестора застосовуватиметься Конвенція між Україною і Королівством Нідерландів про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і майно. Іноземний Інвестор вважатиметься особою, що підлягає оподаткуванню Податком на Прибуток, для цілей застосування міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування. Постійне Представництво Іноземного Інвестора (разом з його головним офісом) вважається нерезидентом України для цілей угод про уникнення подвійного оподаткування.

28.3.18 Оператор має одноособовий контроль за всіма рішеннями, що стосуються питань, пов'язаних із українськими Податками за цією Угодою, у тому числі щодо нарахування та сплати будь-яких Сплачуваних Податків та Податків або Заробітну Плату, що нараховуються та сплачуються Оператором, заповнення та подання податкових декларацій та прийняття будь-яких рішень щодо спорів, які стосуються Податків.

28.3.19 Для уникнення сумнівів, відносини між Інвесторами за цією Угодою або за УОД не вважатимуться спільною діяльністю, договором управління майном або довгостроковим договором (контрактом) для цілей оподаткування та не оподатковуються в порядку, передбаченому для спільної діяльності, договорів управління майном або довгострокових договорів (контрактів).

28.4 Гарантії у разі внесення змін до законодавства

28.4.1 Держава гарантує, що протягом строку дії цієї Угоди та в межах Нафтогазової Діяльності Компанії-Інвестори, включаючи Оператора, сплачуватимуть Сплачувані Податки та Податки на Заробітну Плату українські Податки, які можуть підлягати сплаті за цим Договором згідно з законодавством, чинним на Дату Набуття Чинності, включаючи об'єкти та підстави оподаткування, перелік оподатковуваних товарів, порядок нарахування, утримання, ведення обліку, сплати, виконання податкових зобов'язань за цією Угодою, подання податкових декларацій та інше адміністрування Сплачуваних Податків, Податків на Заробітну Плату або інших Податків, що підлягають сплаті за цією Угодою, та сплачуватимуться за ставками, що застосовуються на Дату Набуття Чинності. Незважаючи на це, якщо після Дати Набуття Чинності такі ставки зменшуються, або згідно із Законодавством України зменшується розмір Податків, або Податки скасовуються, або запроваджуються податкові пільги чи звільнення від оподаткування певних операцій, або Законодавство України спрощує або іншим чином послаблює податковий або митний контроль, порядок реєстрації, подання звітності чи інші подібні процедури, або послаблює відповідальність, включаючи відповідальність у сфері оподаткування, Інвестора, у тому числі Оператора (**“Сприятливі Зміни в Податковому Законодавстві”**), такі Сприятливі Зміни в Податковому Законодавстві застосовуватимуться з моменту набрання чинності відповідними нормативними актами, незалежно від того, чи будуть внесені відповідні зміни до цієї Угоди з урахуванням таких Сприятливих Змін у Податковому Законодавстві, за умови, що, на думку Інвестора або Оператора, такі Сприятливі Зміни у Податковому Законодавстві є корисними для Інвестора або Оператора. Якщо після зниження ставок Сплачуваного Податку або Податків на Заробітну Плату такі ставки в подальшому будуть підвищені, підвищені ставки не будуть застосовуватися до Інвестора або Оператора.

28.4.2 Положення про гарантії у разі внесення змін до законодавства, передбачене у пункті 28.4.1, має перевагу над іншими положеннями Статті 28.

28.4.3 Будь-які нові Податки, запроваджені після Дати Набуття Чинності, не застосовуватимуться до Оператора або будь-якої з Компаній-Інвесторів у зв'язку з виконанням цієї Угоди.

28.4.4 Оператор має право (але не обов'язок) звернутися до Держави з пропозицією про внесення змін до цієї Угоди таким чином, щоб вона відображала Сприятливі Зміни в Податковому Законодавстві, та може

запропонувати текст відповідних змін. В разі звернення Оператора з такою пропозицією, Держава зобов'язується внести зміни до цієї Угоди таким чином, щоб вона відображала Сприятливі Зміни в Податковому Законодавстві.

28.4.5 Незважаючи на вищенаведене, до Податків на Заробітну Плату не застосовується гарантії у разі внесення змін до законодавства, які визначено у Статті 28.4.1 у тій мірі, в якій такі Податки на Заробітку Плату застосовуються до українських Працівників.

28.5 Податок на Прибуток

Протягом Терміну дії Угоди, внаслідок Нафтогазової Діяльності, Оператор зобов'язаний сплачувати Податок на Прибуток з прибутку Інвесторів, отриманого від виконання цієї Угоди, що визначається за спеціальними правилами, передбаченими ПКУ.

28.5.1 База оподаткування Податком на Прибуток за цією Угодою за Обліковий Період визначається як загальна вартість (розрахована відповідно до Статті 15) Частки Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції, переданої у власність Інвестора протягом такого Облікового Періоду, зменшена на суму (і) єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, нарахованого та сплаченого Оператором або Компанією-Інвестором за цією Угодою, та (ii) Податкових Витрат.

28.5.2 Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції визначається та оцінюється відповідно до правил, передбачених Статтею 15. Підписання Документів про Передачу може відбуватися кілька разів протягом одного Облікового Періоду. При цьому вартість Частки Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції може бути різною для кожного розподілу Прибуткової Вуглеводневої Продукції, що здійснюється у відповідному Обліковому Періоді.

28.5.3 Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції та Частка кожної Компанії-Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції та її вартість зазначаються в Документі (Документах) про Передачу за відповідний Обліковий Період, в якому здійснюється розподіл Прибуткової Вуглеводневої Продукції.

Процедура оформлення Документу про Передачу визначена в пункті 26.7.

Якщо Документ про Передачу за відповідний Обліковий Період не оформлено, Оператор не повинен відображати позитивне значення об'єкту оподаткування для цілей Податку на Прибуток в податковій декларації за такий Обліковий Період, але має право відобразити Податкові Витрати та єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Позитивний об'єкт оподаткування відображається в податковій декларації за Обліковий Період, в якому відповідний Документ про Передачу буде оформлено, виходячи з вартості Частки Інвестора в Прибутковій Вуглеводневій Продукції, зазначеній в такому документі.

28.5.4 "**Податкові Витрати**" означають будь-які Витрати Нафтогазової Діяльності, які не є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню, у тому числі, але не виключно, витрати, накопичені до Дати Початку Реалізації, понесені після офіційного опублікування результатів Конкурсу (24 травня 2012 року), а також інші витрати, які прямо віднесені цією Угодою до Податкових Витрат. Загальні обмеження щодо права на визнання витрат, що враховуються під час обчислення об'єкта оподаткування, передбачені розділом III ПКУ, не застосовуються під час визначення Податкових Витрат.

28.5.5 Податкові Витрати, що враховуються під час визначення бази оподаткування з Податку на Прибуток, включатимуть, зокрема, витрати, пов'язані зі здійсненням Нафтогазової Діяльності, які були: понесені і) будь-якою Компанією-Інвестором, у тому числі Оператором чи Постійним Представництвом Іноземного Інвестора в Україні, ii) понесені Оператором за межами України (а не через його Постійне Представництво в Україні), iii) понесені головним офісом Іноземного Інвестора, який не є Оператором, та iv) понесені Інвесторами.

28.5.6 Для цілей визначення Оператором бази оподаткування Податком на Прибуток витрати, прямо або опосередковано понесені Компаніями-Інвесторами у зв'язку зі здійсненням Нафтогазової Діяльності до Дати Набуття Чинності, але після офіційного опублікування результатів Конкурсу, вважаються такими, що були понесені на Дату Набуття Чинності.

28.5.7 Для уникнення сумнівів, Податкові Витрати включають:

i. Бонус Підписання, передбачений пунктом 2.6.1. В разі сплати Бонусу Підписання у Доларах США він перераховується в Гривні для цілей податкового обліку за офіційним обмінним курсом, встановленим Національним банком України на дату платежу;

- ii. Перші 175 мільйонів (сто сімдесят п'ять мільйонів) Доларів США частки витрат Шелл, у тому числі витрати, понесені його Постійним Представництвом, під час Етапу Початкового Геологічного Вивчення відповідно до пункту 14.2 (d). Для уникнення сумнівів, такі витрати у повному обсязі понесені Шелл та є його Податковими Витратами за цією Угодою;
- iii. Витрати, пов'язані із Соціальними Інвестиціями згідно із Статтею 20.3;
- iv. Проценти за борговими зобов'язаннями, включаючи кредити та позики, залучені Оператором або іншою Компанією-Інвестором з метою фінансування Нафтогазової Діяльності, отримані від нерезидента або резидента України, у тому числі від банків та фінансових установ, та пов'язані банківські комісії;
- v. Будь-які витрати, пов'язані з придбанням послуг (робіт) від нерезидентів для цілей цієї Угоди, включаючи консультаційні, маркетингові, рекламні, інжинірингові послуги, роялті, за виключенням витрат, які відшкоднуються за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції;
- vi. Витрати на навчання, оплату проживання, переміщення, медичне страхування та страхування життя, харчування, покриття витрат на заняття спортом та інших благ, що надаються Працівникам та персоналу, залученим до виконання цієї Угоди, у тому числі адміністративному персоналу, а також витрати на благодійність, загальні адміністративні витрати, у тому числі за угодами про розподіл витрат, та представницькі витрати, за виключенням будь-яких витрат, які відшкоднуються за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції;
- vii. Витрати на обов'язкове або добровільне страхування Майна, відповідальності перед третіми особами та інших ризиків типів страхування, пов'язаних з виконанням цієї Угоди відповідно до Статті 24, за виключенням будь-яких витрат, які відшкоднуються за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції;
- viii. Державні збори або мита згідно з пунктом 28.9.;
- ix. Амортизація необоротних активів, витрати на ремонт та поліпшення основних засобів, у випадку та в обсягах, в яких такі витрати не

відшкодовуються за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції. Амортизація не застосовується до Статті 28.5.7 ii;

х. Витрати Нафтогазової Діяльності до Дати Набуття Чинності, за винятком будь-яких видатків, що відшкодовуються за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції; та

хі. Витрати, понесені Компаніями-Інвесторами у зв'язку із підготовкою цієї Угоди та переговорами щодо неї, а також у зв'язку з підготовкою проектів змін до законодавства у сфері угод про розподіл продукції, у тому числі оплата консультаційних послуг третіх осіб, за винятком будь-яких витрат, що відшкодовуються за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції.

28.5.8 Примусове чи добровільне повернення Договірної Ділянки або будь-якої її частини не є підставою для відмови у визнанні Податкових Витрат, понесених у зв'язку з усією Договірною Ділянкою або такою її частиною.

28.5.9 Податкові Витрати та єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування визнаються у податковому обліку в повному обсязі у тому періоді, в якому вони були понесені. Оператор може відобразити Податкові Витрати та єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в деклараціях з Податку на Прибуток починаючи з першого Облікового Періоду, незалежно від того, чи мав місце розподіл Товарної Продукції в будь-якому такому періоді.

28.5.10 Якщо інше не передбачено Статтею 28 цієї Угоди, Податкові Витрати та єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, понесені в Гривні, відображаються у податковому обліку за цією Угодою в Гривні у розмірі, в якому вони фактично були понесені.

28.5.11 Якщо інше не передбачено цією Статтею 28, Податкові Витрати, понесені в Доларах США або будь-якій іншій валюті, окрім Гривні, відображаються у податковому обліку Оператора у Гривні: (а) за офіційним обмінним курсом, встановленим Національним банком України на дату попередньої оплати (для суми попередньої оплати), в разі здійснення попередньої оплати з України; та (б) за офіційним обмінним курсом, встановленим Національним банком України на дату Нафтогазової Діяльності, внаслідок якої були понесені Податкові Витрати, в усіх інших випадках.

28.5.12 Податкові Витрати не підлягають індексації.

28.5.13 Оператор зобов'язаний зберігати документи, що підтверджують характер та розмір понесених Податкових Витрат та єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, у паперовій або електронній формі, відповідно до правил, передбачених цією Угодою.

i. Первинні Документи, складені нерезидентами за межами України, відповідно до правил та практики країни, у якій такі документи були складені, вважаються належним підтвердженням Податкових Витрат, так само як і копії таких Первинних Документів.

ii. До Первинних Документів, складених нерезидентами (у тому числі головним офісом Оператора за межами України), не застосовуються загальні вимоги до форми та змісту Первинних Документів, передбачені Законодавством України. Легалізація комерційних документів, складених за межами України, не вимагається. Оператор має забезпечити переклад Первинних Документів, складених за межами України, українською мовою на вимогу податкового органу під час податкової перевірки. При цьому нотаріальне посвідчення перекладу не вимагається. Вартість такого перекладу включається до Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

iii. Якщо закон не покладає на особу, яка видає/підписує документи, обов'язку мати печатку або використовувати її при виданні/підписанні документів, проставлення печатки на таких документах не вимагається.

iv. Документи, оформлені на ім'я будь-якої Компанії-Інвестора, у тому числі на ім'я іноземного головного офісу та Постійного Представництва Іноземного Інвестора, що підтверджують Податкові Витрати, понесені такою Компанією-Інвестором, повинні прийматися як належне підтвердження Податкових Витрат та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що відображаються на Рахунку Обліку Нафтогазової Діяльності Постійним Представництвом Оператора.

v. Копії Первинних Документів повинні прийматися як належне підтвердження Податкових Витрат та єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за цією Угодою, якщо вони оформлені на ім'я Компанії-Інвестора, що не є Оператором.

Недоліки первинних документів технічного характеру не можуть слугувати підставою для відмови у визнанні Податкових Витрат за цією Угодою.

28.5.14 Оператор не несе відповідальності за будь-які порушення податкового законодавства, вчинені іншими Компаніями-Інвесторами, Підрядниками, або за будь-які інші порушення з їхнього боку. Такі порушення не впливатимуть на право Оператора на визнання Податкових Витрат за цією Угодою.

28.5.15 Для уникнення сумнівів, будь-які доходи, які Оператор або Компанія-Інвестор можуть отримувати у зв'язку з виконанням цієї Угоди, за винятком Частки Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції, не враховуються під час визначення об'єкта оподаткування Оператора за цією Угодою. Зазначені доходи також не відображаються в окремому податковому обліку операцій, не пов'язаних з цією Угодою, що ведеться будь-якою Компанією-Інвестором.

28.5.16 Для уникнення сумнівів, будь-які Неоподатковувані Операції, продаж іноземної валюти, отриманої Оператором (його Постійним Представництвом) як безповоротна фінансова допомога або кредит чи позика для фінансування виконання цієї Угоди, продаж рухомого або нерухомого майна, набутого Оператором для цілей цієї Угоди, отримання безповоротної фінансової допомоги, процентів, неустойки за цією Угодою вважаються операціями, пов'язаними з виконанням цієї Угоди.

28.5.17 Оператор сплачує Податок на Прибуток за ставкою, передбаченою ПКУ на Дату Набуття Чинності, яка становить 19% (дев'ятнадцять відсотків), і 16% (шістнадцять відсотків) починаючи з 1 січня 2014 року, з урахуванням положень пункту 10 Підрозділу 4 Розділу XX "Перехідні положення" ПКУ. Сторони визнають, що згідно з ПКУ, чинним на Дату Набуття Чинності, ставку Податку на Прибуток буде знижено до шістнадцяти відсотків (16%) 1 січня 2014 року. Інвестор має право на такий привілей незалежно від змін в Українському Законодавстві після Дати Набуття Чинності, що може збільшити цю ставку. Якщо, відповідно до Сприятливих Змін у Податковому Законодавстві, ставку буде знижено нижче шістнадцяти відсотків (16%), у такому разі застосовуються положення Статті 28.4.

28.5.18 Якщо за результатом розрахунку об'єкта оподаткування в Обліковому Періоді сума Податкових Витрат перевищує Вартість Частки Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції за будь-який Обліковий Період, то сума від'ємного значення об'єкта оподаткування в повному обсязі та без будь-яких обмежень зменшує об'єкт оподаткування наступного Облікового Періоду, а

також кожного з наступних Облікових Періодів до повного погашення такого від'ємного значення об'єкта оподаткування, але не більше строку дії Угоди.

28.5.19 Декларації з Податку на Прибуток за цією Угодою, включаючи декларації, подані до Дати Початку Реалізації, можуть містити від'ємне значення об'єкта оподаткування з Податку на Прибуток. Наявність від'ємного значення об'єкта оподаткування не може бути підставою для відмови в прийнятті податкової декларації, ініціювання процедур ліквідації або зняття з податкового обліку Оператора або будь-якої з Компаній-Інвесторів, а також для проведення податкової перевірки.

28.5.20 Базовим податковим (звітним) періодом з Податку на Прибуток є Обліковий Період. На податкові декларації з Податку на Прибуток за Угодою не поширюється вимога щодо складання податкової звітності та розрахунку об'єкта оподаткування наростаючим підсумком. Перший податковий період за цією Угодою починається в день реєстрації Угоди як платника податків.

28.5.21 Оператор зобов'язаний складати податкову декларацію з Податку на Прибуток, отриманого від Нафтогазової Діяльності, здійснюваної за цією Угодою, за кожний Обліковий Період, та подавати її до органу державної податкової служби протягом 40 (сорока) днів після закінчення звітного Облікового Періоду. Подання декларації з Податку на Прибуток чи іншої подібної декларації за результатами Договірного Року або Календарного Місяця не вимагається.

28.5.22 Оператор зобов'язаний сплачувати Податок на Прибуток щоквартально у грошовій формі, у розмірі, зазначеному в поданій ним декларації з Податку на Прибуток за відповідний Обліковий Період, протягом 10 (десяти) днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації за цей Обліковий Період. Обов'язок щодо сплати щомісячних авансових внесків з Податку на Прибуток не поширюється на Оператора. Податок на Прибуток сплачується Оператором один раз на квартал за результатами Облікового періоду, незалежно від того, скільки разів Прибуткова Вуглеводнева Продукція розподілялася протягом такого Облікового Періоду.

28.5.23 Уповноважений орган державної влади повинен до Дати Набуття Чинності затвердити форму декларації з Податку на Прибуток та уточнюючого розрахунку, які використовуватимуться для цілей оподаткування Податком на Прибуток за цією Угодою, а також порядок заповнення цих документів.

Зазначена форма декларації та порядок її заповнення повинні враховувати особливості сплати Податку на Прибуток з прибутку, отриманого від виконання цієї Угоди, передбачені ПКУ на Дату Набуття Чинності та цією Угодою. Така форма повинна враховувати особливості об'єкта та бази оподаткування Податком на Прибуток за цією Угодою, наявність Неоподатковуваних Операцій та інших податкових пільг за цією Угодою. Зокрема, такі форми повинні надавати можливість визнання Податкових Витрат, понесених Оператором (його постійним представництвом в Україні) або іншою Компанією-Інвестором, в Україні або за її межами (у тому числі в разі здійснення відповідних платежів Компаніями-Інвесторами з банківських рахунків в іноземних банках).

28.5.24 Якщо компетентний Державний Орган до Дати Початку не затвердить форму декларації з Податку на Прибуток, Податкова Інспекція зобов'язана прийняти декларацію Оператора з Податку на Прибуток незалежно від формату.

28.5.25 Оператор звільняється від обов'язку подавати фінансову звітність будь-якої з Компаній-Інвесторів або Звіти, підготовані згідно з Частиною 5 Облікових Процедур, разом з декларацією з Податку на Прибуток, так само як і від обов'язку зазначати тимчасові та постійні податкові різниці.

28.5.26 Якщо після граничного строку подання декларації з Податку на Прибуток за цією Угодою за певний Обліковий Період відбувається уточнення обсягів Товарної Продукції, та/або Компенсаційної Вуглеводневої Продукції, та/або Частки Інвестора в Прибутковій Вуглеводневій Продукції та/або їхньої вартості (визначених за такий Обліковий Період), Оператор може або уточнити свої податкові зобов'язання з Податку на Прибуток, нараховані за такий Обліковий Період, або відобразити уточнення в Документі про Передачу, складеному за Обліковий Період, в якому Оператор дізнався про зазначені вище підстави для уточнення відповідних показників. Коригування зазначених показників не вважатиметься виправленням помилки, виправленням заниження чи завищення податкового зобов'язання минулих податкових періодів. Штрафи та пеня за заниження податкових зобов'язань не застосовуються.

28.5.27 Дохід Іноземного Інвестора з джерелом його походження з України, отриманий від Нафтогазової Діяльності, включаючи дохід від продажу Частки Інвестора в Компенсаційній Вуглеводневій Продукції та

Прибутковій Вуглеводневій Продукції, що виплачується такому Іноземному Інвестору його Постійним Представництвом в Україні, не підлягає оподаткуванню.

28.5.28 Не є об'єктом оподаткування Податком на Прибуток кошти та/або вартість майна, що передаються Іноземним Інвестором, у тому числі Оператором, його Постійному Представництву для фінансування та забезпечення Нафтогазової Діяльності не оподатковуються та не враховуються під час розрахунку Податку на Прибуток Постійного Представництва за цією Угодою.

28.5.29 Прибуток, одержаний від Нафтогазової Діяльності, не підлягає оподаткуванню за правилами, встановленими ПКУ для оподаткування прибутку нерезидентів, які здійснюють свою діяльність на території України через постійне представництво. Правила, встановлені ПКУ для оподаткування прибутку нерезидентів, які провадять свою діяльність на території України через постійне представництво, застосовуватимуться виключно до прибутку Постійного Представництва Оператора, отриманого від діяльності, не пов'язаної з виконанням цієї Угоди, з урахуванням положень чинних міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування.

28.6 ПДВ. Оподаткування імпорту та експорту

ПДВ справлятиметься чином відповідно до цієї Статті 28.6:

28.6.1 Постачання Компаніями-Інвесторами Товарної Продукції на Пункт(и) Реалізації на митній території України Товарної Продукції оподатковується ПДВ в порядку, на умовах та за ставкою, передбаченою ПКУ на Дату Набуття Чинності. Ставка станом на Дату Набуття Чинності складає 20% (двадцять відсотків), з урахуванням положень пункту 10 підрозділу 2 розділу XX "Перехідні положення" ПКУ.

Сторони визнають, що, згідно з ПКУ, чинним на Дату Набуття Чинності, ставку Податку на Прибуток буде знижено до сімнадцяти відсотків (17%) 1 січня 2014 року. Інвестор має право на такий привілей незалежно від змін в Українському Законодавстві після Дати Набуття Чинності, що може збільшити цю ставку. Якщо, відповідно до Сприятливих Змін у Податковому Законодавстві, ставку буде знижено нижче сімнадцяти відсотків (17%), у такому разі застосовуються положення Статті 28.4.

Якщо Компанії-Інвестори самостійно здійснюють постачання Товарної Продукції, розподіленої та переданої їм у власність за цією Угодою на Пункті Реалізації, то, якщо Компанії-Інвестори не домовляться про інше, кожна з Компаній-Інвесторів має самостійно відобразити податкові зобов'язання з ПДВ у зв'язку з постачанням нею такої Товарної Продукції в окремій декларації з ПДВ.

Водночас, Компанії-Інвестори можуть домовитися уповноважити Оператора відображати постачання Товарної Продукції, розподіленої та переданої у власність Компаніям-Інвесторам, у декларації з ПДВ, складеної Оператором, навіть якщо постачання Товарної Продукції здійснювалося Компаніями-Інвесторами від власного імені.

Якщо Компанії-Інвестори домовляться, що Оператор забезпечить постачання всієї або частини Товарної Продукції відповідно до Статті 26.2, Оператор повинен адмініструвати ПДВ, пов'язаний з таким постачанням та відобразити податкові зобов'язання у ПДВ Оператора.

Якщо Компанія-Інвестор, що здійснила постачання Товарної Продукції, відобразить податкові зобов'язання з ПДВ за таким постачанням в своєму окремому податковому обліку та звітності, Оператор не відображає податкові зобов'язання з ПДВ за цією ж операцією у податковій декларації з ПДВ.

Якщо Оператор відобразить податкові зобов'язання з ПДВ у зв'язку з постачанням Товарної Продукції у податковій декларації з ПДВ, Компанії-Інвестори не повинні відображати податкові зобов'язання з ПДВ за цією ж операцією в окремих податкових деклараціях з ПДВ.

Держава повинна забезпечити прийняття нормативних актів, які дозволять Оператору та Компаніям-Інвесторам складати податкові накладні відповідно до порядку сплати ПДВ, передбаченого в Статті 28.6.1, та які дозволять забезпечити визнання податкових накладних, складених на ім'я покупців Товарної Продукції згідно з цією Статтею, такими, що були належно оформлені.

28.6.2 Оператор зобов'язаний подавати податкові декларації з ПДВ починаючи з місяця, в якому його було зареєстровано платником ПДВ за цією Угодою.

28.6.3 Оператор включає до складу податкового кредиту суми ПДВ, сплачені будь-якою Компанією-Інвестором, у тому числі Оператором, на користь

платників ПДВ у зв'язку з придбанням або виготовленням товарів / послуг, придбанням, будівництвом або створенням основних засобів (основних фондів, у тому числі інших необоротних активів, капітальних інвестицій у необоротні активи як завершені, так і незавершені), за умови, що покупка, придбання, будівництво або створення відповідає Затвердженій Програмі Робіт та Бюджету, або іншим чином здійснювалось для потреб Нафтогазової Діяльності.

Оператор має право на заявляти право на податковий кредит з ПДВ незалежно від того:

- i. чи використовуються зазначені товари, послуги або основні засоби в оподатковуваних операціях для цілей українського ПДВ;
- ii. чи Витрати Нафтогазової Діяльності, у зв'язку з якими було сплачено ПДВ, були понесені Оператором прямо або через його Постійне Представництво в Україні, або через Компанію-Інвестора, (у тому числі у випадках, коли платіж здійснюється з банківського рахунку в іноземному банку); або
- iii. чи сплатив постачальник ПДВ до бюджету.

Використання товарів (у тому числі основних засобів та нематеріальних активів) або послуг у Нафтогазовій Діяльності вважається їх використанням у межах господарської діяльності.

28.6.4 Повернення Договірної Ділянки або будь-якої її частини не може бути підставою для позбавлення права на відображення податкового кредиту з ПДВ, пов'язаного з Договірною Ділянкою або такою частиною Договірної Ділянки.

28.6.5 До складу податкового кредиту Оператора включаються суми ПДВ, сплачені будь-якою Компанією-Інвестором у зв'язку з Нафтогазовою Діяльністю, на підставі податкових накладних, наданих Операторові відповідною Компанією-Інвестором, виданих постачальниками на ім'я такої Компанії-Інвестора.

Держава повинна забезпечити прийняття нормативних актів, які дозволять Оператору та Компаніям-Інвесторам приймати податкові накладні, складені відповідно до порядку, встановленому в цьому пункті 28.6, в якості належним чином оформлених податкових накладних.

28.6.6 Первинні Документи, на підставі яких здійснювалося придбання товарів або послуг, повинні вимогам бути складені відповідно до вимог, встановлених Обліковими Процедурами. Однак, недоліки Первинних Документів технічного характеру не є підставою для відмови в праві Оператора на відображення податкового кредиту з ПДВ на підставі зазначених документів.

28.6.7 Оператор не несе відповідальності за будь-які порушення податкового законодавства, вчинені Компаніями-Інвесторами, підрядниками, Підрядниками, постачальниками, перевізниками або іншими контрагентами, або за будь-які інші порушення з їхнього боку. Такі порушення не впливають на право Оператора на податковий кредит або бюджетне відшкодування за цією Угодою.

28.6.8 Суми ПДВ, сплачені Постійним Представництвом Оператора у зв'язку зі здійсненням Нафтогазової Діяльності, відображаються безпосередньо в окремому податковому обліку за Угодою, що готується та ведеться Оператором.

28.6.9 Якщо сума ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету, відображена Оператором у декларації з ПДВ за цією Угодою, має від'ємне значення, таке від'ємне значення підлягає відшкодуванню Оператору у порядку, в строки та на умовах, визначених в цій Угоді. Оператор має право на автоматичне бюджетне відшкодування такої суми ПДВ у повному обсязі.

28.6.10 Загальні умови та критерії отримання бюджетного відшкодування ПДВ або автоматичного відшкодування, передбачені ПКУ, а також будь-які обмеження щодо права на отримання бюджетного відшкодування ПДВ та автоматичного відшкодування не поширюються на Оператора.

Оператор має право на бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами незалежно від тривалості його реєстрації як платника ПДВ та обсягів оподатковуваних операцій згідно з пунктом 200.5 статті 200 ПКУ. Критерії для отримання автоматичного бюджетного відшкодування, передбачені пунктом 200.19 статті 200 ПКУ, не поширюються на Оператора.

28.6.11 Для отримання автоматичного бюджетного відшкодування ПДВ Оператор подає податкову декларацію і заяву (у довільній формі) про повернення суми бюджетного відшкодування до Податкової Інспекції та подає

копію податкової декларації і заяви до органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів (“**Орган Державного Казначейства**”), разом з підтвердженням подання таких документів до Державної Казначейської Служби та до Податкової Інспекції.

Податкова Інспекція протягом 3 (трьох) днів після завершення камеральної перевірки, що повинна бути завершена протягом двадцяти (20) днів після отримання Податковою Інспекцією заяви про бюджетне відшкодування повинна подати Органу Державного Казначейства висновок з зазначенням суми ПДВ, що підлягає відшкодуванню з бюджету.

Орган Державного Казначейства протягом 5 (п’яти) днів після отримання висновку Податкової Інспекції відшкодовує Оператору суму ПДВ, підтверджену у висновку Податкової Інспекції шляхом перерахування коштів з бюджетного рахунку на поточний банківський рахунок Оператора.

У разі неподання Податковою Інспекцією висновку про суму відшкодування ПДВ, що підтверджує суму бюджетного відшкодування відповідно до заяви Оператора, у строк, визначений у цьому пункті або у Статті 28.6.13, Орган Державного Казначейства здійснює відшкодування ПДВ, право на яке заявляє Оператор, в розмірі, визначеному у такій заяві. В такому випадку відшкодування ПДВ повинно мати місце протягом 5 (п’яти) днів після закінчення строку, встановленого для подання Податковою Інспекцією висновку Органу Державного Казначейства.

28.6.12 Якщо за результатами камеральної перевірки, Податкова Інспекція виявляє невідповідність суми бюджетного відшкодування сумі, заявленій у податковій декларації, застосовуватиметься наступна процедура:

а) у разі заниження заявленої Оператором суми бюджетного відшкодування щодо суми, визначеної Податковою Інспекцією за результатами перевірки, Податкова Інспекція надсилає Органу Державного Казначейства висновок із зазначенням суми ПДВ, що підлягає відшкодуванню з бюджету, виходячи з суми, визначеної Податковою Інспекцією за результатами перевірки, протягом строку, передбаченого статтею 28.6.12;

б) у разі перевищення заявленої Оператором суми бюджетного відшкодування над сумою, визначеною Податковою Інспекцією за результатами камеральної перевірки, Податкова Інспекція надсилає Оператору податкове повідомлення-рішення, в якому зазначаються сума

такого перевищення та підстави для її вирахування.

Зазначене рішення може бути оскаржене Оператором в адміністративному чи судовому порядку. Після закінчення процедури адміністративного або судового оскарження Податкова Інспекція протягом п'яти робочих днів, що настали за днем отримання відповідного рішення, зобов'язана подати Органу Державного Казначейства висновок із зазначенням суми податку, що підлягає відшкодуванню з бюджету, щодо оспорюваної суми бюджетного відшкодування.

При цьому висновок про суми відшкодування ПДВ щодо частини бюджетного відшкодування, що не оспорюється Податковою Інспекцією, подається Органу Державного Казначейства в строки, передбачені статтею 28.6.12.

28.6.13 Якщо Оператор не отримає відшкодування ПДВ грошовими коштами у повному обсязі у строки, встановлені у цій Статті 28, на невідшкодовану суму ПДВ нараховується пеня у розмірі ста двадцяти відсотків (120%) облікової ставки Національного Банку України, встановленої на дату, коли розпочалося нарахування пені. Пеня нараховується починаючи з першого дня прострочення відшкодування ПДВ за кожен день прострочення, у тому числі за день, коли сума ПДВ була фактично відшкодована. Для уникнення сумнівів у випадку, який описано у Статті 28.6.13 а), пеня нараховується на суму ПДВ, що підлягає бюджетному відшкодуванню, у відповідності до висновку Податкової Інспекції до Органу Державного Казначейства. У випадку, який описано у Статті 28.6.13 б), пеня нараховується на суму ПДВ, що підлягає бюджетному відшкодуванню, у відповідності до висновку Податкової Інспекції, наданого після отримання відповідного рішення за результатами адміністративного чи судового оскарження щодо оспорюваної суми бюджетного відшкодування, та застосовуватиметься з дати, коли відшкодування ПДВ повинно було мати місце із застосуванням періодичності що наведена у Статті 28.6.12, якби адміністративне чи судове оскарження не застосовувалися.

28.6.14 Якщо Оператор не отримає відшкодування ПДВ грошовими коштами в повному обсязі протягом одного Календарного Місяця з дня коли таке відшкодування повинно було мати місце відповідно до цієї Статті, така невідшкодована сума ПДВ, включаючи пеню, нараховану відповідно до 28.6.14, вважається простроченим грошовим зобов'язанням Держави на користь Інвестора за цією Угодою (**“Прострочене Грошове Зобов'язання”**).

В такому разі застосовуються наступні правила.

(i) Якщо Прострочене Грошове Зобов'язання виникає під час Етапу Початкового Геологічного Вивчення, Оператор має право на власний розсуд зарахувати його в рахунок Початкового Зобов'язання та/або в рахунок будь-яких інших грошових зобов'язань Інвестора на користь Держави за цією Угодою шляхом подачі до Державного Погоджувального Органу письмового повідомлення. Зарахування вважається здійсненим у день надсилання повідомлення.

(ii) Якщо після зарахування, здійсненого в порядку, передбаченому пунктом 28.6.15(i), Прострочене Грошове Зобов'язання залишається непогашеним, або якщо Прострочене Грошове Зобов'язання виникає в Календарному Місяці, в якому мають бути сплачені будь-які бонуси на користь Держави згідно із Статтями 4 або 5, Прострочене Грошове Зобов'язання автоматично зараховується в рахунок такого бонусу.

(iii) Якщо Прострочене Грошове Зобов'язання виникає або залишається непогашеним після Дати Початку Продажу, застосовуються положення Статті 34.9. В такому разі Оператор має право утримати та продати Частку Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції, вартість якої дорівнює Простроченому Грошовому Зобов'язанню, та використати отриманий від продажу дохід для зарахування в рахунок залишку Простроченого Грошового Зобов'язання. Дохід, отриманий від продажу Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції, не вважатиметься Часткою Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції. Продаж Товарної Продукції, утриманої згідно зі Статтею 34.9, є Неоподатковуваною Операцією. Вартість такого обсягу Товарної Продукції повинна визначатись відповідно до Статті 34.9, за вирахуванням будь-яких витрат Оператора.

28.6.15 Якщо Держава не відшкодує Оператору Прострочене Грошове Зобов'язання протягом 12 (дванадцяти) Місяців від дня настання такого Простроченого Грошового Зобов'язання, це вважатиметься Істотним Порушенням з боку Держави і в такому разі застосовуватимуться положення Статті 10.3.2 цієї Угоди.

На додаток до прав, наданих Інвесторові відповідно до Статті 10.3.2, таке Істотне Порушення з боку Держави надає Інвестору право тимчасово призупинити всю Нафтогазову Діяльність або її частину з автоматичним продовженням будь-яких строків за цією Угодою до тих пір, доки Держава

не відшкодує залишок бюджетного відшкодування ПДВ у повному обсязі, або доки не закінчиться строк цієї Угоди або вона не буде припинена.

28.6.16 Держава зобов'язується сприяти реалізації права Оператора на одержання бюджетного відшкодування ПДВ та зобов'язати Державні Органи, включаючи Податкову Інспекцію та інші податкові органи та Орган Державного Казначейства, сприяти Операторові у цьому.

28.6.17 В разі ввезення Компанією-Інвестором, Оператором, юридичною особою-Підрядником або постійним представництвом Підрядника-нерезидента на митну територію України товарів, включаючи обладнання, устаткування, запаси, транспортні засоби, запасні частини та будь-які інші товари, у тому числі для цілей збирання, налаштування, тестування, призначених для використання в рамках Нафтогазової Діяльності, у митному режимі імпорту, українські Податки (окрім акцизного податку), що підлягають сплаті під час митного оформлення товарів, включаючи ПДВ та ввізне мито, не справляються. Зазначене звільнення застосовується незалежно від того, чи були такі товари ввезені до чи після Дати Початку Реалізації. Якщо будь-яка Компанія-Інвестор відчужує імпортовані товари, вартість яких не була відшкодована Компенсаційною Вуглеводною Продукцією після закінчення трьох (3) років їх використання у Нафтогазовій Діяльності такі товари вважатимуться використаними з метою їх цільового призначення у Нафтогазовій Діяльності.

28.6.18 В разі отримання будь-якою з Компаній-Інвесторів або Оператором (в тому числі його Постійним Представництвом), юридичною особою-Підрядником або постійним представництвом Підрядника-нерезидента будь-яких послуг для Нафтогазової Діяльності, які постачаються нерезидентом на митній території України, ПДВ не справляється, незалежно від того, чи були зазначені послуги поставлені до чи після Дати Початку Реалізації.

28.6.19 У разі вивезення Компанією-Інвестором або Оператором Товарної Продукції за межі митної території України, ПДВ справляється за нульовою (0%) ставкою. Будь-які інші українські Податки, які повинні сплачуватися за загальними правилами під час експорту та митного оформлення товарів, включаючи вивізне мито, акцизний податок та інші обов'язкові платежі, не справляються в разі вивезення Компанією-Інвестором Товарної Продукції за межі митної території України.

28.6.20 У разі вивезення Компанією-Інвестором, Оператором або юридичною особою- Підрядником товарів, що були придбані для Нафтогазової Діяльності або з метою здійснення будь-яких інших операцій, передбачених цією Угодою, ПДВ справлятиметься за нульовою (0%) ставкою. Будь-які митні платежі, інші Податки або обов'язкові платежі, у тому числі вивізні мито та акцизний податок не справлятимуться у разі вивезення товарів за межі митної території України, незалежно від того, чи були такі товари раніше придбані Компанією-Інвестором на митній території України чи імпортовані в Україну для Нафтогазової Діяльності.

28.6.21 Держава зобов'язана забезпечити належні умови для безперешкодного застосування імпортних та експортних митних пільг, передбачених Законодавством України та цією Угодою, для Компаній-Інвесторів та Оператора, та їхніх підрядників, Підрядників, постачальників, перевізників та інших контрагентів. Зокрема, на письмове звернення Оператора. Держава зобов'язується протягом 10 (десяти) днів після отримання такого звернення надати офіційне підтвердження наявності зазначених пільг, що може бути пред'явлене відповідним Державним Органам під час митного оформлення товарів.

28.6.22 В разі, якщо ПДВ, ввізне, вивізні мито або інші Податки, що сплачуються під час митного оформлення, будуть фактично сплачені у зв'язку з придбанням товарів, робіт та послуг, Компанією-Інвестором для цілей Нафтогазової Діяльності, коли, згідно з Законодавством України та цією Угодою, такий ПДВ, ввізне мито, вивізні мито або інші Податки не підлягали сплаті, незалежно від причин, з яких податок було сплачено, такий ПДВ, ввізне мито, вивізні мито або інші Податки підлягають поверненню чи відшкодуванню з бюджету України у строки та в порядку, встановлені у цій Угоді для бюджетного відшкодування ПДВ, а інші Податки – у порядку, встановленому Законодавством України для повернення надміру сплачених сум податків.

28.7 Плата за Користування Надрами

Плата за Користування Надрами справлятиметься чином відповідно до цієї Статті 28.7:

28.7.1 Оператор зобов'язаний обчислювати Плату за Користування Надрами, сплачувати та подавати звітність щодо Плати за Користування Надрами в порядку та на умовах, визначених цією Статтею 28.7.

28.7.2 Оператор виступає платником Плати за Користування Надрами за цією Угодою незалежно від того, чи спеціальні дозволи на користування надрами за цією Угодою будуть видані Оператору чи Компанії-Інвестору. Плата за Користування Надрами, в тому числі визначена в результаті самостійного виявлення помилок або визначена податковим органом, розподіляється між Компаніями-Інвесторами пропорційно розподілу Часток Прибуткової Вуглеводневої Продукції між Компаніями-Інвесторами відповідно до пунктів 14.3 та 14.5.

28.7.3 Об'єктом оподаткування Платою за Користування Надрами є загальний обсяг товарної Продукції за Обліковий Період. Для уникнення сумнівів, об'єкт оподаткування Платою за Користування Надрами не включає Вуглеводневу Продукцію, яка використовується сировини для Технологічних Потреб та Втрат, відповідно до Статті 17.5.

28.7.4 Загальний обсяг Товарної Продукції за кожен Обліковий Період визначається відповідно до положень Статті 16.

28.7.5 Вуглеводні, що відповідають Статті 263.2.3 ПКУ на Дату Набуття Чинності, не включаються до об'єкта оподаткування.

28.7.6 База оподаткування Платою за Користування Надрами за Обліковий Період визначається як сума загальної вартості Товарної Продукції за такий Обліковий Період, що визначається відповідно до Статті 15.

28.7.7 Обсяг і вартість Товарної Продукції за кожен Обліковий Період зазначаються в Документі про Передачу за Обліковий Період, в якому здійснюється розподіл Компенсаційної Вуглеводневої Продукції та Прибуткової Вуглеводневої Продукції. Розподіл Вуглеводнів може здійснюватися кілька разів протягом Облікового Періоду за цією Угодою, і вартість Частки Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції та Компенсаційної Вуглеводневої Продукції може відрізнятись для кожного розподілу Вуглеводнів протягом такого Облікового Періоду.

28.7.8 Якщо Документ про Передачу за відповідний Обліковий Період не складено, Оператор відображає відповідний оподатковуваний обсяг в тому Обліковому періоді, в якому буде складено Документ про Передачу, виходячи з вартості Товарної Продукції, зазначеної у такому документі.

28.7.9 Оператор сплачуватиме Плату за Користування Надрами за наступними ставками:

- i) Одна ціла двадцять п'ять сотих відсотка (1,25%) за Газ, та
- ii) два відсотки (2%) за Сиру Нафту.

Ставка Плати за Користування Надрами застосовується до вартості Товарної Продукції за Обліковий Період. Види видобутих корисних копалин визначаються Оператором самостійно.

28.7.10 Коли застосовно, до ставок Плати за Користування Надрами застосовуються коригуючі коефіцієнти, передбачені пунктом 263.10 статті 263 ПКУ на Дату Набуття Чинності.

28.7.11 Базовим податковим звітним періодом з Плати за Користування Надрами є Обліковий Період.

28.7.12 Компетентний Державний Орган повинен затвердити форму податкової декларації з Плати за Користування Надрами, яка може використовуватися Оператором для виконання свого обов'язку з подання податкової звітності з Плати за Користування Надрами.

28.7.13 В рамках Нафтогазової Діяльності Оператор складатиме одну податкову декларацію (розрахунок) з Плати за Користування Надрами за Обліковий Період, незалежно від того, один чи декілька спеціальних дозволів на користування надрами були надані, починаючи з Облікового Періоду, на який припадає Дата Початку Реалізації.

28.7.14 Оператор подає податкові декларації (розрахунки) за Обліковий Період до Податкової Інспекції за місцем обліку цієї Угоди протягом сорока (40) днів після останнього дня такого Облікового періоду.

28.7.15 Плата за Користування Надрами підлягає сплаті протягом 10 (десяти) днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації (розрахунку) з Плати за Користування Надрами за Обліковий Період, за який сплачується Плата за Користування Надрами, в розмірі, визначеному у поданій податковій декларації (розрахунку) з Плати за Користування Надрами за відповідний Обліковий Період. Обов'язок щодо сплати авансових внесків з Плати за Користування Надрами не поширюється

на Оператора за цією Угодою. Оператор сплачує Плату за Користування Надрами за місцем перебування Угоди на податковому обліку.

28.7.16 Якщо після подання податкової декларації (розрахунку) з Плати за Користування Надрами за Обліковий Період має місце уточнення обсягів Товарної Продукції та/або їхньої вартості (визначеної за такий Обліковий Період), Оператор може або уточнити свої податкові зобов'язання, нараховані за такий Обліковий Період, або відобразити уточнені показники в Документі про Передачу, складеному за Обліковий Період, в якому було виявлено підстави для уточнення показників. Коригування зазначених показників не вважатиметься виправленням помилки, виправленням заниження чи завищення податкового зобов'язання минулих податкових періодів. Штрафи та пеня за заниження податкових зобов'язань не застосовуються.

28.7.17 Плата за Користування Надрами, нарахована Оператором за, включається до Податкових Витрат.

28.7.18 Оператор складає одну декларацію (розрахунок) з Плати за Користування Надрами за Обліковий Період, починаючи з Облікового Періоду, на який припадає Дата Початку Реалізації.

28.8 Податок на доходи фізичних осіб. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

28.8.1 Постійне Представництво Оператора зобов'язане нараховувати, утримувати та сплачувати податок на доходи фізичних осіб із заробітної плати, інших винагород та платежів, нарахованих (та/або виплачених) платникам податку на доходи фізичних осіб, які працюють або іншим чином залучені Постійним Представництвом Оператора в Україні для Нафтогазової Діяльності, відповідно до ПКУ. Податок з доходів фізичних осіб справляється за ставкою, встановленою на Дату Набуття Чинності.

28.8.2 Постійне Представництво Оператора зобов'язане стати на облік платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та сплачувати єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування українських працівників, які працюють в Постійному Представництві Оператора, в загальному порядку, в строки, на умовах та в розмірах, передбачених Законом України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", встановлений на Дату Набуття Чинності.

28.8.3 Постійне Представництво Оператора подає податкові розрахунки щодо доходу, нарахованого та/або виплаченого платникам податку на доходи фізичних осіб і утриманого податку та подає звітність за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, використовуючи індивідуальний податковий номер цієї Угоди.

28.9 Державні збори та мита за державні послуги

У разі виникнення потреби у сплаті Компанією-Інвестором або Оператором державних зборів чи мит (за винятком зборів і мит, що передбачені або будуть передбачені ПКУ, а отже є Несплачуваними Податками) для отримання послуги чи виконання необхідної дії Державними Органами у зв'язку з Нафтогазовою діяльністю, Компанія-Інвестор або Оператор сплачує такий збір або плату за ставкою, встановленою на Дату Набуття Чинності. Будь-які такі збори або мита, понесені Компанією-Інвестором або Оператором, зменшуватимуть базу оподаткування з Податку на Прибуток за цією Угодою.

28.10 Неоподатковувані Операції

Держава гарантує, що відповідно до розділу XVIII ПКУ та статті 25 Закону України “Про угоди про розподіл продукції” станом на Дату Набуття Чинності та з урахуванням інших особливостей оподаткування за цією Угодою та ПКУ, наступні операції (“**Неоподатковувані Операції**”) не підлягають оподаткуванню жодними Українськими Податками (зокрема не створюють жодних податкових зобов'язань, не становлять об'єкт або базу оподаткування) для Оператора, Компанії-Інвестора або, у разі здійснення відповідних операцій, для Держави:

- (i) Розподіл (дистрибуція, передача) Прибуткової Вуглеводневої Продукції та/або Компенсаційної Вуглеводневої Продукції та/або її грошового еквіваленту між Державою та Компанією-Інвестором або Оператором та отримання Прибуткової Вуглеводневої Продукції та/або Компенсаційної Вуглеводневої Продукції або їх грошового еквіваленту;
- (ii) передача Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції для продажу Оператору;

(iii) Розподіл (дистрибуція, передача) Оператором Прибуткової Вуглеводневої Продукції та/або Компенсаційної Вуглеводневої Продукції або їх грошового еквіваленту, включаючи дохід від продажу або іншого відчуження, між Компаніями-Інвесторами, а також отримання Прибуткової Вуглеводневої Продукції та/або Компенсаційної Вуглеводневої Продукції або їх грошового еквіваленту;

(iv) Продаж або будь-яке інше відчуження, використання або втрата у виробництві або будь-яке інше використання Прибуткової Вуглеводневої Продукції та Компенсаційної Вуглеводневої Продукції Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором після того, як право власності на таку Компенсаційну Вуглеводневу Продукцію та Прибуткову Вуглеводневу Продукцію перейшло до Оператора або таку Компанію-Інвестора, крім оподаткування ПДВ згідно з цією Угодою;

(v) Продаж або будь-яке інше відчуження Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції Оператором відповідно до цієї Угоди, крім оподаткування ПДВ, передання та зберігання будь-якою Компанією-Інвестором або Оператором для нагляду або продажу Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції та розподіл між Державою та Оператором грошових надходжень від продажу або іншого відчуження Оператором Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції;

(vi) Передача права власності на Майно від будь-якої Компанії-Інвестора або Оператора на користь Держави відповідно до цієї Угоди, зазначене Майно може включати будь-яке нерухоме або рухоме Майно, таке як обладнання та устаткування тощо, набуте та/або створене будь-якою Компанією-Інвестором або Оператором для Нафтогазової Діяльності після припиненні цієї Угоди, як це передбачено Статтею 18;

(vii) Виплата будь-яких бонусів, передбачених цією Угодою, Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором Державі;

(viii) Передання грошових коштів будь-якою Компанією-Інвестором (незалежно від того, чи грошові кошти вносяться головним офісом або Постійним Представництвом такої Компанії-Інвестора в Україні) Операторові для забезпечення виконання Нафтогазової Діяльності;

(ix) Передача будь-якого майна, включаючи нерухоме або рухоме Майно, будь-якою Компанією-Інвестором або Державою Операторові для Нафтогазової Діяльності, а також отримання такого Майна від Оператора;

(x) Передача майна, включаючи грошові кошти, будь-яке нерухоме або рухоме Майно, будь-якою Компанією-Інвестором або Державою Оператору для користування в Нафтогазовій Діяльності, безоплатне користування таким Майном Оператором та повернення такого Майна Оператором відповідній Компанії-Інвесторові або Державі;

(xi) Безоплатне користування Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором будь-якою геологічною, геофізичною, геохімічною, буровою, інженерною, каротажною, виробничою та іншою інформацією, яка належить Державі та була набута або накопичена будь-якою Компанією-Інвестором або Оператором в Нафтогазовій Діяльності;

(xii) Повернення Оператором Договірної Ділянки або будь-якої її частини Державі відповідно до цієї Угоди;

(xiii) Перерахування Іноземним Інвестором або Оператором будь-якого Майна, включаючи грошові кошти, будь-яке нерухоме або рухоме Майно, своєму Постійному Представництву в Україні для фінансування та забезпечення Нафтогазової Діяльності відповідно до Затвердженої програми Робіт та Бюджету, у тому числі (але без будь-яких обмежень) на загальні адміністративні потреби та сплату податків та зборів, що підлягають сплаті за цією Угодою, фінансування іншої діяльності та виконання зобов'язань за цією Угодою, у тому числі виплати бонусів, а також отримання такого Майна Постійним Представництвом;

(xiv) Безоплатне використання Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором Вуглеводнів, у тому числі Товарної Продукції, як у природному стані, так і переробленої, необхідне для виконання цієї Угоди (у тому числі газу використання Вуглеводнів в Технологічних Цілях) відповідно до цієї Угоди, втрата Вуглеводнів в Нафтогазовій Діяльності та здійсненням іншої діяльності за цією Угодою;

(xv) Безоплатне використання будь-якою Компанією-Інвестором або Оператором будь-яких повноважень або прав, наданих їм за цією Угодою;

(хvі) Передача будь-якого Майна, у тому числі грошей, будь-якого нерухомого або рухомого Майна, Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором Державі або будь-якій Третій Особі, яке здійснюється для виконання трудових, навчальних, технологічних зобов'язань або здійснення Соціальних Інвестицій та Інфраструктури Подвійного Призначення за цією Угодою;

(хvіі) Безоплатне постачання товарів та послуг будь-якій Компанії-Інвесторові, Операторові або будь-якою Компанією-Інвестором чи Оператором, в межах Нафтогазової Діяльності, у тому числі надання житла, навчання, перевезення, страхування, покриття витрат на зайняття спортом, харчування та інших додаткових благ, в тому числі в негрошовій формі, Працівникам та іншому персоналу, задіяному у Нафтогазовій Діяльності, у тому числі персоналу, направленому за договорами про надання персоналу, та адміністративному персоналу;

(хvііі) Інші види доходу, отримані при здійсненні Нафтогазової Діяльності, у тому числі курсові різниці; проценти на вклади в банках (включаючи, зокрема проценти на резервування в рахунок Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації, повернення перенесених сум (включаючи проценти), нарахування індексації та Надбавки, умовні проценти та основні суми безпроцентних позик, отриманих Постійним Представництвом Оператора для фінансування Нафтогазової Діяльності та не повернені до кінця календарного кварталу), продаж іноземної валюти, отриманої як фінансова допомога або позика для фінансування Нафтогазової Діяльності, безповоротна фінансова допомога, відшкодування та проценти або неустойка, отримані за цією Угодою.

(хіх) Припинення цієї Угоди; та

(хх) Інші операції, визначені в ПКУ або цій Угоді як Неоподатковувані Операції або операції, які є Неоподатковуваними Операціями, враховуючи особливості оподаткування за цією Угодою;

28.10.2 Для уникнення сумнівів, операції, зазначені у Статті 28.10.1, вважаються Неоподатковуваними Операціями і в тому випадку, якщо розподіл Товарної Продукції за цією Угодою не здійснювався, у тому числі в разі припинення цієї Угоди або визнання її недійсною або такою, що не підлягає виконанню в примусовому порядку, або такою, що не породжує прав та обов'язків з інших причин, до або після Дати Початку Реалізації.

28.10.3 Використання раніше набутих, створених або використовуваних товарів, робіт, послуг та інших благ, які є Неоподатковуваними Операціями, не впливає на право Оператора або будь-якої Компанії-Інвестора на визнання Витрат, що Підлягають Відшкодуванню, чи визнання витрат, у тому числі на визнання Податкових Витрат для цілей Податку на Прибуток, та на податковий кредит або бюджетне відшкодування з ПДВ (за наявності).

28.11 Інші положення

28.11.1 Для уникнення сумнівів, операції між Постійним Представництвом Оператора, що діє поза межами цієї Угоди, та Оператором, який діє як платник податків за цією Угодою, протягом строку дії цієї Угоди та в межах операцій, пов'язаних з виконанням цієї Угоди, не підлягають оподаткуванню. Витрати Нафтогазової Діяльності, понесені Постійним Представництвом Оператора, відображаються безпосередньо на Рахунок Обліку Нафтогазової Діяльності відповідно до Облікових Процедур та в окремому податковому обліку за цією Угодою.

28.11.2 Для уникнення сумнівів, положення цієї Угоди та застосовних актів Законодавства України щодо особливостей оподаткування операцій за цією Угодою, Несплачуваних Податків, Неоподатковуваних Операцій та будь-яких податкових пільг або переваг застосовуються, й Оператор має право їх використовувати після припинення цієї Угоди або визнання її недійсною або такою, що не підлягає виконанню в примусовому порядку, або такою, що не породжує прав та обов'язків з інших причин, по відношенню до будь-якої Нафтогазової Діяльності, транзакцій, інших дій або подій, пов'язаних з виконанням цієї Угоди, яке відбулися до припинення цієї Угоди або визнання її недійсною або такою, що не підлягає виконанню в примусовому порядку, або такою, що не породжує прав та обов'язків з інших причин.

28.11.3 Держава зобов'язана забезпечити належне застосування Державними Органами та їхніми посадовими особами положень цієї Угоди та норм ПКУ, Митного кодексу України, чинних на Дату Набуття Чинності та положень цієї Угоди, що, зокрема, включає ухвалення підзаконних нормативних актів та актів індивідуальної дії, прийняття будь-яких підзаконних актів та надання будь-яких роз'яснень та консультацій, а також надання будь-яких необхідних для цього вказівок або інструкцій. Держава зобов'язана забезпечувати повну співпрацю та сприяння Державними Органами в застосуванні податкових норм, що застосовуються до Компанії-

Інвестора або Оператора, включаючи всі відповідні податкові та митні процедури.

СТАТТЯ 29 ЗАЯВИ ТА ГАРАНТІЇ

29.1 Заяви та гарантії Держави

Держава цим заявляє та гарантує, що станом на Дату Набуття Чинності:

- (i) станом на Дату Набуття Чинності Держава має повне законне право та повноваження укладати цю Угоду та виконувати свої зобов'язання за цією Угодою;
- (ii) ця Угода укладена належним чином уповноваженими представниками Держави та становить законне, дійсне та зобов'язальне зобов'язання Держави, яка може бути примусово виконана відповідно до її умов;
- (iii) укладення, передача та виконання цієї Угоди не порушує жодних положень (a) повноважень Держави або її уповноважених представників, (b) будь-якого договору або документу, стороною якого є Держава або який носить зобов'язальний характер по відношенню до неї або будь-якого з її активів, (c) Конституції України, будь-якої Міжнародної Угоди або будь-якого Законодавства України або Нормативних Актів, ;
- (iv) Наскільки це їй відомо, Держава визнає, що не існує жодних вимог, які знаходяться на стадії розгляду або загрожують з боку будь-яких Третіх Осіб або будь-якої іншої особи будь-якого характеру, які можуть будь-яким чином суттєво обмежити або завадити реалізації прав та виконанню зобов'язань Сторін, в тому числі повноважень Держави стосовно Договірної Ділянки;

29.2 Заяви та гарантії Інвестора

Кожна Компанія-Інвестор заявляє та гарантує від власного імені Державі та іншій Компанії-Інвестору, що станом на Дату Набуття Чинності:

- (i) Компанія-Інвестор є належним чином заснований та законно існує відповідно до законодавства юрисдикції його створення із всіма необхідними правами та повноваженнями щодо володіння його майном та здійснення господарської діяльності, як передбачено в цій Угоді;
- (ii) Компанія-Інвестор має всі необхідні права та повноваження для укладення та виконання цієї Угоди;
- (iii) Компанія-Інвестор має в наявності фінансові ресурси, які необхідні для виконання такою Компанією-Інвестором своїх зобов'язань за цією Угодою у будь-який момент, коли такі зобов'язання виникнуть;
- (iv) укладення цієї Угоди Компанією-Інвестором, а також виконання його зобов'язань за цією Угодою було належним чином затверджене всіма необхідними діями і ця Угода становить законне, чинне та обов'язкове для виконання зобов'язання Компанії-Інвестора, яке може бути примусово виконане відповідно до його умов;
- (v) ані укладення цієї Угоди Компанією-Інвестором, ані виконання її зобов'язань за цією Угодою, не суперечить та не порушує будь-якої умови або положень установчих документів Компанії-Інвестора або будь-якого наказу будь-якого суду, регуляторного органу або Державного Органу, якому підсудна або підвідомча Компанія-Інвестор, її господарська діяльність або майно, та не суперечитиме, не призведе до порушення, недодержання або скорочення терміну виконання та не становитиме невиконання зобов'язань згідно із умовами будь-якого істотного договору або документу, стороною якого вона є або який носить зобов'язальний характер щодо неї, та не призведе до створення будь-якого права утримання, застави або обтяження щодо будь-якого з істотного майна Компанії-Інвестора; та
- (vi) не існує судових розглядів, проваджень або розслідувань, які тривають або, наскільки відомо Компанії-Інвестору, загрожують їй з боку будь-якого суду, регуляторного органу або Державному Органу, адміністративного органу або іншого суду, які, у випадку

прийняття рішення по них не на користь Компанії-Інвестора або Афілійованої Особи Компанії-Інвестора, мали б істотний вплив на здатність Компанії-Інвестора укласти та виконувати цю Угоду або виконувати свої зобов'язання за цією Угодою.

Сторони погоджуються, що Інвестор не несе відповідальності, в повному обсязі або частково, перед Державою або будь-яким Державним Органом або будь-якою Особою, яка знаходиться в його компетенції або під його контролем, за будь-які та всі умови, що існували раніше або роботи, що проводилися раніше на Договірній Ділянці, які можуть порушити будь-яке чинне Законодавство України або Нормативні Акти або права будь-яких Третіх Осіб або інших сторін.

29.3 Порушення Заяви або Гарантії

Якщо Сторона порушує заяву або гарантію, яка надається за цією Статтею 29, таке порушення становить невиконання зобов'язання за цією Угодою.

СТАТТЯ 30 СПІЛЬНЕ ЗДІЙСНЕННЯ НАФТОГАЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

30.1 Якщо Відкриття на території Договірної Ділянки виходить за межі Договірної Ділянки, щодо якої (і) Державою виданий спеціальний дозвіл іншій Особі на ведення діяльності з геологічного вивчення та/або промислової розробки, або (ii) укладена окрема угода між Державою, або будь-яким Державним Органом та іншою Особою на ведення діяльності з геологічного вивчення та/або промислової розробки, Інвестор може домовитися із такою іншою Особою щодо юнітизації Відкриття.

30.2 Держава надає допомогу Інвестору досягти домовленості із такою іншою Особою.

СТАТТЯ 31 ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ/РАХУНКИ, БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, ЗВІТИ ПРО ХІД РОБІТ ТА АУДИТОРСЬКІ ПЕРЕВІРКИ. ПОРЯДОК КОНТРОЛЮ ЗА ВЕДЕННЯМ РОБІТ ТА ВИКОНАННЯ УМОВ УГОДИ: СТРОК, ФОРМИ ТА ЗМІСТ ЗВІТІВ ПРО ХІД РОБІТ, ІНФОРМАЦІЇ, ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ/РАХУНКІВ, ЩО ПОДАЮТЬСЯ ІНВЕСТОРОМ МІЖВІДОМЧІЙ КОМІСІЇ

31.1 Ведення книг бухгалтерського обліку та облікових записів. Оператор складає та веде технічні звіти, Рахунок Обліку Нафтогазової Діяльності та інші фінансові звіти та записи, в яких відображає Нафтогазову Діяльність відповідно до наступних положень цієї Статті та Облікових Процедур англійською мовою та подаватиме передбачені Законодавством України та цією Угодою звіти українською мовою.

Кожна Сторона має такі права та зобов'язання по відношенню до Рахунку Нафтогазової Діяльності, які визначені в Облікових Процедурах.

31.2 Право на інформацію. Оператор подає Державному Уповноваженому Органу інформацію, що наведена у Статті 31.3 або подання якої вимагається Законодавством України Державному Уповноваженому Органу щомісячно, якщо інший строк не передбачено Законодавством України.

31.3 Звітування. Оператор надає звіти Державному Уповноваженому Органу стосовно витрат, укладення договорів із підрядниками та закупівель, запасів, Видобутку, компенсації витрат, прибутків, ходу проекту та інших питань в порядку, в строки та із змістом, передбаченими в цій Угоді та, у випадку Рахунку Нафтогазової Діяльності, відповідно до цієї Угоди та Облікових Процедур.

Протягом 90 днів з дати закінчення кожного Договірному року Оператор зобов'язаний надавати Державному Уповноваженому Органу щорічний звіт щодо виконання Угоди, який має включати, зокрема:

- (i) Дані про стан виконання затверджених Державним Уповноваженим Органом Програм Робіт та Бюджетів, зокрема: Програм Робіт та Бюджетів Оцінювання, Програм Робіт та Бюджетів Геологічного Вивчення, Програм та Бюджетів Попередніх Досліджень, Проектів Планів Розробок, Програм Робіт та Бюджетів Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробок, Планів Розробок й Бюджетів Розробок, Річних Програм Робіт і Річних Бюджетів, Програм та Бюджетів Виведення Об'єктів з Експлуатації за формою, затвердженою Державним Уповноваженим Органом, включаючи детальну інформацію про виконані роботи та витрати, понесені Інвестором при виконанні його зобов'язань, визначених цією Угодою

- (ii) Обсяг видобутої Вуглеводневої Продукції
- (iii) Дані про обсяги та вартість Компенсаційної та Прибуткової Вуглеводневої Продукції, отриманої протягом звітного періоду кожною Стороною
- (iv) Дані про суму Витрат, що Підлягають Відшкодуванню Компенсаційною Вуглеводневою Продукцією, понесених за звітний період Обсяг Вуглеводневої Продукції, використаної на технологічні потреби для Нафтогазової Діяльності
- (v) Дані про виконання Соціальних Інвестицій, зобов'язань щодо наймання, підготовки й технологій відповідно до цієї Угоди

СТАТТЯ 32

КОРИСТУВАННЯ ДАНИМИ ЩОДО ДОГОВІРНОЇ ДІЛЯНКИ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОБІТ ТА ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА НИХ

32.1 Право власності на Дані щодо Договірної Ділянки

32.1.1 Всі Дані щодо Договірної Ділянки стають власністю Держави одразу ж після створення таких Даних щодо Договірної Ділянки, за винятком тієї інформації, яка вже знаходиться в розпорядженні будь-якої з Компаній-Інвесторів станом на Дату Набуття Чинності, і така інформація залишається у володінні такої Компанії-Інвестора.

32.1.2 Незважаючи на викладене вище, Держава погоджується вважати Дані щодо Договірної Ділянки Конфіденційною Інформацією відповідно до Статті 33, та зобов'язується не продавати або відчужувати в інший спосіб будь-які Дані щодо Договірної Ділянки жодній Особі, окрім випадків надання попередньої письмової згоди Інвестора.

32.1.33 урахуванням Статті 32, Інвестор вважає Дані щодо Договірної Ділянки Конфіденційною Інформацією відповідно до Статті 33, за винятком даних, якими кожна Компанія-Інвестор володіла на Дату Набрання Чинності.

32.1.43 урахуванням Статті 32.2, Інвестор зберігає та веде всі оригінали Даних щодо Договірної Ділянки, що знаходяться в його розпорядженні, відповідно до Законодавства України, Нормативних Актів та Міжнародної

Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ та передає всі оригінали Даних щодо Договірної Ділянки Державі без затримок після припинення дії цієї Угоди. Інвестор докладає економічно обґрунтованих зусиль, в тій мірі, в якій це можливо, для збереження та зберігання репрезентативної частини керну та бурового шламу, що відібрані з Нафтогазової Діяльності, а також ґрунту та гірничих порід, Вуглеводнів та зразків води, в тій мірі, в якій це практично можливо. Незважаючи на викладене вище, Держава має доступ (без затримок після надання запиту та на безоплатній основі) до всіх оригіналів Даних щодо Договірної Ділянки.

32.2 Використання Інвестором Даних щодо Договірної Ділянки

32.2.1. За умов дотримання вимог Законодавства України, Нормативних актів та конфіденційності відповідно до положень Статті 33 Інвестор та Оператор мають право використовувати всі Дані щодо Договірної Ділянки безоплатно та в цілях цієї Угоди, та йому дозволяється вивозити всі Дані щодо Договірної Ділянки та зразки гірничих порід з Договірної Ділянки за межі Держави, з метою обробки, експертизи та аналізу, які проводитимуться Оператором, Інвестором та будь-якими з його Афілійованих Осіб або Підрядниками.

32.2.2 Сторони погоджуються, що буде вигідним для ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності та вчасного виконання Програми Робіт з Початкового Геологічного Вивчення та будь-якої іншої Затвердженої Програми Робіт, якщо Дані щодо Договірної Ділянки зможуть бути використані Оператором (та/або його Афілійованими Особами) у зв'язку із діяльністю поза межами Договірної Ділянки, за умови, що дані, які отримані в результаті цієї діяльності Оператора (та/або його Афілійованих Осіб) можуть використовуватися у зв'язку із Нафтогазовою Діяльністю за цією Угодою.

Сторони цим погоджуються на таке використання Даних щодо Договірної Ділянки в цілях цієї Угоди Оператором (та/або Афілійованими Особами) і Сторони укладають договори із відповідною Третьою Особою або іншими особами, якщо, на обґрунтовану думку Оператора, такі договори вимагатимуться.

32.3 Право власності на Результати Робіт та Права на Інтелектуальну Власність Інвестора. 32.3.1 У відносинах між Державою та Інвестором, право власності та Права на Інтелектуальну Власність щодо Результатів

Роботи, в тому числі даних аналізу, обробки, тлумачення та інших робіт, які здійснюються Інвестором або від його імені за цією Угодою належать Інвестору, а після відшкодування пов'язаних з цим витрат Компенсаційною Вуглеводневою Продукцією є спільною власністю Сторін цієї Угоди.

32.3.2 Окрім цього Сторони також підтверджують, що у відносинах між Державою та Інвестором, всі відомості технічного, організаційного, комерційного, виробничого та іншого характеру, включаючи технічні дані (в тому числі технічні рішення, технічні документи, бази даних та технології видобування), організаційні дані (в тому числі плани видобування), комерційні дані (в тому числі маркетингові, фінансові дані, результати досліджень та прогнози) та експлуатаційні дані (в тому числі інформація щодо обсягу видобування, приладів та обладнання, які використовуються Інвестором), які створюються або набуваються будь-якою Компанією-Інвестором не на підставі цієї Угоди або в ході Нафтогазової Діяльності, можуть включати в себе комерційну таємницю або іншу конфіденційну інформацію Компанії-Інвестора, та що такі комерційні таємниці або інша конфіденційна інформація належить Інвестору, а після відшкодування пов'язаних з цим витрат Компенсаційною Вуглеводневою Продукцією є спільною власністю Сторін цієї Угоди. Комерційні таємниці (як об'єкти Прав на Інтелектуальну Власність) наділяються таким самим рівнем правового захисту в Україні, яким наділяються подібні об'єкти Прав на Інтелектуальну Власність.

32.3.3 З урахуванням вимог Законодавства України та Нормативних Актів від Компанії-Інвестора не вимагатиметься розголошувати або використовувати або надавати ліцензію та/або будь-які Права на Інтелектуальну Власність на використання будь-якої інформації або технології (в тому числі комерційних таємниць та будь-якої конфіденційної інформації, зазначеної в попередніх положеннях цієї Статті 32.3), яка була створена або придбана або такою Компанією-Інвестором, окрім як в ході Нафтогазової Діяльності, а також розкриття, використання або надання будь-якої ліцензії та/або будь-яких Прав на Інтелектуальну Власність по відношенню до будь-якої такої інформації або технології відбувається виключно на власний розсуд Компанії-Інвестора та на умовах, які така Компанія-Інвестор, виключно на власний розсуд, вважає доречними.

СТАТТЯ 33

КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ І ПУБЛІЧНЕ РОЗКРИТТЯ

33.1 Конфіденційність. За винятком випадків, коли цією Угодою прямо передбачено інше, жодна з Сторін не може розкривати, розголошувати, чи поширювати жодну Конфіденційну Інформацію, отриману від іншої Сторони, чи в процесі виконання умов цієї Угоди, будь-якій іншій Особі без попередньої письмової згоди інших Сторін.

Сторони цієї Угоди мають право розкривати Конфіденційну Інформацію з метою здійснення Нафтогазової Діяльності без отримання попередньої письмової згоди інших Сторін:

- (a) своїм Афілійованим Особам, Працівникам (у тому числі працівникам, направленим з Компаній-Інвесторів або їхніх Афілійованих Осіб), Підрядникам, консультантам, радникам та іншим Третім Особам, що беруть участь у здійсненні діяльності, або необхідній їй підтримці, за цією Угодою або для сприяння здійсненню Нафтогазової Діяльності, за умови, що Сторона, яка розкриває інформацію, відповідає за забезпечення того, щоб всі отримувачі (за винятком Афілійованих Осіб і Працівників Оператора), яким розкривається Конфіденційна Інформація, підписали письмове зобов'язання не менш обтяжливе, ніж положення цієї Статті 33, зберігати в таємниці таку Конфіденційну Інформацію й використовувати її тільки в цілях, пов'язаних з веденням Нафтогазової Діяльності за цією Угодою, за винятком випадків, коли в ній прямо передбачено інше;
- (b) в обсязі, необхідному для виконання вимог будь-якого арбітражного суду, суду або Державному Органу, що має встановлене законом повноваження вимагати такого розкриття, за умови, що така Сторона направляє іншим Сторонам завчасне попереднє письмове повідомлення про таке розкриття, або, якщо попереднє повідомлення направити неможливо з будь-яких причин, що непадвласні Стороні, що розкриває інформацію, остання повідомляє інші Сторони негайно після того, як відбулося таке розкриття, щоб створити для таких інших Сторін можливість звернення за охоронним судовим наказом або вжиття заходів щодо цього;
- (c) в обсязі, необхідному для виконання застосовного законодавства про компанії чи цінні папери, або вимог будь-якої добросовісної

фондової біржі, на якій котируються акції будь-якої Сторони, що розкриває інформацію, або будь-якої з її Афілійованих Осіб, або згідно з іншими вимогами чинного законодавства і в обсязі таких вимог, за умови, що така Сторона направляє іншим Сторонам, завчасне попереднє письмове повідомлення про таке розкриття і дає можливість за розумний строк до розкриття обговорити його. Якщо попереднє повідомлення не є здійсненим з будь-якої причини, що не підвласна Стороні, що розкриває, остання надає повідомлення іншим Сторонам негайно після того як таке розкриття відбулося;

- (d) Особам, що ведуть добросовісні переговори з такою Компанією-Інвестором щодо відступлення за Статтею 39 частини або усієї Частки Учасі Компанії-Інвестора або в зв'язку з фінансуванням Нафтогазової Діяльності; проте за умови, що в кожному випадку така Компанія-Інвестор не може здійснювати такого розкриття, не отримавши спочатку від пропонованого отримувача письмове зобов'язання (за винятком випадку багатосторонніх кредитних установ та експортно-кредитних агентств, які за своїми правилами відмовляються його надавати) на користь всіх Сторін зберігати сувору конфіденційність такої розкритої Конфіденційної Інформації й використовувати її тільки для цілей добросовісних переговорів відступлення, що зазначене в цій Статті 33.1 (d);
- (e) коли така Конфіденційна Інформація (i) доступна чи стає доступною невизначеному колу осіб (інакше ніж унаслідок розкриття Стороною, яка намагається покладатися на цю Статтю 33.1(e), що порушує положення цієї Статті 33.1), чи (ii) була доступною такій Стороні з відкритих джерел до її розкриття за цією Угодою; чи (iii) стає доступною такій Стороні від Особи чи з джерела, які, наскільки такій Стороні відомо, не зв'язані вимогами угоди про конфіденційність стосовно такої інформації й для яких не діє інша заборона передавати таку інформацію такій Стороні;
- (f) Особам, з якими Оператор уклав угоду про спільне використання даних або інший договір відповідно до Статті 32.2, проте за умови, що Оператор не може здійснювати жодного такого розкриття, не отримавши спочатку від пропонованого

отримувача письмове зобов'язання зберігати конфіденційність такої розкритої Конфіденційної Інформації; або

- (g) в тій мірі, в якій це необхідно для захисту здоров'я, безпеки й довкілля у надзвичайних ситуаціях у випадках передбачених Законодавством України та Нормативних Актів.

33.2 Обмеження на використання Конфіденційної Інформації; публічне розкриття

33.2.1 Обмеження на використання.

За винятком випадків, коли Статтями 32 та 33 прямо передбачено інше, Сторона вправі використовувати Конфіденційну Інформацію, отриману за цією Угодою та від іншої Сторони, тільки для цілей здійснення своїх прав та виконання своїх зобов'язань за цією Угодою; проте за умови, що така Конфіденційна Інформація може використовуватися Оператором (в тому числі будь-якими його Афілійованими Особами) при оцінці ресурсів нафти й газу за межами Договірної Ділянки або в зв'язку з будь-якими установками, устаткуванням та обладнанням, якими володіють або які експлуатують Оператор чи його Афілійовані Особи, в тому обсязі, в якому така Конфіденційна Інформація є вільною від обмежень на використання, встановлених будь-якою Особою, яка не є Стороною цієї Угоди й володіє Правами на Інтелектуальну Власність щодо такої Конфіденційної Інформації.

33.2.2 Публічне розкриття. За винятком випадків, коли в цій Угоді прямо передбачено інше, ані Оператору, ані жодній Стороні не дозволяється здійснювати будь-яке публічне оголошення або розкриття щодо положень та умов цієї Угоди або стосовно Нафтогазової Діяльності, за тими винятками, коли (i) будь-яке застосовне законодавство чи судовий процес можуть вимагати цього від Оператора або Сторони, (ii) Державний Уповноважений Орган, згідно із Статтею 11.8(ix) чи всі Сторони затвердили таке публічне розкриття (в тому числі форму та зміст такого розкриття), або (iii) таке оголошення або розкриття є необхідним для виконання вимог будь-якої добросовісної фондової біржі, на якій котируються акції будь-якої Сторони що розкриває інформацію, або будь-якої з її Афілійованих Осіб. Незважаючи на викладене вище, Оператор може публічно розкривати інформацію або вступати у відношення з Третіми Особами, які є зацікавленими сторонами у справах, пов'язаних з веденням Нафтогазової Діяльності, якщо виконання Оператором такої своєї ролі обґрунтовано потребуватиме від нього таких дій.

33.3 Строк конфіденційності. Без обмежень щодо використання й розкриття інформації, що містяться в будь-якій іншій угоді, обмеження щодо використання й розкриття Конфіденційної Інформації, узгоджені Сторонами в цій Статті 33, діють протягом Терміну Дії Угоди та припиняються в дату, яка настає через 5 (п'ять) років після закінчення або припинення цієї Угоди.

33.4 Гарантії відшкодування на випадок розкриття. В разі порушення будь-якою з Сторін цих зобов'язань щодо конфіденційності, з урахуванням обмежень відповідальності, що передбачені в Статті 34, така Сторона зобов'язана відшкодування іншим Сторонам будь-яких Прямих Збитків, спричинених таким порушенням конфіденційності.

СТАТТЯ 34

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ТА ЗАСОБИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

34.1 Відповідальність. Загальні положення

Сторони несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цією Угодою згідно Законодавства України та цієї Угоди. Відповідальність Компаній-Інвесторів стосовно зобов'язань за цією Угодою, в тому числі відповідальність перед Державою, є солідарною.

Компанії-Інвестори несуть відповідальність в повному обсязі за шкоду, спричинену довікілью Нафтогазовою Діяльністю, незалежно від сплати зборів за забруднення або платежів за погіршення якості природних ресурсів (якщо такі сплачуються згідно Законодавства України). Компанії-Інвестори звільняються від відшкодування шкоди, спричиненої довікілью, якщо таку шкоду було спричинено внаслідок обставин Форс-Мажору або навмисними діями Третіх Осіб.

Будь-які витрати, понесені Інвестором у зв'язку із компенсацією шкоди, спричиненої довікілью, або Третім Особам, що виникають із законних дій Компаній-Інвесторів (в тому числі Оператора), що відповідають цій Угоді та будь-якій Затвердженій Програмі Дій та Бюджету, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню.

34.2 Обмеження відповідальності

34.2.1 Кожна із Сторін несе відповідальність та відшкодовує іншим Сторонам всі Прямі Збитки, заподіяні іншим Сторонам внаслідок будь-якого невиконання або неспроможності виконання своїх зобов'язань за цією Угодою, за умови, що Сторони не несуть відповідальності одна перед одною за будь-які Опосередковані Або Непрямі Збитки.

34.2.23 урахуванням Статті 34.1, будь-яка Компанія-Інвестор (в тому числі, з метою уникнення непорозумінь, Оператор та його Працівники) не несе відповідальності перед Державою за Збитки, завдані Державі, незалежно від того, як вони виникли, крім відповідальності за Прямий Збиток, що був понесений або завданий Державі, якщо такий Прямий Збиток є прямим наслідком Навмисної Неправомірної Поведінки або Грубої Недбалості з боку такої Компанії-Інвестора в ході здійснення Нафтогазової Діяльності.

34.2.3 Незважаючи на вищенаведене, Компанія-Інвестор не несе жодної відповідальності та не має жодного зобов'язання по відношенню до:

- (i) тих частин Договірної Ділянки, які не були піддані впливу Нафтогазової Діяльності, незважаючи на те, коли подія, що призвела до виникнення такої потенційної відповідальності або зобов'язань відбулася; або
- (ii) Договірної Ділянки, в тій мірі, в якій такі відповідальність та зобов'язання пов'язані із періодом до Дати Початку.

34.3 Істотне Порушення з боку Держави

Сторони вважають наступні невиконання зобов'язань або неспроможність виконати зобов'язання з боку Держави істотними порушеннями цієї Угоди (надалі – “Істотне Порушення з боку Держави”), за умови, що зазначені невиконання зобов'язань або неспроможність виконати зобов'язання не спричинені обставинами, які є обставинами Форс-Мажору:

- (i) припинення цієї Угоди в односторонньому порядку Державою в порушення положень цієї Угоди, тимчасове зупинення дії, припинення або скасування Спеціального Дозволу, яке мало наслідком втрату Інвестором або суттєве обмеження його прав на виключне здійснення Нафтогазової Діяльності;
- (ii) передача в тому числі через конкурс, аукціон, а також повернення всієї або будь-якої частини Договірної Ділянки в порушення умов цієї

Угоди, яке призвело до втрати Компанією-Інвестором або суттєвого обмеження його прав на виключне здійснення Нафтогазової Діяльності;

(iii) ненадання неодноразового відшкодування ПДВ відповідно до Статті 28.6;

(iv) порушення Державою своїх зобов'язань, що передбачені в Статтях 10.1.1 (i), 10.1.1(vi) та 10.1.1(viii); або

(vi) у випадку, що передбачений у Статті 10.3.2 цієї Угоди.

Незважаючи на положення цієї Статті 34.3 та враховуючи Статтю 34.4 Істотне Порушення з боку Держави надає Інвестору право в порядку передбаченому Статтею 38 цієї Угоди: (a) припинити дію цієї Угоди без зобов'язання перед Державою або будь-яким Державним Органом на відшкодування Прямих Збитків відповідно до Законодавства України та чинних Міжнародних Угод; або (b) отримати відшкодування Прямих Збитків відповідно до Законодавства України та чинних Міжнародних Угод без припинення цієї Угоди; та (c) добитися тимчасового зупинення перебігу етапу, строку або періоду виконання будь-якого зобов'язання Інвестора або Оператора. У випадку будь-якого спору між Сторонами щодо відшкодування Збитків відповідно до цієї Статті 34.1.4, Сторони врегульовують такий спір відповідно до Статті 38.2.

34.4 Відповідальність перед Третіми Особами

Інвестор несе відповідальність за шкоду, що зазнана будь-якою Третьою Особою та спричинені безпосередньо Нафтогазовою Діяльністю, за яку Інвестор або Оператор несуть відповідальність за Законодавством України, включаючи Законодавство України щодо об'єктів підвищеної небезпеки. Всі суми, що сплачуються Інвестором або Оператором (залежно від обставин) стосовно вимог або позовів, що виникають з таких збитків, підлягають відшкодуванню за рахунок Компенсаційних Вуглеводнів, окрім випадків. Коли такі збитки були спричинені безпосередньо Навмисною Неправомірною Поведінкою або Грубою Недбалістю Інвестора або Оператора.

34.5 Відшкодування Інвестором на користь Уряду та Державного Органу

34.5.1З урахуванням положень Статей 34.3.2 та 34.3.3, Інвестор відшкодовує та забезпечує Державу та будь-який Державний Орган та її та його відповідних працівників (кожен надалі – “Сторона Одержувач Відшкодування”) від будь-яких та всіх Прямих Збитків, завданих Навмисною Неправомірною Поведінкою або Грубою Недбалістю будь-якої Компанії-Інвестора, які були остаточно визначені будь-яким судом або арбітром компетентної юрисдикції як такі, що підлягають сплаті будь-якій Третій Особі такою Стороною Одержувачем Відшкодування, якщо було встановлено, що такий Прямий Збиток є наслідком виконання або невиконання Нафтогазової Діяльності:

34.5.2Інвестор відшкодовує та забезпечує Сторону Одержувача Відшкодування відповідно до Статті 34.3.1 за умови, що:

(i) Кожній Компанії-Інвестору було надане повідомлення в письмовій формі про судову справу та будь-які вимоги в письмовій формі, які передують судовій справі, щодо яких Сторона Одержувач Відшкодування обґрунтовано вважає, що вони можуть призвести до судової справи, в кожному випадку, як тільки це стане можливим після того, як така судова справа буде порушена або такі вимоги в письмовій формі будуть висунуті;

(ii) Кожній Компанії-Інвестору було надане право приєднатися до сторони захисту або взяти участь у врегулюванні такої вимоги або у будь-яких переговорах, пов’язаних із нею, якщо не існує істотного конфлікту інтересів між Компанією-Інвестором та Стороною Одержувачем Відшкодування по відношенню до такої судової справи або вимоги;

(iii) Сторона Одержувач Відшкодування не проводить жодного врегулювання із такою Третьою Особою попередньо не переконавши інші Компанії-Інвестори, що вона може провести його не обмеживши інтересів інших Компаній-Інвесторів щодо такої судової справи або вимоги;

(iv) Стороні Одержувачу Відшкодування буде надана вся необхідна інформація та допомога, яка запитується Компаніями-Інвесторами у зв’язку із такою вимогою або судовою справою.

Якщо невиконання Стороною Одержувачем Відшкодування положень, передбачених в підпунктах з (i) до (iv) вище суттєво не обмежує можливості будь-якої Компанії-Інвестора щодо захисту від будь-якої вимоги або судової справи порушеної Третьою Особою, таке невиконання не обмежує права Сторони Одержувача Відшкодування вимагати відшкодування за цією Угодою.

34.5.3 Відшкодування, що передбачені в Статті 34.3.1 не поширюються на шкоду:

(i) що завдана Третім Особам у зв'язку із фактичним або заявленим порушенням Прав на Інтелектуальну Власність Третьої Особи; або

(ii) інший збиток або шкоду, в тому числі Непрямі Збитки, незалежно від того, як вони завдані.

34.6 Виправлення та відновлюваність.

У випадку будь-якого збитку або фізичного пошкодження або шкоди, які сталися в результаті здійснення Нафтогазової Діяльності, Оператор вживає належних заходів з метою попередження подальшого збитку або фізичного пошкодження. Витрати на таке попередження та виправлення та інші суми, що сплачені по відношенню до вимог або позовів про відшкодування фізичного пошкодження або шкоди, після вирахування будь-яких сум, які відшкодовуються Інвестору згідно із будь-яким застосовним договором страхування, будуть Витратами, що Підлягають Відшкодуванню, якщо та в тій мірі, в якій збиток або фізичне пошкодження не є наслідком Навмисної Неправомірної Поведінки або Грубої Недбалості Компанії-Інвестора або її Афілійованих Осіб або Підрядників.

34.7 Непрямий або Прямий Збиток

Обмеження відповідальності передбачене в Статті 34.2.1 не застосовується у випадку (i) Експропріації або (ii) Істотного Порушення з боку Держави, як передбачено в Статті 34.1.4 або (iii) будь-якому іншому випадку, що прямо передбачений в цій Угоді, проте, за умови, що це виключення з обмеження відповідальності не має на меті та не повинне тлумачитися як визнання будь-якою Стороною або вираження наміру Сторін щодо ступеню, розміру або характеру своєчасного, адекватного та дієвого/чинного/законного відшкодування, яке має бути сплачене за цією Угодою.

34.8 Відповідальність кожної Компанії-Інвестора одна перед одною регулюється відповідними положеннями УОД.

34.9 Виконання зобов'язання Держави, що викладене в Статті 10.1.5 (“Зобов'язання щодо ПДВ”), а також зобов'язання перед Державою відшкодувати будь-які Збитки згідно цієї Угоди, за умови, що таке відшкодування було письмово погоджене між Сторонами або було присуджене в результаті процедури вирішення спору, що передбачена в Статті 38.2 (“Зобов'язання щодо Відшкодування”) забезпечується правом притримання, тобто правом, яке надається Інвестору цієї Угодою залишити та на власний розсуд розпорядитися (продати) Часткою Товарної Продукції Держави наступним чином:

(a) підставою для реалізації Інвестором такого права на притримання та розпорядження є невиконання Державою Зобов'язання щодо ПДВ та/або Зобов'язання щодо Відшкодування протягом 60 (шістдесяти) днів від дати письмового повідомлення Оператора до КМУ, в якому заявляється про намір Інвестора реалізувати право Інвестора на утримання та продаж щодо Частки Товарної Продукції Держави (надалі – “Повідомлення про Утримання”). В Повідомленні про Утримання має зазначатися: (i) підстави для утримання, (ii) копії відповідних документів, які обґрунтовують право Інвестора на утримання Частки Товарної Продукції Держави та (iii) розрахунок Частки Товарної Продукції Держави, яка буде утримуватися Інвестором, мінус очікувані витрати Інвестора на поводження із таким об'ємом Частки Товарної Продукції Держави;

(c) Якщо Держава не погодиться із Повідомленням про Утримання, вона повідомить Інвестора про це та передасть питання Експерту на остаточне вирішення протягом 30 (тридцяти) днів від дати Повідомлення про Утримання згідно із Статтею 38.4.2 (i);

(d) Інвестор отримає право власності та володіння, а Оператор матиме право розпорядитися такою Часткою Товарної Продукції Держави, якщо Держава не виконує своїх зобов'язань, що передбачені в Повідомленні про Утримання протягом 60 (шістдесяти) днів, якщо питання не було передане Експерту.

(e) Будь-яка Частка Товарної Продукції Держави, яка буде реалізована згідно із Статтею 34.9, оцінюється на щомісячній основі згідно з методикою Статті 15.2.3 (a) та/або 15.2.3 (b) для Сирої Нафти та згідно зі Статтею 15.3.2 (a)

та/або 15.3.2 (b) та/або 15.3.2 (c), як буде визначено Оператором та застосовуватиметься до доходів, отриманих по відношенню до об'єму такої Частки Товарної Продукції Держави, відчуженої лише протягом такого Місяця, мінус витрати Інвестора на поводження із такою Товарною Продукцією та розпорядження нею. Інвестор отримає право власності та володіння та утримує тільки надходження від реалізації Частки Товарної Продукції Держави, яка утримується згідно із цією Статтею 34.9, до того часу, поки вартість не дорівнюватиме витратам, понесеним Інвестором внаслідок невиконання Державою свого зобов'язання протягом 30 (тридцяти) днів після закінчення Місяця, в якому така Товарна Продукція пройшла через Пункт Доставки, або протягом чотирнадцяти (14) днів після отримання Оператором надходжень від такої Товарної Продукції, в залежності від того, що настає пізніше. Такі надходження сплачуються Державі у тій же валюті, в якій вони були отримані Оператором того ж періоду.

34.10 Виконання зобов'язання Інвестора перед Державою відшкодувати будь-які Прямі Збитки згідно цієї Угоди, за умови, що таке відшкодування було письмово погоджене між Сторонами або було присуджене в результаті процедури вирішення спору, що передбачена в Статті 38.2 (**“Зобов'язання щодо відшкодування”**) забезпечується правом притримання, яке цим надається Державі цією Угодою, тобто правом залишити та на власний розсуд розпорядитися (продати) Часткою Товарної Продукції Інвестора наступним чином:

(a) підставою для реалізації Державою такого права на притримання та розпорядження є невиконання Інвестором Зобов'язання щодо Відшкодування протягом 60 (шістдесяти) днів від дати письмового повідомлення КМУ Інвестору, в якому заявляється про намір Держави реалізувати право Держави на утримання та продаж щодо Частки Товарної Продукції Інвестора (надалі – **“Повідомлення про Утримання”**). В Повідомленні про Утримання має зазначатися: (i) підстави для утримання, (ii) копії відповідних документів, які обґрунтовують право Держави на утримання Частки Товарної Продукції Інвестора та (iii) розрахунок Частки Товарної Продукції Інвестора, яка буде утримуватися Державою, мінус очікувані витрати Держави на поводження із таким об'ємом Частки Товарної Продукції Інвестора;

(c) Якщо Інвестор не погодиться із Повідомленням про Утримання, Інвестор повідомить Державу про це та передасть питання Експерту на остаточне вирішення протягом 30 (тридцяти) днів від дати Повідомлення про Утримання згідно із Статтею 38.4.2 (i);

(d) Держава отримає право власності та володіння, а також право розпорядитися Часткою Товарної Продукції Інвестора, якщо Інвестор не виконує своїх зобов'язань, що передбачені в Повідомленні про Утримання протягом 60 (шістдесяти) днів, якщо питання не було передане Експерту.

(e) Будь-яка Частка Товарної Продукції Інвестора, яка буде реалізована згідно із Статтею 34.9, оцінюється на щомісячній основі згідно з методикою Статті 15.2.3 (a) та/або 15.2.3 (b) для Сирої Нафти та згідно зі Статтею 15.3.2 (a) та/або 15.3.2 (b) та/або 15.3.2 (c), як буде визначено КМУ та застосовуватиметься до доходів, отриманих по відношенню до об'єму такої Частки Товарної Продукції Інвестора, відчуженої лише протягом такого Місяця, мінус витрати Держави на поводження із такою Товарною Продукцією та розпорядження нею. Держава отримає право власності та володіння та утримує тільки надходження від реалізації Частки Товарної Продукції Інвестора, яка утримується згідно із цією Статтею 34.9, до того часу, поки вартість не дорівнюватиме витратам, понесеним Державною внаслідок невиконання Інвестором свого зобов'язання протягом 30 (тридцяти) днів після закінчення Місяця, в якому така Товарна Продукція пройшла через Пункт Доставки, або протягом чотирнадцяти (14) днів після отримання Державою надходжень від такої Товарної Продукції, в залежності від того, що настає пізніше. Такі надходження сплачуються Інвестору у тій же валюті, в якій вони були отримані Оператором того ж періоду.

34.11 Будь-які витрати або видатки, що понесені Інвестором, в тому числі Збитки, що сплачуються Інвестором в цілях відшкодування Державі та/або будь-якій Третій Особі або іншим Особам, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню, якщо вони не спричинені Навмисною Неправомірною Поведінкою або Грубою Недбалістю Інвестора (в тому числі, з метою уникнення непорозумінь Оператора).

СТАТТЯ 35 **ФОРС-МАЖОР**

35.1 Дія. Жодна із Сторін у будь-якому випадку не несе жодної відповідальності за будь-яке невиконання або затримку у виконанні будь-якого зобов'язання за цією Угодою, якщо та в тій мірі, в якій така неспроможність є наслідком Форс-Мажору; проте, за умови, що Форс-Мажор не звільняє від жодного зобов'язання з здійснення будь-яких платежів за цією Угодою, що виникли до Повідомлення про Настання, що передбачене в Статті 35.2.

35.2 Повідомлення про настання. Після настання події Форс-Мажору Сторона, на яку він впливає, як тільки це стане можливим після того, як їй стало відомо про його настання, без затримок надає повідомлення про нього кожній іншій Стороні із достатньо детальним описом такого Форс-Мажору, вплив, який такий Форс-Мажор, за даними цієї Сторони, має на виконання цієї Стороною цієї Угоди, очікуваної тривалості такого впливу та заходів, які Сторона, яка зазнала його впливу має намір вжити з метою пом'якшення його наслідків відповідно до Статті 35.3. Повідомлення про Настання періодично оновлюється, якщо це необхідно аби забезпечити, що таке повідомлення точно відображає обставини, пов'язані із Форс-Мажором та у будь-якому випадку не рідше ніж раз на місяць. Сторона, яка зазнала впливу Форс-Мажору надає належне документальне підтвердження його настання.

Сторона, що посилається на обставини Форс-мажору, повинна отримати документальне підтвердження настання обставин Форс-мажору та направити копію такого підтвердження іншим Сторонам Угоди. Сторона, яка отримала документальне підтвердження настання обставин Форс-мажору може погодити настання обставин Форс-мажору шляхом надання відповідного повідомлення Стороні, що посилається на обставини Форс-мажору. У випадку виникнення спорів між Сторонами Угоди щодо настання обставин Форс-мажору, такий факт має бути підтверджений Торгово-Промисловою Палатою України, або вирішується відповідно до Статті 38.4.

35.3 Пом'якшення. Сторона, яка зазнала впливу Форс-Мажору докладає обґрунтовано необхідних зусиль з метою зменшити вплив Форс-Мажору та пом'якшити наслідки, які ним спричинені.

35.4 Повідомлення про припинення. Як тільки Сторона, яка зазнала впливу Форс-Мажору, перестає знаходитись під таким впливом та Форс-Мажор більше не затримує, не заважає та не перешкоджає виконанню нею її зобов'язань за цією Угодою, така Сторона повинна без затримок повідомити інші Сторони та відновити виконання своїх зобов'язань за цією Угодою.

35.5 Певні обмеження.

(а) Сторона не може заявляти у якості Форс-Мажору свої власні дії. По відношенню до Інвестора “свої власні дії” означає дію будь-якої Компанії-Інвестора або будь-якої Афілійованої Особи Компанії-Інвестора, яка діє від імені або за розпорядженням такої Компанії-Інвестора. По відношенню до

Держави “свої власні дії” означає дії Держави, КМУ або будь-якого іншого Державного Органу, який діє від імені або за розпорядженням Держави. По відношенню до Державних Органів або установ Уряду, “діє” включає в себе опублікування законодавства або іншу реалізацію повноважень уряду.

(с) Зміни цін на Вуглеводні та зміни щодо наявності капіталу та фінансування для Інвестора або будь-якої Компанії-Інвестора не є Форс-Мажором.

(d) У випадках, коли подія Форс-Мажору настає по відношенню до будь-якої частини інфраструктури відкачування або транспортування, як на території України, так само і поза її межами, і тим самим перешкоджає Інвестору експортувати Вуглеводні на світові ринки, (i) Держава та Інвестор повинні намагатися досягти домовленості щодо основи (в тому числі комерційної основи), на якій може продовжувати здійснюватися видобування та його обсягів, за умови, що це є здійсненним з технічної точки зору і що не існує істотного негативного впливу на Інвестора або Державу та (ii) Держава докладає всіх обґрунтовано необхідних зусиль (але без жодної вимоги щодо здійснення будь-яких витрат або взяття на себе будь-якого фінансового зобов'язання), в тій мірі, в якій це в силах Держави, з метою надання допомоги Інвестору в зменшенні впливу Форс-Мажору.

35.6 Тривалий Форс-Мажор. Якщо подія Форс-Мажору триває понад 180 (сто вісімдесят) днів, будь-яка Сторона може вимагати від інших Сторін зустрічі з метою обговорення бажаності внесення змін до цієї Угоди, проте, за умови, що ця Стаття 35.6 не повинен тлумачитися як такий, що накладає будь-яке зобов'язання на будь-яку Сторону щодо надання згоди на будь-яку таку зміну. Незважаючи на вищенаведене, після такого періоду тривалістю 180 (сто вісімдесят) днів, Інвестор має право припинити дію цієї Угоди без подальшої відповідальності або зобов'язання перед Державою надавши Державі повідомлення не менш, ніж за 90 (дев'яносто) днів, як визначено у Статті 36.4.

35.7 Подовження строків. Строки, що передбачені в будь-якій Затвердженій Програмі Робіт та Бюджеті, а також будь-які інші строки по відношенню до Нафтогазової Діяльності, в тому числі Видобутку, подовжуються на період часу, який дорівнює періоду, протягом якого Нафтогазова Діяльність, яка підлягає виконанню протягом таких періодів, тимчасово припиняється внаслідок дії Форс-Мажору, плюс такий додатковий період, який необхідний для виконання робіт із зменшення впливу та з метою відображення сезонного

характеру робіт Нафтогазової Діяльності, аби уможливити відновлення видобування на тому самому рівні, що і безпосередньо до оголошення Форс-Мажору. У випадку, якщо Нафтогазова Діяльність, яка підлягає виконанню протягом такого періоду (або етапу), тільки тимчасово припинена, Сторони проводять зустріч з метою обговорення та узгодження відповідного подовження (за наявності) такого періоду (або етапу) (в тому числі такого подовження, яке необхідне для проведення робіт із зменшення впливу, як передбачено вище) з урахуванням всіх відповідних обставин. У випадку, якщо Сторони не можуть узгодити таке подовження, питання вважається спірним і такий спір повинен бути остаточно вирішений Експертом відповідно до Статті 38.4.2 (i)

СТАТТЯ 36 ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ТА ВІДМОВА ВІД УГОДИ

36.1 Припинення дії. Ця Угода може бути припинена до закінчення Терміну Дії Угоди у випадках, викладених у цій Статті 36.

36.2 Припинення дії за взаємною згодою Сторін

Ця Угода може бути припинена за взаємною згодою всіх Сторін, що повинно бути оформлене Сторонами в письмовій формі відповідно до Законодавства України.

36.3 Припинення Державою в односторонньому порядку

Держава може припинити дію цієї Угоди, надавши попереднє повідомлення Інвестору в письмовій формі за 180 (сто вісімдесят) днів у випадку Істотного Порухення з боку Інвестора за цією Угодою, у випадку:

(a) невиправлення Інвестором такого порушення (або нездійснення іншої доречної дії, у випадках, коли таке порушення технічно неможливо виправити) протягом 90 (дев'яноста) днів після відповідного повідомлення Держави; або

(b) у випадках, коли таке порушення неможливо виправити протягом 90 (дев'яноста) днів, неспроможності Інвестора без затримок розпочати протягом такого періоду тривалістю 90 (дев'яноста) днів, дій, які необхідні для виправлення такого Істотного Порухення з боку Інвестора та ретельно виконувати такі дії, доки таке порушення не буде виправлене, та

завжди за умови, що (i) Істотне Порушення з боку Інвестора та (ii) виконання Статті 36.3 було підтверджене в остаточним та обов'язковим для виконання арбітражним рішенням, що видане в результаті арбітражного розгляду відповідно до Статті 38.2.

36.4 Припинення Інвестором в односторонньому порядку

Інвестор може припинити дію цієї Угоди, надавши КМУ повідомлення в письмовій формі за наступних обставин (окрім випадків, коли ця Угода передбачає інше):

- a) у випадку Істотного Порушення з боку Держави, яке було підтверджене в остаточним та обов'язковим для виконання арбітражним рішенням, що видане в результаті арбітражного розгляду відповідно до Статті 38.2;
- b) якщо Дата Початку не відбувається протягом 12 (дванадцяти) Місяців з моменту Дати Набуття Чинності, з урахуванням Статті 2.7;
- c) після виконання Початкового Зобов'язання або Програми Робіт з Початкового Геологічного Вивчення, та будь-який момент після цього;
- d) відповідно до Статті 4.5;
- e) після добровільного повернення від усієї Договірної Ділянки відповідно до Статті 6.1.2 та 6.1.3;
- f) у випадку тривалого Форс-Мажору, як передбачено в Статті 35.6; або
- g) у випадку істотної зміни обставин (в тому числі заборону гідралічного розриву або мораторій або інші істотні зміни в Законодавстві України та Нормативних Актах).

Якщо Компанії-Інвестори не зможуть досягти згоди щодо припинення дії цієї Угоди за цією Статтею 36.4, тоді будь-яка Компанія-Інвестор може в односторонньому порядку відмовитися від цієї Угоди відповідно до Статті 36.7 і Компанія-Інвестор, що залишилася, набуває всіх прав та обов'язків Компанії-Інвестора, що відмовляється від цієї Угоди.

У випадках що описані в Статтях 36.4(a) та (g), Повідомлення про Припинення надається Інвестором не менш ніж за 30 (тридцять) днів до дати припинення.

36.5 Повідомлення про Припинення.

Будь-яке Повідомлення про Припинення повинно містити факти та обставини, а також положення цієї Угоди, на які посилається Сторона, що надає таке Повідомлення про Припинення як на підставу для припинення дії Угоди. Таке Повідомлення про Припинення також повинне встановлювати дату припинення дії Угоди, яка не може бути раніше дати отримання такого Повідомлення про Припинення.

36.6 Набрання сили припиненням.

Окрім випадків, коли інше передбачене в цій Угоді, припинення дії цієї Угоди Державою або Інвестором набирає чинності з дати, зазначеної в Повідомленні про Припинення, проте не скасовує та не звільняє від будь-яких прав, обов'язків, зобов'язань або відповідальності, які виникають до дати припинення, а також не обмежує будь-якого права або засобу правового захисту, які виникають до дати припинення або будь-якого провадження по відношенню до будь-якого такого права або засобу правового захисту, в тому числі будь-якого провадження в формі арбітражного розгляду за цією Угодою. Положення Статей 18, 32, 33, 34, 38 та 40 зберігають силу після припинення дії цієї Угоди до повного їх виконання.

36.7 Відмова від Угоди з боку будь-якої з Компаній-Інвесторів.

Будь-яка Компанія-Інвестор може в односторонньому порядку відмовитися від цієї Угоди в наступних випадках, за умови, що така Компанія-Інвестор виконала відповідні положення СОД:

- (a) у випадку, якщо Компанії-Інвестори не зможуть досягти згоди щодо припинення дії відповідно до Статті 36.4;
- (b) у випадку відмови в односторонньому порядку всіх інших Компаній-Інвесторів; або
- (c) порушення будь-якою іншою Компанією-Інвестором зобов'язань, що передбачені в Статті 27.1 цієї Угоди.

У випадку відмови однієї Компанії-Інвестора, ця Угода продовжуватиме діяти для по відношенню до будь-якої Компанії-Інвестора, яка продовжує її виконувати, яка з такого моменту отримує всі права та зобов'язання Компанії-Інвестора, яка відмовилася від Угоди. У випадку, якщо всі Компанії-Інвестори відмовляться від цієї Угоди, застосовуються положення щодо припинення Статті 36.

36.8 Повідомлення про відмову від Угоди

36.8.1 У випадку, якщо Компанія-Інвестор, яка має намір відмовитися від Угоди через настання будь-якої з обставин, що передбачені в Статті 36.7, вона надає повідомлення про це іншим Сторонам. Будь-яка Компанія-Інвестор, яка не має наміру відмовитися від Угоди, протягом 90 (дев'яноста) днів з моменту повідомлення, сповіщає інші Сторони щодо того, чи вона має намір продовжувати виконувати зобов'язання Інвестора або чи вона також має намір відмовитися від Угоди.

36.8.2 У випадку, якщо Компанія-Інвестор має намір відмовитися від Угоди через порушення з боку іншої Сторони зобов'язань, передбачених в Статті 27.1, вона надає повідомлення про це іншим Сторонам, і в такому випадку Компанія-Інвестор, яка надає повідомлення, звільняється від будь-яких та всіх її подальших зобов'язань за цією Угодою від дати такого повідомлення. Інша Компанія-Інвестор протягом 90 (дев'яноста) днів з моменту повідомлення, сповіщає інші Сторони щодо того, чи вона має намір продовжувати виконувати зобов'язання Інвестора або чи вона також має намір відмовитися від Угоди.

36.8.3 Якщо всі Компанії-Інвестори вирішать відмовитися від виконання Угоди згідно із Статтею 36.8 та Статтями 36.4(a),(b),(f) або (g), Компанії-Інвестори не нестимуть жодної відповідальності перед будь-якою іншою Стороною за таку відмову та не матимуть жодних подальших зобов'язань за цією Угодою, окрім тих, що виникли до дати повідомлення, наданого першою Компанією-Інвестором, яка надала повідомлення про відмову. Рішення всіх Компаній-Інвесторів відмовитися від цієї Угоди не обмежує будь-якого права на позов, яке виникає у будь-якої Сторони Інвестора стосовно іншої Сторони.

СТАТТЯ 37
УМОВИ НАДАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ДЛЯ ПОТРЕБ,
ПОВ'ЯЗАНИХ З НАФТОГАЗОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ. РЕКУЛЬТИВАЦІЯ
ЗЕМЕЛЬ ТА БУДІВНИЦТВО.

37.1 Держава відповідно до Законодавства України забезпечує надання Інвестору (Оператору) в користування або у власність земельних ділянок, що знаходяться в межах Договірної Ділянки, необхідних для здійснення Нафтогазової Діяльності у відповідності до умов цієї Угоди, незалежно від цільового призначення та статусу власності, володіння та користування земельними ділянками.

Основні умови надання Державою земельних ділянок, необхідних для здійснення Нафтогазової Діяльності визначаються відповідно до Статті 37.2 нижче.

37.2 Держава надає або забезпечує надання Інвестору (Оператору) таких земельних ділянок для, не обмежуючись цим, здійснення Нафтогазової Діяльності, на підставі договорів, що надають право тимчасового користування землею, договорів оренди або договорів купівлі-продажу або інших видів договорів, які, на обґрунтовану думку Оператора, вважалися б доречними та передбачаються Законодавством України та Нормативними Актами (надалі – “Договори щодо Земельних Ділянок”). Держава укладає або сприяє укладенню між Оператором та власниками, користувачами або іншими уповноваженими розпорядниками земельних ділянок Договорів щодо Земельних Ділянок щодо таких земельних ділянок та забезпечує виконання Державою, КМУ або будь-якими іншими Державними Органами, органами місцевого самоврядування або іншими особами (включаючи, але не обмежуючись, фізичними та юридичними особами, установами та організаціями), в залежності від обставин, наступних умов:

а) У порядку та в строки визначені Законодавством України та Нормативними Актами, прийняття та видачу всіх необхідних рішень, розпоряджень, погоджень, затверджень, висновків, тощо, що вимагаються Законодавством України та Нормативними Актам, у зв'язку з наданням земельних ділянок в користування або власність для здійснення Нафтогазової Діяльності;

б) У випадку якщо земельні ділянки знаходяться в приватній власності і власники не погодились на укладення Договорів щодо

Земельних Ділянок в добровільному порядку або вимагають внесення до таких Договорів щодо Земельних Ділянок умов, які, на обґрунтовану думку Оператора, є неприйнятними, припинення, на запит та за погодженням із Оператором, в установленому Законодавством України порядку права приватної власності, постійного користування, оренди та інші права третіх осіб стосовно таких земельних ділянок. Всі земельні ділянки, які є предметом такого припинення відповідно до цієї Статті 37.2 (b), після цього надаються Оператору в обґрунтовані строки на підставі Договорів щодо Земельних Ділянок, які містять обґрунтовані умови. Інвестор (Оператор) несе усі витрати, пов'язані з припиненням права приватної власності, постійного користування, оренди та інших майнових прав Третіх Осіб стосовно таких земельних ділянок, що затверджені Інвестором (Оператором). Такі витрати включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

с) У разі наявності вимог в Законодавстві України та Нормативних Актах по відношенню до конкретного виду Договорів щодо Земельних Ділянок, забезпечення або відведення земельних ділянок Державної, комунальної або приватної власності, в тому числі, але не обмежуючись цим, забезпечує погодження, проведення Державної експертизи та затвердження проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, технічної документації з нормативно-грошової оцінки землі та іншої необхідної документації для відведення земельних ділянок. Усі витрати, пов'язані з відведенням земельних ділянок, що визначені відповідно до чинного Законодавства України та Нормативних Актів та затверджені Інвестором (Оператором), несе Інвестор (Оператор) і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню;

d) У разі наявності вимог в Законодавстві України та Нормативних Актах, реєстрації земельних ділянок Державної, комунальної або приватної власності відведених Інвестору (Оператору), усі витрати, пов'язані з проведенням реєстрації таких земельних ділянок, що визначені відповідно до чинного Законодавства України та Нормативних Актів та затверджені Інвестором (Оператором), несе Інвестор (Оператор) і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню;

е) У разі наявності вимог в Законодавстві України та Нормативних Актах стосовно конкретного виду Договору щодо Земельних Ділянок, затвердження технічної документації із землеустрою та надання документів, що посвідчують право власності або користування на такі земельні ділянки. усі витрати, пов'язані з підготовкою технічної та правовстановлюючої документації, відповідно до чинного Законодавства України та Нормативних Актів та затверджені Інвестором (Оператором), несе Інвестор (Оператор) і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню;

ф) В порядку та в строки, встановлені в Законодавстві України та Нормативними Актами, проведення державної реєстрації Договорів щодо Земельних Ділянок (коли це необхідно) відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів.

Держава забезпечує виконання положень, передбачених цією Статтею за умови належної підготовки (своєчасної та в повному обсязі) Інвестором (Оператором) пакету необхідних документів, зокрема технічної документації із землеустрою, проекту із землеустрою щодо відведення земельної ділянки тощо в порядку передбаченому Законодавством України та Нормативними Актами.

Усі витрати, пов'язані з відшкодування збитків сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва, розраховані відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів та затверджені Інвестором (Оператором), несе Інвестор (Оператором) і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

Усі витрати, пов'язані з відшкодування збитків завданих здійсненням Нафтогазової Діяльності на земельних ділянках, що набуті у тимчасове користування та/або оренду та тих, що пов'язані з приведенням таких земельних ділянок після такої Нафтогазової Діяльності у попередній стан, розраховані відповідно до Законодавства України та Нормативних Актів та затверджені Інвестором (Оператором), несе Інвестор (Оператор) і вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

Площа, місцезнаходження та тривалість користування земельними ділянками з метою здійснення Нафтогазової Діяльності, визначається спільно Інвестором (Оператором) та Державним Уповноваженим Органом з урахуванням вимог Законодавства України та Нормативних Актів, Терміну

Дії цієї Угоди та строку необхідного для проведення відповідної Нафтогазової Діяльності.

37.3 Будь-які земельні ділянки, які знаходяться в користуванні або володінні Інвестора (Оператора) згідно із Договорами щодо Земельних Ділянок, які зазнають змін у структурі рельєфу або стані ґрунтів внаслідок проведення Оператором Нафтогазової Діяльності за цією Угодою, підлягають такому приведенню у попередній стан відповідно до вимог Законодавства України та Нормативних Актів з урахуванням положень Статті 37.4.

37.4 Відновлення земельних ділянок здійснюється відповідно до робочих проектів землеустрою, рекультивації або іншої документації щодо відновлення порушених земель (“Документація з Відновлення”). Розробка Документації з Відновлення у відповідності до Законодавства України та Нормативних Актів, покладається на Оператора. Усі пов’язані витрати несе Інвестор, та вони включаються до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

37.5 Держава забезпечує погодження Документації з Відновлення, розробленої у відповідності до вимог Законодавства України, шляхом забезпечення того, що в порядку та в строки, що передбачаються Законодавством України:

а) Прийняття всіх необхідних рішень та/або розпоряджень органами місцевого самоврядування та/або Державними Органами, що вимагаються законодавством України у зв’язку з погодженням Документації з Відновлення;

б) Надання всіх необхідних погоджень та висновків від органів місцевого самоврядування, що вимагаються законодавством України у зв’язку з погодженням Документації з Відновлення.

37.6 Держава надає або сприяє наданню Оператору у порядку та в строки визначені Законодавством України необхідних дозволів та погоджень всіма необхідними Органами Уряду, зокрема, але не обмежуючись цим, надання дозволу на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок, наданих Оператору для цілей Нафтогазової Діяльності.

37.7 Після укладення відповідного Договору щодо Земельної Ділянки Оператор має право здійснювати Нафтогазову Діяльність на ділянці, щодо якої укладений Договір щодо Земельної Ділянки. З метою здійснення Нафтогазової Діяльності на земельних ділянках, Оператор має право зводити будівлі, споруди та інші об'єкти нерухомості та рухомого майна згідно Законодавства України та Нормативних Актів (зокрема, але не обмежуючись цим, свердловини та об'єкти інфраструктури родовища).

37.8 Держава приймає або сприяє прийняттю для Оператора у порядку та в строки визначені Законодавством України усіх необхідних рішень, розпоряджень, схвалень, затверджень, висновків, тощо, органами місцевого самоврядування та будь-якими іншими Державними Органами, а також зобов'язується надати підтримку Оператору в ході зведення будівель, споруд та інших об'єктів нерухомості та рухомого майна на земельних ділянках, наданих Оператору в цілях Нафтогазової Діяльності. Зокрема, але не обмежуючись цим, Держава сприяє Оператору та забезпечує здійснення або сприяє здійсненню наступних дій Державними Органами та іншими уповноваженими органами, підприємствами та організаціями у порядку та в строки, що передбачені в Законодавстві України та Нормативними Актами.

- a) надання вихідних даних та технічних умов на будівництво;
- b) у випадках передбачених Законодавством України, затвердження проектів будівництва;
- c) видачу документів, що дають право на виконання підготовчих та/або будівельних робіт, включаючи, проте не обмежуючись:
  - (i) реєстрацію декларації про початок виконання підготовчих робіт,
  - (ii) реєстрацію декларації про початок виконання будівельних робіт, та/або
  - (iii) видачу дозволів на виконання будівельних робіт;
- d) видачу документів, що підтверджують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, включаючи, проте не обмежуючись:

(шістдесяти) днів з моменту вручення повідомлення про Спір від однієї із Сторін Спору, або якщо Сторони Спору не зможуть зустрітися протягом 20 (двадцяти) днів після вручення повідомлення про Спір, будь-яка Сторона Спору може ініціювати арбітражний розгляд спору, як передбачено в Статті 38.2. Якщо представник вищого керівництва Сторони Спору має намір бути присутнім на зустрічі у супроводі адвоката, іншому представнику вищого керівництва має бути надане повідомлення не менш ніж за 5 (п'ять) днів про такий намір, і вона (вони) також може бути присутньою у супроводі адвоката. Всі переговори відповідно до цієї Статті 38.1 є конфіденційними та розглядаються як переговори з метою знайдення компромісу та мирового врегулювання в усіх цілях, в тому числі допустимості у якості доказу у будь-якому подальшому провадженні.

38.2 Міжнародний Арбітраж

Будь-який спір, розбіжність або претензія, що виникають з цієї Угоди або у зв'язку із нею, які не було врегульовано відповідно до Статті 38.1, вирішується шляхом арбітражного провадження згідно з Правилами Арбітражних проваджень Інституту Арбітражу Стокгольмської Торгово-Промислової Палати. До складу Арбітражного Суду входять троє (3) арбітрів. Місцем про ведення арбітражу буде Стокгольм. Мовою, що застосовуватиметься в провадженнях, буде англійська.

Без обмеження повноваження Арбітражного Суду надавати рекомендації щодо заходів забезпечення позову, або Сторона, що Оскаржує, може вимагати судовий або будь-який інший компетентний орган видати наказ про застосування будь-яких заходів забезпечення позову або проміжних заходів, в тому числі судового наказу про виконання або утримання від виконання будь-яких дій або інших заходів забезпечення позову, до ініціювання арбітражного розгляду або під час розгляду з метою захисту їх прав та інтересів.

Рішення арбітрів є остаточним та обов'язковим для виконання Сторонами арбітражного розгляду і всі права оскарження цим виключаються. Рішення може бути виконане будь-яким компетентним судом або іншим органом державної влади.

38.3 Відмова від прав щодо суверенного імунітету Держави.

Держава цим відмовляється від імунітету. Така відмова поширюється на всі судові рішення, рішення міжнародних комерційних арбітражів, рішення у провадженнях щодо попереднього забезпечення позову, а також виконання рішень судових та арбітражних органів.

38.4 Експертна оцінка.

38.4.1 У випадках, коли, якщо це прямо передбачено в положеннях цієї Угоди, спір між будь-якими із Сторін передається на експертну оцінку відповідно до цієї Статті 38.4, такий спір не підпорядковується положенням Статей 38.1 та 38.2, але на письмову вимогу будь-якої такої Сторони передається Особі, яка має гарну репутацію на міжнародному рівні та великий досвід щодо (i) фінансових та етичних аспектів здійснення міжнародної нафтогазової діяльності – щодо питань які згадуються у Статтях 39 та 40; або (ii) здійснення міжнародної нафтогазової діяльності – щодо всіх інших питань, а також визнані експертні знання щодо спірних питань, яка має бути призначена за згоди між Сторонами, які беруть участь у спорі в порядку розробленому Оператором та, якщо такої згоди не буде досягнуто протягом 30 (тридцяти) днів з моменту такої письмової вимоги, вона має бути призначена Міжнародним Центром Експертиз (м. Париж, Франція) у відповідності до положень Регламенту Міжнародної Торгової Палати щодо проведення експертів.

38.4.2 Особа, яка призначається відповідно до описаного вище порядку (надалі – “Експерт”) діє у якості експерта, а не у якості арбітра і визначає власний порядок дій та, із належним ступенем обачливості та швидкістю, після проведення вивчення, яке він вважатиме за доречне, або

(i) у разі звернення за остаточною оцінкою, врегульовує спір та видає письмовий звіт, в якому міститься експертна оцінка та підстави для її винесення, при чому така оцінка є остаточною і обов’язковою для Сторін спору, якщо в цій Угоді не передбачене інше; або

(ii) у випадку звернення стосовно Пропозиції, подає свої рекомендації в письмовій формі стосовно того, чи Пропозиція є комерційно та технічно обґрунтованою, залежно від обставин, відповідає Затвердженій Програмі Робіт та Бюджету або плану, та відповідає Законодавству України, Стандартам Оператора Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації

Нафтогазових Родовищ у випадках, не охоплених Стандартами Оператора. Якщо Експерт приймає рішення, що Пропозиція є обґрунтованою, тоді Пропозиція вважається такою, що затверджена Державним Погоджувальним Органом, а Рішення вважається таким, до якого належним чином внесено поправки. Однак, якщо Експерт приймає рішення, що Пропозиція є необґрунтованою, тоді Оператор може подати до Державного Погоджувального Органу нову Пропозицію.

Сторони співпрацюють із Експертом з метою отримання будь-якої та всієї інформації, яка вимагається Експерту. Кожна Сторона Спору має право робити подання від власного імені на розгляд Експерту.

38.4.3 Незважаючи на Статтю 38.4.2, Експерту надається розпорядження додержуватися всіх інструкцій, міркувань або керівних принципів, які містяться у відповідних положеннях Угоди, відповідно до якої застосовується ця Стаття, та винести оцінку, яка узгоджуватиметься із будь-якими критеріями, що передбачені в таких відповідних положеннях, а також, за відсутності таких критеріїв, яка узгоджуватиметься із Міжнародною Рекомендованою Практикою Експлуатації Нафтогазових Родовищ.

38.4.4 Експерту надається розпорядження врегулювати або подати рекомендації, залежно від обставин, по відношенню до будь-якого спору між Сторонами, який передається йому протягом 60 (шістдесяти) днів з моменту такого звернення.

38.5 Зворотна сила оцінок та арбітражних рішень

Будь-яка оцінка, засвідчення або арбітражне рішення, які виносяться відповідно до цієї Статті 38, в міру необхідності придання сили умовам цієї Угоди та інтересам Сторін, як передбачено в цій Угоді, мають зворотну силу щодо моменту, коли виникли обставини, які спричинили виникнення спору або розбіжності між Сторонами, щодо якого вони винесені. Арбітр, арбітражний суд, залежно від обставин, мають право присудити сплату неустойки будь-якій Стороні, на чю користь було винесена таке арбітражне рішення.

38.6. Подовження строків.

(а) Якщо будь-який спір передається до арбітражного суду відповідно до Статті 38.2 або Експерту на остаточне вирішення відповідно до Статті 38.4 і будь-яка Сторона Спору не буде спроможна, внаслідок такого спору, доклавши всіх обґрунтовано необхідних зусиль, виконувати всі або частину своїх зобов'язань за цією Угодою в строки, що встановлені для завершення етапу або періоду в Угоді або в межах терміну дії цієї Угоди, такий термін, етап або період подовжуються настільки, наскільки Сторони Спору погоджуються, що це є необхідним для забезпечення справедливого результату враховуючи характер спору, його вплив на виконання та значимість вимог, що висувуються в такому спорі.

(b) Незважаючи на Статтю 38.6(a), жодна Сторона Спору не має права на будь-яке таке подовження, що передбачене в цій Угоді, у зв'язку із будь-яким спором, що передається на розгляд в арбітраж або Експерту, якщо будь-яка вимога, що висувається такою Стороною у зв'язку із таким спором, є необґрунтованою або недобросовісною. Якщо Сторони Спору не можуть узгодити будь-яке таке подовження строків, таке подовження розглядається як додаткове спірне питання для арбітражу відповідно до Статті 38.2, якщо вона подана у зв'язку із спором, що розглядається в арбітражі, або у якості додаткової вимоги про винесення остаточної оцінки відповідно до Статті 38.4, якщо вона передається Експерту.

38.7.1 “**Витрати на Вирішення Спорів**” означатиме усі витрати, понесені Сторонами на вирішення спору відповідно до положень цієї Статті 38. Витрати на Вирішення Спорів включатимуть:

(i) Витрати, що стягуються Експертом або арбітрами, в тому числі витрати за проведення арбітражу або експертизи, такі як: оренда кімнат, перекладачі (для Експерта арбітражного суду), стенографів та інших витрат на Третіх Осіб;

(ii) Витрати, понесені Стороною (“**Витрати Сторони**”) на підготовку, виконання, вирішення та виконання оцінки або присуду, в тому числі витрати зовнішніх консультантів та експертних свідків, а також внутрішні витрати.

Витрати на Вирішення Спорів не включають будь-які витрати, понесені будь-якою Стороною згідно Статті 38.1.

38.7.2 Арбітражний суд або Експерт, в залежності від випадку, повинні будуть присудити будь-які та всі Витрати на Вирішення Спорів в рамках присуду або оцінки, проміжних чи остаточних. Такий Експерт або арбітражний суд можуть вимагати аудиту будь-яких Витрат на Вирішення Спорів. До міри, до якої Експерт або арбітражний суд присуджують витрати, такий присуд буде остаточним та обов'язковим до виконання Сторонами спору, та буде межею відповідальності сторони відносно іншої Сторони за такі інші Витрати Сторони.

38.7.3 Якщо арбітражний суд або Експерт вимагають будь-яку передоплату на початку арбітражу або експертизи, такий платіж, в першому випадку, здійснюється Стороною, що видає Повідомлення про Спір (“Позивач”). Будь-яка така передоплата включається у Витрати на Вирішення Спорів.

38.7.4 Якщо арбітражний суд або Експерт не присуджує Витрати на Вирішення Спорів, застосовується наступне:

(i) Якщо позов Позивача задовольняється, тоді, відповідно до Статті 38.7.5, інша Сторона в повній мірі сплачує Витрати Позивача на Вирішення Спорів протягом тридцяти (30) днів після присуду;

(ii) Якщо позов Позивача не задовольняється, тоді, відповідно до Статті 38.7.5, Позивач оплачує Витрати на Вирішення Спорів іншої Сторони протягом тридцяти (30) днів після присуду;

38.7.5 Сторона, що несе відповідальність згідно з цією Статтею 38.7.4 щодо сплати іншій Стороні Витрат на Вирішення Спорів, має право на проведення аудиту таких Витрат на Проведення Аудиту відомою міжнародною аудиторською компанією, що влаштує Сторону, щодо якої проводитиметься аудит. Таке право Сторони існуватиме протягом тридцяти (30) днів з дати присуду або оцінки. Якщо Сторона скористається таким правом протягом такого періоду, тоді здійснення оплат Стороною, що несе відповідальність за здійснення платежів, повинне буде бути здійснено протягом тридцяти (30) днів з дати оприлюднення звіту аудиторів.

38.7.6 Невиплата Стороною Витрат на Вирішення Спорів відповідно до Статті 38.7, є порушення умов Угоди такою Стороною і в такому разі застосовуються положення Статті 34.2.1.

СТАТТЯ 39 ВІДСТУПЛЕННЯ

39.1 Загальні положення.

39.1.1 Згода Компаній-Інвесторів

Будь-яка Компанія-Інвестор має право відступити частину або всю свою Частку Учасі (надалі – "Відступлення") за умови, (а) що Відступлення не призведе до того, що будь-яка Компанія-Інвестор (разом із Афілійованими Особами) матиме менш ніж 10% (десять відсотків) Частки Учасі та (б) отримання спершу прямої письмової згоди іншої Компанії-Інвестора і така інша Компанія-Інвестор повинна або надати згоду або відмовити в наданні такої згоди шляхом надання письмового повідомлення Компанії-Інвестору, яка має намір здійснити Відступлення, протягом 60 (шістдесяти) днів з дня запиту про надання згоди. Якщо Компанія-Інвестор не надає своєї письмової відповіді на запит про надання згоди на Відступлення протягом 60 (шістдесяти) днів з дати отримання такого запиту, вважатиметься, що така згода була надана.

Компанія-Інвестор, яка відмовляє в наданні згоди в своєму письмовому повідомленні повинна надати переконливі докази того, що

(і) потенційний цесіонарій фінансово неспроможний сплатити або фінансувати свою частину Частки Учасі в Початковому Зобов'язанні та всіх Затверджених Програмах Робіт та Бюджетах в межах, не покритих Початковим Зобов'язанням, та будь-яких інших зобов'язаннях Інвестора за цією Угодою ("**Фінансова Неспроможність**"),

та/або

(іі) не відповідає конкретним вимогам законодавства, вказаних у Статті 27.1 (надалі – "**Антикорупційна Неспроможність**").

Якщо Компанія-Інвестор, яка має намір здійснити Відступлення, не погоджується із доказами іншої Компанії-Інвестора щодо Фінансової Неспроможності та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного цесіонарія, вона має право передати це питання на розгляд Експерту, який призначається згідно з процедурою, вказаною у Статті 38.4.1, та у

відповідності до Статті 38.4.2(i) надає висновок стосовно переконливості доказів Компанії-Інвестора, яка відмовила в наданні згоди на Відступлення, щодо Фінансової Неспроможності та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного цесіонарія. Відступлення може відбутися тільки після отримання згоди на Відступлення всіх Компаній-Інвесторів або висновку Експерта щодо непереконливості доказів Компанії-Інвестора, яка відмовила в наданні згоди на Відступлення, щодо Фінансової Неспроможності та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного цесіонарія.

Положення цієї Статті 39.1.1 застосовуються до будь-якого правонаступника або цесіонарія Компанії-Інвестора.

39.1.2 Згода Держави

Відповідно до Статті 39.1.1 кожна Компанія-Інвестор має право відступити частину або всю свою Частку Учасі будь-якій Особі за умови згоди Держави, у якій не може бути безпідставно відмовлено відповідно до законодавства, що застосовується. Якщо Держава не надає своєї письмової відповіді на запит про Відступлення протягом дев'яноста (90) днів з дати отримання такого запиту, вважатиметься, що така згода була надана.

39.1.3 Оформлення відступлення

Відступлення оформляється шляхом укладення додаткової угоди до цієї Угоди, і така додаткова угода стає невід'ємною частиною цієї Угоди та підлягає державній реєстрації в порядку, передбаченому законодавством, що застосовується. З урахуванням положень Статей 39.1.1 та 39.1.2 Сторони зобов'язані укласти таку додаткову угоду на вимогу Компанії-Інвестора, яка здійснює Відступлення. До Спеціального Дозволу після цього вносяться зміни, як передбачено згідно із Додатком 11.1. Відповідні Дозвільні Документи підлягають переоформленню після цього протягом 30 (тридцяти) днів з моменту запиту Оператора.

39.2 Переважні права щодо відступлення

Якщо Компанія-Інвестор намагається відступити частину або всю свою Частку Учасі іншій, ніж Сторона, особі (надалі – "**Третя Особа**"), інша Компанія-Інвестор матиме переважне право придбати таку Частку Учасі, за ціною та на умовах, що запропоновані такою Третьою Особою.

Якщо Відступлення передбачає негрошову форму розрахунку, тоді Компанія-Інвестор, яка відступає Частку Учасі, має призначити такій негрошовій формі розрахунку за таким Відступленням обґрунтовану грошову вартість та письмово повідомити про це іншу Компанію-Інвестора. Реалізуючи своє переважне право, така інша Компанія-Інвестор може сплатити таку призначену грошову вартість.

39.3 Відступлення шляхом звернення стягнення на предмет забезпечення

Будь-яка Компанія-Інвестор може, за попередньою письмовою згодою іншої Компанії-Інвестора, передати під заставу або іншим чином обтяжити (разом - "**Обтяження**") всю або будь-яку неподільну частину своєї Частки Учасі у якості предмета забезпечення (надалі – "**Предмет Забезпечення**") на користь іншої особи (надалі – "**Одержувач Забезпечення**") в цілях фінансування зобов'язань такої Компанії-Інвестора (надалі – "**Надавач Забезпечення**") за цією Угодою, за умови, що:

(а) Надавач Забезпечення продовжує нести відповідальність по всіх зобов'язаннях, що пов'язані із Предметом Забезпечення, до моменту Відступлення шляхом звернення стягнення на Предмет Забезпечення згідно з цією Статтею 39.3;

(б) Обтяження не обмежує права Сторін за цією Угодою; та

(с) якщо Одержувач Забезпечення звертатиме стягнення на Предмет Забезпечення або, прямо або опосередковано, реалізовуватиме або контролюватиме реалізацію будь-яких прав Одержувача Забезпечення за цією Угодою (або будь-яким договором або документом, укладеним у зв'язку із цією Угодою або такими правами) (надалі – "**Особа, що звертає стягнення**"), це вважатиметься Відступленням шляхом звернення стягнення на Предмет Забезпечення і Особа, що звертає стягнення, має відповідати вимогам Статей 39.1, 39.3 та 39.4 стосовно цесіонаріїв.

Надавач Забезпечення повинен направити повідомлення іншим Сторонам про свій намір здійснити Обтяження із зазначенням імені потенційного Одержувача Забезпечення та Предмета Забезпечення.

У будь-якій згоді Сторони, яка вимагається згідно з цією Статтею 39.3, не може бути необґрунтовано відмовлено.

Компанія-Інвестор повинна або надати згоду, або відмовити в наданні згоди на Обтяження у письмовому повідомленні Надавачу Забезпечення протягом 60 (шістдесяти) днів з дня запиту про надання згоди. Якщо Компанія-Інвестор не надає своєї письмової відповіді на запит про надання згоди на Обтяження протягом 60 (шістдесяти) днів з дати отримання такого запиту, вважатиметься, що така згода була надана. Компанія-Інвестор, яка відмовляє в наданні згоди, в своєму письмовому повідомленні повинна надати переконливі докази Фінансової неспроможності та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного Одержувача Забезпечення.

Якщо Надавач Забезпечення не погоджується із доказами іншої Компанії-Інвестора щодо Фінансової Неспроможності та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного Одержувача Забезпечення, Надавач Забезпечення має право передати це питання на розгляд Експерту, який призначається згідно з процедурою, вказаною у Статті 38.4.1, та у відповідності до Статті 38.4.2(i) надає висновок стосовно переконливості доказів Компанії-Інвестора, яка відмовила в наданні згоди на Обтяження, щодо Фінансової Неспроможності та/або Антикорупційної Неспроможності Одержувача Забезпечення. Обтяження може бути здійснене тільки після отримання згоди всіх Компаній-Інвесторів або висновку Експерта щодо непереконливості доказів Компанії-Інвестора, яка відмовила в наданні згоди на Обтяження, щодо Фінансової Неспроможності та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного Одержувача Забезпечення.

Положення цієї Статті 39.3, застосовуються до будь-якого правонаступника або цесіонарія Компанії-Інвестора.

39.4 Відступлення з боку Держави

Держава може відступити або в інший спосіб відчужити (у якості предмета забезпечення або з будь-якою іншою метою), з урахуванням умов цієї Угоди, все або частину свого права отримання (i) своєї Частки Товарної Продукції після її розподілу та/або (ii) будь-якого платежу, який підлягає сплаті їй за цією Угодою.

39.5 Звільнення від зобов'язань

У випадку Відступлення всієї Частки Учасі Компанії-Інвестора відповідно до положень цієї Статті 39, ця Компанія-Інвестор звільняється від всіх своїх

зобов'язань за цією Угодою.

39.6 Зобов'язання з фінансування

З моменту набрання чинності Відступлення Надра Юзівською всієї або будь-якої частини її Частки Учасі, Іноземний Інвестор не матиме будь-яких зобов'язань з продовження фінансування всієї або будь-якої частини Частки Учасі, відступленої Надра Юзівською, за умови що отримувач/цесіонарій не є прямо або опосередковано у власності або під контролем Держави.

СТАТТЯ 40 ПРАВО, ЩО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ. ІНШІ ПОЛОЖЕННЯ

40.1 Право, що застосовується

Всі права та зобов'язання Сторін за цією Угодою, а також спори та суперечки, які виникають з цієї Угоди або у зв'язку із нею, в тому числі, але не обмежуючись цим, щодо її дійсності, сфери дії, чинності, виконання, зміни або припинення дії цієї Угоди, тлумачаться та регулюються та вирішуються відповідно до матеріального права України. З огляду на зобов'язання Держави, що впливають з чинних Міжнародних Угод, які, згідно із статтею 9 Конституції України є частиною національного законодавства України, такі зобов'язання мають переважну силу над Законодавством України в разі будь-якого конфлікту.

40.2 Зміна Контролю та переважне право придбання

40.2.1 Без обмеження права Компанії-Інвестора на придбання Часток Учасі, що Передаються, як передбачено в Статті 40.2.2, Зміна Контролю в будь-якій Компанії-Інвесторі може відбутися за письмовою згодою іншої Компанії-Інвестора. Компанія-Інвестор повинна або надати згоду, або відмовити в наданні такої згоди шляхом надання письмового повідомлення Компанії-Інвестору, в якій планується Зміна Контролю (надалі – "**Сторона Зміни Контролю**"), протягом 60 (шістдесяти) днів з дня запиту про надання згоди. Якщо Компанія-Інвестор не надає своєї письмової відповіді на запит про надання згоди на Зміну Контролю протягом 60 (шістдесяти) днів з дати отримання такого запиту, вважатиметься, що така згода була надана. Компанія-Інвестор, яка відмовляє в наданні згоди в своєму письмовому повідомленні повинна надати переконливі докази (і) того, що внаслідок

Зміни Контролю Сторона Зміни Контролю опиниться в стані Фінансової Неспроможності та/або (ii) Антикорупційної Неспроможності потенційного правонаступника в результаті Зміни Контролю (надалі – "**Правонаступник за Зміною Контролю**").

Якщо Сторона Зміни Контролю не погоджується із доказами іншої Компанії-Інвестора щодо Фінансової Неспроможності Сторони Зміни Контролю та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного Правонаступника за Зміною Контролю, вона має право передати це питання на розгляд Експерту, який призначається згідно з процедурою, вказаною у Статті 38.4.1, та у відповідності до Статті 38.4.2(i) надає висновок стосовно переконливості доказів Компанії-Інвестора, яка відмовила в наданні згоди на Зміну Контролю, щодо Фінансової Неспроможності Сторони Зміни Контролю та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного Правонаступника за Зміною Контролю.

Сторона Зміни Контролю забезпечує здійснення Зміни Контролю тільки після отримання згоди всіх Компаній-Інвесторів або висновку Експерта щодо непереконливості доказів Компанії-Інвестора, яка відмовила в наданні згоди на Зміну Контролю, щодо Фінансової Неспроможності Сторони Зміни Контролю та/або Антикорупційної Неспроможності потенційного Правонаступника за Зміною Контролю.

Положення цієї Статті 40.2.1 застосовуються до будь-якого правонаступника або цесіонарія Компанії-Інвестора.

40.2.2 Сторона Зміни Контролю повинна без затримок направити повідомлення іншій Компанії-Інвестору у випадку, якщо надається пропозиція про передачу часток участі (надалі – "**Частки Учасі, що Передаються**") в статутному капіталі Сторони Зміни Контролю ("**Пропозиція про Передачу**"). Таке повідомлення включатиме основні умови Пропозиції про Передачу у вигляді листа у достатньо детальній формі, в якому зазначаються:

(i) ім'я Правонаступника (Правонаступників) за Зміною Контролю та імена всіх осіб, які самостійно або разом із будь-якими іншими їхніми афілійованими особами контролюють Правонаступника за Зміною Контролю;

(ii) кількість Часток Учасі, що Передаються, які пропонуються для

продажу правонаступнику за Зміною Контролю; та

(iii) умови оплати та всі інші істотні умови Пропозиції про Передачу.

40.2.3 Компанія-Інвестор, яка отримала повідомлення, вказане в Статті 40.2.2 (надалі – "**Компанія-Інвестор, яка Отримала Повідомлення**"), має право купити Частки Учасі, що Передаються, тільки після реалізації або відмови від переважного права купівлі Часток Учасі, що Передаються, особою (особами), що має(-ють) переважне право купівлі Часток Учасі, що Передаються, в силу закону, що застосовується.

Компанія-Інвестор, яка Отримала Повідомлення, має право купити Частки Учасі, що Передаються, на тих же умовах, що були запропоновані правонаступнику за Зміною Контролю в Пропозиції про Передачу, протягом періоду тривалістю 30 (тридцять) днів, який починається у наступний день за днем, у який закінчується строк, встановлений законодавством, що застосовується, для особи (осіб), що мають переважне право купівлі всіх або частини Часток Учасі, що Передаються, в силу закону, що застосовується, за умови, що така особа (особи) відмовились від свого переважного права.

40.2.4 Якщо Компанія-Інвестор, яка Отримала Повідомлення повідомить Сторону Зміни Контролю про те, що вона реалізовуватиме право, яке надане їй згідно із Статтею 40.2.3, Сторона Зміни Контролю зобов'язана передати (або забезпечити передання) Компанії-Інвестору, яка Отримала Повідомлення, Часток Учасі, що Передаються протягом 30 (тридцяти) днів (або такого більш тривалого періоду, до 120 (ста двадцяти) днів, який може бути необхідний для виконання будь-яких обов'язкових регуляторних вимог щодо подання документів) від дати надання повідомлення Компанією-Інвестором, яка Отримала Повідомлення, Стороні Зміни Контролю та Сторони повинні здійснити такі дії, які можуть бути необхідні для передачі Часток Учасі, що Передаються Компанії-Інвестору, яка Отримала Повідомлення.

40.2.5 Якщо Компанія-Інвестор, яка Отримала Повідомлення, не реалізує свої права, передбачені Статтею 40.2.4, Сторона Зміни Контролю може передати (або забезпечити передачу) Частки Учасі, що Передаються, правонаступнику за Зміною Контролю протягом 30 (тридцяти) днів на умовах, що не є більш сприятливими (з точки зору правонаступника за Зміною Контролю), аніж ті, що містилися в Пропозиції про Передачу. Без затримок після проведення будь-якої такої передачі, Сторона Зміни

Контролю забезпечує надання Компанії-Інвестору, яка Отримала Повідомлення, копій відповідних документів, що засвідчують передачу та будь-якої іншої документації, яка може бути обґрунтовано необхідною аби надати Компанії-Інвестору, яка Отримала Повідомлення, можливість встановити особу правонаступника за Зміною Контролю та пряме або опосередковане володіння частками в статутному капіталі Сторони Зміни Контролю та будь-які договори акціонерів або аналогічні договори по відношенню до неї.

40.2.6 З урахуванням Статті 4.12, якщо відбудеться Зміна Контролю щодо Надра Юзівська таким чином, що правонаступник за Зміною Контролю не є прямо або опосередковано у власності або під контролем Держави, Іноземний Інвестор не матиме зобов'язання з фінансування частки Надра Юзівська в Початковому Зобов'язанні та Іноземний Інвестор матиме право вимагати відповідних змін до УОД.

40.3 Повідомлення.

Всі повідомлення, надання яких вимагається або дозволяється за цією Угодою, та весь інший обмін інформацією за цією Угодою (надалі разом – «**Повідомлення**») повинен здійснюватись в письмовій формі англійською та українською мовами (залежно від обставин). Всі повідомлення Державі та від Держави здійснюються виключно українською мовою.

Всі Повідомлення вручаються особисто, надсилаються поштою або електронними засобами передачі письмових повідомлень, які забезпечують підтвердження повної передачі, за умови, що воно адресоване на наступні адреси:

Державі:

КМУ:

Шелл:

Надра Юзівська:

Всі Повідомлення вважаються врученими першого робочого дня (в місці отримання) наступного за днем, коли Повідомлення було отримане.

40.4 Відносини Сторін.

Сторони не мають наміру створити, а також ця Угода не вважається такою, та не тлумачиться, як така, що створює партнерство, спільне підприємство, об'єднання або фонд довірчого управління або як таке, що надає повноваження будь-якій Стороні діяти у якості агента, службовця або працівника для будь-якої іншої Сторони з будь-якою метою, окрім випадків, які прямо передбачені в цій Угоді. В своїх відносинах одна з одною за цією Угодою, Сторони не вважаються фідуціарними агентами, окрім випадків, які прямо передбачені в цій Угоді.

40.5 Мова.

Ця Угода підписується в 3 (трьох) оригінальних примірниках англійською мовою та 3 (трьох) оригінальних примірниках українською мовою. У разі будь-яких суперечностей щодо тлумачення між двома мовами, версія цієї Угоди українською мовою матиме переважну силу.

Будь-які умови або інші положення, які будуть визнані недійсними або не забезпеченими правовою санкцією арбітром або компетентним судом, не впливатимуть на дійсність або можливість виконання інших умов та положень цієї Угоди.

40.6 Відмова від прав.

Будь-яка відмова від прав щодо зобов'язання Сторони повинна бути в письмовій формі та підписана належним чином уповноваженими представниками Сторони, яка надає відмову від прав. Будь-який курс дій, нереалізація засобу правового захисту або попередня нереалізація Стороною права, на яке така Сторона має право за цією Угодою, не впливає на подальше примусове виконання будь-якого з положень цієї Угоди.

Обрання будь-якого конкретного засобу правового захисту Стороною не виключає будь-яких інших засобів правового захисту, які є в такій Сторони окрім випадків, коли інше прямо передбачене в цій Угоді.

40.7 Попереднє виконання зобов'язань.

Дії, які будь-яка Сторона або Оператор виконують до Дати Початку, які виконують зобов'язання за цією Угодою є такими, що виконують ці зобов'язання, незалежно від того, що вони були виконані до Дати Початку.

40.8 Повна Угода. Зміни.

Ця Угода становить повну угоду між Сторонами та, станом на Дату Набуття Чинності, замінює всі попередні угоди та домовленості (як письмові, так само і усні), які пов'язані із предметом Угоди.

Майнові права, права та зобов'язання кожної із Сторін за цією Угодою підпорядковуються виключно положенням цієї Угоди.

Умови цієї Угоди не повинні змінюватися без письмової згоди всіх Сторін. Будь-які зміни до цієї Угоди є чинними та обов'язковими для Сторін, тільки якщо вони підписані всіма Сторонами.

В ПІДТВЕРДЖЕННЯ ЧОГО, Сторони цим належним чином уклали цю Угоду в дату, що зазначена на її початку.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Підпис: _____

Діючий на підставі: _____

_____

Дата: _____

ШЕЛЛ

Підпис: _____

Діючий на підставі: _____

_____

Дата: _____

НАДРА ЮЗІВСЬКА

Підпис: _____

Діючий на підставі: _____

_____

Дата: _____